

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν. ΓΟΥΔΗ

ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΩΝ ΤΗΣ Μ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

III.

ΟΜΗΡΟΥ

ΟΔΥΣΣΕΙΑ

(Α΄ ΕΚΛΟΓΗ Α-Ι-Κ)

«Σοφία μόνον τῶν κτημάτων ἀθάνατον» Ἴσοκράτης.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΑΦΕΙΟΥ Κ. ΚΑΜΙΝΑΡΗ

1924
Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

[Faint, illegible handwritten text, possibly bleed-through from the reverse side of the page]

Δημ. Γουδης

Ὀδυσσεύς Α.

1924 DMH

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Α.

Θεῶν ἀγορά.

Ἄνδρα μοι ἔννεπε, μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν,
πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω·
πολλὰ δ' ὃ γ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμόν,
ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστιον ἐταίρων. 5
ἀλλ' οὐδ' ὧς ἐτάρονς ἐρρύσατο ἰέμενός περ·
αὐτῶν γὰρ σφετέρησιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς Ἑπερίονος Ἥελίοιο
ἦσθιον· αὐτὰρ ὃ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
τῶν ἀμόθεν γε, θεᾶ θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν. 10
ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὴν ὄλεθρον,
οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
τὸν δ' οἷον νόστοιο κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς
νύμφη πότνι ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεᾶων
ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν ἔμμεν. 15
ἀλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
τῷ οἳ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλιον
καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι, θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες
νόσφι Ποσειδάωνος· ὃ δ' ἀσπερχὲς μενέαιγεν 20
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.
ἀλλ' ὃ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας,
Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαΐαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
οἳ μὲν δυσσέμενοι Ἑπερίονος, οἳ δ' ἀνώγτος,
ἀντιῶν ταύρων τε καὶ ἀρνηῶν ἐκατόμβης. 25
ἔνθ' ὃ γ' ἐτέρπετο δαίτι παρήμενος· οἳ δὲ δὴ ἄλλοι
Ζητὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀνδρῶο ἦσαν.
τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
μνήσατο γὰρ κατὰ θυμόν ἀμόμονος Αἰγίσθιοιο
τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν Ὀρέστης. 30

τοῦ ὃ γ' ἐπιμνησθεὶς ἔπε' ἀθανάτοισι μετηΐδα·
 „ὦ πόποι, οἷον δὴ νῦ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται!
 ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι, οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 σφῆσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν,
 ὡς καὶ νῦν Αἰγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο 35
 γῆμ' ἄλοχον μνηστήρ, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
 εἰδὼς αἰπὸν ὄλεθρον, ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,
 Ἔρμειαν πέμψαντες εὐσκοποῖον ἀργεῖφόντην,
 μήτ' αὐτὸν κτείνειν μήτε μνάσθαι ἀκοιτῖν·
 ἐκ γὰρ Ὀρέστιαο τίσις ἔσσειται Ἀτρεΐδαο, 40
 ὀππότε' ἂν ἠβῆσῃ τε καὶ ἤς ἱμεῖρεται αἴης.
 ὣς ἔφαθ' Ἔρμειας, ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
 πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀνθρώα πάντ' ἀπέτεισεν,
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 „ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων, 45
 καὶ λίην κεινός γε εἰκότι κεῖται ὄλεθρον,
 ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, οἷσις τοιαῦτά γε ῥέζοι·
 ἀλλὰ μοι ἄμφ' Ὀδυσῆι δαΐφροσι δαίεται ἦτορ,
 δυσμόρῳ, ὃς δὴ δητὰ φίλων ἀποπήματα πάσχει
 νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης· 50
 νῆσος δενδρῆεσσα, θεὰ δ' ἐν δώματα ραίει,
 Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὃς τε θαλάσσης
 πάσης βένθεα οἶδεν ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
 μακράς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν·
 τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερούκει, 55
 αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίῳσι λόγοισιν
 θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρόσκοντα νοῆσαι
 ἤς γαίης θανέειν ἱμεῖρεται· οὐδέ νῦ σοὶ περ
 ἐντροπέεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε; οὐ νύ τ' Ὀδυσσεὺς 60
 Ἀργεῖων παρὰ νησὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσσαο, Ζεῦ;·“
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

- „τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαοόμιγν, 65
 ὅς περὶ μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, περὶ δ' ἰσά θεοῖσιν
 ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν!
 ἀλλὰ Ποσειδάων γαίηχος ἀσκελὲς αἰεὶ
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοὶ ἄλλῶσεν,
 ἀντίθεον Πολύφημον, ὃο κράτος ἐστὶ μέγιστον 70
 πᾶσιν Κυκλώπεσσι. Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
 Φόρκυος θυγάτηρ, ἄλδος ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐροσίχθων
 οὐ τι κατακτείνει, πλάξει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης. | 75
 ἀλλ' ἄγεθ' ἡμεῖς οἶδε περιφραζώμεθα πάντες
 νόστον, ὅπως ἔλθῃσι Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 ὃν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δινηῆσεται ἀντία πάντων
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἶος.“
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεά, γλανκῶπις Ἀθήνη 80
 „ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,
 εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσιν,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,
 Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον ἀργεῖφόντην
 νῆσον ἔς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα 85
 νύμφη ἐνπλοκάμῳ εἶπῃ νημερτέα βουλήν,
 νόστον Ὀδυσσεῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νήηται
 αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ εἶδῃ
 μᾶλλον ἐποτρύνω καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θεῖω,
 εἰς ἀγορήν καλέσαντα κέρη κομβόωντας Ἀχαιοὺς 90
 πᾶσι μνηστήρεσιν ἀπειπέμεν, οἳ τέ οἱ αἰεὶ
 μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
 πέμψω δ' ἔς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα
 νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλον, ἦν που ἀκούσῃ,
 ἥδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχησιν.“ | 95

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ I.

Ἀλκίνοῦ ἀπόλογοι.

τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 „ Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκτετε λαῶν,
 ἦ τοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν αἰδοῦ
 τοιοῦδ', οἷος ὃδ' ἐστί, θεοῖσ' ἐναλίγκιος αὐδήν.
 οὐ γὰρ ἐγὼ γέ τί φημι τέλος χαριέστερον ἔμμεν 5
 ἢ ὅτ' εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκονάζωνται αἰδοῦ
 ἡμενοὶ ἐξείης, παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 σίτου καὶ κρεάων, μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω
 οἰνοχόος φορέησι καὶ ἐγγεῖη δεπάεσσιν· 10
 τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται ἔμμεν. |
 σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
 εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω·
 τί πρῶτόν τοι ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω,
 κήδε' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ Οὐρανίωνες ; | 15
 νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
 εἶδετ', ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα φυγὼν ὑπο νηλεὲς ἡμαρ
 ὑμῖν ξεῖνος ἔω καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων·
 εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
 ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μεν κλέος οὐρανὸν ἵκει. | 20
 ναιετάω δ' Ἰθάκην ἐνδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῇ
 Νήριτον ἐνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
 πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησιν,
 Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὕληεσσα Ζάκυνθος,
 αὐτῇ δὲ χθαμαλῇ πανυπεριάτη εἰν ἀλί κεῖται 25
 πρὸς ζόφον, αἶ δέ τ' ἀνευθε πρὸς ἠόα τ' ἠέλιόν τε,
 τροχηῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· | οὐ τοι ἐγὼ γε
 ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.

ἦ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρουκε Καλυψὼ δία θεάων,
[ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν ἔμμεν. 30

ὣς δ' αὐτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν ἔμμεν.]
ἀλλ' ἐμὸν οὐ ποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
ὣς οὐδὲν γλύκιον ἦς πατρίδος οὐδὲ τοκῶν
γίγνεται, εἴπερ καί τις ἀπόπροθι πίονα οἶκον 35
γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῶν. |

εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
ὄν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηςθεν ἰόντι. |

Ἰλιόθεν με φέρον ἄνεμος Κικόνεοσι πέλασσαν,
Ἰσμάρω. ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ὄλεσα δ' αὐτούς· 40
ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
δασσάμεθ'. ὥς μὴ τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης. |
ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερχῶ ποδὶ φευγέμεν ἡμέας
ἠνώγεα, τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.

ἔνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα 45
ἔσφαζον παρὰ θῖνα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βούς. |
τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεοσι γεγώνευν,
οἳ σφιν γείτονες ἦσαν, ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
ἤπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀπ' ἵππων
ἀνδράσι μάρασθαι, καὶ ὄδι χρῆ πεζὸν εόντα. 50

ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα καὶ ἄνθεα γίγνεται ὦρη,
ἠέριοι τότε δὴ ὅα κακῆ Διὸς αἴσα παρέστη
ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν. |
στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ θοῆσιν,
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκῆρεσιν ἐγχείησιν. 55

ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν καὶ ἀέξετο ἱερὸν ἡμαρ,
τόφρα δ' ἀλεξόμενοι μένομεν πλεονάς περ εόντας.
ἡμος δ' ἠέλιος μετενίσσεται βουλυτόνδε,
καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοῦς.
ἔξ δ' ἀπ' ἐκάστης νηὸς ἐνκνήμιδες ἐταῖροι 60
ὄλονθ'. οἳ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε. |

ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.
 οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
 πρὶν τινα τῶν δειλῶν ἐτάρων τρεῖς ἕκαστον ἄδσαι, 65
 οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπο δηρωθέντες. |
 νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς
 λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
 γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.
 αἶ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσισαι, ἰστία δέ σφιν 70
 τριχθὰ τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἕς ἀνέμοιο.
 καὶ τὰ μὲν ἐς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὀλεθρον,
 αὐτὰς δ' ἐσουμένως προερέσσαμεν ἠπειρόνδε. |
 ἔνθα δύο νύκτας δύο τ' ἡμέατα συνεχῆς αἰεὶ
 κείμεθ' ὁμοῦ καμάτω τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοτες. 75
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ ἐνπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
 ἰστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἰστία λεύκ' ἐρύσαντες
 ἡμεῖθα, τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνήται τ' ἔθνον. |
 καὶ νύ κεν ἀσκηθῆ; ἰκόμην ἐς πατρίδα γαῖαν
 ἀλλά με κῆμα ῥόος τε περιγνάμπτονα Μάλειαν 80
 καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων. |
 ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖσ' ἀνέμοισιν
 πόντον ἔπ' ἰχθυόεντα· ἀτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
 γαίης Λωτοφάγων, οἳ τ' ἀνθινον εἶδαρ ἔδουσιν. |
 ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδωρ, 85
 αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θεῆς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ οἰοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτήτος,
 δὴ τότε ἔγῶν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας,
 οἳ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδοτες
 [ἄνδρε δύο κείνας, τρίτατον κήρουχ' ἄμ' ἐπάσσας]. | 90
 οἳ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγην ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
 οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἐτάροισιν ὀλεθρον
 ἡμετέροισ', ἀλλά σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.
 τῶν δ' ὅς τις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,

οὐκέτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἦθελεν οὐδὲ νέεσθαι,
 ἀλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Δωτοφάγοισιν
 λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν νόστου τε λαθέσθαι. |
 τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυροῖσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας·
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήϊρας ἐταίρους
 σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκειάων,
 μὴ πὼς τις λωτοῖο φαγὼν νόστοιο λάθηται.
 οἳ δ' αἴψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς. |

100

Κυκλώπεια.

ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ·
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων
 ἰκόμεθ', οἳ ἴα θεοῖσι πεποιδότες ἀθανάτοισιν
 οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν οὔτ' ἀρόωσιν,
 ἀλλὰ τὰ γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
 πυροὶ καὶ κριθαὶ ἦδ' ἄμπελοι, αἳ τε φέρουσιν
 οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει |
 τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες,
 ἀλλ' οἳ γ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
 ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
 παίδων ἦδ' ἀλόχων, οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσιν. |

105

110

115

νησος ἔπειτ' ἐλάχεια παρὲκ λιμένος τετάρυσται,
 γαίης Κυκλώπων οὔτε σχεδὸν οὔτ' ἀποτηλοῦ,
 ὕλησσο' ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
 ἄγρραι· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει,
 οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἳ τε καθ' ὕλην
 ἄλγεια πάσχουσιν κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
 οὔτ' ἄρα ποιμήνησιν καταΐσχεται οὔτ' ἀρότοισιν,
 ἀλλ' ἢ γ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα
 ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας. |
 οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλοπάροιοι,

120

125

οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνὶ τέκτορες, οἳ κε κάμοιεν
 νῆας εὐσσέλμους, αἶ κεν τελείοιεν ἕκαστα
 ἄστε' ἔπ' ἀνθρώπων ἱκνεύμεναι, οἷά τε πολλὰ
 ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
 οἳ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐν κτιμένην ἐκάμοντο. | 130
 οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα
 ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἄλως πολιοῖο παρ' ὄχθας
 ὕδρηλοι μαλακοί· μάλα κ' ἀφθιτοὶ ἄμπελοι εἶεν.
 ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺν λήιον αἰεὶ
 εἰς ὥρας ἀμάοιεν. ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' οὐδας. | 135
 ἐν δὲ λιμὴν εὐορμος, ἔν' οὐ χρεῶ πείσματός ἐστιν,
 οὔτ' εὐνάς βαλέειν οὔτε προμνήσι' ἀνάφαι,
 ἀλλ' ἐπικέλσαντας μεῖναι χρόνον, εἰς ὃ κε ναυτέων
 θυμὸς ἐποτρύνη καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἀῆται.
 αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
 κρήνη ὑπὸ σπέεσσι· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν. | 140
 ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν
 νύκτα δι' ὀρφναίην, οὐδὲ προφαίνεται ἰδέσθαι
 ἀῆρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἔεν, οὐδὲ σελήνη
 οὐρανόθεν προύφαινε, κατείχeto δὲ νεφέεσσιν. 145
 ἔνθ' οὐ τις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 οὔτ' οὖν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα προτὶ χέρσον
 εἰσίδομεν, πρὶν νῆας εὐσσέλμους ἐπικέλσαι.
 κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ καθείλομεν ἰστία πάντα,
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης· 150
 ἔνθα δ' ἀποβροῖξαντες ἐμείναμεν Ἥσά δ' ἴαν. |
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν.
 ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,
 αἴγας ὄρεσκόους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι. 155
 αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
 εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν, διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 βάλλομεν· αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.

- νῆες μὲν μοι ἔποντο δυώδεκα, ἔς δὲ ἐκάστην
 ἐννεὰ λάγχανον αἴγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴω. | 160
 ὣς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἔς ἥλιον καταδύντα
 ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ.
 οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυνθρός,
 ἀλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
 ἠψύσαμεν Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες. | 165
 Κυκλώπων δ' ἔς γαῖαν ἐλεύσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
 καπνὸν τ' αὐτῶν τε φθογγὴν οἴων τε καὶ αἰγῶν. |
 ἤμος δ' ἥελιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. |
 ἤμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως, | 170
 καὶ τότε ἔγῶν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·
 „ἄλλοι μὲν νῦν μίμνεν', ἐμοὶ ἐρήρηος ἑταῖροι·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖσ' ἐτάροισιν
 ἐλθὼν τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἳ τινὲς εἰσιν,
 ἣ ῥ' οἳ γ' ὕβρισται τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι, | 175
 ἦε φιλόξεينوι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεοδδής.“ |
 ὣς εἰπὼν ἀνὰ νηὸς ἔβην, ἐκέλευσα δ' ἑταίρους
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε προυμνήσια λῦσαι.
 οἳ δ' αἰψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς. | 180
 ἀλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
 ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν ἄγχι θαλάσσης
 ὑψηλόν, δάφνησι κατηρεφές, ἔνθα δὲ πολλὰ
 μῆλ', οἷός τε καὶ αἴγες, λαύεσκον· περὶ δ' αὐλῆ
 ὑψηλῆ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισιν | 185
 μακροῆσιν τε πίτυσιν ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν. |
 ἔνθα δ' ἀνῆρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥα τὰ μῆλα
 οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
 πωλέετ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἦδη.
 καὶ γὰρ θαῦμα τέτυκτο πελώριον, οὐδὲ ἐφύκειν | 190
 ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίω ὑλήεντι

ὕψηλῶν ὀρέων, ὅ τε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων. |

- δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
 αὐτοῦ παρ νηί τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι,
 αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεξ' ἀρίστους 195
 βῆν. | ἀτὰρ αἶγεον ἄσκον ἔχον μέλαρος οἴνοιο
 ἠδέος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων Ἐυάνθεος υἱός,
 ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἰσμαρον ἀμφιβεβήκειν,
 οὐνεκά μιν σὺν παιδὶ περισχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
 ἄζόμενοι· ὄκει γὰρ ἐν ἄλσει δεινδρήεντι 200
 Φοῖβρον Ἀπόλλωνος. ὃ δέ μοι πόρην ἀγλαὰ δῶρα
 χρυσοῦ μὲν μοι ἔδωκ' ἐνεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
 δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον, αὐτὰρ ἔπειτα
 οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δωδέκα πᾶσιν ἀφύσσας
 ἠδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν οὐδέ τις αὐτὸν 205
 ἠεῖδη δμῶν οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 ἀλλ' αὐτὸς ἄλοχός τε φίλη ταμίη τε μί' οἴῃ.
 τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἔρυσθρον,
 ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
 χεῦ, ὀδμή δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδειν 210
 θεσπεσίη· τὸτ' ἂν οὐ τοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
 τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἄσκον μέγαν, ἐν δὲ καὶ ἦα
 κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι οἶσατο θυμὸς ἀγήρωρ
 ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλῃν ἐπιειμένον ἀλκήν,
 ἄγριον, οὔτε δίκας ἐν εἰδότα οὔτε θέμιστας. | 215
- καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδοσ
 εὔρομεν, ἀλλ' ἐνόμεινε νομὸν κάτα πίονα μῆλα.
 ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηρόμεσθα ἕκαστα·
 ταρσοὶ μὲν τυρῶν βροῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
 ἄρνων ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμένα δὲ ἕκασται 220
 ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δὲ μέτασσαι,
 χωρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι, ναῖον δ' ὀρῶ ἄγγεα πάντα,
 γανλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖσ' ἐνάμελγεν. |
 ἐνθ' ἐμὲ μὲν πρότισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσιν

- τυρῶν αἰνυμένους ἵμεναι πάλιν, αὐτὰρ ἔπειτα 225
 καρπαλίμως ἐπὶ νῆα θοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἄλμυρὸν ὕδωρ.
 ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἦ τ' ἄν πολὺ κέρδιον ἦεν,
 ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξείνια δοίη.
 οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἐτάροισι φανείς ἐρατεινὸς ἔσσεσθαι. 230
 ἔνθα δὲ πῦρ κήαντες ἐθύσαμεν ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν μένομέν τέ μιν ἔνδον
 ἦμενοι. ἦος ἐπῆλθε νέμων. | φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 ὕλης ἀζαλέης, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἶη,
 ἔντοσθεν δ' ἄντροιο βάλων ὄρυμαγδὸν ἔθηκεν 235
 ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
 αὐτὰρ ὃ γ' εἰς εὐρὸν σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 πάντα μάλ', ὅσ' ἠμελγε, τὰ δ' ἄρσενα λείπε θύρηφιν,
 ἀρνηοὺς τε τράγοις τε, βαθείης ἔντοθεν ἀλγῆς. |
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψὸς ἀείρας, 240
 ὄβριμον οὐκ ἄν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 ἐσθλαὶ τετράκνυλοι ἀπ' οὐδεὸς ὀχλίσειαν·
 τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρησιν.
 ἐζόμενος δ' ἠμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἴγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρουον ἦκεν ἐκάστη. | 245
 αὐτίκα δ' ἡμῖσιν μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος
 πλεκτοῖσ' ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,
 ἡμῖσιν δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἶη
 πινέμεν αἰνυμένῳ καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἶη. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεύσει πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα, 250
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ εἴσιδεν, εἶροτο δ' ἡμέας·
 ὦ ξεῖνοι, τίνας ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὕγρα κέλευθα;
 ἦ τι κατὰ προῆξιν ἦ μαριδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληιστῆρες ὑπεῖρ ἅλα, τοί τ' ἀλόωνται
 ψυχὰς παρθέμενοι κακὸν ἄλλοδαποῖσι φέροντες; | 255
 ὡς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὐτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 δεισάντων φθόγγον τε βαρὸν αὐτόν τε πέλωρον.

- ἀλλὰ καὶ ὧς μιν ἔπεσσαν ἀμειβόμενος προσέειπον
 , ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
 παντοίοισ' ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης, 260
 οἴκαδε ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν ἄλλα κέλευθα
 ἦλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητίσασθαι.
 λαοὶ δ' Ἀτρεΐδῳ Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' ἔμμεν,
 τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουράνιον κλέος ἐστίν·
 τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν καὶ ἀπώλεσε λαοὺς 265
 πολλοὺς. | ἡμεῖς δ' αὖτε κίχανόμενοι τὰ σὰ γούνα
 ἰκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον ἢ καὶ ἄλλως
 δοίης δωτήνην, ἣ τε ξείνων θέμις ἐστίν.
 ἀλλ' αἰδεῖτο, φέριστε, θεοῦς· ἰκέται δέ τοί εἰμεν,
 Ζεὺς δ' ἐπιτιμῆτωρ ἰκετάων τε ξείνων τε, 270
 ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.· |
 ὧς ἐφάμην, ὃ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεί θυμῷ·
 , νῆπιός εἰς, ὦ ξεῖν', ἣ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 ὃς με θεοὺς κέλειαι ἢ δεδδίμεν ἢ ἀλέασθαι·
 οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχοι' ἀλέγουσιν 275
 οὐδὲ θεῶν μακάρων, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰμεν·
 οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδόιμην
 οὔτε σεῦ οὔθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύοι.
 ἀλλὰ μοι εἴφ', ὅπη ἔσχεσ ἰὼν ἔνεργεα νῆα,
 ἣ που ἐπ' ἔσχατιῆς ἦ καὶ σχεδόν, ὄφρα δαίῳ.· | 280
 ὧς φάτο πειράζων, ἐμὲ δ' οὐ λάθην εἰδότα πολλὰ,
 ἀλλὰ μιν ἄφορον προσέφην δολίοισ' ἐπέεσσιν·
 , νῆα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 πρὸς πέτροισι βαλὼν ὕμῃς ἐπὶ πείρασι γαίης,
 ἄκρη προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν· 285
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδ' ὑπέκφυγον αἰπὸν ὄλεθρον.· |
 ὧς ἐφάμην, ὃ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο νηλεί θυμῷ,
 ἀλλ' ὃ γ' ἀναΐξας ἐτάροισ' ἐπὶ χεῖρας ἵαλλον,
 σὺν δὲ δύω μάρψας ὧς τε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
 κόπτ', ἔκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέει, δεῦε δὲ γαῖαν. 290

τὸς δὲ διὰ μελεῖστί ταμῶν ὠπλίσατο δόρπον
 ἦσθιε δ' ὥς τε λέων ὄρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν,
 ἔγκατὰ τε σάρκας τε καὶ ὀστέα μυελόεντα. |
 ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρα,
 σκέτλια ἔργ' ὀρόωντες, ἀμηχανίη δ' ἔχε θυμόν. 295
 αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὸν
 ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων καὶ ἐπ' ἄκροτον γάλα πίνων,
 κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων. |
 τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν
 ἄσπον ἰών, ξίφος δὲξὸν ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ, 300
 οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρυσκεν.
 αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπωλόμεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
 χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέδηκεν. | 305
 ὥς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἡῶα διαν·
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἡώς,
 καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρονον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα, 310
 σὺν δ' ὁ γε δὴ αὐτε δύω μάρψας ὠπλίσατο δεῖπνον. |
 δειπνήσας δ' ἄντροιο ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 ῥηιδίως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
 ἄψ ἐπέθηχ', ὥς εἴτε φαρέτρῃ πῶμ' ἐπιθεΐη.
 πολλῇ δὲ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα 315
 Κύκλωψ. | αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 εἴ πως τεισαίμην, δοίη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμόν ἀρίστη φαίνεται βουλή.
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῶ,
 χλωρὸν ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροΐη 320
 ἀθανθέν. τὸ μὲν ἄμμες εἴσκομεν εἰσορόωντες
 ὄσσον θ' ἰστὸν νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,
 φορτίδος εὐρείης, ἣ τ' ἐκπερῶα μέγα λαῖτμα·

τόσσον ἔεν μῆκος, τόσσον πάχος εἰσορούασθαι. |
 τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυριαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστάς 325
 καὶ παρέθηχ' ἐτάροισιν, ἀποξῦσαι δὲ κέλευσα.
 οἱ δ' ὄμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθῶσα παραστάς
 ἄκρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω.
 καὶ τὸ μὲν εὔ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρω,
 ἣ ῥα κατὰ σπέεος κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή. | 330
 αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρω πεπαλάσθαι ἄνωγον,
 ὅς τις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰείρας
 τριῖψαι ἐπ' ὀφθαλμῶ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἠθέλον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. | 335
 ἐσπέριος δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων.
 αὐτίκα δ' εἰς εὐρὸν σπέος ἦλασε πίονα μῆλα
 πάντα μάλ', οὐδέ τι λείπε βαθείης ἔντοθεν ἀδλῆς,
 ἣ τι οἰσάμενος, ἣ καὶ θεὸς ὧς ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' αἰείρας, 340
 ἐξόμενος δ' ἠμελγεν ὄϊς καὶ μῆκάδας αἰγας,
 πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρονον ἦκεν ἐκάστη.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἅ ἔργα,
 σὺν δ' ὁ γε δὴ αὐτε δύω μάρψας ὀπλίισατο δόρυπον. |
 καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς, 345
 κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο·
 ,Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα,
 ὄφρ' εἴδης, οἷόν τι ποτὸν τότε νηῦς ἐκεκεύθειν
 ἡμετέρη. σοὶ δ' αὖ λοιβήν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
 οἴκαδε πέμπειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκέτ' ἀνεκτιῶς. 350
 σχέτιλιε, πῶς κέν τις σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἴκοιτο
 ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρρεξας ;·
 ὧς ἐφάμην, ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν· ἦσατο δ' αἰνῶς
 ἠδὺ ποτὸν πίνων καὶ μ' ἦτεε δευτέρων αὐτίς·
 ,δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὖνομα εἰπέ 355
 αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίρης.

καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει ζεΐδωρος ἄρουρα
οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.'
ὣς ἔφατ', αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἶθροπα οἶνον. 360
τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίησιν. |
αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,
καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηύδων μελιχίοισιν·
,Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μ' ὄνομα κλυτόν, αὐτὰρ ἐγὼ τοι
ἔξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥς περ ὑπέστης. 365
Οὔτις ἐμοὶ γ' ὄνομα· Οὔτιν δέ με κικλήσκουσιν
μήτηρ ἠδὲ πατὴρ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι· |
ὣς ἐφάμην, ὃ δέ μ' αὐτίκ' ἀμείβετο νηλεί θυμῷ·
,Οὔτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷσ' ἑτάροισιν,
τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸ δέ τοι ξεινήμιον ἔσται.' | 370
ἦ καὶ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος, αὐτὰρ ἔπειτα
κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα, καδ δέ μιν ὕπνος
ἦρεε πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος
ψωμοὶ τ' ἀνδρόμεοι· ὃ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων. |
καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς, 375
ἣος θερμαίνουτο· ἔπεσσι δὲ πάντας ἑταίρους
θάρσνον, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη
ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλάινος ἐν πυρὶ μέλλεν
ἄψεσθαι χλωρός περ ἑών, διεφαίνεται δ' αἰνῶς,
καὶ τότε ἐγὼν ἄσπον φέρον ἐκ πυρός, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι 380
ἴσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων. |
οἱ μὲν μοχλὸν ἐλόντες ἐλάινον, ὄξυν ἐπ' ἄκρω,
ὀφθαλμῷ ἐνέρρισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἐρρισθεὶς
δίνεον, ὥς ὅτε τις τρουπάοι δόρου νήμιον ἀνήρ
τρουπάνω, οἱ δέ τ' ἐνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι 385
ἀπάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεὶ·
ὥς τοῦ ἐν ὀφθαλμῷ πυριήκεα μοχλὸν ἐλόντες
δινέομεν, τὸν δ' αἷμα περίρρεε θερμὸν ἰόντα. |
πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὄφρῶς εὔσεν ἀυτιμῆ

- γλήνης καιομένης, σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι. 390
 ὡς δ' ὅτ' ἀνήρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἤε σκέπαρον
 εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα
 φαρμάσσων· τὸ γὰρ αὐτε σιδήρου γε κράτος ἐστίν·
 ὡς τοῦ σίξ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω περι μοχλῶ. |
 σμερδαλέον δὲ μέγ' ὤμωξεν, περι δ' ἴαχε πέτρῃ, 395
 ἡμεῖς δὲ δεῖσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 ἐξέρουσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῶ.
 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἔο χερσὶν ἀλύων,
 αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπνευ, οἷ ῥά μιν ἀμφίς
 ὤκεον ἐν σπήεσσι δι' ἀκρίας ἠγεμοέσσας. | 400
 οἷ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίταον ἄλλοθεν ἄλλος,
 ἰστάμενοι δ' εἶροντο περὶ σπέος, ὅτι ἐ κήδοι
 ,τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ὧδε βόησας
 νύκτα δι' ἀμβροσίην καὶ ἀὔπνουσ ἀμμε τίθησθα ;
 ἦ μή τίς σευ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλάυνει ; 405
 ἦ μή τίς σ' αὐτὸν κτείνει δόλω ἠὲ βίηφιν ;· |
 τοὺς δ' αὐτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερός Πολύφημος·
 ,ὦ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλω οὐδὲ βίηφιν·
 οἷ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·
 ,εἰ μὲν δὴ μή τίς σε βιάζεται οἷον ἐόντα, 410
 νοῦσόν γ' οὐ πῶς ἔστι Διὸς μεγάλοι' ἀλέασθαι,
 ἀλλὰ σύ γ' εὖχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι·
 ὧς ἄρ' ἔφην ἀπιόντες, ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,
 ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων. |
 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε καὶ ὠδίνων ὀδύνησιν 415
 χερσὶ ψηλαφόων ἀπὸ μὲν λίθον εἴλε θυράων,
 αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσσας,
 εἴ τινά που μετ' οἷσσι λάβοι στείχοντα θύραζε.
 οὕτω γὰρ πού μ' ἤλπει· ἐνὶ φρεσὶ νήπιον ἔμμεν. |
 αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο, 420
 εἴ τιν' ἐταίροισιν θανάτου λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῶ
 εὐροίμην· πάντα δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον

- ὥς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή. |
 ἄρσενες οἷες ἦσαν ἐντροφέες δασύμαλλοι, 425
 καλοὶ τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφές εἶρος ἔχοντες·
 τοὺς ἀκέων συνέργον ἐνστροφέεσσι λύγοισιν,
 τῆσ' ἐπι Κύνκλωψ εὐδε πέλωρ ἀθεμίστια εἰδώς,
 σὺν τρεῖς αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
 τῷ δ' ἐτέρω ἐκάτερθεν ἴτην σαόοντες εταίρους. 430
 τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' οἷες φέρον· | αὐτὰρ ἐγὼ γε—
 ἀρνήθης γὰρ ἔεν μῆλων ὄχ' ἄριστος ἀπάντων·
 τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἔλυσθεις
 κείμη· αὐτὰρ χερσὶν ἰώτου θεσπεσίῳ
 νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμεν τειλητότι θυμῷ. | 435
 ὥς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν Ἥρα δῖαν.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 καὶ τότε ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσοντο ἄρσενα μῆλα,
 θήλειαι δὲ μέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς·
 οὐθὰτα γὰρ σφαραγεῦντο | ἄναξ δ' ὀδύνησι κακῆσιν 440
 τειρόμενος πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
 ὀρθῶν ἐσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
 ὥς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεκτο. |
 ὕστατος ἀρνήθης μῆλων ἔστειχε θύραζε
 λάχνῳ στεινόμενος καὶ ἐμοὶ πυκινὰ φρονέοντι 445
 τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·
 ,κρὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέος ἔσσο μῆλων
 ὕστατος ; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἴων.
 ἀλλὰ πολὺν πρῶτος νέμειαι τέρεν' ἄνθεα ποίης
 μακρὰ βιβάς, πρῶτος δὲ ῥοὰς ποταμῶν ἀφικάνεις, 450
 πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίειαι ἀπονέεσθαι
 ἐσπέριος· νῦν αἴτε πανύστατος ! ἦ σὺ γ' ἄνακτος
 ὀφθαλμὸν ποθέεις, τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν
 σὺν λυγροῖσ' ἐτάροισι δαμασσάμενος φρένας οἴνω,
 Οὔτις, ὃν οὐ πῶ φημι πεφυγμένον ἔμμεν ὄλεθρον. | 455

εἰ δὴ ὁμοφρονέοις ποιφωρήεις τε γένοιο
 εἰπέμεν, ὄππῃ κείνος ἐμὸν μένος ἤλασκάζει
 τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλη
 θεινομένου ῥαίοιτο πρὸς οὔδει, κὰδ δέ κ' ἐμὸν κῆρ
 λωφήσειε κακῶν, τὰ μοι οὔτιδανὸς πόρην Οὔτις. 460

ὣς εἰπὼν τὸν κροῖον ἀπὸ ἔο πέμπε θύραζε. |
 ἐλθόντες δ' ἠβαιὸν ἀπὸ σπέος τε καὶ αὐλῆς
 πρῶτος ὑπ' ἀρνηοῦ λυόμεν, ὑπέλυσα δ' ἐταίρους·
 καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα, πίονα δημῶ,
 πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ἐπὶ νῆα 465
 ἰκόμεθ'. ἀσπάσιοι δὲ φίλοις' ἐτάροισι φάνημεν,
 οἱ φύγομεν θάνατον, τοὺς δὲ στενάχοντο γοῶντες. |
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἶαον, ἀνὰ δ' ὄφρ' οἱ νεῦον ἐκάστω,
 κλαιέμεν, ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
 πόλλ' ἐν νῆι βαλόντας ἐπιπλεῖν ἄλμυρον ὕδωρ 470
 οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον.

ἔξῃς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς. |
 ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
 καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσεγύδων κροτομίοισιν

,Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάγκιδος ἀνδρὸς ἐταίρους 475
 ἔδμεναι ἐν σπέεϊ γλαφυρῷ κρατεροῖφι βίηφιν.
 καὶ λίην σέ γ' ἔμελλε κυχῆσεσθαι κακὰ ἔργα,
 σχέτλι', ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζεο σῶ ἐνὶ οἴκῳ
 ἐσθόμεναι· τῷ σε Ζεὺς τείσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι. |

ὣς ἐφάμην, ὃ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον, 480
 ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο,
 κὰδ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὸς κυανοπρόροιο,
 ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
 τὴν δ' ἄψ ἠπειρόνδε παλιροθόδιον φέρε κῦμα, 485
 πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι. |

αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν περιμήγεα κοντὸν
 ὧσα παρέξ, ἐτάροισιν δ' ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 ἐμβαλέμεν κώπησ', ἔν' ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν,

κρατὶ κατανεύων· οἳ δὲ προπεσόντες ἔρεσσον. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλα προήσσοντες ἀπῆμεν,
 καὶ τότε δὴ Κύκλωπα προσηύδων· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 μελιχίσις ἐπέεσσιν ἐρῆττον ἄλλοθεν ἄλλος·

·σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα ;
 ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος ἤγαγε νῆα 495
 αὐτὶς ἐς ἠπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.

εἰ δὲ φθεγξαμένου τευ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσεν,
 σὺν κεν ἀραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νῆια δοῦρα
 μαρμάρῳ ὀκροῖεντι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἴησιν· |

ὣς φάσαν. ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν, 500
 ἀλλά μιν ἄφορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·

·Κύκλωψ, αἶ κέν τίς σε καταθνητῶν ἀνθρώπων
 ὀφθαλμοῖ' εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτῶν,
 φάσθαι Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
 υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκρ' ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.· | 505

ὣς ἐφάμην, ὃ δὲ μ' οἰμώξας ἡμείβετο μύθῳ·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἰκάνει·
 ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνῆρ ἧς τε μέγας τε,

Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὅς μαντοσύνη ἐκέκαστο
 καὶ μαντενόμενος κατεγῆρα Κυκλώπεσσιν· 510

ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσω,
 χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς. |

ἀλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
 ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκήν·

νῦν δὲ μ' ἐὼν ὀλίγος τε καὶ οὐτιδανὸς καὶ ἄκις
 ὀφθαλμοῖ' ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἑδαμιάσσατο οἶνω. |

ἀλλ' ἄγε δεῦρ', Ὀδυσσεῦ, ἵνα τοι παρ' ξείνια θεῖω
 πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν ἐννοσίγαιον·

τοῦ γὰρ ἐγὼ πάσις εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὐχεται ἔμμεν·
 αὐτὸς δ', αἶ κ' ἐθέλῃσ', ἴησεται, οὐδέ τις ἄλλος 520
 οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.· |

ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

, αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
 εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄιδος εἴσω,
 ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἴησεται οὐδ' ἐνοσίχθων. | 525

ὧς ἐφάμην, ὃ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
 εὐχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα
 , κλῦθι, Ποσειδάων γαιήοχε κυανοχαῖτα
 εἰ ἑτεόν γε σός εἰμι, πατήρ δ' ἐμὸς εὐχεαί ἔμμεν,
 δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πτολιπόρθητον οἴκαδ' ἰκέσθαι | 530
 [υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκί' ἔχοντα].

ἀλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέμεν καὶ ἰκέσθαι
 οἶκον ἐν κτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 ὄψε κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἄπο πάντας ἑταίρους,
 νηὸς ἔπ' ἀλλοτριῆς, εὖροι δ' ἐν πῆματα οἴκῳ. | 535

ὧς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
 αὐτὰρ ὃ γ' ἐξαῦτις πολὺν μείζονα λᾶαν ἀείρας
 ἦκ' ἐπιδινήσας, ἐπέρεισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον,
 κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρόροιο
 τυτθόν, ἐδεύησεν δ' οἴλιον ἄκρον ἰκέσθαι. | 540

ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·
 τὴν δὲ πρόσω φέρε κῶμα, θέμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι. |

ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι
 νῆες εὐσσελμοὶ μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 ἦατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ. | 545

νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισι.,
 ἔκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 μῆλα δὲ Κύνκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 δασσάμεθ', ὡς μὴ τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσῃς.
 ἄρνηθὼν δ' ἐμοὶ οἴῳ ἐνκνήμιδες ἑταῖροι | 550

μῆλων δαιομένων δόσαν ἔξοχα. | τὸν δ' ἐπὶ θινὶ
 Ζηγὶ κελαινεφεί Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
 ῥέξας μηρί' ἔκαιον· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
 ἀλλ' ὃ γε μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοῖατο πᾶσαι
 νῆες εὐσσελμοὶ καὶ ἐμοὶ ἐρήρηες ἑταῖροι. | 555

ὣς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
 ἤμεῖθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 ἤμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγγυῖνι θαλάσσης. |
 ἤμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως, 560
 δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε προμνήσια λῦσαι·
 οἳ δ' αἰψ' εἴσβαινον καὶ ἐπὶ κληῖσι καθίζον,
 ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολίην ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ, 565
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἐταίρους.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Κ.

Τὰ περὶ Αἰόλου καὶ Δαιστρυγόνων καὶ Κίρκης.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
 Αἰόλος Ἴπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
 πλωτῆ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δέ τε μιν πέρι τεῖχος
 χάλκεον ἄσσηκτον, λισσῆ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ |
 τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν γεγάασιν, 5
 ἐξ μὲν θυγατέρες, ἐξ δ' υἱέες ἠβρώντες·
 ἔνθ' ὃ γε θυγατέρας πόρην υἰάσιν εἶναι ἀκοίτις.
 οἳ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῆ
 δαίνονται, παρὰ δέ σφιν ὀνήματα μυρία κεῖται,
 κνισσῆν δέ τε δῶμα περὶ στεναχίζεται αὐλῆ 10
 ἤματα· νόκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίησ' ἀλόχοισιν
 εὐδουσ' ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τροητοῖσι λέχεσσι.
 καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά |
 μῆγα δὲ πάντα φίλει με καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
 Ἴλιον Ἀργείων τε νέας καὶ νόστον Ἀχαιῶν. 15
 καὶ μὲν ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα·
 ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἦτεον ἠδὲ κέλευον

πεμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήγατο, τεῦχε δὲ πομπήν. |

δῶκε δὲ μ' ἐκδείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο,
 ἔνθα δὲ βρυκτῶν ἀνέμων κατέδησε κέλευθα· 20

κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων,
 ἡμὲν πανέμεναι ἦδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐθέλησιν.

νηὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιδι φαεινῇ
 ἄργυρῆ, ἵνα μή τι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·

αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἄημεν, 25
 ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· | οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν

ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπώλομεθ' ἀφραδίησιν. |

ἐννημαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ,

τῇ δεκάτῃ δ' ἦδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα,
 καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν ἐγγὺς ἑόντες· 30

ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·

αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμαον, οὐδέ τι ἄλλω
 δῶχ' ἐτάρων, ἵνα θᾶσσον ἰκοίμεθα πατρίδα γαῖαν. |

οἱ δ' ἔταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον

καὶ μ' ἔφασαν χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι 35
 δῶρα παρ' Αἰόλοο μεγαλήτορος Ἴπποτάδαο·

ὦδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

ὦ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν

ἀνθρώποις, ὅτεών τε πόλιν καὶ γαῖαν ἱκῆται !
 πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ 40

ληίδος, ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμῆν ὁδὸν ἐκτελέσαντες

οἴκαδε νισσόμεθα κενεᾶς σὺν χειρᾶς ἔχοντες·

καὶ νῦν οἱ τάδ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃ

Αἴολος. ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδόμεθα, ὅτι τάδ' ἐστίν,

ὅσσοις τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῶ ἔνεστιν.· | 45

ὣς ἔφασαν, βουλή δὲ κακὴ νίκησεν ἐταίρων·

ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἔκ πάντες ὄρουσαν.

τοὺς δ' αἴψ' ἀρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα

κλαίοντας, γαίης ἄπο πατρίδος. | αὐτὰρ ἐγὼ γε

ἐγρόμενος κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρήριξα, 50

ἤε πεσῶν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,
ἢ ἀκέων τλαίην καὶ ἔτι ζωοῖσι μετείην·
ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα, καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηὶ
κείμην, αἶ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ
αὐτίς ἐπ' Αἰολίην νῆσον, στενάχοντο δ' ἑταῖροι. | 55

ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ,
αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
αὐτὰρ ἐπεὶ οἴτιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτιῆτος,
δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὄπασσάμενος καὶ ἑταῖρον
βῆν εἰς Αἰόλοο κλυτὰ δώματα. τὸν δὲ κίχανον 60
δαινύμενον παρὰ ἧ τ' ἀλόχῳ καὶ οἴσι τέκεσσιν.
ἔλθόντες δ' ἐς δῶμα παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
ἐζόμεθ'. | οἶ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον ἔκ τ' ἐρέοντο·

, πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμων ;
ἦ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκαιο 65
πατριδα σὴν καὶ δῶμα καὶ εἴ πού τοι φίλον ἐστίν. ' |

ὣς φάσαν, αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ·
, ἄσάν μ' ἑταροὶ τε κακοὶ πρὸς τοῖσι τε ὕπνος
σχέτιλος. ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν. ' 70

ὣς ἐφάμην μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν· |
οἶ δ' ἄνεφ' ἐγένοντο· πατήρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·
, ἔρρ' ἐκ νῆσου θάσσον, ἐλέγχιστε ζώντων·
οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν
ἄνδρα τόν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν·
ἔρρε, ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἰκάνεις. ' 75
ὣς εἰπὼν ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα. |

ἔνθεν δὲ προτέρῳ πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
ἡμετέρῃ ματίῃ, ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.
ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ, 80
ἐβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμον αἰπὺν πτολίεθρον,
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμήν

ἠπύει εἰσελάων, ὃ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
 ἔνθα κ' ἄυπνος ἀνήρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοῦς,
 τὸν μὲν βουκολέων, τὸν δ' ἄργυφα μῆλα νομεύων 85
 ἐγγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι. |
 ἔνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρῃ
 ἠλίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
 ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντία ἀλλήλησιν
 ἐν στόματι προύχουσιν, ἀραιή δ' εἴσοδος ἐστίν, 90
 ἔνθ' οἱ γ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιέλισσας.
 αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
 πλησῖαι· οὐ μὲν γὰρ ποτ' ἀέξετο κῆμά γ' ἐν αὐτῶ,
 οὔτε μέγ' οὔτ' ὀλίγον, λευκὴ δ' ἔεν ἀμφὶ γαλήνῃ
 αὐτὰρ ἐγὼν οἶος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν, 95
 αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἔκ πείσματα δήσας. |
 ἔστην δὲ σκοπιῆν ἔς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν·
 ἔνθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνεται ἔργα,
 καπνὸν δ' οἶον ὄρωμεν ἀπὸ χθονὸς αἰσσοῦντα·
 δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρους προΐειν πεύθεσθαι ἰόντας, 100
 οἱ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες,
 ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας. |
 οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδόν, ἧ περ ἄμαξαι
 ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὄρεων καταγίνεον ὕλην.
 κούρη δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὕδρευούσῃ, 105
 θυγατέρ' ἰφθίμῃ Δαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 ἧ μὲν ἄρ' ἐς κορήνῃν κατεβήσεται καλλιρέεθρον
 Ἄρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστυ φέρεσκον·
 οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφώνεον ἔκ τ' ἐρέοντο, 110
 ὅς τις τῶνδ' εἶη βασιλεὺς καὶ τοῖσιν ἀνάσσοι·
 ἧ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερφεὲς δῶ. |
 οἱ δ' ἐπεὶ εἰσηλθὼν κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
 εὔρον ὄσῃν τ' ὄρεος κορυφήν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
 ἧ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατήα,
 ὃν πόσιν, ὅς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον. 115

αὐτίχ' ἔνα μάρψας ἐτάρων ὠπλίισατο δεῖπνον·
 τῷ δὲ δὴ αἶξαντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἐκέσθην. |
 αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοήν δι' ἄστεος. οἳ δ' αἰόντες
 φοίταον ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 μυρῖοι, οὐκ ἄνδρῃσιν εἰοκότες, ἀλλὰ Γίγασιν. 120
 οἳ ῥ' ἀπὸ πετρῶων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισιν
 βάλλον ἄφαρ δὲ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρειν
 ἀνδρῶν τ' ὄλλυμένων νηῶν θ' ἅμα ἀγρυμνῶν·
 ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες ἀτερπέα δαῖτα φέροντο. |
 ὄφρ' οἳ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντός, 125
 τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοπα νεὸς κυανοπρόροιο·
 αἶψα δ' ἐμοῖσ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 ἐμβαλέμεν κώπησ', ἵν' ὑπέκ κακότητα φύγοιμεν.
 οἳ δ' ἄλλα πάντες ἀνέροισιν δείσαντες ὄλεθρον. 130
 ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
 νηὺς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο. |
 ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἤτορ,
 ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὄλέσαντες ἐταίρους.

Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν 135
 Κίρκη ἐνπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα,
 αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
 ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἥελίοιο
 μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα. |
 ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ 140
 ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν.
 ἔνθα τότε ἐκβάντες δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
 κείμεθ' ὁμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμῶν ἐνπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
 καὶ τότε ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἐλών καὶ φάσανον ὄξυ 145
 καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήμον ἐς περιωπὴν,
 εἴ πως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν ἐνοπὴν τε πυθοίμην. |

- ἔστην δὲ σποπιήν ἔς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
 καί μοι εἴσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρουοδείης,
 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην. 150
 μερμήριζα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
 ἐλθέμεν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθροπα καπνόν.
 ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον ἔμμεν,
 πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα θοῆν καὶ θῖνα θαλάσσης
 δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι προέμεν τε πυθέσθαι. 155
 ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης,
 καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μῶνον ἔοντα,
 ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφρον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτήν
 ἦκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήμεν ἐκ νομοῦ ὕλης
 πτόμενος· δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο 160
 τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα
 πληξά, τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν,
 κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 εἰρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ 165
 εἶασ'· αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπᾶς τε λύγους τε,
 πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, ἐυστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
 πλεξάμενος συνέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου,
 βῆν δὲ καταλοφάδια φέρον ἐπὶ νῆα μέλαιναν
 ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐ πῶς ἦεν ἐπ' ὄμου 170
 χεῖρὶ φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
 κὰδ δ' ἔβαλον προπάρουθε νεὸς, ἀνέγειρα δ' ἐταίρους
 μελιχίοισ' ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον
 ,ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω καταδυσόμεθ' ἀχνύμενοί περ
 εἰς Ἀίδαο δόμους, πρὶν μῶρσιμον ἡμαρ ἐπέλθῃ. 175
 ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηὶ θοῇ βρωῶσις τε πόσις τε,
 μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῶ.
 ὧς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖσ' ἐπέεσσι πίδοντο,
 ἔκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ θῖν' ἀλόξ ἀτρυγέτοιο
 θηήσαντ' ἔλαφρον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν. 180

αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἔρικυδέα δαῖτα. |

ὣς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
ἤμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
ἤμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν, 185
δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. |

ἤμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
καὶ τότε ἔγων ἀγορῆν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

,[κέκλυτέ μεν μύθων, κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι·]
ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν. ὄπη ζόφος οὐδ' ὄπη ἠώς, 190
οὐδ' ὄπη ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,

οὐδ' ὄπη ἀννεῖται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον,
εἷς τις ἔτ' ἔσται μῆτις· ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι ἔμμεν·
εἶδον γὰρ σκοπιῆν' ἔς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν
νῆσον, τὴν πέρι πόντος ἀπειρίτος ἐστεφάνωται. 195

αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσση
ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνά καὶ ὕλην. |

ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ
μνησαμένοισ' ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο. 200

κλαῖον δὲ λιγέως θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
ἀλλ' οὐ γάρ τις προῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν. |

αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐν κνήμιδας ἑταίρους
ἠριθήμεον, ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα·
τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος θεοσειδῆς. 205

κλήρους δ' ἐν κνέῃ χαλκῆρεϊ πάλλομεν ὦκα·
ἔκ δ' ἔδοξε κλήρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.

βῆ δ' ἴμεναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
κλαίοντες· κατὰ δ' ἅμμε λίπον γοώοντας ὀπισθεν. |

εὐρον δ' ἐν βήσσησι τειτυγμένα δώματα Κίρκης
ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ 210

ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι ἠδὲ λέοντες,
τοὺς αὐτὴ κατέθειλεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.

- οὐδ' οἳ γ' ὠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοί γε
οὐρῆσιν μακρῆσι περισσαίνοντες ἀνέσταν. 215
ὡς δ' οἳ τ' ἄν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
σαίνωσ', αἰεὶ γάρ τε φέρει μελίγματα θυμοῦ·
ὣς τὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠδὲ λέοντες
σαῖνον· τοὶ δ' ἔδδισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα. |
ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο. 220
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὀπι καλῆ,
ἱστὸν ἐποικομένης μέγαν ἄμβροτον, οἷα θεᾶων
λεπτὰ τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν κεδνότητος τε· 225
,ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποικομένη μέγαν ἱστὸν
καλὸν ἀοιδιάει, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν,
ἢ θεὸς ἢ γυνή. ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον·
ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες. |
ἢ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαιειᾶς 230
καὶ κάλει· οἳ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσιν ἔποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, οἰσάμενος δόλον ἔμμεν. |
εἶσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
ἔν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρόν
οἴνω Πραμνεῖω ἐκύκα. ἀνέμισγε δὲ σίτω 235
φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοῖατο πατριδος αἴης. |
αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
ῥάβδω πεπληγυῖα κατὰ σφροῖσιν ἔεργον.
οἳ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνῆν τε τριχᾶς τε
καὶ δέμας, αὐτὰρ νοῦς ἔεν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ. 240
ὣς οἳ μὲν κλαίοντες ἔερχατο, τοῖσι δὲ Κίρκη
πάρ ᾧ ἄκυλον βάλανόν τε βάλεν καρπὸν τε κρανείης
ἔδμεναι, οἷα σύες χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν. |
Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἦλθε θοῆν ἐπὶ νῆα μέλαιναν
ἀγγελίην ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον. 245
οὐδέ τι ἐκφθάσθαι δύνάτο ἔπος ἱέμενός περ,

- κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος· ἔν δέ οἱ ὄσσε
 δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὤϊετο θυμός. |
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
 καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον· 250
 ἦρομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνά δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 εὔρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλὰ
 [ἔξστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ].
 ἔνθα δέ τις μέγαν ἴστον ἐποιοχόμενη λίγ' αἶειδεν
 ἦ θεὸς ἦε γυνή· τοὶ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες· 255
 ἦ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὦϊξε φαιναῖς
 καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσιν ἔποντο.
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἰσάμενος δόλον ἔμμεν.
 οἱ δ' ἅμ' αἰστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν
 ἐξεφάνη. δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον· | 260
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυροήλων
 ὦμοιιν βαλόμην, μέγα χάλκεον, ἀμφὶ δὲ τόξα.
 τὸν δ' ἄψ ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγήσασθαι.
 αὐτὰρ ὁ γ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλλίσσετο γούνων
 [καὶ μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα]· 265
 μὴ μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·
 οἶδα γάρ, ὡς οὔτ' αὐτὸς ἐλεύσει οὔτε τιν' ἄλλον
 ἄξεις σῶν ἐτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον
 φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἡμᾶρ· |
 ὡς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 270
 Ἐὐρύλοχ', ἦ τοι μὲν σὺ μὲν' αὐτοῦ τῷδ' ἐνὶ χώρῳ
 ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη· |
 ὡς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήμιον ἠδὲ θαλάσσης.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱεράς ἀνά βήσσας 275
 Κίρκης ἕζεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
 ἔνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
 ἐρχομένῳ πρὸς δῶμα νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς,
 πρῶτον ὑπηνήτη, τοῦ περ χαριεστάτη ἦβη.

- ἔν τ' ἄρα μοι φῶ χειροί, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν· | 280
 πῆ δὴ αὐτ', ὦ δύστηνε, δι' ἄκριας ἔρχεαι οἶος,
 χώρου αἰδρις ἐών ; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 ἔρχαται ὡς τε σῦες πυκινούς κενθμῶνας ἔχοντες.
 ἦ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι ; οὐδέ σέ φημι
 αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σύ γ' ἐνθα περ ἄλλοι. | 285
 ἀλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι ἠδὲ σαώσω.
 τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς δώματα Κίρκης
 ἔρχε', ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλάλκησιν κακὸν ἦμαρ.
 πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώια δήνεα Κίρκης.
 τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐν φάρμακα σίτω. | 290
 ἀλλ' οὐδ' ὡς θέλξει σε δυνησεται· οὐ γὰρ εἶσει
 φάρμακον ἐσθλόν, ὃ τοι δώσω, ἐρέω δὲ ἕκαστα. |
 ὀππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάση περιμήκει ῥάβδω,
 δὴ τότε σὺ ξίφος ὄξυ ἐρουσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκη ἐπαῖξει, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων. | 295
 ἦ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι.
 ἐνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήρασθαι θεοῦ εὐνήν,
 ὄφρα κέ τοι λύση θ' ἐτάρους αὐτόν τε κομίση.
 ἀλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 μὴ τί τοι αὐτῶ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο, | 300
 μὴ σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θήη. |
 ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον ἀργεῖφόντης
 ἐκ γαίης ἐρύσας καὶ μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.
 ῥίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἵκελον ἄνθος·
 μῶλυ δὲ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν | 305
 ἀνδράσι γε θνητοῖσι, θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται. |
 Ἐρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον
 νῆσον ἂν ὑλήεσαν, ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
 ἦα, πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 ἔστην δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο. | 310
 ἐνθα στάς ἐβόησα, θεὰ δέ μεν ἔκλυεν αὐδῆς.
 ἦ δ' αἴψ' ἐξέλθοῦσα θύρας ὤϊξε φαιινὰς

- καὶ κάλει αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ·
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνον ἀργυροίλου
 καλοῦ δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν· 315
 τεῦχε δέ μοι κυκεῶ χροσέω δέπαι, ὄφρα πίοιμι,
 ἔν δέ τε φάρμακον ἦκε κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔθελξεν,
 ῥάβδῳ πεπληγυῖα ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 ,ἔρχεο νῦν συμφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξο ἑταίρων·' | 320
 ὣς φάτ', ἐγὼ δ' ἄορ ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 Κίρκῃ ἐπήμξα, ὥς τε κτάμεναι μενεαίνων.
 ἦ δὲ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων,
 καὶ μ' ὀλοφρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ,τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν ; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες ; 325
 θαυμά μ' ἔχει, ὥς οὔ τι πίων τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης·
 οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνήρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 ὃς κε πῆν καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
 [σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσι ἀκήλητος νόος ἐστίν.]
 ἦ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ 330
 φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόορατις ἀργεῖφόντης
 ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῆ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ θεό, νῶϊ δ' ἔπειτα
 εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιβήμεν, ὄφρα μιγέντε
 εὐνῆ καὶ φιλόιητι πεποιίθωμεν ἀλλήλοισιν·' | 335
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ,ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλει σοὶ ἦπιον ἔμμεν,
 ἦ μοι σῶς μὲν ἔσθῃκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους,
 αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
 ἐς θάλαμόν τ' ἵμεναι καὶ σῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς, 340
 ὄφρα με γυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήγορα θήης ;
 οὐδ' ἂν ἐγὼ γ' ἐθέλοιμι τεῆς ἐπιβήμεναι εὐνῆς,
 εἰ μὴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 μὴ τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·' |
 ὣς ἐφάμην, ἦ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν ὥς ἐκέλευον. 345

αὐτὰρ ἐπεὶ ὃ' ὄμοσεν τε τελευτήσέν τε τὸν ὄρκον,
 καὶ τότε γ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνήης. |
 ἀμφίπολοι δ' ἄρα τέως μὲν ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 τέσσαρες, αἶ οἱ δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.
 γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων ἀπό τ' ἀλσέων 350
 ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσιν.
 τάων ἣ μὲν ἔβαλλε θρόνοισ' ἐνὶ δῆγμα καλά
 πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένευθε δὲ λιθ' ὑπέβαλλεν.
 ἣ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
 ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια 355
 ἣ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 ἠδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα
 ἣ δὲ τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει καὶ πῦρ ἀνέκαιεν
 πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ, λαίνετο δ' ὕδωρ. |
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ ζέσσειεν ὕδωρ ἐνὶ ἥροπι χαλκῷ, 360
 ἔς ὃ' ἀσάμινθον ἔσασα λό' ἐκ τρίποδος μεγάλου,
 θυμῆρες κεράσασα, κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
 ὄφρα μοι ἔκ κάματον θυμοφθόρον εἴλετο γυίων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λουσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δὲ με χλαῖναν καλήν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα, 365
 εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροῆλου
 καλοῦ δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρηῆυς ποσὶν ἦεν
 [χέρονιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῆ χρυσεῖη ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστῆν ἐτάνυσσε τράπεζαν. 370
 σῆτον δ' αἰδοίη ταμὴν παρέδθηκε φέρουσα,
 εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα χαριζομένη παρεόντων·]
 ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῷ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ,
 ἀλλ' ἤμην ἄλλο φρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός. |
 Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἔμ' ἤμενον οὐδ' ἐπὶ σίτῳ 375
 χεῖρας ἰάλλοντα, κρατερόν δέ με πένθος ἔχοντα,
 ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ,τίφθ' οὕτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔξεται ἴσος ἀναύδῳ,

- θυμὸν ἔδων, βρώμης δ' οὐχ ἄπτεαι οὐδὲ ποτῆτος ;
 ἢ τινά που δόλον ἄλλον οἶεαι· οὐδέ τί σε χρὴ 380
 δεδδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα καρτερὸν ὄρκον·
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνῆρ, ὃς ἐναΐσιμος εἶη,
 πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
 πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι ; 385
 ἀλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
 λῦσον, ἔν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἐταίρους·
 ὣς ἐφάμην, Κίρκη δὲ διἔκ μεγάροιο βεβήκειν
 ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, θύρας δ' ἀνέωξε συφειοῦ,
 ἔκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν εἰοικότας ἐννεώροισιν. 390
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι, ἢ δὲ δι' αὐτῶν
 ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο·
 τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἄς πρὶν ἔφυσεν
 φάρμακον ὀλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
 ἄνδρες δ' ἄψ ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν, 395
 καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσορᾶσθαι.
 ἔγνωσαν δὲ μ' ἐκεῖνοι ἔφην τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος.
 πᾶσιν δ' ἱμερόεις ὑπέδου γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κανάχιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή·
 ἢ δὲ μεν ἄγχι στᾶσα προσηύδα διὰ θεάων· 400
 ,διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἔρχεο νῦν ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσετε ἠπειρόνδε,
 κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσετε ὄπλα τε πάντα·
 αὐτὸς δ' ἄψ ἱμεναι καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἐταίρους·
 ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοὶ γ' ἐπεπεΐθητο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 βῆν δ' ἱμεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
 εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ θοῇ ἐρίηρας ἐταίρους
 οἴκτρο' ὀλοφυρομένους θαλερὸν κατὰ δάκρον χέοντας·
 ὣς δ' ὄτ' ἄν ἄγραυλοι πόριες περὶ βοῦς ἀγελαίας, 410
 ἐλθούσας ἐς κόπρον, ἐπεὶ βοτάνης κορέσονται·

πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι, οὐδ' ἔτι σηκοὶ
 ἴσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκόμεναι ἀμφιθέουσιν
 μητέρας· ὧς ἔμ' ἐκεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
 ὧς ἔμεν, ὡς εἰ πατρίδ' ἰκοίαιτο καὶ πόλιν αὐτὴν
 τρηχεῖης Ἰθάκης, ἵνα τε τράφεν ἠδὲ γέροντο.
 καὶ μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφές, ὧς ἐχάρημεν,
 ὡς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἄγε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον· |
 ὧς ἔφαν, αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖσ' ἐπέεσσιν·

νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσσομεν ἠπειρόνδε,
 κτήματα δ' ἐν σπῆεσσι πελάσσομεν ὄπλα τε πάντα·
 αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπεσθαι,
 ὄφρα ἴδηθ' ἐτάρους ἱεροῖσ' ἐνὶ δώμασι Κίρκης
 πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν· |

ὧς ἐφάμην, οἳ δ' ὄκα ἐμοῖσ' ἐπέεσσι λίθοντο.
 Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους
 [καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα]·

ἄ δειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἱμείρετε τούτων,
 Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι, ἢ κεν ἅπαντας
 ἦ σῶς ἢ ἐ λύκους ποιήσεται ἢ ἐ λέοντας,
 οἳ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη,
 ὧς περ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἴκοντο
 ἡμέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·
 τούτου γὰρ καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίησιν ὄλοντο· |

ὧς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγὼ γε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
 σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
 τῷ οἱ ἀποπλήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι
 καὶ πηῶ περ ἐόντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἐταῖροι
 μελιχίοισ' ἐπέεσσιν ἐρήτνον ἄλλοθεν ἄλλος·

διογενές, τοῦτον μὲν εἴσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
 αὐτοῦ παρ νηὶ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·

ἡμῖν δ' ἡγεμόνευ' ἱερά πρὸς δώματα Κίρκης. | 445

ὥς φάμενοι παρὰ νηὸς ἀνήιον ἠδὲ θαλάσσης.
οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λέλειπτο,

ἀλλ' ἔπετ'· ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαυλον ἐπιπῆν. |

τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἐτάρους ἐν δώμασι Κίρκῃ
ἐνδυκέως λοῦσέν τε καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ, 450

ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλεν ἠδὲ χιτῶνας·
δαινυμένους δ' ἐὺ πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν. |

οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον φράσσαντό τ' ἐσάντα,
κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στεναχίζετο δῶμα.

ἦ δέ μευ ἄγχι σταῖα προσηύδα διὰ θεάων 455

,[διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.]

μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρουτε· οἶδα καὶ αὐτῆ,

ἡμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθεται ἄλγεα ἰχθυόεντι,

ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῳ

ἀλλ' ἄγεται ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον, 460.

εἰς ὃ κεν αὔτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,

οἶον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν

τροχέης Ἰθάκης. νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,

αἰὲν ἄλλης χαλεπῆς μεμνημένοι, οὐδέ ποθ' ὕμιν

θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ ἦ μάλα πολλὰ πέπασθε. | 465

ὥς ἔφαθ', ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεπεΐθετο θυμὸς ἀγήνωρ.

ἐνθα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν

ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ. |

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔεν, περὶ δ' ἔτραπον ὦραι

[μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη], 470

καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἐρίηρες ἐταῖροι·

·δαιμόνι', ἦδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἰῆς,

εἴ τοι θέσφατόν ἐστι σαωθῆναι καὶ ἰκέσθαι

οἶκον ἔς ὑπόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν. |

ὥς ἔφαν, αὐτὰρ ἐμοί γ' ἐπεπεΐθετο θυμὸς ἀγήνωρ. 475

ὥς τότε μὲν πρόπαν ἡμᾶρ ἐς ἠέλιον καταδύντα

ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ.

ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθεν,
οἳ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.

αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβάς περικαλλέος εὐνῆς
γούνων ἐλλιτάνευσα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
[καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων.]

480

ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν, ἦν περ ὑπέστις,
οἴκαδε πεμψέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσεται ἤδη,
ἦδ' ἄλλων ἐτάρων, οἳ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ
ἄμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύ γε νόσφι γένηαι.· |

485

ὣς ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων
,διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῶ ἐνὶ μίμνυτε οἴκῳ
ἄλλ' ἄλλην χρῆ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι καὶ ἰκέσθαι

490

εἰς Ἄϊδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
μάντηος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσιν·
τῶ καὶ τεθνηῶτι νόον πόρε Περσεφόνηια,

οἷω πεπνῦσθαι, τοὶ δὲ σκίαι αἴσσουσιν.· |

495

ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐμοί γε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ νύ μοι κῆρ
ἦθελ' ἔτι ζῶειν καὶ ὄρᾶν φάος ἠελίοιο.

αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
καὶ τότε δῆ μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

500

ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἠγεμονεύσει ;
εἰς Ἄϊδος δ' οὐ πῶ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.· |
ὣς ἐφάμην, ἣ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο διὰ θεάων·

,διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
μή τί τοι ἠγεμόνος γε ποδῆ παρὰ νηὶ μελέσθω,
ἴστον δὲ στήσας ἀνά θ' ἰστία λευκὰ πετάσσας
ἦσθαι· τὴν δέ κέ τοι πνοιῆ Βορέας φέρῃσιν. |

505

ἄλλ' ὀπότε ἂν δὴ νηὶ δι' Ὠκεανοῖο περήσῃς,
ἔνθ' ἀκτὴ τ' ἐλάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης.
μακροὶ τ' αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι,

510

νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὠκεανῶ βαθυδίῃ,
 αὐτὸς δ' εἰς Αἶδεω ἕμεναι δόμον εὐρώεντα. |
 ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσιν
 Κόκυτός θ', ὃς δὴ Στυγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορροῶξ,
 πέτρῃ τε ξύνεσις τε δὺω ποταμῶν ἐριδούπων. 515
 ἔνθα δ' ἔπειθ', ἦρως, χριμφθείς πέλας, ὥς σε κελεύω,
 βόθρον ὀρύξαι, ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα,
 ἀμφ' αὐτῶ δὲ χοῆν χειῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσιν,
 πρῶτα μελικρότην, μετέπειτα δὲ ἠδέϊ οἴνω,
 τὸ τρίτον αὐθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ παλύνειν. | 520
 πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην στείραν βούν, ἢ τις ἀρίστη,
 ῥέξειν ἐν μεγάροισι πυρῆν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν,
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἶν ἱερουσέμεν οἴῳ
 παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισιν. | 525
 αὐτὰρ ἐπεὶ κ' εὐχῆσι λίσσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 ἔνθ' οἶν ἀρνητὸν ῥέξειν θῆλόν τε μέλαιναν
 εἰς ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι
 ἕμενος ποταμοῖο ῥοάων· ἔνθα δὲ πολλαὶ
 ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνηώτων. 530
 δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
 μῆλα, τὰ δὴ κατάκειτ' ἐσφαγμένα νηλεί χαλκῶ,
 δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 ἰφθίμω τ' Αἶδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ· |
 αὐτὸς δὲ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 ἦσθαι, μηδὲ εἶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
 αἵματος ἄσπον ἕμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
 ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 ὃς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου
 νόστον θ', ὥς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα. | 540
 ὧς ἔφατ', αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλθεν Ἥως.
 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσπεν·
 αὐτὴ δ' ἀργύφρον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη,

λεπτόν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
καλὴν χρυσεῖην, κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρον. | 545

αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὄτρυνον ἑταίρους
μειλιχίοισ' ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον
,μηκέτι νῦν εὖδοτες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον,
ἀλλ' ἴομεν. δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη. |

ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ. 550

ἔρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον· 561

,φάσθε νύ που οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἤμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,
εἰς Ἀίδαο δόμους καὶ ἐπαινής Περσεφονείης,
ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο. | 565

ὣς ἐφάμην, τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
ἔξόμενοι δὲ κατ' αὐθι γόων τίλλοντό τε χαίτας·
ἀλλ' οὐ γάρ τις προῆξις ἐγίγνετο μυρομένοισιν. |
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα δοῆν καὶ θῖνα θαλάσσης
ἦομεν ἀχνύμενοι θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες, 570

τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
ἀρνῆν κατέδησεν οἶν θῆλόν τε μέλαιναν,
ῥῆα παρεξελθοῦσα τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
ὄφθαλμοῖσιν ἴδοιτ' ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα κίοντα ;

III. ΓΛΩΣΣΙΚΑ-ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ Α.

Ὀδύσσεια (ποίησις) ἐπίθ., ποίημα ἀναφερόμενον εἰς τὸν Ὀδυσσεύα — 1-5 **ἐννέπω**, ἀόρ. ἐνισπον, λέγω, διηγοῦμαι περὶ τινος, ψάλλω, μοι ἦθ., **ἄνδρα** τὸν (πολυθρούλητον) ἄνδρα, ἄνευ ἄρθρου, διότι τοῦτο σπανίως ἔχει παρ' Ὀμ. ἄρθρ. σημ., **πολύτροπος** 2 (ὁ ἐξευρίσκων πολλοὺς τρόπους) πολυμήχανος, **πλάζομαι** (πλαγ(γ)-πλήττω), ἀόρ. **πλάγχθην** ἀναύξητος, (δέρομαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ) περιπλανῶμαι, **πέρθω**, ἔπερσα κ. ἔπραθον, ἐκπορθῶ, **πιολίεθρον**, **πόλις**, πόλις (πόλεμος κ. πόλεμος, Νεοπιόλεμος...), ἕδεν ἀναύξ. εἶδεν, **ἄστια** ἀσυναίρ. ἄστη, **νόος** ἀσυναίρ. (νοῦς), ψυχικὴ διάθεσις, ἦθος, ἦθη : ἐδοκίμασεν, ἔλαβε πείραν τῶν διαθέσεων, τῶν ἠθῶν αὐτῶν, **δ-ἦ-τὸ** οὗτος... (ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ ἄρθρον τονίζεται πανταχοῦ), **πάθεν ἄλγεια** ὑπέφερε τλαιπωρίας καὶ κινδύνους καὶ ὑπέστη πικρίας, **θυμὸς** (θύω-φυσῶ μανιωδῶς) ἡ καρδιά, ὡς ἔδρα τῶν σφοδρῶν συναισθημάτων, ἐπιθυμιῶν, παθῶν, **δς** καὶ **ἐδς** 3 (suus, σFός) ἰδικός του : καὶ πολλὰ φαρμάκια ἔπιεν, ἐποτίσθη ἡ καρδιά του, **πόντος** ἡ ἀνοικτὴ θάλασσα, τὸ πέλαγος, **ἄρνυμαι** (αἶρομαι, λαμβάνω δι' ἑμαυτὸν) κερδίζω, σφίζω : προσπαθῶν, ἀγωνιζόμενος νὰ σώσῃ, **ψυχὴ** ζωή, **ἦν** ἔην, **νόστος** ἄ. (νέομαι-ἐπιστρέφω, θὰ ἐπιστρέψω) ἐπάνοδος. — 6-9 **ὧς** (ὁ) οὕτως, **ἀλλ' οὐδ' ὧς** ἀλλὰ παρ' ὅλα ταῦτα (τοὺς ἀγῶνας, τὴν πάλην) δέν, **ῥύομαι** σφίζω (ἀλλὰ ῥῦσι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ), **ἔταρος** κ. **ἐταῖρος** σύντροφος, ἀκόλουθος, **ἵεμαι** (Fίεμαι, νί-s, volo) ἐφίεμαι, **πέρ** + ἐνδ. μτχ. ἀντὶ τοῦ ἀπτ. **καίπερ**, **ἀτασθαλίη** θ. (ἀτάσθαλος-ἄφρων, ἀνόσιος) ἀνοησία, ἁμαρτία, **σφετέρησιν αὐτῶν** ταῖς σφετέραις, ταῖς ἑαυτῶν : ἀπὸ τὰ ἰδικὰ των ἀνοσιουργήματα, ἀπὸ τὰς ἰδικὰς των ἁμαρτίας, **νήπιος** 3 μωρός, ἀνόητος, **νήπιοι** ἐπιφ. ἄχ οἱ μωροὶ!, **οἷ** ἀναφ. αἰτιολ. διότι (ἐκεῖνοι), **κατὰ** ἐπίρ. ἐντελῶς (συνήθως ἐκλαμβάνοντες οὐχὶ ὀρθῶς, τὴν **κατὰ** ὡς πρόθεσιν ἀποχωρισθεῖσαν τοῦ ἡσθιον καλοῦμεν τὸ φαινόμενον **ιμησιν**), **Ἥελιος** ἰων. Ἥλιος. γεν. ἰων. **Ἥελίοιο**, **Ἐπερίων** κ. **Ἐπεριονίδης** πατρων. τοῦ Ἥλίου (ἐκ τινος ἀχρ. λ. ἐκ τῆς ὑπὲρ δηλούσης τὸ ὕψος) ὁ υἱὸς τοῦ ὕψους, ὁ οὐράνιος, **αὐτὰρ** κ. **ἀτὰρ** ἀλλά, **ἤμαρ-ματος** οὐ. ἡμέρα, **νόστιμος** 2 (νόστος 5) ὁ τῆς ἐπανόδου, **νόστιμον ἡμαρ** ἡ

ἡμέρα, καθ' ἣν τελεῖται ἢ ἐν τῷ ἐπιθ. δηλουμένη προᾶξις, ἢ ἡμέρα τῆς ἐπανόδου, (εἶτα αὐτὴ ἢ προᾶξις, ὁ νόστος) ἢ ἐπάνοδος· πῶς ἔπειτα ἔλαβεν ἢ λ. τὴν σημασίαν, ἣν ἔχει καὶ παρ' ἡμῖν; **τοῖσιν** ἦθ.—**10 ἀμόθεν** (ἀμός 3 εἷς, τίς, πρβλ. οὐδ-αμοῦ, μηδ-αμοῦ...) ἐκ τινος οἰουδήποτε σημείου, **τῶν** οὐδ. γεν. διαιρ. ἐκ τοῦ ἀμόθεν: ἀρχίζουσα ἐξ ἐνός οἰουδήποτε σημείου πασῶν τούτων τῶν περιπετειῶν διηγῆθητι (ἢ γεν. ἐξαρτᾶται καὶ ἐκ τοῦ εἰπέ: περὶ αὐτῶν), **ἡμῖν** ἐμοὶ καὶ τοῖς ἀκροαταῖς, **καὶ ἡμῖν** ὅπως καὶ ἄλλοις ἤδη.

1. Μοῦσα. Αἱ Μοῦσαι εἶναι θεαὶ τῆς μουσικῆς, ποιήσεως καὶ ὀρχήσεως. Κατὰ τὰς θρησκ. δοξασίας τῶν ἀρχαίων αὐταὶ ὡς θεαὶ γινώσκουσαι τὰς πράξεις τοῦ παρελθόντος ἀποκαλύπτουσι αὐτὰς εἰς τοὺς εὐνοουμένους αὐτῶν ποιητάς, αὐταὶ εἰσερχόμεναι εἰς τὸν νοῦν αὐτῶν καὶ ἐμπνέουσαι, αὐταὶ ὁμιλοῦσαι, ὡς εἰ ὁ ποιητὴς ἦτο ἀπλῆ ἡχώ τῶν λόγων αὐτῶν, γινόμενος οὕτως ἐνθεος, θεόληπτος, μουσόληπτος. Ὅθεν καὶ ὁ Ὅμηρος ἐπικαλεῖται τὴν Μοῦσαν, ἵνα ἄσῃ τὸ ποιητικὸν αὐτοῦ θέμα καὶ ἡ εἰκὼν παριστᾷ αὐτὸν καθ' ἣν στιγμὴν ἐπέρχεται αὐτῷ ἢ ἐμπνέουσις. Ὁ ἀριθμὸς τῶν 9 Μ. καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν διεμορφώθησαν μετὰ τὸν Ὅμηρον· ὅθεν ὁ ποιητὴς λέγει ἀορίστως Μοῦσα.—**πολύτροπος.** Ἐπενόησε τὴν κατασκευὴν τοῦ δουρείου ἵππου, δι' οὗ ἐκυριεύθη τὸ Ἴλιον, ἐκλεψεν ἐκ τῆς Περγᾶμου, ἀκροπόλεως τοῦ Ἰλίου, τὸ Παλλάδιον, ξόανον τῆς Ἀθηνᾶς, οὗ ἡ φύλαξις ἐν τῷ ναῷ ἦτο ἀναποσπάστως συνδεδεμένη πρὸς τὴν σιωτηρίαν τῆς πόλεως, κ. ἄ. Ἐν τοῖς ἐπομένοις θὰ ἴδωμεν ἂν ἦτο ἄξιος τῆς προσωπίας ταύτης.—**2 ἱερὸν** ὡς καθιερωμένον τοῖς θεοῖς (διὰ τὰ ἱερὰ τὰ σκέποντα τὴν πόλιν) καὶ διατελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῶν.—**ἔπερσε** διὰ τοῦ δουρείου ἵππου. Ἐντεῦθεν ὁ Ὅδ. **πολίπορθος.**—**3 νόον ἔγνω.** Διὰ τῶν συμφορῶν, ἃς ἔπαθε παρ' αὐτοῖς, ἔλαβε πικρὰν πείραν τῶν ἠθῶν αὐτῶν.—**8 βοῦς Ἡελίοιο.** Παρὰ τὰς ἀποτροπὰς τοῦ Ὅδ., εἰς ὃν μετὰ πολλὰς περιπετείας, ἃς θὰ μάθωμεν ὕστερον, εἶχεν ἀπομείνει μόνον μία ναῦς, οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ προσορμισθέντες εἰς τὴν Σικελίαν καὶ ἐπωφεληθέντες τοῦ ὕπνου τοῦ ἥρωος ἔφαγον ἱεράς βοῦς τοῦ Ἡλίου νεμομένας ἐκεῖ. Κατὰ τὸν ἀπόπλουν ὅμως θύελλα ἐκραγεῖσα ἐσάρωσε τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου, μόνος δὲ ὁ Ὅδ. περισωθεὶς προσωρμίσθη μετὰ πολλὰς περιπετείας εἰς τὴν νῆσον Ὠγγυίαν, ὅπου κατῴκει ἡ νύμφη Καλυψώ.—**10 θυγάτερ Διός.** Αἱ Μοῦσαι θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μνημοσύνης. **Καὶ ἡμῖν** ἐμοὶ καὶ τοῖς ἀκροαταῖς μου, ὡς ἔχεις πράξει ἤδη καὶ δι' ἄλλους ποιητάς.

11-5 *ἔνθα* τότε, κατὰ τὴν στιγμὴν, ἣν ἐκλέγει ὁ ποιητὴς (ἡ Μοῦσα) ὡς ἀφετηρίαν τῆς διηγήσεώς του, *ἄλλοι* οἱ ἄλλοι, *αἰπὺς* β (ὕψηλός καὶ ἀπόκρημνος) ταχύς, αἰφνίδιος (ὁ αἰφνιδίως ἐμφανιζόμενος καὶ ἀποτόμως ἀφανίζων), *ἔσαν* ἦσαν, *πεφευγότες* ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, ἀφ' οὗ διέφυγον τοὺς κινδύνους καὶ τοῦ..., *ἠδὲ καί, οἶος* β μόνος, *κέχρημαι* (χρῆ) ἐν σημ. ἐνεστ. χρειάζομαι, ποθῶ, ἢ μετ. ἐνδ., *ἐρύκω*, -ξω, -ξα κ. *ἐρύκακον*, κρατῶ, *πότνια* θ. (πόσις-ιος ἄ. ὁ κύριος, ὁ σύζυγος, possum, δεσ-πότης ὁ κύριος τοῦ δόμου, οἴκου) ἢ κυρία, ἢ οἰκοδέσποινα, ἢ σεβαστὴ (ἢ ἐρίτιμος κυρία), *δτος* β (*Ζεὺς*, *Δι-ός*, *δί-ιος*, div-us κ. div-inus) θεῖος, εὐγενής, *θεάων* ἢ μεγαλειότητι θεά, *σπέος* specus, σπήλαιον, *γλαφυρὸς* β (*γλάφω*-*γλύφω*) κοίλος, *λιλαίωμα* (λάω ἐπιθυμῶ, αἰ δὲ λῆς) ἐπιθυμῶ, *ἔμμεν* ἔσ-μεν, εἶναι, *πόσις* ἰδ. *πότνια* 14.—16-21 *ὄτε δὴ* ὄτε πλέον, *περιπέλομαι* (πέλομαι, ἀορ. ἐπλόμην, εἰμί) περιστρέφομαι, περιφέρομαι: ἐν τῇ περιοδικῇ τροχίᾳ τῶν ἐτών, *τῶ* ἀναφ. εἰς τὸ ἔτος, συντ. πρὸς τὸ νέεσθαι, *ἐπικλώθω-ομαι* (νήθω (τὸ νῆμα τῆς ζωῆς)) προορίζω, *οἰ* ἐγκλιτ. δοτ. τῆς προσωπ. ἀντων. γ'. προσώπου, ἀντὶ *οἷ*, γεν. οὗ, αἰτ. ἔ, εἰς τὸ ἐπεκλώσαντο, *νόομαι* ἰδ. νόστος ὅ, *οὐδ' ἔνθα* καὶ ἐκεῖ (ἢ: τότε) ἀκόμη δέν, ἢ κυρ. πρῶτ. τοῦ στ. 16. *ἦεν* ἦν, *πεφυγμένος* πεφευγώς, *π. ἦεν* ἐπεφεύγει, *ἄεθλος* ἄ. (ἄθλος) πόνος, βίασανον, δοκιμασία, ἢ γεν. πόθεν; *οἶσι* ἑοῖς, τοπ. πτ., *μετὰ* μεταξύ, *καὶ* ἐπιδ. καὶ ἐν αὐτῶ τῶ κύκλῳ τῶν προσφιλῶν του προσώπων, ἃν καὶ εὗρισκετο... *ἐλεαίρω* ἐλεῶ, αἰσθάνομαι συμπάθειαν, *νόσφι* χωριστά, μακρὰν, *νόσφι* + γεν. ἐκτός, *μενεαίνω* (μένος-ὀρμή, πάθος, ὀργή) εἶμαι ὀργισμένος, *ἀσπερχὲς* ἐπίρ. (*ἀσπερχῆς* 2, α (ἐπιτ.)-σπέρχομαι σπεύδω, ὁ λίαν σπεύδων) μετὰ πολλῆς σπουδῆς, σφοδρῶς, *ἀντίθεος* ἰσόθεος, *πάρος* πρὶν, *ἐκέσθαι* ἀφικέσθαι, *ἦν* ἔην, *γαῖαν* γῆν, αἰτ. τοῦ τέρματος τῆς κινήσεως λογικῶς ἢ ἀπόδ. τοῦ στ. 16 εἶναι τὸ *μενέαινε* 20: ὄτε πλέον ἤλθε..., καὶ τότε ἀκόμη ὁ Ποσ. ἦτο ὀργισμένος κατ' αὐτοῦ.

11 *ἔνθα* Ἡ μοῦσα ἐκλέγει ὡς ἀφετηρίαν τῆς ἀφηγήσεως τὰς τελευταίας ἡμέρας (ἀρχὰς τοῦ ὀγδόου ἔτους τῶν πλανῶν του) τῆς παραμονῆς τοῦ Ὀδ. πλησίον τῆς νύμφης Καλυψοῦς, ἐπιφυλασσομένη νὰ συμπληρώσῃ διὰ τοῦ στόματος αὐτοῦ τοῦ Ὀδ. τὸ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου κενὸν ἀπὸ τῆς ἐκ Τροίας ἀναχωρήσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐκλεχθείσης ἀφετηρίας.—*ἄλλοι πάντες* οἱ μετασχόντες τῆς ἐπὶ τὴν Τροίαν στρατείας Ἑλλήνες καὶ αὐτὸς ὁ Μενέλαος, ὅστις ἐπὶ ὀκταετίαν εἶχε περιπλανηθῆ τῆδε κάκεισε.—12 *πόλεμον* τίνα;—*θάλασ-*

σαν τούς κινδύνους τῆς θαλάσσης, τίνος;—13 *γυναικός* τῆς Πηνελόπης, ἐξ ἧς εἶχεν ἀποκτήσει καὶ υἶόν Τηλέμαχον.—14 *Νύμφη* Αἱ Νύμφαι εἶναι χαριέντα γυναικεῖα πνεύματα, θεότητες πηγῶν, ἀλσῶν, λειμώνων, δένδρων, δασῶν, ἄντρων κλπ. ἐκεῖ κατοικοῦσι, λούονται, ἄδουσι, χορεύουσι καὶ ἐπικοινωνοῦσι φιλίως πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.—15 *ἐν σπέεσι* Αἱ βραχῶδεις ἀκταὶ τῆς θαλάσσης καὶ αὐτὴ ἡ θάλασσα γέμουσι τοιούτων σπηλαίων, ἐν οἷς ἐπιστεύετο ὅτι κατόικουν Νύμφαι (αἱ Ἀντριάδες).—16 *ἔτος* τὸ 20ὸν ἀπὸ τῆς στρατείας τοῦ Ὅδ., τὸ 10ον ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τοῦ Ἰλίου, τὸ 8ον ἀπὸ τῆς ἀφίξεως παρὰ τὴν Καλυψώ.—17 *ἐπεκλώσαντο* ἰδ. 34.—18 *ἀέθλων* Τὰς πολλὰς πικρίας, αἵτινες ἐπεφυλάσσαντο δ' αὐτὸν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ἐὰν κατόρθου νὰ ἐπιστρέψῃ οἴκαδε, θὰ μάθωμεν ἐν σ. 91.—20 *Ποσειδάωνος* Διὰ τί, θὰ μάθωμεν μετ' ὀλίγον.—21 *ἀντιθέω* διὰ τὸ κάλλος καὶ τὰς πνευματ. ἀρετὰς.

22-27 *κίω* πορεύομαι (πρβλ. μτβτ. κί-νέω), οὗ ἐκτενέστ. τύπος *μετακιάθω*, πρτκ. μετεκιάθον, ἢ *μετὰ* κίνησιν ἐν τῷ μέσῳ τινός: εἶχε πορευθῆ μεταξὺ τῶν, *ἐὼν* ὄν (ἐ-σῶν), *τηλόθι*, τηλοῦ, τῆλε (τηλέφωνον..) μακράν, *τοί* ἀναφ. οἶ, πρβλ. τῷ 17, *δεδαίεται* *δέδαινται*, γ'. πληθ. πρκμ. *δέδασμαι*, τοῦ *δαίομαι*-χωρίζομαι (πρβλ. *δασμός* ὁ ἐπιβαλλόμενος ἐκάστῳ χωριστὰ φόρος, γῆς *ἀναδασμός*), *διχθὰ* ἐπίρ. εἰς δύο μέρη, *ἔσχατοι ἀνδρῶν* εἰς τὰ (δύο) πέρατα τοῦ κόσμου, *Ὑπερίων* 8, *δυσομένοιο* μεικτοῦ ἀορ., ἔχοντος τὸ σ τοῦ α'. καὶ τὸ θεματ. φων. τοῦ β', ἐνταῦθα ἀντὶ ἐνεστ. γεν. ἀφαιρ.: οἱ μὲν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ, ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δύοντος, πρὸς Δ, *ἀνειμι* (ἀνέρχομαι) ἀνατέλλω, οἱ μὲν-οἱ δὲ ἐπέξ. τοῦ *διχθὰ ἀνδρῶν*, *ἀντιάω* (ἀντί, ἀντικρύζω) + γεν. μετέχω, ἢ μτχ. *ἀντιάων-ων*, εἰς ἣν ὁ Ὅμ. ἐπενδέτει μετὰ τὴν συναίρεσιν ο, ἔχει σημ. μέλ., *ἐκατόμβη* κυρίως θυσία ἑκατὸν βοῶν, εἶτα πᾶσα πλουσία ἐξ οἰωνδήποτε θυμαίων θυσία, *ἀρνηός* κυρ. ἐπίθ. τοῦ *δισ* (ἀττ. οἷς πρόβατον) ἀρσενικὸν πρόβατον, κριός, αἱ γεν. ἐκ τοῦ *ἐκατόμβης*, *ἐνθα* ἐκεῖ, *ἤμαι* ἐξ οὗ κἀθημαι, *πάρημαι* παρακάθημαι, *δαῖς δαιτὸς* θ. (δαίομαι 23) (μερίς) εὐφορία (πρβλ. *δαιτυμών*), ἢ δοτ. εἰς τὸ *τέροπετο* κ. *παρήμενος*, *δὴ* κατὰ τοῦτον ἀκριβῶς τὸν χρόνον, *μέγαρα* οὐ. ὁ οἶκος, *μέγαρον* ἢ μεγάλη αἴθουσα τοῦ οἴκου ἢ κυρία τῆς οἰκογενείας κατοικία, *ἐνὶ* ἐν.—28-31 *μῦθος* (λόγος) συνομιλία: ἤνοιξε πρῶτος τὴν ὁμιλίαν, *τοῖσι* τοπ. μεταξὺ αὐτῶν, *μνήσατο* ἀττ. *ἐμνήσθη*, *κατὰ θυμόν* 4 ἐνδομύχως, μέσα του, *ἀμύμων* (α(στ)-μῶμος, ψόγος, αἰολ. *ἀμύμων*) (ἄψογος) εὐγενής (οὐχὶ ἐπὶ ἡθ. σημ.), *ῥὰ* διάφ. τύπος τοῦ

ἄρα, τὸν ῥα τὸν ὁποῖον ὡς γνωστόν, *τηλεκλυτός* 3 (τῆλε κλυτός, κλύω ἀκούω) ἑξακουστός, πολυθρύλητος, περιβόητος, *ἔκτανεν* ἄορ. ἄττ. *ἔκτεινεν*, *αὐδάω* (αὐδή φωνή) λέγω, *μετηύδα* ἔλεγε μεταξύ τῶν, *ἔπος* οὐ. (εἰπεῖν) λόγος. — 32-43 ὦ πόποι ἐπιφών. ἐκπλήξεως: περιεργον! παράξενον! *νῦν* (ν) λοιπόν, *οἶον* ἐπιφ., *δῆ* δά, ἰδοῦ, *βροτός* (μοῖρα, μόρος 34, mors) (ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν μοῖραν, εἰς τὸν θάνατον) θνητός, *αἰτιώωνται* ἐκ τοῦ συνηρ. *αἰτιῶνται* μετ' ἔπενθ. ο, *ἀντιῶν* 25, : ἰδοῦ πόσον λοιπὸν ἀνάποδοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι φορτώνουσι ὅλα εἰς τὴν ῥάχιν τῶν θεῶν!, *γὰρ* ἔπεξ., *ἔμμεναι* κ. *ἔμμεν* εἶναι (ἔσ-μεν(αι)), *οἶ* δεικτ., παρατακτ. ἀντί: ἐν ᾧ οἱ κύριοι αὐτοὶ καὶ μόνοι των, ἄνευ τῆς συνεργείας ἡμῶν, *ἔχουσιν ἄλγεα* ὑφίστανται πικρίας, βάσανα, *σφός* 3 σφέτερος, *ἀτασθαλίη* 7, *μόρος* ἄ. (μέ-ρος, μοῖρα, mors) μοῖρα, *ὑπὲρ μ.* περισσότερα τῶν ὠρισμένων ὑπὸ τῆς μοίρας, παρὰ τὴν θέλησιν τῆς μοίρας, *ὡς* ὅπως, *γῆμ'* ἔγημε, *ἄλοχος* θ. (ἀ(ἀθρ.)- *λέχομαι, -κοιμίζομαι) (ἡ κοιμωμένη ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίνης) ἢ σύζυγος, *μνηστή* 3 (μνάομαι, ζητῶ σύζυγον) ἢ ζητηθεῖσα ὑπὸ τοῦ πενθεροῦ (ὡς νύμφη), νόμιμος σύζυγος, προβλ. *μνηστήρ*, *προμνήστρια* συμπεθεριάστρια, *Ἀτρεῖδαο* Ἀτρείδου, -ο ἢ κατάλ. τῆς γεν. ἄρσ. α' κλίσ., ἢ γεν. εἰς τὸ ἄλοχον, *νοστέω* (νόστιος) ἐπανερχομαι, παρ' ἡμῖν παλιννοστῶ, *εἰδῶς* ἐνδ., *αἰπὺς ὄλεθρος* 11, *πρὸ* ἐπίρ. ἐκ τῶν προτέρων, *οἶ* 17, *Ἑρμείας* ἰων. ἀντί Ἑρμείας-ῆς, *εὐσκοπος* (εὐ-σκοπῶν) ὄξυδερκής, *Ἀργεῖφόντης* φονεὺς τοῦ Ἄργου, Ἄργοκτόνος, *αὐτὸν* ὄριστ., *μνάσθαι* ἐκ τοῦ συνηρ. *μνάσθαι* 36 μετ' ἔπενθ. α παρὰ τὸ συνηρ. α 32, *ἄκοιτις* θ. (ἀ(ἀθρ.)-κοίτη κλίνη) ἄλοχος, *τίσις* θ. (τίνομαι πληρώνω, ἐκδικουῖμαι) ἐκδίκησις, *Ἀτρεῖδαο* γεν. ἀντικ. εἰς τὸ τίσις, *ἔσ-σεται* ἔσται, *ὀππὸτ' ἂν* ἄττ. ὁπότεν, *ἠβιάω* (ἦβη) εἶμαι ἔφηβος, *ἱμείρομαι* (ἱμερος ἄ. πόθος) ποθῶ, *ἱμείρεται* ὑποτ. μετὰ βραχ. φωνήεντος ε ἀντὶ η χάριν τοῦ μέτρου, *ῆς* εἶς, *αἶα* θ. γαῖα, *ἔφατο* ἔφη, *φρένες* τὸ διάφραγμα τὸ χωρίζον τὸν θώρακα ἀπὸ τῆς κοιλίας, ἔδρα τῶν ψυχικῶν ἐνεργειῶν, ἐνταῦθα: νοῦς, *οὐ πείθε* δὲν κατῴρθωνε νὰ πείσῃ, δὲν ἐγύριζε τὰ μυαλά, ἄ. *φρονέων* ἂν καὶ ἐσκέπτετο τὸ συμφέρον του, ἤθελε τὸ καλόν του, *ἀποτίνω*, -τείσω, -τεισα πληρώνω. — 44-7 *ἀμείβω*, ἀλλάσσω, *ἀμείβομαι* ἀντικαθιστῶ τινα δι' ἑμαυτοῦ, διαδέχομαι (ἐνταῦθα: ἐν τῷ λόγῳ), ἀποκρίνομαι πρὸς τινα, *γλαυκῶπις-ιδος* θ. (ἡ ἔχουσα ὄψιν γλαυκός, εἶτα: γλαύσσω-ἀπαστραπτῶ κ. ὠψ-ὠπός-ὄφθαλμός) ἢ ἔχουσα ὀφθαλμοὺς ἀστραπηβόλους, ἀστραπόφθαλμος, *Ἀθῆνηναίη*, ἄττ. Ἀθηνᾶ-ναία, *κρείων* οντος (κράτος, κρείσσω) δυνάστης,

βασιλεύς, **κεῖται** ἔχει στρωθῆ νεκρός, **ἐοικώς** δίκαιος, ἐπάξιος, ἐμπρέ-
 πων, **καὶ λίην** (λίαν) εἰς τὸ εἰκότι : καὶ πολὺ μάλιστα, παρασκευά-
 ζον τὴν ἐν 48 ἀντίθεσιν, ὡς καὶ τὸ **κεῖνός γε** : καὶ εἶναι μὲν ἀληθές
 ὅτι ἐκεῖνος τοῦλάχιστον ἔχει φονευθῆ μὲ θάνατον, ὅστις πολὺ μάλι-
 στα τῷ ἤξιζεν· ἀλλὰ..., **ὥς** (ὅπως) + εὐκτ. κατάρας : ὅπως εἶθε νά...,
ὅτις (καὶ πᾶς ἄλλος), ὅστις, **ῥέξω-ξω-ξα** πράττω (**ῥέκτης**).—48-59
ἤτορ-ρος οὐ. καρδία, **δαίομαι** 23 (κόπτομαι) σπαράσσομαι, συντρι-
 βομαι, **ἀμφ'** Ὀδ. ἔνεκα τοῦ Ὀδ., **δαΐφρων** (ἐκ θεμ. δα- σημ. διδά-
 σκειν, μανθάνειν -φρῆν) ὁ ἔχων νοῦν ἔμπειρον, συνετός, **δύσμορος**
 (μόρος 34) δύσμοιρος, **δῆ** ἤδη, **δηθὰ** κ. **δὴν** διῦ, ἐπὶ πολὺν χρόνον,
πῆμα (παθεῖν) πάθημα, συμφορά, **φίλων ἀπο** ἀπὸ φίλων, ἀνα-
 στροφή τῆς προθ. μετ' ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου, **ἀμφίρυντος** 3-2
 περίρυντος, περίβρεκτος ὑπὸ τῆς θαλάσσης, **ὄθι** ὅπου, **ὄθι τε** τὸ **τέ**
 φαίνεται ὅτι πλεονάζει· ἀλλὰ τὸ πάλαι αἰ νῦν ἀναφ. ἀντων. καὶ ἐπιρ.
 ἦσαν ἀρχικῶς δεικτικά, αἰ δὲ νῦν λεγόμεναι ἀναφ. προτάσεις ἦσαν
 κύριαι προσηρητημέναι ἢ παρεμβεβλημέναι : καὶ ἐκεῖ... ἡμεῖς θὰ πα-
 ραλείπωμεν αὐτὸ ἐν τῇ μεταφράσει τῶν ἀναλόγων ἀναφορικῶν·
δμφαλδς ἄ. κέντρον, **νῆσος** (ὑποκ.) ἐστὶ δενδρήεσσα, **ἐν** ἐπίρ. (αἰ
 προθέσεις ἐπιρρηματικῶς λαμβανόμεναι ἐτονίζοντο) ἐν αὐτῇ, ἐπ' αὐ-
 τῆς, **ναίω** κατοικῶ (ναός ἢ κατοικία τοῦ θεοῦ, **μετα-νάσ-της**), **δῶμα**
 κ. **δῶματα** (δέμω κτίζω, δόμος) οἰκία, **δλοφρων** 2 (δλόος δλέθριος)
 ὁ δλέθρια διανοούμενος, δόλιος, ὑπουλος, **ὄς τε** 50 ὄθι τε, **βένθος**
 βάθος, ὡς πένθος πάθος, **ἔχει** κρατεῖ, φέρει, **ἔχει δέ τε** καὶ προσέτι.,
κίων-ονος ἄ. θ., **μακρὸς** ὑψηλός, **αὐτὸς** μόνος, **ἀμφίς** (πρὸς ἀμφό-
 τερα τὰ μέρη, ἄνω καὶ κάτω) χωριστὰ (κεχωρισμένως ἀπ' ἀλλήλων
 οὐρανὸν καὶ γῆν, ὡς κίονες αἰθούσης ἀποχωρίζουσι τὴν ὄροφην καὶ
 δὲν ἀφήνουσιν αὐτὴν νὰ πέση ἐπὶ τοῦ ἐδάφους), **κατερύκω** 14,
δύστηνος 2 (δυσ-στα-, ἴσταμαι) δυστυχής, **δδυρόμενον** ἐνδ., **αἰεῖ**
 αἰεῖ, **θέλω** μαγεύω τί σημ. ὁ ἔνεστ.; **αἰμύλιος** (κ. αἰμύλος) θελκτι-
 κός, κολακευτικός, **ὄπως** τίνι τρόπῳ, ἵνα, **ἔμα** 6, **ροέω** ἀντιλαμβά-
 νομαι, **ἀπο-θρόσκω**, **ἔθορον**, ἀναπηδῶ, ἀνέρχομαι (θούριος, θού-
 ριον), ἐκ τούτου τὸ **ἦς γαίης**, **ἰμείρομαι** 41.—59-62 **οὐδὲ** καὶ
 δὲν (πλειστάκις οὕτω παρ' Ὀμ.), **ἐντρέπομαι** κάμπτομαι, γυρίζω,
ἤτορ 48, **φίλος** παρ' Ὀμ. πολλάκις κεῖται μετ' ὀνομάτων μελῶν τοῦ
 σώματος καὶ ἄλλων, ἐκφράζον τὴν οἰκειότητα αὐτῶν πρὸς τὸ πρό-
 σωπον· ἐντεῦθεν ἐπειδὴ ἀγαπῶμεν τὰ οἰκεῖα μᾶλλον, τὰ ἀνήγοντα
 εἰς ἡμᾶς, τὸ ἐπίθ. δύναται νὰ μεταφράζηται καὶ διὰ κτητ. ἀντωνυ-
 μίας : καὶ δὲν λυγίζει λῶιπὸν ἢ καρδία σου, **σοί περ** σοῦ κυρίως (εἰς

ὄν τόσον ἀφωσιωμένος ἦτο ὁ Ὅδ.), **νὺ** 32, **νὺ τ'** νὺ τοι, σοί, tibi, **χαρίζομαι** τινι εὐχαριστῶ τινα, **παρὰ νηυσί** ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ, ἐκ τούτου Ἄργείων Ἀργείων παρ' Ὅμ. δὲν ἔχει συντελεσθῆ ἢ συναίρεσις: **ῥέξω** 47, **ῥ. ἱερά** (σφάγια) θύω, **ὀδύσσομαι** (od-i, od-ium) †δοτ. μισῶ.—63-7 **ἀπαμείβομαι** ἀμείβομαι 44, **προσέφη** ἔφη πρὸς, **τὴν** εἰς τὸ ἀπαμειβόμενος κ. προσέφη, **νεφεληγερέτα** ἀρχ. τύπ. ὄνομ. κ. αἰτ. ἀντὶ νεφεληγερέτης, ὃ τὰς νεφέλας ἀγείρων-συναθροίζων, ὃ θεὸς τῶν καταγίδων, ὃ θυελλώδης, **ἔρκος** οὐ. (ἔεργω εἶργω, κλείω, πρβλ. αἰτ. εἶργειν-εἰργύναι) φράκτις, διάφραγμα, **ὀδόντων** τίς γεν. ; **σὲ ἔρκος** ἐπιμερισμός : ποῖος λόγος διέφυγε τὸ διάφραγμα τῶν ὀδόντων σου, ποῖαι λέξεις ἐξέφυγον ἀπὸ τὸ στόμα σου ; **ἔπειτα** ἀναφέρ. εἰς 60-2 : κατόπιν ὄλων αὐτῶν, λοιπόν, **λαθοίμην** ἐπιλαθοίμην, **περὶ** ἐπιρ. περισσῶς, μᾶλλον, ὑπερ-, πρὸς τὸ **ἔστιν** περίεστι, ὑπερβάλλει, ὑπερέχει, ἐντεῦθεν ἢ γεν. **βροτῶν** 32, **περὶ ἔδωκε** (βροτῶν) ὑπὲρ τοὺς ἄλλους θνητοὺς ἔδωκε, **ἱερά** ἱερά, θυσίας, **τοὶ** 23.—68-75 **γαίηχος** (ὃ γαίαν φέρων, νεχο-φέρω, πρβλ. ὀχοῦμαι, ὄχημα, ὄχετός) ὃ φέρων τὴν γῆν (ὡς δίσκον) ἐπὶ τῶν ὑδάτων περιβαλλομένην πανταχόθεν ὑπὸ τοῦ Ὀκεανοῦ, πρβλ. τὸ τῆς Ἐκκλησίας : ὃ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας, **χολόομαι** (χόλος ὀργή) κρατῶ χολήν, ὀργίζομαι, ἐκ τούτου **Κύνλωπος** γεν. αἰτίας, **αἰέν** αἰεί, **ἀσκελῆς** 2 (ἀἔπιτ.)-σκέλλω, ξηραίνω, κατεσκληρῶς, σκέλ-ος, σκελετός, σκληρός) πολὺ σκληρός, ἐπίμονος, **ἀσκελὲς** ἐπιρ. ἐπιμόνως, ἀδυσωπῆτως, **ἀλαῶω** (ἀλαός τυφλός) τυφλώνω, πρὸς γεν. ὡς χωρισμοῦ, **ὀφθαλμοὶ** (ο), **ἀντίθεος** 21, **ὄο ο(ἰ)ο**, οὐ, **Κυνλώπεσσι** τοπ. μεταξὺ ὄλων τῶν Κ., ἐν ὅλῃ τῇ χώρᾳ τῶν Κ., **δὲ γάρ, μιν** αἰτ. γ'. προσ. προσωπικ. ἀντων., γένους καὶ ἀριθμοῦ κοινοῦ, ἐνταῦθα : αὐτόν, **ἀτρύγετος** (α(στ.)-τρύω καταπονῶ) ἀκαταπόνητος, ἀεικίνητος, **μέδων-οντος** ἄ. ἄρχων, κύριος, **σπέος γλαφυρόν** 15, **μειγνυμαί τινι** ὑπανδρεύομαι, **ἐκ τοῦ δὴ** πάντοτε χρόν. παρ' Ὅμ. : ἔκτοτε λοιπόν, 69, **ἐνοσίχθων** (οθ-ὠθ-έω-χθών, γῆ) ὃ σείων τὴν γῆν, ὃ κοσμοσείστης, **πλάζω**, **ἐπλάξα**, ἀπωθῶ, ἀποπλανῶ 2, **πατρὶς** θ. ἐπίθ. πατρική, **ἀπὸ μακράν**.—76 9 **ἄγετε** παρακλ. μόριον εἰς τὸ περιφραζόμεθα, **φράζομαι** σκέπτομαι, **περιφράζομαι** σκέπτομαι σοβαρῶς, μετ' ἐνδιαφέροντος, **ἡμεῖς οἶδε** ἡμεῖς ἐδῶ, **ἔλθῃσι** ἔλθῃ, πῶς νὰ ἐπανεέλθῃ, ἐπέξ. τοῦ **κόστον**, **μεθίημι** ἀφήνω, παραιτοῦμαι, **μὲν** μὴν, ἀληθῶς, **οὐ τι** οὐδαμῶς, **ἀντίος** 3 ἐναντίος, **ἀντία πάντων** ἀντιθέτως πρὸς ὅλους, ἀντιπολιτευόμενος ὅλους, **ἀέκητι** (ἐκητι (ἐκῶν) μετὴν θέλησιν) παρὰ τὴν θέλησιν, εἰς τὸ πείσμα τῶν .., **ἐριδαίνω** (ἔρις) ἐκτενέστ. τύπος

τοῦ ἐρίζειν : ἐξακολουθῶ (ἐρίζων) ὠργισμένος, οἶος 13.—80-7 γλαυκῶπις 44, κρείων 45, μὲν δὴ λοιπὸν πράγματι, (ἐστὶ) φίλον, μάκαρ μακάριος, νοστήσαι ἐπεξ. τοῦ τοῦτο, πολύφρων τετραπέρατος, ὄνδε ἑόνδε, ἔπειτα τότε, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δτρύνομεν ὑποτ., διάκτορος (διάγων) ὁ διαβιβάζων τὰς ἀγγελίας τῶν θεῶν, ἦ: ὁ διεκπεραιῶν αἰσίως, ὁ διὰ μέσου κινδύνων αἰσίως συνοδεύων, Ἄργεῖ φόντης 38, Ὀδυσγίη ἀττ.-α, ὄφρα ἵνα, νημερτής 2 (νη-ἀμαρτάνω) στερρός, ἀμετάτρεπτος, εὐπλόκαμος ἢ ἔχουσα ὠραίους πλοκάμους, καλλιπλόκαμος, [ταλασίφρων (ἢ ὁ. ταλα-τλη-ἔτιλην, σημ. ὑπομένειν, τολμῶν) ὁ ἔχων καρδίαν καρτερικὴν, τολμηράν, καρτερικός, κέ(ν) ἄν ἄοριστολ. ἢ δυνητικόν, ὡς κε πῶς, ἵνα].—88-95 αὐτὰρ ἀντιθ. πρὸς τὸ μὲν 84, ἐγὼν ἐγώ, ἐλεύσομαι ποιητ. μέλ. τοῦ ἔρχομαι, ἐσμέσα εἰς τὴν πόλιν, ἐν ᾧ Ἰθάκηνδε πρὸς τὴν Ἰ., κατὰ τὴν Ἰ., μᾶλλον ἐποτρύνω ἐνθαρρύνω, ἐξεγείρω, ἐρεθίζω περισσότερον ἐναντίον τῶν μνηστήρων ἢ μέχρι τοῦδε, θείω θῶ, μένος θάρρος, ἐν φρεσὶ οἱ ἐπιμερισμός, ἀγορῆ (ἀγείρω) ἢ συνέλευσις τῶν πολιτῶν (ἐκκλησία), κομάω τρέφω κόμην, κάρη οὐ., κάρητος κ. κρατός, κεφαλή, ἢ αἰτ. τοῦ κατὰ τι, ἀπόφημι, ἀπείπον, (τὸ λέγω παρ' ἀττ. σύνθ. ἐν τοῖς προλέγειν, ἐπιλέγειν, ἀντιλέγειν) ἀρνοῦμαι: νᾶπαγορεύση τὴν ἐξακολουθήσῃ τῆς αἰσχροῦ διαγωγῆς των, ὅπερ περιέχεται ἐν τῇ ἐξῆς ἀναφ. προτ., οἱ ἦθ., μῆλα αἰγοπρόβατα, ἀδινὸς 3 πυκνὰ συμμαζευμένος, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς αἴγας, αἴτινες διασκορπίζονται κατὰ τὴν βοσκήν, εἰλίπους (εἰλω στρέφω-πούς) ὁ συστρέφων τοὺς πόδας, ἐπίθ. χαρακτηριστικὸν τοῦ βαδίσματος τῶν βοῶν, ὧν αἱ ὀπίσθια μάλιστα κνῆμαι κινουῦνται σταυροειδῶς πρὸς τὰ ἔσω, ὁ δὲ ἄκρος πούς διαγράφει τόξον πρὸς τὰ ἔσω τοῦναντίον οἱ ἵπποι ὡς αἴροντες ὑψηλὰ τοὺς πόδας καλοῦνται ἄρσιποδες· ἔλιξ-κος 1 (ἐλίσσω) καμπυλοκέρατος, ἡμαθόεις 3.2 (ἡμαθος θ. ἄμμος) ἀμμώδης, πεύσομαι πυνθάνεσθαι, ἦν που πλ. ἐρ. μήπως ἴσως ἀκούσῃ τι περὶ αὐτοῦ, ἠδὲ 12, ἐσθλὸς 3 ἀγαθός, κλέος ἐσθλὸν εὐκλεία, ἔχῃσιν ἔχῃ, ἔλθῃσι 77, ἔχῃ κατέχῃ, περιβάλλῃ, μὲν 71 αὐτόν: ἵνα λαμπρὸν ὄνομα ἀποκτήσῃ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων (διὰ τὴν πρὸς τὸν πατέρα στοργήν).

22 Αἰθίοπας νοοῦμεν σήμερον ἔχοντας ἡλιοκαῆ, μελάγχρου (αἰθῶ καίω) τὴν ὄψιν, Νιγρίτας ἢ καὶ Ἄβυσσινούς. Καὶ ὅμως κατὰ τὸν Ὅμ. ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Μέμνων ἦτο υἱὸς τῆς Ἡοῦς (αὐγῆς, φωτός) καὶ ὁ κάλλιστος ἐξ ὄσων εἶχεν ἰδεῖ ὁ Ὀδ. ἀνθρώπων. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι ἡ κυρία σημασία τῆς λέξεως, δηλούσης τὸν κάτοικον τῆς

διακεκαυμένης ζώνης, ἔχει ἐπισκοτισθῆ παρὰ τῷ ποιητῇ. Κατοικοῦσι τὰς ἀνατολ. καὶ δυτ. ἐσχατίας τῆς γῆς καὶ ἐπειδὴ εἶναι εὐσεβέστατοι καὶ δικαιοτάτοι, οἱ θεοὶ συχνάκις ταξειδεύουσι πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς αὐτῶν, ἵνα μετάσχωσι τῶν κατὰ τὰς θυσίας εὐωχιῶν αὐτῶν.—**25 ἑκατόμβη** ἡ συνήθως θυομένη ὑπὸ τῆς πολιτείας (δημοτελῆς) πανηγυρική θυσία πρὸς ἀσφαλεστέραν κτήσιν τῆς εὐνοίας τῶν θεῶν καὶ πρὸς ἐστίασιν παντὸς τοῦ δήμου· ἐν ταύτῃ θεοὶ καὶ ἄνθρωποι εὐωχοῦνται δαψιλῶς.—**26 παρήμενος**, χωρὶς νὰ μεταμορφωθῆ ὡς ἐν οἰκειοτάτοις.—**27 Ὀλυμπίον** διότι ἤδρευεν ἐν Ὀλύμπῳ, τῷ ὄρει ἐν τοῖς ὄρειοις Θεσσαλίας καὶ Μακεδονίας, ὅπερ διὰ τὸ ὕψος αὐτοῦ (2985 μ.) καὶ τὴν υπερήφανον μεγαλοπρέπειαν ἐνομίσθη ὡς ἀνταξία κατοικία τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.—**29 Αἴγισθος** Μυκηναῖος εὐγενῆς, ὅστις κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν Τροίᾳ νυμφευθεὶς τὴν βασίλισσαν Κλυταιμῆστραν ἐδολοφόνησε μετὰ ταύτης τὸν βασιλέα ἅμα ἐπανελθόντα οἴκαδε. Ἀμφοτέρους ἐξεδικήθη ὁ υἱὸς Ὀρέστης.—**ἀμύμων** ἐνταῦθα λαμβάνεται ὡς τίτλος εὐγενοῦς ἄνευ ἠθικῆς σημασίας. Ὑπάρχουσι καὶ σήμερον τίτλοι, ἀπτόμενοι τῆς ἠθικῆς, ἀλλ' ἐστερημένοι οἰασθῆποτε ἠθικῆς σημασίας; — **33 ὑπὲρ μόρον. Μοῖρα** κατὰ τὸν ποιητὴν εἶναι οἱ αἰώνιοι καὶ ἀναλλοίωτοι φυσικοὶ καὶ ἠθικοὶ νόμοι καὶ ἡ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ τάξις ἢ κρατοῦσα ἐν τῷ κόσμῳ. Ἀλλὰ τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι καὶ ἡ βούλησις τῶν θεῶν· ὅθεν **μοῖρα** ἢ βούλησις τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν· ἐντεῦθεν τὸ **ἐπεκλώσαντο** ἐν 17. Ἐάν ποτε ἡ τάξις αὕτη ἀπειλῆται, ἐὰν πρόκειται νὰ γίνῃ τι ὑπὲρ μόρον, ἐναντίον τῆς θελήσεως τῆς μοίρας, γίνεται ἄρμοδιῶς πρὸ τῆς ὑπερβασίας ὑπόμνησις ἀποτροπῆς παρὰ τῶν θεῶν καὶ ἐν ἀπειθείᾳ ἐπέρχεται ἡ θεία δικαιοσύνη, ἄγρυπνος φύλαξ τῆς μοίρας, οὕτω δὲ ἀποκαθίσταται καὶ πάλιν ἡ πρὸς στιγμὴν κλονισθεῖσα ἢ ἀπειληθεῖσα τοῦ κόσμου τάξις. — **37 Ἀργεῖφόντης** διότι τῇ διαταγῇ τοῦ Διὸς ἐφόνευσε τὸν 100 ὀφθαλμοὺς ἔχοντα Ἄργον, ὃν ἡ Ἥρα εἶχε τάξει ἐκ ζηλοτυπίας φύλακα τῆς φίλης τοῦ Διὸς Ἴους, ἣν ἐκείνη εἰς βοῦν εἶχε μεταβάλει. — **41** Κατὰ τινὰς μύθους ὁ Ὀρέστης, ὅτε ἐδολοφονεῖτο ὁ πατήρ, παῖς ἐξενίξετο ἐν Ἀθήναις. Κατ' ἄλλους ἡ ἀδελφὴ Ἥλέκτρα ὑπέξῃγαγεν ἐκ τῶν ἀνακτόρων πρὸς σωτηρίαν κινδυνεύοντα εἰς Κρῖσαν τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν βασιλέα Στρόφιον συγγενῆ. Αὐξηθεὶς ἐκεῖ ἤλθε μετὰ τοῦ ἰσαδέλφου φίλου Πυλάδου, υἱοῦ τοῦ βασιλέως, εἰς Μυκῆνας, ἐνθα ἐφόνευσε τοὺς μοιχοὺς.— **44 γλαυκῶπις** διότι τὸ πάλαι ἐλατρεύετο ὑπὸ μορφὴν γλαυκός. Πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐσφύζον-

το λείψανα παλαιᾶς λατρείας τῶν ζώων· ἐν Ἐρεχθείῳ ὑπῆρχεν ὁ ἱερός ὄφις Ἐριχθόνιος, ἐν τοῖς ναοῖς τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐπίσης ὄφις. Ἐκ τῶν ζώων τὰ μὲν ἐπιβλαβῆ ἔλατρευόντο, ἵνα ἀποσοβῶνται αἱ ἀπ' αὐτῶν βλάβαι, τὰ δὲ οἰκόσιτα, ἐπειδὴ ἐν τοῖς ποιμενικοῖς χρόνοις ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἀνθρώπου ἐξ αὐτῶν κυρίως ἐξηρατο, ἄλλα ὡς νομιζόμενα εὐόσιμα ἢ δυσόσιμα. Ὑστερον, ὅτε αἱ ἀντιλήψεις αὐταὶ ἐξέλιπον, ἐπίστευον ὅτι οἱ θεοὶ ἐνεφανίζοντο ἐν μορφῇ ζώων, ὁ Ζεὺς ὡς ἀετός, ἵππος, ταῦρος κ. ἄ., ἡ Ἥρα ὡς βοῦς (βοῶπις), ὁ Ἀπόλλων ὡς λύκος (Λύκειος), ἡ Ἀθηνᾶ ὡς γλαῦξ (γλαυκῶπις), οἱ χθόνιοι ὡς ὄφεις. Ὅθεν τὰ ζῶα ταῦτα ἐθεωροῦντο ἱερά τῶν θεῶν καὶ συνεδέθησαν μετ' αὐτῶν. Ὁ Ὅμ. ἐφαντάζετο ἴσως τὴν θεὰν ὡς μεταφράσαμεν.—**45 Κρονίδης** ὁ Ζεὺς ὡς υἱὸς τοῦ Κρόνου, ὅστις ἄλλοτε ἦτο ὁ ὑπέρτατος ἄρχων τοῦ κόσμου, ἕως καθαιρεθεὶς ὑπὸ τοῦ υἱοῦ Διὸς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τούτου ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ σύμπαντος.—**47** Τὸν στίχον τοῦτον πολλάκις ἔλεγε Σκιπίων ὁ νεώτερος ἀναφερόμενος εἰς τὸν θάνατον τοῦ γαμβροῦ Τιβερίου Γράχου.—**50 νῆσος** εἶναι ἡ μυθικὴ Ὠγυγία κειμένη κατὰ τὸν ποιητὴν ἐν τῇ ἀπωτάτῃ θαλάσσῃ, ἐν τῷ κέντρῳ (ὀμφαλῳ) αὐτῆς, ἐπομένως μακρὰν πάσης οἰκουμένης γῆς, ὅπου οὐδὲν πλοῖον προσορμίζεται. Ἀπειχε τῆς νήσου τῶν Φαϊάκων (Κερκύρας) πλοῦν 18 ἡμερῶν, πιθανῶς ὑποτιθεμένη ἐν ΒΔ αὐτῆς· ἐτοποθετεῖτο πρὸ τῶν ἀκτῶν τῆς Βρετανίας, ΝΔ τῆς Ἰταλίας, ἢ ἐν τοῖς Β τῆς Βρετανίας.—**52 Ἄτλας** θαλάσσιος γίγας, περὶ οὗ ἐμυθολογεῖτο ὅτι ἰστάμενος ἐν τοῖς δυτικοῖς τοῦ κόσμου ἔφερεν ἐπὶ τῶν νώτων αὐτοῦ τὴν οὐρανίαν σφαιραν ἢ τὴν γῆν ἅμα καὶ τὸν οὐρανὸν ἢ τὸν κίονα ἢ τοὺς κίονας τοὺς υποβασιάζοντας τὸν οὐρανόν, ὃν ἐφαντάζοντο ὡς στερεὰν στέγην, ἵνα μὴ πέσῃ οὗτος ἐπὶ τῆς γῆς (ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει θὰ ἠδύνατο νὰ μεταφρασθῇ τὸ ἔχει φυλάττει). Ἐλέχθη ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο ἐπεβλήθη αὐτῷ, διότι εἶχε συναγωνισθῆ μετὰ τῶν Τιτάνων πρὸς τὸν Δία. Ἀρχαῖοι ποιηταὶ ἐταύτιζον αὐτὸν πρὸς τὸ ὄρος τῆς Μαυριτανίας τὸν Ἄτλαντα. Εἰκονίζεται σήμερον ὡς ὑπόβαθρον τῶν λυχνιῶν τοῦ πετρελαίου.—**ὀλοόφρων** ὡς ὀλεθρίως περιίνους ἐν σχέσει πρὸς τὴν δαιμονίαν φύσιν τῆς οὕτω συχνὰ ὑπούλου καὶ ἐπικινδύνου θαλάσσης ἢ ὡς στασιάσας κατὰ τοῦ Διός.—**θαλάσσης πάσης** τῆς Μεσογείου, ἣν μόνην γινώσκει ὁ ποιητής.—**56** Ἡ Καλυψὼ ἐξίτηι νὰ νυμφευθῇ αὐτόν.—**61 Ἀργεῖοι** κυρίως οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Ἀργουῶν καὶ τῆς πεδιάδος. Διὰ τὴν μεγάλην σημασίαν, ἣν ἀπέκτησαν τὰ ἐκεῖ βασίλεια τῆς Τίρυνθος, Μυκηνῶν, Ἀργουῶν, Ἀργος κα-

λείται καὶ ἡ ὅλη Ἑλλάς καὶ Ἀργεῖοι οἱ Ἕλληνες, ὡς ἐνταῦθα.—
παρὰ νηυσὶ ἐν τῷ ναυτικῷ στρατοπέδῳ τῶν Ἑλλήνων, τὸ ὁποῖον
 διῆκεν ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου Σιγείου μέχρι τοῦ Ῥοιτείου, Πίν. Β' 1,
 παρὰ τὴν ἀκτὴν, ὅπου εἶχον ἀνεκλύσει τὰς ναῦς καὶ κατασκηνώσει.
 —62 *Τροίη ἐν εὐρείῃ* διὰ τὴν πρὸ τοῦ Ἰλίου εὐρείαν πεδιάδα.
 —63 *Ζεὺς* προσωποποιία τοῦ οὐρανοῦ.—*νεφεληγερέα* ὡς ὁ κα-
 λύπτων αὐτὸν διὰ τῶν συναγειρομένων νεφῶν.—67 *οὐρανὸς* Μέχρι
 τῶν νεφῶν ἀπὸ τῆς γῆς ἐξικνεῖται ὁ ἀήρ, ἀπὸ δὲ τῆς ζώνης τῶν
 νεφῶν ἄρχεται πρὸς τὰ ἄνω ὁ οὐρανός, ὃν πληροῖ ὁ αἰθήρ. Ἐπειδὴ
 δὲ αἱ κορυφαὶ τοῦ Ὀλύμπου διασχίζονται τὰ νέφη εἰσχωροῦσιν εἰς
 τὸν οὐρανόν, οἱ θεοὶ λέγεται ὅτι οἰκοῦσιν ἄλλοτε μὲν τὸν Ὀλυμπον,
 ἄλλοτε δὲ τὸν οὐρανόν.—70 *ἀντίθεος* Οὕτω πολλάκις καλοῦνται
 υἱοὶ καὶ συγγενεῖς θεῶν, καὶ δὴ ὁ Πολύφημος διὰ τὸ ἀνάστημα καὶ
 τὴν ῥώμην, τὰ ὁποῖα νὰ γνωρίσωμεν ὕστερον.—72 *Φόρκυς* θα-
 λάσσιος θεός, ἐξ οὗ λιμὴν ἐν Ἰθάκῃ ἐκαλεῖτο ὁ Φόρκυος λιμὴν.—
 74 *ἐνοσίχθων*, διότι πᾶσα βιαιὰ κίνησις τῆς θαλάσσης συνεπῆγε
 καὶ τὸν κλονισμὸν καὶ τῆς γῆς, ὡς ἐπιπλεύσης ἐπ' αὐτῆς.—75 *οὔτι*
κατακτείνει, ἀλλὰ πλάζει Τοῦτο φαίνεται παράδοξον, ἐὰν ἀναλο-
 γισθῶμεν ὅτι ὁ Ὀδ. τὸ ὄγδοον ἤδη ἔτος διατρίβει ἡρεμῶν πλησίον
 τῆς Καλυψοῦς. Ἄλλ' ὁ ποιητὴς νοεῖ πλάνας τὴν ἀκουσίαν μακρὰν
 τῆς πατρίδος παραμονὴν τοῦ Ὀδ.—84 *Ἑρμείας διάκτορος* Ὁ
 θεὸς εἶναι προσωποποιία τοῦ ἀνέμου, ὅστις ἀπὸ τόπου εἰς τόπον
 τρέχων διαβιβάζει τρόπον τινὰ τὰς ἀγγελίας τῶν θεῶν.—86 *εὐπλό-*
καμος Αἱ κυρίαὶ τῶν ἡρωικῶν χρόνων, ὡς καὶ αἱ θεαί, διερούθμιζον
 μετὰ περιστῆς ἐπιμελείας τὴν κόμην εἰς βοστρύχους, συνεχομένους καὶ
 διὰ σπειρῶν ἐκ (χρυσοῦ) σύρματος, ὧν πολλὰ εὐρέθησαν Πίν. Γ' 3,
 ὕστερον καὶ εἰς πλοκάμους.—90 *ἀγορῆ* ἡ συνέλευσις πάντων τῶν
 ἐλευθέρων πολιτῶν τῆς πόλεως τῶν δυναμένων νὰ φέρωσιν ὄπλα,
 καλουμένη συνήθως ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἵνα ἀκούσῃ περὶ ζητημάτων
 ἀφορώντων τὸ κοινὸν ἀγαθὸν ἢ κακὸν τοῦ ὅλου δήμου καὶ ἀποφα-
 σίση διὰ βοῆς καὶ οὐχὶ διὰ ψηφοφορίας (ὡς συνέβαιναν ἐν τίνι πόλει
 τῶν ἰστορ. χρόνων;). Ἀγορὰ ἐκαλεῖτο καὶ ὁ τόπος τῆς συνεδρίας
 φέρων ἔδρας διὰ τοὺς ἐκκλησιαζόντας καὶ ἰδίαν τιμητικὴν διὰ τὸν
 βασιλέα.—*Ἀχαιοὶ* Ἐπὶ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου τὸ κρατοῦν φῦλον
 τῶν κατοίκων ἐν τῇ Β. Ἑλλάδι καὶ ἐν Πελοποννήσῳ εἶναι οἱ Ἀχαιοί,
 ἐξ ὧν καὶ πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος καλοῦνται οὕτω, ἐλλεί-
 ποντος ἔτι τοῦ νεωτέρου καθολικοῦ ὀνόματος τῶν Ἑλλήνων, διότι
 Ἑλλάς τότε ἐκαλεῖτο μικρὰ χώρα ἐν Φθιώτιδι τῆς Θεσσαλίας. Οἱ

Ἄχαιοι οὗτοι ὀρηθέντες ἴσως ἐκ τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης κατήλθον πρὸς Ν καὶ μετὰ τῶν ὁμοφύλων Ἰλλυριῶν καὶ Θρακῶν ἐξηπλώθησαν ἀνά τὴν Ἑλλ. χερσόνησον, οἱ πρῶτοι Ἕλληνες οἱ ἐγκαταστάντες ἐν τῇ χώρᾳ.—**κάρη κομόωντες** Οἱ Ἄχαιοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς δούλους καὶ τοὺς Ἀσιάτας ἔτρεφον μακρὰν κόμην καθ' ὅλην τὴν κεφαλήν, ἄλλοτε μὲν ἐντέχνως διατεταγμένην, ἄλλοτε δὲ φερομένην κάτω καὶ κυματίζουσαν ἐν φυσικῇ ἐλευθερίᾳ, ἐν πλησμονῇ βοστρύχων μόνον τοὺς Ἄβαντας τῆς Εὐβοίας καλεῖ ὁ ποιητὴς **ὄπισθεν κομόωντας**, ὡς τρέφοντας κόμην μόνον ἐν τῷ ὀπισθοκράνῳ, καὶ τοὺς Θρακᾶς **ἀκροκόμους**, ὡς φέροντας κόμην μόνον ἐν τῇ κορυφῇ τῆς κεφαλῆς. Τὸ ἔθιμον τῶν Ἀχαιῶν διετήρησαν καὶ ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις οἱ Σπαρτιᾶται.—**91 μνηστήρες** Κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Ὀδ. σμήνη ἀτασθάλων μνηστήρων, ζητούντων τὴν χεῖρα τῆς Πηνελόπης, ἔκ τε τῆς Ἰθάκης καὶ τῶν περίξ χωρῶν εἶχον κατακλύσει τὰ ἀνάκτορα αὐτοῦ, ἀσώτως σπαταλῶντων τὴν περιουσίαν του. Ἦσαν 12 ἐξ Ἰθάκης καὶ 96 ἐκ τῶν περίξ χωρῶν. Ἐνθυμεῖσθε τώρα τὴν λ. **ἀέθλων** ἐν 18;—**93 Ἐν Σπάρτῃ** ἐβασίλευε μετὰ τῆς ἀνακτιθείσης συζύγου Ἑλένης ὁ Μενέλαος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀτρέως, ἀδελφὸς τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν Ἑλλήνων ἐν Τροίᾳ Ἀγαμέμνωνος, βασιλέως τῶν Μυκηναίων, ἐν **Πύλῳ** ὁ γέρον Νέστωρ, πρεσβύτατος πάντων τῶν ἐπὶ Τροίαν στρατευσάντων Ἑλλήνων καὶ σοφώτατος αὐτῶν σύμβουλος. **Πύλος ἡμαθόεις** εἶναι τὸ ὅλον βασίλειον αὐτοῦ ἐκτεινόμενον πρὸς Α μέχρι τῶν ὄριων τοῦ κράτους τῶν Ἀτρειδῶν, πρὸς Β καὶ πέραν τοῦ Ἀλφειοῦ. Ἡ πόλις ἴσως δὲν ἔκειτο ὅπου ἡ σημερινὴ Πύλος, ἀλλ' ἐν ταῖς ἀκταῖς Τριφυλίας, πιθανῶς παρὰ τὴν σημερινὴν κωμόπολιν Κακόβατον, ὅπου πρὸ τινῶν ἐτῶν εὐρέθησαν προϊστορικοὶ τάφοι μετὰ πολυτίμων εὐρημάτων.

I

Εἰσαγωγή α 96-ι. Ὁ Τηλέμαχος τῇ συστάσει τῆς Ἀθηνᾶς συγκαλέσας ἀγορὰν τοῦ δήμου τῶν Ἰθακησίων ἐκαυτηρίασε τὰς ἀτασθαλίας τῶν μνηστήρων καὶ μάτην ἠξίωσε τὴν κατάπαυσιν αὐτῶν, εἴτα ἐπιβάς πλοίου ἀπῆλθε πρῶτον εἰς Πύλον πρὸς τὸν Νέστορα, ὅστις οὐδὲν ἀτυχῶς γινώσκει περὶ τοῦ Ὀδυσσέως, εἰ καὶ πολλὰ ἀφηγεῖται περὶ τῆς ἐπανόδου ἄλλων ἡγεμόνων, συνιστᾷ δὲ νὰ μεταβῇ πρὸς τὸν Μενέλαον, ἅρτι ἐπανελθόντα ἐκ μακρῶν πλανῶν. Ὁ Μενέλαος, εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ ὁποίου ἦλθεν ὁ Τηλέμαχος, διηγεῖται τὰς ἰδίας πλάνας καὶ ὅτι κατὰ τὰς ἀφηγήσεις τοῦ θαλασσίου γέροντος

Πρωτεύως ὁ Ὀδυσσεὺς διατρίβει πλησίον τῆς νύμφης Καλυψοῦς, ἀδυνατῶν δι' ἔλλειψιν πλοίου νὰ ἐπανέλθῃ οἴκαδε.

Ἐν τῷ μεταξύ ἡ Καλυψὸ λαβοῦσα διὰ τοῦ Ἑρμοῦ αὐστηρὰν ἐντολὴν παρὰ τοῦ Διὸς ἀνακοινῶι εἰς τὸν Ὀδυσσεά ὅτι δὲν κατακρατεῖ πλέον αὐτὸν καὶ βοηθεῖ εἰς τὴν κατασκευὴν σχεδίας, ἧς ἐπιβὰς μόνος ὁ Ὀδ., ἀφ' οὗ προεπέμφθη φιλοφρόνως ὑπὸ τῆς νύμφης, ἀτοπλέει καὶ μετὰ πλοῦν 18 ἡμερῶν βλέπει πόρρωθεν τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων Σχερίαν, ὅτε ὁ Ποσειδῶν ἀντιληφθεὶς αἴφνης αὐτὸν ἐγείρει δεινὴν θυέλλαν, ἡ σχεδιά ναυαγεῖ καὶ ὁ Ὀδ., ἔρμαιον ἀνέμων καὶ κυμάτων, θὰ ἐπνίγετο, ἐὰν μὴ τῇ βοηθείᾳ τῆς θεᾶς Λευκοθέας ἐσφύζετο εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς νήσου τῶν Φαιάκων, ὅπου γυμνὸς κατακλίνεται ὑπὸ συστάδα θάμνων ἐπὶ στρωμνῆς φύλλων καὶ ἀποκοιμᾶται.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἶχεν ἔλθει μετὰ θεραπεινίδων ἐκεῖ που πλησίον ἡ Ναυσικᾶ, κόρη τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων Ἀλκίνου, ἵνα πλύνῃ τὰ ἐνδύματα τῆς οἰκογενείας, μετὰ δὲ τὸ πέρασ τῆς ἐργασίας ἤρχισε τὰ παίξῃ σφαῖραν μετὰ τῆς ἀκολουθίας. Ἐκ τοῦ θορύβου ἀφυπνισθεὶς ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ἀντιληφθεὶς τὴν κόρην διὰ θεομῶν λόγων ὡς ἰκέτης ἐπικαλεῖται τὸν οἶκτον αὐτῆς. Ὅντως ἀξιωθείς τῆς προστασίας αὐτῆς καὶ ἐνδυσθεὶς ἐνδύματα, τὰ ὅποια ἔδωκαν εἰς αὐτόν, ἀκολουθεῖ τῇ συστάσει τῆς βασιλόπαιδος ἐξ ἀποστάσεως αὐτὴν πρὸς τὴν πόλιν καὶ μόνος μεταβαίνει εἰς τὰ περικαλλῆ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἀνάκτορα, ὅπου ἱκετεύσας τὴν βασίλισσαν Ἀρήτην καὶ εἶτα τὸν βασιλέα λαμβάνει παρ' αὐτοῦ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς οἴκαδε ἀποστολῆς. Τῇ ὑστεραίᾳ ἠτοιμάσθη τὸ πλοῖον καὶ ὁ βασιλεὺς ἐστιᾷ τὸν ξένον καλέσας καὶ πάντας τοὺς εὐγενεῖς καὶ τὸ ἄνθος τῶν νέων. Μετὰ τοῦτο γίνονται γυμνικοὶ ἀγῶνες ἐν τῇ ἀγορᾷ, ὅπου καὶ ὁ Ὀδ. ἀγωνισθεὶς νικᾷ δίσκον, καὶ ἐπακολουθοῦσι χοροί, καθ' οὓς ἄδει ὁ τυφλὸς αἰοιδὸς Δημόδοκος. Ἐκεῖθεν ἔρχονται εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου παρατίθεται τράπεζα. Μετὰ τὸ δεῖπνον ὁ Δημόδοκος τῇ παρακλήσει τοῦ Ὀδ. ἄδει περὶ τοῦ δουρείου ἵππου, ἔργου τοῦ ἥρωος, καὶ τῆς ἀλώσεως τοῦ Ἰλίου, προκαλῶν τὰ δάκρυα τοῦ ξένου. Τοῦτο ἀντιληφθεὶς ὁ βασιλεὺς παραγγέλλει νὰ παύσῃ ὁ αἰοιδὸς τὸ ἄσμα τὸ προκαλοῦν τὸ πένθος καὶ ἐρωτᾷ τὸν Ὀδ. πῶς ὀνομάζεται, τίς εἶναι ἡ πατρὶς καὶ τίνας πλάνας ἔχει ὑποστῆ.

ἀπόλογος διεξοδικῆ διήγησις, Ἀλκίνου γεν. ἀντκμ.: πρὸς τὸν Ἄ.—1·11 ἀπαμείβομαι ἀμείβομαι α 44, πολὺμητις-ιος 2 (μῆτις-ιος θ. σκέψις, ἐπίνοια) πολυμήχανος, κρείων α 45, ἀριδείκνε-

τος 2 (ἀρι (ἐπιτ.)-δείκνυμαι) περιβλεπτος, ἐκλαμπρότατος, *λαῶν* ἀνδρῶν, *ἦτοι* ἀληθῶς, μὲν ἢ ἀντίθ. ἐν 12, *ἀκουόμεν* ἀκούειν (-μεν καὶ -μεναι καταλ. ἰσχυρ.), (ἐν) *ἀλίγκιος* 2 ὁμοιος, *αὐδή* θ. (αὖθ φωνάζω) φωνή, *τέλος* (σκοπός), ἀπόλαυσις, *οὐ τι τ.* οὐδεμία ἄ., *χαρίεις* εὐάρεστος, εὐχάριστος, *ἔχῃ* *κἀτα* ἀναστροφή, κατέχῃ, πληροῖ, *ἀκουάζομαι* (ἰσχυρότερον τοῦ ἀκούω) ἀκροῶμαι προσεκτικῶς, *ἡμῖ* κάθημαι, *ἐξείης* ἐξῆς (ἔχομαι), κατὰ σειράν, *παρὰ* ἐπίρ. παραλλήλως: παράκεινται δὲ πλήθουσαι . . , *μέθυ-νος* οὐ. οἶνος, *κρητήρ* ἄ. (κεράννυμι) κρατήρ, εὐρὺν πλατύστομον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἀνεμείγνυον τὸν οἶνον μετὰ τοῦ ὕδατος, *ἀφύσσω* ἀντλῶ, *φορέω* (θαμ. τοῦ φέρειν) συχνὰ φέρω, *ἐγγεῖη* ἐγγέη, *δέπας* -αος οὐ. ποτήριον ἐκ πασῶν τῶν προτάσεων 5-10 τὸ βάρος πίπτει εἰς τὴν: *δαιτυμόνες-ἀκονάζονται*, τῶν λοιπῶν ἐπεχουσῶν πρὸς ταύτην θέσιν διορισμῶν: οὐδὲν εἶναι εὐαρεστόμερον ἢ τὸ ἀκροῶσθαι ἐξαιρέτου ἀοιδοῦ ἐν δαψιλῇ εὐωχίᾳ, *εἶδομαι* φαίνομαι, *κάλλιστόν τι* πολὺ ὠραιότατον (ἦ: *εἶδεταί τι* κάπως μοι φαίνεται, δὲν γνωρίζω πῶς μοι . .), *φρένες* ψυχὴ διὰ τοῦ 11 ἀνακεφαλαιοῦνται τὰ ἡγούμενα 3-10 καὶ ἐπαναλαμβάνονται τὰ ἐν 3 χάριν ἀντιθέσεως πρὸς τὰ ἐν 12, *ἐνὶ* ἐν. — 12-5 *κῆδος-εος* οὐ. (κῆδος (caedo) λυπῶ, θλίβω) λύπη, βάσανον, πικρία, ἀντικ. εἰς τὸ εἶρεσθαι, *θυμὸς* α 4, *στονόεις* 3 πολυστένακτος, *ἐπιτρέπομαι* στρέφομαι πρὸς τι, αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν ὠθούμενον πρὸς τι: ἡ ψυχὴ σου προέβη εἰς τὴν ἀξίωσιν νά, παρεκίνησε, *εἶρομαι* (ἀττ. ἀφ. ἡρόμην) ἐρωτῶ, *μᾶλλον* ἢ ὅσον ἔκλαυσα τώρα ἄδοντας τοῦ Δημ., *τοὶ* σοί. λατ. *τι*, *καταλέξω* ὑποτ. τί σημαίνει; *ἔπειτα* συνεπεῖα τούτου, τῆς ἐρωτήσεώς σου.—16-20 *πρῶτον* ἢ συνέχεια ἐν 21 κ. 37, *μυθεόμαι* λέγω, *εἶδετε* εἶδητε, *φυγῶν ὑπο* (ἀναστρ.) ὑπεκφυγῶν, *ἂν* εἰς τὴν μετ. ἢ εἰς τὸ ἔω, *νηλεῆς* 2 (νη ἔλεος) ἀσπλαγγνος, σκληρός, *ἦμαρ* (τοῦ θανάτου), *ξείνος* ξένος, *ἀπόπροδι* μακράν, *Δαερτιάδης* ὁ υἱὸς τοῦ Δαέρτου (-ης), *πᾶς* παντοῖος, *μέλω* εἶμαι ὑποκείμενον φροντίδος καὶ συμπαιθείας, γενικοῦ ἐνδιαφέροντος, φέρομαι εἰς τὰ στόματα πάντων, εἶμαι πολυθρήλῃτος, *μεν-μέο-μού*, *οὐρανὸν* ἀπλῆ αἰτ. τὴν εἰς τόπον κίνησιν, *ἴκω* ἦκω.—21-7 *ναιετάω* ναίω α 51, *εὐδείελος* ἢ εὐδήελος, εὐδηλος, περιβλεπτος, *ἐν* ἔνεστι (ἐπίσης παρ' ἡμῖν ἐπιροήματα ὡς ῥήματα: *ἐπάνω* ἐγένεθητε, *κάτω* καθίσατε, *ἔξω* ἐξέλθετε) *ἐνοσίφυλλος* 2 οεισίφυλλος, δασώδης, *ἀριπρεπῆς* 2 μεγαλοπρεπῆς, *ἀμφι* ἐπίρ. ἀμφοτέρωθεν, *ναιετάω* κείμαι, *σχεδὸν* (ἔχομαι) πλησίον, *αὐτῇ* ἢ ἴθ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς προμνημονευθεί-

σας, *ὕληεις* δασώδης, *χθαμαλή* ὀλίγον ἐξέχουσα τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, *πανυπέριτος* πάντων ἔσχατος, *εἰν* ἐν, *ἄλς* θ. θάλασσα, (παρ-άλ-ιος), *ζόφος* σκότος, *δυσμαί* (Ζέφυρος ὁ δυτικός), *ἀνευθε* μακρὰν, *χωριστά*, *ἠὼς-ὄος* θ. αὐγή (ἄττ. ἔως), *τρηχὺς* τραχύς, *πετρώδης*, *ἀγαθὴ κουροτρόφος* (κοῦρος ἁ. νέος εὐγενής) τρέφουσα ἀνδρείους νέους. — 27-36 *τοὶ* ἀληθῶς, *ἦς* ἔῃς (ἐνταῦθα ἀντὶ α'. προσ.), *ἦ* τῇ ἀληθείᾳ, εἶναι ἀληθὲς ὅτι, *ἔρυνκε* α 14· τί σημ. ὁ προκ.; *ῶς δ' αὐτως* ὡσαύτως δέ, *κατερητύω* κατακρατῶ, *μέγαρον* ἡ κυρία αἰθουσα τοῦ οἴκου, *μέγαρο* οἶκος, *Αἰαίη* ὡς κάτοικος τῆς νήσου Αἰαίας, *δολδαίς* 3 δόλιος (μάγισσα καταχθονία), *λιλαίωμα* α 15, *πόσις* α 15, *γλυκίων*-ιον συγκ. τοῦ γλυκὺς, *ἦς* ἔῃς, *τοκεὺς* (τίκτω) γονεὺς, *εἴ περ* καὶ ἔὰν ἀκόμη, *πίων*, πείρα, πῖον: παχύς, πλούσιος (πι-μελή), *ἀπάνευθε*, ἀνευθε.

Ἀλκίνου ἀπόλογοι περιλαμβάνονται ἐν ταῖς ῥαψωδίαις 1—^μ ἐντεῦθεν ἡ φράσις κατήντησε παροικιῶδης σημαίνουσα μακρὰς διεξοδικὰς διηγήσεις. — *Ἀλκίνους* υἱὸς τοῦ Ναυσιθόου, βασιλέως τῶν Φαιάκων· οὗτοι οἰκοῦντες ἄλλοτε ἐν τῇ μυθικῇ Ὑπερείᾳ, ἐπειδὴ ἔκακοπάθουν ὑπὸ τῶν γειτόνων Κυκλώπων, μετόκησαν ὑπὸ τὸν Ναυσίθου εἰς τὴν Φαιακίαν ἢ Σχερίαν (Κέρκυραν), ὅπου ἔκτισαν πόλιν καὶ τεῖχη καὶ ἱερὰ τῶν θεῶν καὶ ἦσαν ἄριστοι ναυτικοί.—*1 κρείων*, *ἀριδείκετος* Καὶ ἡμεῖς ἔχομεν ἀναλόγους τίτλους Μεγαλειότατε, Ὑψηλότατε...—*2 ἀοῖδοι* οἱ φιλόλογοι τῶν ἡρωικῶν χρόνων, δι' ὧν τελεῖται πᾶσα πνευματικὴ κίνησις τῆς ἐποχῆς. Οὗτοι ἄδουσι ἢ παλαιότερα ἢ ἰδίας ἐμπνεύσεως ἄσματα, ὧν τὸ θέμα εἶναι εἰλημμένον ἐκ τῶν μύθων τῶν πραγματενομένων ἄθλους θεῶν καὶ ἡρώων ἢ καὶ σύγχρονοι ὑποθέσεις, αἵτινες ἦσαν προσφιλέσταται. Θεράποντες τῶν Μουσῶν, ἀφ' οὗ τὸ ποιητικὸν αὐτῶν τάλαντον ὑπελαμβάνετο δῶρον ἐκείνων, τυγχάνουσι τιμῆς καὶ σεβασμοῦ πανταχοῦ ἐν τε ταῖς αὐλαῖς τῶν ἀνάκτων καὶ ἐν ταῖς ἔδραις τῶν εὐγενῶν, ἀνήκοντες εἰς τοὺς καθ' ἡμέραν ἐπιφανεῖς ξένους ἐκείνων. Διὰ τοῦ ἄσματος αὐτῶν, ὅπερ συνώδευον διὰ τῆς φόρμιγγος (μεῖζονος τῆς κιθάρας), φερομένης διὰ ταινίας ἀπὸ τοῦ ὄμου, οὐ μόνον τέρπουσιν, ἀλλὰ καὶ διδάσκουσι καὶ ἐγείρουσι τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς πρὸς μίμησιν, ὡς ἐν τῇ μεσαιων. Εὐρώπῃ οἱ τροβαδοῦροι ἐν ταῖς αὐλαῖς ἡγεμόνων καὶ ἱπποτῶν. Τοιοῦτος ἀοιδὸς ἦτο καὶ ὁ θεῖος Ὅμηρος. Ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ δύο τοιοῦτοι ἐμφανίζονται, ὁ Φῆμιος ἐν Ἰθάκῃ καὶ ὁ τυφλὸς Δημόδοκος ἐν τῇ νήσῳ τῶν Φαιάκων. Φέρουσι μεγαλοπρεπῆ περιβολήν, ποδίηρη χιτῶνα μετὰ παρυφῶν καὶ χρυσῶν καὶ κατάκοσμον χλαῖναν (ἱμάτιον).

Πρβλ. τὸν Ἀπόλλωνα ἐν στολῇ ἀοιδοῦ Πίν. Γ'. 2.—7 **δῶματα** ἰδ. κ 10.—9 **σίτος-κρέα** εἶναι ἡ συνήθης τροφή τῶν Ὀμ. ἡρώων. Ὁ ἄρτος (ἐκ σίτου (πυροῦ, ὅθεν **πύρρον**)) κατεσκευάζετο ἐξ ἀλεύρου, ὅπερ μεταβαλλόμενον εἰς πόλτον ἢ ζυμούμενον ἐξηραίνετο ἐν σχήματι ἄρτου (ὡς τὰ μακαρώνια), ὅστις βρεχόμενος πρὸ τοῦ φαγητοῦ ἐτρώγετο. Κρέατα οἱ Ὀμ. ἡρώες τρώγουσι βοῶν, προβάτων, αἰγῶν, χοίρων, ἄκρα δὲ ἀνάγκη ὤθει αὐτοὺς εἰς τὸ κρέας τῶν ἰχθύων καὶ τῶν πτηνῶν, εἰς ὃ συνήθως προσέφευγον οἱ ἀπορώτεροι. Πλὴν τοῦ κρέατος θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ φυτικά οὐσίαι, ὄσπρια, λάχανα-κηπαῖα, ὀπῶραι.—**κρητήρ** Οἱ Ἕλληνες οὐδέποτε ὑπῆρξαν ἀκρατοπόται, ἀλλ' ἐν τίνι ἀναλογία οἴνου καὶ ὕδατος ἐγίνετο ἡ κρᾶσις κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ἄδηλον· ὁ νεώτερος τοῦ Ὀμήρου Ἡσίοδος συνιστᾷ διὰ τὰ κυνικά καύματα τὴν ἀναλογίαν 3]4 ὕδ. καὶ 1]4 οἴν. Τὸ ὕδωρ πίνουσι μόνον τὰ ζῶα, οὐδέποτε δὲ Ὀμ. ἡρώες ὡς αὐτοτελὲς ποτόν, ἀλλὰ πάντοτε προσθέτοντες εἰς αὐτὸ ποσόν τι οἴνου. Κρατῆρα ἐν Πίν. Β'. 3.—**ἀφύσσω** δι' οἰνοχόης, **πρόχου** (καννατιοῦ)· πρόχους ἐκ Τροίας ἐν Πίν. Β'. 2.—**10 δέπας** Ποτήρια καὶ δὴ χρυσᾷ εὐρέθησαν πολλὰ ἐν προϊστορικοῖς τάφοις, Πίν. Δ'.—**150 οὐρανίωνες** κ. Ὀλύμπιοι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς χθονίους, τοὺς τοῦ ἄδου.—**17 νηλεὲς ἡμαρ** ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ Μοῖρα ἀνοικτίρμων ἀποκόπτει τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου, ὁ θάνατος.—**19 Λαερτιάδης** ὡς υἱὸς τοῦ Λαέρτου, ὅστις παραιτηθεὶς τῆς βασιλείας ἔζη ὡς ἰδιώτης, ἀπολαύων ὅμως βασιλικῶν τιμῶν.—**21-26 Ἡ Ἰθάκη** κατὰ τὸν Ὀδυσσεά εἶναι εὐδαίελος, εὐπερίληπτος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, εὐπερίγραφος κατὰ τὰ ὄρια, ἢ περίοπτος, ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ τὸ δασῶδες ἅμα καὶ ἀριπρεπὲς Νήριτον (ὑψους 800 μ. ἐν τῷ κέντρῳ τῆς νήσου). Ὡς προμήκης τὸ σχῆμα περιστοιχίζεται ἀμφοτέρωθεν (ἀμφί) ὑπὸ νήσων, τῆς Σάμης (Κεφαλληνίας) καὶ Ζακύνθου ἀπὸ τῆς μιᾶς πλευρᾶς, τῶν Ἐχινάδων καὶ ἄλλων νήσων ἀπὸ τῆς ἑτέρας. Εἶναι ὄντως χθαμαλὴ (μὴ ἐξέχουσα πολὺ ὑπὲρ τὴν θάλασσαν), παρὰ δὲ τὸ ἀριπρεπὲς τοῦ Νηρίτου ἡ χθαμαλότης τῆς νήσου προσπίπτει ἐναργεστέρα εἰς τὸν ἀπὸ τῆς Ἡλίδος προσπλέοντα, ἐὰν οὗτος ἀποβλέψῃ ἅμα καὶ πρὸς τὴν Κεφαλληνίαν, ἐν ἣ πυργοῦται ὁ γιγαντώδης Αἴνος (ὑψους 1620 μ.). Ἐν καὶ αἱ βόρειοι τῶν δύο τούτων νήσων ἀκταὶ εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδὸν ἐν τῷ χάρτῃ ὕψους, ὅμως ἡ Ἰθάκη εἶναι ἡ ὑστάτη πασῶν τῶν ἑλλήν. νήσων, ἴσως διότι ἡ νωτιωτέρα ἄκρα τῆς Κεφαλληνίας προέχει τῆς ἀντιστοίχου τῆς Ἰθάκης 16 ναυτικά μίλια, ἦτοι ὁ θαλασσοπόρος ὁ ἀπὸ τῆς Τροίας ἀνακάμπτων, ἅμα παρελθὼν τὴν νοτίαν,

ἄκραν τῆς Κεφαλληνίας, ἔχει νὰ διανύσῃ 16 ἔτι ναυτικά μίλια, ἵνα φθάσῃ εἰς τὴν νοτιάν ἄκραν τῆς Ἰθάκης, ἣτις οὕτω φαίνεται μᾶλλον μεμακρυσμένη ἢ ἡ Κεφαλληνία, *πανυστάτη*, διότι πέραν τῆς Ἰθάκης ἐν τῇ ἑλλ. θαλάσῃ οὐδεμίαν ἑτέραν Ἑλλην. νῆσον γινώσκει. ἢ Ὀδύσσεια διότι ἡ μὲν Λευκάς συνεδέετο τότε μετὰ τῆς ἀπέναντι ἀκτῆς τῆς Ἀκαρνανίας δι' ἰσθμοῦ καὶ ἦτο φυσικὰ χερσόνησος, οὐχὶ νῆσος, ἢ δὲ Κέρκυρα, ἦν ὄρκουν οἱ Φαίακες, ἦτο ἔξω τῆς Ἑλλάδος, διότι οἱ Φαίακες δὲν ἐνομίζοντο Ἑλληνες. Ἡ Ἰθάκη κατὰ τὸν ποιητὴν κεῖται πρὸς ζόφον (δυσμάς), αἱ δὲ ἄλλαι νῆσοι, αἱ μνημονευθεῖσαι, πρὸς ἦω τ' ἠέλιόν τε (ἀνατολάς), διότι, ἂν παρατηρήσωμεν ἐπὶ τοῦ χάρτου, ἢ διεύθυνσις τῶν ἐν τῷ Ἰονίῳ ἀκτῶν τῆς Ἀκαρνανίας καὶ τῆς Ἡλείου εἶναι ἀπὸ ΝΑ πρὸς ΒΔ καὶ ἐπομένως ὁ ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς (Μ. Ἀσίας) ἀναπλέων τὸ Ἰόνιον τοιαύτην ἔχει κατεύθυνσιν, ἐπειδὴ δὲ ἐν τοιαύτῃ πορείᾳ πᾶν ὅ,τι συναντῶμεν πρότερον κεῖται ἀνατολικώτερον, πρὸς Α, ὅ,τι δὲ τελευταῖον, τοῦτο δυτικώτερον, πρὸς Δ, ἐντεῦθεν ἢ μὲν Ζάκυνθος καὶ ἡ Κεφαλληνία, ἃς πρώτας συναντᾷ τις, κεῖνται πρὸς Α (κατὰ μεῖζονα λόγον αἱ πολὺ ἀνατολικώτερον κείμεναι Ἐχινάδες), ἢ δὲ Ἰθάκη, ἦν συναντᾷ τελευταίαν, κεῖται πρὸς Δ, πρὸς ζόφον (ὑπὸ τοῦτον δ' ἐνόουν οἱ ἀρχαῖοι οὐ μόνον τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ ὀρίζοντος, ἀλλὰ καὶ τὴν βορείαν, ἐνταῦθα νοητέα ἢ ΒΔ), μακρὰν τῶν ἄλλων νήσων μηδ' αὐτῆς τῆς Κεφαλληνίας ἔξαιρουμένης, ἐὰν ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν τῶν νοτιωτάτων ἀκτῶν τῶν δύο τούτων νήσων. — Ἄλλὰ ποῖον εἶναι τὸ Δουλίχιον; Πιθανώτατα ἦτο μία τῶν κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἀχελῷου Ἐχινάδων νήσων, ἢ καλουμένη ἄλλως *Δολίχα*, πρωτεύουσα τοῦ περὶ αὐτὴν νησιωτικοῦ κράτους, περιλαμβάνοντος πλὴν τοῦ συμπλέγματος τούτου τῶν νήσων καὶ τὸ εὐφορώτατον ΝΔ τμήμα τῆς Ἀκαρνανίας περὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ, ὕστερον ἐξηπειρωθεῖσα διὰ τῶν προσχώσεων τούτου. Διὰ τὴν δυσκολίαν ταύτην καὶ τὴν τοῦ *πανυπεριάτη* καὶ *ἀνευθε* ὁ κ. *Dörpfeld*, πρόφην Διευθυντῆς τῆς ἐν Ἀθήναις Γερμανικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς, ἰσχυρίζεται ὅτι ἡ μὲν Ὀμηρικὴ Ἰθάκη εἶναι ἡ σημερινὴ Λευκάς, Σάμη δὲ ἡ σημερινὴ Ἰθάκη καὶ Δουλίχιον ἢ Κεφαλληνία, μετῆλλαξαν δὲ καὶ αἱ τρεῖς νῆσοι τὰ ὀνόματα ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν Δωριέων, ὅτε οἱ οἰκοῦντες τὴν Λευκάδα (Ὀμ. Ἰθάκην) φεύγοντες κατέλαβον τὴν Ὀμ. Σάμην, ἦν μετωνόμασαν Ἰθάκην, οἱ δὲ κάτοικοι ταύτης ἔξοικισθέντες κατέφυγον εἰς τὸ Ὀμ. Δουλίχιον (Κεφαλληνίαν), τὸ ὁποῖον μετωνόμασαν Σάμην. — Ἄλλ' ἢ Λευκάς ἦτο τότε νῆσος; ἢ θέσις αὐτῆς

συμφωνεῖ τελείως πρὸς τὴν Ὀμηρικὴν περιγραφὴν; (εἶναι αἱ ἄλλαι νῆσοι *περὶ αὐτήν*);—**31 Κίρκη Αἰαίη**. Περὶ τούτων θὰ γίνῃ λόγος ἐν κ. 135 κέ.

*** 37-8 εἶ δ' ἄγε** ἔμπρός, παρακελ. εἰς τὸ ἐνίσπω, *τοὶ σοί, καὶ νόστιον*, ὅπως καὶ τί ἄλλο: *πολυκηδῆς* 2 (κῆδος) πολυπαθῆς, πλήρης θλίψεων, *ἐν(ν)έπω* (ἐν-σέπ-ω, *in-qu-am*) λέγω, α 1, *ἐφήμι* ἀποστέλλω, ἐπικρεμῶ.—**39-42 Ἰλιόθεν** ἐκ τοῦ Ἰλίου, *πελάζω* (πέλας πλησίον) φέρω πλησίον, *Ἰσμάρω* ἔπεξ. τοῦ Κικόνεσσι, *αὐτούς* τοὺς ἄνδρας ἐκ τῶν κατοίκων ἐν ἀντιδ. πρὸς τὴν πόλιν, *δαΐζω* κόπτω, *δαίωμα* κ. *καταδαίωμα* διανεμομαι (ἀλληλοπ.), *ἀτέμβομαι* στεροῦμαι ἴσης (μοίρης, μερίδος), *κίω* εἶμι, ἀπέρχομαι.—**43-6 διερός** 3 ταχύς, *ἄνωγα-ω* προτρέπω, *ἀνώγεα* ἠνώγειν ἕπερσ. κ. *ἄνωγον*, *μέγα νήπιοι* κτηρ. εἰς τὸ *τοί, μῆλα* αἰγοπρόβατα, *θῆς* θινός ἄ. (σφρός ἄμμου) παραλία, *παρὰ θ.* κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς.—**47-53 τόφρα** ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, *ἄρα* (ἀραρίσκω προσαρμίζω) σημ. κυρ. τὴν ἄμεσον ἀκολουθίαν τῶν ἐπομένων ἐκ τῶν ἠγουμένων: εὐθύς, ἀμέσως, ἀκολουθῶς, τότε, ὡς ἦτο φυσικόν, λοιπόν, *γεγωνέω* φωνάζω δυνατῶς, ὥστε νὰ ἀκούωμαι (γεγωνυῖα τῇ φωνῇ), *ἀρείων* συγκρ. τοῦ ἀγαθός (ἄριστος, ἀρετῆ) ἀνδρειότερος, *ἠπειρος* τὰ μεσόγεια, *ἐπιστάμενοι* ἔμπειροι, δεξιοί, *ἵπποιοι* ἄρματα, *μάραμαι* μάχομαι, *καὶ ὄθι* ἀντι: ἐπιστάμενοι δὲ ἀνδράσι μάρασθαι καὶ πεζοὶ ἐόντες ὄθι χρῆ μάρασθαι (τινὰ) πεζὸν ἐόντα: δεξιοὶ ἀρματομάχοι καὶ πεζομάχοι, *ὄθι* ὅπου, *ὠρη* (κυρίως: κατὰ τὴν ἐποχὴν των. ἐνταῦθα:) κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔαρος, *ἠέριος* 3 (ἠῆρ θ. (πρωινή ὀμίχλη) πρωινός, *ρά, αἶσα* θ. (*aeguis* ἴσος) (ἴσον μερίδιον) μοῖρα, *αἰνόμορος* 2 (αἰνός δεινός -μόρος) δύσμοιρος.—**54-61 ἵσταμαι μάχην** συγκροτῶ (πρβλ. παρ' ἡμῖν: στήνω φιλονικίαν, ἔστησαν περὶ πόλεμον), *θods* 3 (θέω) ταχύς, *μάχοντο* ἀμφοτέρω οἱ στρατοί, *βάλλω* κτυπῶ ἔξ ἀποστάσεως, *χαλκήρης* 2 (χαλκός- ἀραρίσκω) (συνδεδεμένος μετὰ χαλκοῦ) χαλκοῦς, *ἐγχείη* θ. δόρυ, *ὄφρα* ἔφ' ὅσον, *ἀέξω* αὔξω (ἔπαιρνεν ἢ ἡμέρα) ἢ ἀντίθ. τοῦ *μὲν* ἐν 58· *τόφρα* 47, *ἀλέξω-ομαι* τινα, ἄρ. ἠλαλκον, ἀποκρούω (ἀλεξιβρόχιον...), *μένομεν* πρτκ., *μένω* τινα κρατῶ τινα (μένων ἀκλόνητος ἐν τῇ θέσει μου), *πλέονας περ ἐόντας* ἐνδ., *μετανίσσομαι* (νέομαι) μεταβαίνω, κλίνω (μ. μ(εσημβρ.)), *βουλυτός* ἄ. ἢ ὦρα, καθ' ἣν λύονται ἀπὸ τοῦ ἀρότρου οἱ ἀροτριῶντες βόες, ἢ ἑσπέρα, *κλίνω* τρέπω εἰς φυγὴν, *Ἀχαιοὶ* Ἕλληνες, *ἐυκνήμις* ἔχων καλάς κνημίδας.

38 Ζεὺς ὡς ἐπόπτης τῆς Μοίρας, οὐ αἱ βουλαὶ εἶναι καὶ ἐκεῖνης

βουλαί· ὅθεν Ζεὺς **Μοιραγέτης**.—39 **Κίκονες** ἐν τοῖς ἱστορικοῖς χρόνοις λαὸς Θρακικὸς παρὰ τὸν Ἐβρον ἀντικρὺ τῆς Θάσου, σύμμαχοι τῶν Τρώων, ὧν πρωτ. ἡ Ἴσμαρος, ἡ ὕστερον Μαρώνεια, ἦν προσέβαλον οἱ περὶ τὸν Ὅδ.—47 **Κίκονες** τίνες ;—49 **ἄφ' ἵππων** Οὐδαμοῦ τοῦ Ὀμήρου γίνεται μνεῖα ἵππικου, ἀλλ' οἱ μαχηταὶ μάχονται τὸ μὲν πολὺ κοινὸν πεζῇ, οἱ δὲ βασιλεῖς καὶ ἐπιφανεῖς ἐπιβαίνοντες ἄρματος συρομένου ὑπὸ δύο ἵππων. Τοῦ ἄρματος ἐπιβαίνουσι δύο, ὁ ἡνίοχος καὶ ὁ παραιβάτης (μαχητής), ὅστις συναντῶν τὸν πολέμιον κατέρχεται αὐτοῦ μαχόμενος πεζός, ἐν ᾧ τὸ ἄρμα ἀναμένει ἢ ἐπακολουθεῖ. Καθ' ὅλου τὸ ἄρμα χρησιμεύει νὰ φέρῃ τὸν μαχητὴν μέχρι τῆς κυρίας θέσεως καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ταχείαν διώξιν ἢ φυγὴν.—52 **Διὸς αἶσα** Ὡς τῶν Μουσῶν, οὕτως οὐδὲ τῶν Μοιρῶν ὁ ποιητὴς γινώσκει ἀριθμὸν ἢ ὀνόματα, λέγων συνήθως μοῖρα ἢ αἶσα γενικῶς. Οἱ ὕστερον ἐφαντάσθησαν τὰς μοῖρας τρεῖς, τὴν **Κλωθῶ** (κλώθουσαν τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου), τὴν **Λάχεσιν** (δριζύουσαν τί θὰ λάχῃ τῷ ἀνθρώπῳ ἐν τῷ βίῳ) καὶ τὴν **Ἀτροπον** (ἀποκόπτουσαν ἀδυσώπητον ὅπου ἤθελε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς). Ἐπειδὴ αἱ βουλαὶ τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν συμπίπτουσι πρὸς τὰς τῆς Μοῖρας, ἐντεῦθεν αἱ φράσεις **Διὸς αἶσα** καὶ **θεοὶ ἐπεκλώσαντο** α 17.—55 **χαλκήρης** Ὁ χαλκὸς ἐν καθαρᾷ καταστάσει εἶναι μέταλλον λίαν εὐμάλακτον καὶ ἥκιστα κατὰλληλον πρὸς κατασκευὴν ὄπλων. Ἐκ τῶν γενομένων ὁμως χημικῶν ἀναλύσεων ἐπὶ τεμαχίων ὄπλων καὶ σκευῶν εὐρεθέντων ἐν προϊστορ. τάφοις εὐρέθη ὅτι ὁ χαλκὸς τοῦ Ὀμ. ἦτο κραῖμα τεχνητὸν χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου ἐν ἀναλογίᾳ περίπου 0,90 χαλκ. καὶ 0,10 κασ., ὁ καλούμενος ὀρειχαλκος. Ἐκ τούτου κατασκευάζοντο πάντα τὰ σκευὴ τοῦ πολέμου ἢ τῆς εἰρήνης. Ἡ ὀρειχαλκίνη ἐποχὴ, καθ' ἣν ἔκαμνον ἀποκλειστικῶς χρῆσιν τοῦ ὀρειχαλκοῦ, διήρκεσεν ἐν Ἑλλάδι 1000 περίπου ἔτη, ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς γ' χιλιετ. π. Χ. μέχρι 1000 περίπου π. Χ.—**ἐγχείη** κ. **ἔγχος** κυρίως ἡ λόγχη καὶ εἶτα ὄλον τὸ δόρυ, ἀποτελούμενον 1) ἐκ τῆς λόγχης, **αἰχμῆς**, καὶ 2) τοῦ κυρίως **δόρατος** (κονταρίου), ἔχον μῆκος 2—5 μ. καὶ χρησιμεῖον πρὸς βολὴν ἢ ὄσιν. Ἡ λόγχη ἔφερε πρὸς τὸ κάτω μέρος σωλῆνα (οἷον περίπου καὶ τὰ πτύα), εἰς ὃν εἰσῆρχετο τὸ ἄνω ἄκρον τοῦ δόρατος (κονταρίου), ἐν ᾧ τὸ κάτω ἄκρον αὐτοῦ ἀπέληγε πολλάκις εἰς χαλκοῦν ὀβελόν, ἵνα, ὁσάκις δὲν ἐχρησιμοποιεῖτο τὸ δόρυ, ἐμπηγνύηται δι' αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καλούμενον σαυρωτῆρα ἢ οὐρίαχον (πρβλ. τὸν ἀνάλογον ὀβελόν, ὃν φέρουσι πολλάκις αἱ σημεριναὶ ὀδοπορικαὶ ἢ ποιμενικαὶ ῥάβδοι). Σαυρωτῆρα φέρει τὸ δόρυ τοῦ

τρίτου ἀπ' ἀριστερῶν μαχητοῦ ἐν τῷ λεγομένῳ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν, πηλίνῳ κρατῆρι εὐρεθέντι ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Μυκηνῶν, ἐπὶ τῆς κοιλίας τοῦ ὁποίου ἔχουσι ζωγραφηθῆ δύο σκηναί, ἐκκίνησις πολεμιστῶν πρὸς μάχην καὶ μάχη, Πίν. Β'. 3, Ε'.—56 *ιερόν* ἡμαρ ὡς ἔργον καὶ δῶρον τῶν θεῶν.—60 *ξξ* Δὲν πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅτι ἐξ ἐκάστης τῶν 12 (στ. 159) νεῶν ἐφρονεύθησαν 6 ἄνδρες, ἀλλ' ὅτι αἱ ὄλαι ἀπώλειαι ἦσαν τοσαῦται (72 ἀνδρῶν), ὥστε ἐκάστη ναῦς ἐν ἀναλογίᾳ ἀπώλεσεν 6 ἄνδρας.—*ἐυκνήμιδες* Αἱ *κνημίδες* κατ' ἀρχάς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀσπίς τοῦ μαχητοῦ ἦτο ποδιῆρης, κατεσκευάζοντο ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος ἢ μᾶλλον ἐκ δέρματος, περιβάλλουσαι τὰς κνήμας (ὡς αἱ σημερ. *guêtres*) καὶ προφυλάττουσαι αὐτὰς ἀπὸ τῶν προστριβῶν τῆς βαρείας ἀσπίδος, ἐναλλάξ προσκρουούσης ἐφ' ἑκατέρας τῶν κνημῶν. Πρὸς συγκράτησιν αὐτῶν, ἵνα μὴ καταρρέωσι, μετεχειρίζοντο οἱ ἥρωες χρυσᾶς ἐπιγονατίδας (ἀναδέσμους, καλτοσοδέτας), ὧν πολλαὶ εὐρέθησαν ἐν τάφοις, ἐν δὲ ζευγος εὐρέθη κατὰ χώραν περιδεδεμένον περὶ τὸ ὄστουν τοῦ γόνατος, ἐκάστη δ' αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐκ κατακορύφου ταινίας κατερχομένης μέχρι τοῦ προσθίου μέσου τῆς κνήμης καὶ φερούσης εἰς τὸ κάτω ἄκρον ὀπὴν προσαρμοζομένην εἰς κομβίον ἐπερραμμένον ἐπὶ τῆς κνημίδος, ἐν ᾧ τὸ ἄνω ἄκρον αὐτῆς διχάζεται εἰς δύο ὀριζοντίους βραχίονας περιβάλλοντας τὴν κεφαλὴν τῆς κνήμης καὶ συνδεομένους ὀπισθεν τοῦ γόνατος, Πίν. ΣΤ'. 3. Ὅσαίς ὁμως αἱ ἀσπίδες ἦσαν βραχύτεραι, στρογγύλαι, αἱ δὲ κνήμαι ἐκτεθειμέναι εἰς τὰ βλήματα τῶν πολεμίων, αἱ κνημίδες τῶν ἡρώων ἦσαν μετάλλιναι καὶ ἐχρησίμευον τότε ὡς καθαρῶς ἀμυντήριον ὄπλον. Ἐν τῷ ἀγγείῳ τῶν πολεμιστῶν εἶναι δεδεμέναι δι' ἱμάντων περὶ τὰ σφυρὰ καὶ τὰ γόνατα. Δερματίνας κνημίδας ἔφερον καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμέραν ἔργοις, ὡς ὁ Λαέρτης ἐν ταῖς γεωργικαῖς ἐργασίαις.

62-6 *προτέρω* περαιτέρω, *ἀκάχημαι* προκμ. τοῦ *ἀκαχίζομαι* (*ἄχ*, *ἄχ*-ος θλίψις, στεναγμός) εἶμαι περίλυπος, τεθλιμμένος, *ἄσμενοι* περιχαρεῖς, διότι ἀπεφύγομεν τὸν θάνατον, *ὀλέσαντες* εἰς τὸ *ἀκαχήμενοι*, *ἄρα* ὡς ἦτο φυσικόν, *οὐδὲ* καὶ δέν, *ἀμφιέλισσα* (ἀμφι-ἐλίσσω) ἀμφίκυρτος (κατὰ τὴν πρῶραν καὶ πρῦμναν), *δειλὸς* δεύλαιος, *αὔσαι* τοῦ αὔω, μέλ. αὔσω, ἀόρ. αὔσα, φωνάζω (αὐδή)· τὸ *τινὰ* (πάντα τινὰ) ὑποκ., *ἕκαστον* (δειλῶν ἐταίρων) ἀντικ., *δηῶ* (δαίω καίω, δάς, δήιος (ὁ καίων) πολέμιος) φονεύω.—67-73 *ἐπόρνημι* (ὄρνημι, ὄρσω, ὄρσα, ἐγείρω· ὄρ-νις, ὄρ-ος, ὄρ θρος, ὄρ-θός) ἐγείρω ἐκ τῶν ὀπισθεν, *νεφεληγερέτα* α 63, *λαίλαψ*-απος θ. θύελλα, *θεοπέσιος*

3 (θεός-σεπ., ἐννέπω) θεῖος, δαιμονιώδης, **δρωρα** πρkm. ἀμτβ. τοῦ **δρυνμαι**, **νύξ** σκότος, **ἐπικάρσιος** 3 (ἐπί- κάρη) κατακέφαλος (-α), κεκλιμένος πρὸς τὰ ἔμπρός, **τριχθὰ** εἰς τρία μέρη, **ἕς** ἵνός θ. (*νις*) δύναμις, **ἕς ἀνέμοιο** ἰσχυρὸς ἄνεμος, **κάθεμεν** ἄορ. τοῦ **καθήμι** καταβιβάζω, **ἔσσυμένως** (σεύομαι ὄρμῳ, σπεύδω, πρkm. ἔσσυμαι) ἔσπευσμένως, **προερέσσω** (ἐρέτης) διὰ τῶν κωπῶν ὠπῶ πρὸς τὰ ἔμπρός.—**74-8** **ἔδω** ἐσθίω, **καμάτω** εἰς τὸ **ἔδοντες** : κατατροχόμενοι ἐκ τοῦ κόπου καὶ τῶν πικριῶν, **τελέω** ἐπάγω, **ἰστός** τὸ κατάρτιον, **ἀνερύω** ἀνέλκω, **ἰθύνω** (ἰθύς 3-εὐθύς) διευθύνω.—**79-81** **ἀσκηθῆς** 2 ἀβλαβῆς, **περιγνάμπω** περικάμπω· τί δηλοῖ ὁ πρkm.; **Μάλεια** θ. ὁ Μαλέας, **παραπλάζω** παραπλανῶ, παρασύρω ἀπό.

64 ἀμφιέλισσαι, διότι καὶ ἡ πρῶρα καὶ ἡ πρύμνα τῆς νεῶς ἔφερον δοκὸν κατὰ μικρὸν πρὸς τὰ ἔξω ἀνυψουμένην καὶ καμπυλουμένην κάτω, ἀπολήγουσαν δ' εἰς προεξοχὴν παρεμφερῆ πρὸς κεφαλὴν ζόφου, Πίν. Ζ'. 1-2.—**65** **τρὶς αὔσαι** Διὰ τῆς τριπλῆς ἐπικλήσεως μετακαλοῦνται αἱ ψυχαὶ τῶν ἐν τῇ ξένη πεσότων, ἵνα ἀκολουθήσωσι τοὺς καλοῦντας εἰς τὴν πατρίδα, ὅπου ἀναμένει αὐτὰς κενοτάφιον, λείψανον ἀρχαίας δοξασίας, καθ' ἣν ὁ τάφος ἐνομιζέτο κατοικία τῆς ψυχῆς, ἐν ᾧ καθ' Ὅμηρον αἱ ψυχαὶ διατρίβουσιν ἐν τῷ ἄδη.—**74** **νύκτας τ' ἡματα** προηγούνται ἐν τῇ ἀπαριθμῆσει αἱ νύκτες, διότι τὸ πάλαι οἱ ἄνθρωποι ἠρίθμουν ἀρχόμενοι ἀπὸ τῆς νυκτός, διότι χρονικὸν μέτρον ἦτο ἡ σελήνη, οὐχὶ ὁ ἥλιος.—**76** **Ἦὼς** ἀδελφὴ τοῦ Ἡλίου, προσωποποιία τῆς πρωίας. Ἀναδύεται ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἢ ἐπὶ τεθρίππου ἄρματος ἢ περωτῆ φερομένη διὰ τοῦ αἰθέρος ἐν θαυμασίᾳ λευκῇ περιβολῇ καὶ διὰ κεκλιμένης ὑδρίας προχέουσα τὴν πρωινήν δρόσον ἐπὶ τὴν γῆν. Ταύτης προηγεῖται ὁ περωτὸς παῖς φωσφόρος (τὸ ἄστρον τῆς αὐγῆς) κρατῶν δᾶδα ἀνημμένην.—**77** **ἰστοὺς - ἰστία** Ἡ Ὅμ. ναῦς ἔχει ἕνα ἰστόν καὶ ἕν ἰστίον. Ἡ κεραία (τὸ ἐγκάρσιον πρὸς τὸν ἰστόν ξύλον, *antenna*), ἐφ' ἧς εἶχε στερεωθῆ ἡ ἄνω πλευρὰ τοῦ ἰστίου, ἀνεσύρετο διὰ σχοινίου ἐπὶ τοῦ ἰστοῦ, ἐφ' οὗ προσεδένετο στερεῶς· δύο ἄλλα σχοινία ἦσαν προσηρμοσμένα εἰς τὰ δύο κάτω ἄκρα τοῦ ἰστίου, δι' ὧν ἐστερεοῦτο τὸ ἰστίον ἐν τῷ πλοίῳ.—**78** **κυβερνήτης** ὁ ῥυθμιζὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου διὰ τοῦ πηδαλίου.—**80** **Μάλεια** Ἀντὶ νὰ κάμψη πρὸς Δ, παρεσύρθη ὑπὸ τοῦ βορρᾶ πρὸς Ν. Μέχρι τοῦ σημείου τούτου ὁ ποιητῆς ἔχει ἀκριβεῖς γεωγραφικὰς γνώσεις, ἐντεῦθεν ὅμως μεταφέρει ἡμᾶς εἰς τὸ ἔδαφος τῆς φαντασίας.

82-4 ἐννήμαρ ἑννέα ἡμέρας, **ὄλοδς** 3 (ὄλλυμι) ὀλέθριος (α 52 ὀλοόφρων), **εἶδαρ** -ατος οὐ. (ἔδω) τροφή, **ἀνθινος** 3 ἐξ ἀνθέων, ἐκ φυτῶν, φυτικός.—**85-90 ἀφύσσομαι** 9, **αἴψα** εὐθύς, **δειπνον** γεῦμα, **αἰροῦμαι** λαμβάνω, **πατέομαι** (*rasco* τρέφω, πατήρ) τρώγω, **ποτής** -ῆτος θ. ποτόν, **δῆ** πλέον, **ἔταρος** ἑταῖρος, **προΐημι** ἀποστέλλω (πέραν), **πεύθεσθαι** πυνθάνεσθαι, τὸν σκοπόν· **χθῶν**-ονός θ. γῆ, **ἐπὶ χθ.** εἰς τὸ σίτιον ἔδοντες, **κρίνω** χωρίζω, **τρίτατος** τρίτος, **δπάζω** δίδω ὀπαδόν.—**91-7 μίγεν** ἐμίγησαν, συνήντησαν (ἔσμιξαν), **οὐδὲ ἀλλὰ δέν, οὐδ' ἄρα ἀλλὰ δέν** διενοοῦντο, ὡς θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀναμένη, **μῆδομαι** διανοοῦμαι (μῆτις), **μελιηδῆς** 2 γλυκὺς ὡς τὸ μέλι, **πάλιν** ὀπίσω, **ἤθελεν** εἶχεν ὄρεξιν, **μετ' ἀνδράσι** μεταξὺ τῶν, **βούλοντο** μετὰ τὸ ὅς τις, **ἐρέπτομαι** λ. π. τρώγω, κυρίως περὶ τῶν ἵππων, **νόστου τε** παράταξις ἀντὶ λαθόμενοι.—**98-104 ἀνάγκη** διὰ τῆς βίας, εἰς τὸ ἄγον ἢ αἴτ. εἰς τὸ κλαίοντας ἐνδ., **γλαφυρός** α 15, **ζυγὰ** οὐ. καθίσματα τῶν κωπηλατῶν (τὰ ἐγκάρσια ξύλα τὰ συνδέοντα τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου), **ὑπὸ ζ.** εἰς τὸ ἐρύσσας, **ἐρύω** σύρω, **κέλομαι** (κελ-εύω) προτρέπω, **ἐρίηρος** 2, πληθ. μεταπλ. **ἐρίηρες**, (ἐρι- ἀραρίσκω) πιστός, ἀγαπητός, **σπέρχομαι** σπεύδω, **ὠκὺς** 3 ταχύς, (φοβούμενος) **μῆ πῶς τις**, **κληίς**-ἴδος θ. (κλείς) σκαρμός, μικρὸς πασσαλίσκος εἰς τὰ τοιχώματα τοῦ πλοίου, ὅπου προσεδένετο ἢ κώπη, **πολίδς** 3 λευκός, **ἐρετμόν** οὐ. (ἐρέσσω) κώπη.

84 Λωτοφάγοι λαὸς οἰκῶν ἐν ἱστορ. χρόνοις ἐν Λιβύῃ (οἱ τοῦ Ὀμήρου οἰκοῦντές που μεταξὺ τῆς σημερ. Τριπολίτιδος καὶ τῶν Σύρτεων). Ὁ λωτός τοῦ τόπου τούτου (σήμερον *jujuba* ζιζυφιά) εἶναι ἀκανθῶδές τι δένδρον, οὗ ὁ πορφυροῦς καρπός, μεγέθους ἐλαίας, ἔχει γλυκεῖαν γεῦσιν ὡς σύκου καὶ φοινικοβαλάνου. Κατ' ἄλλους εἶναι ἡ μελικουκκιά, παράγουσα καρποὺς ἐδωδίμους, ἰσομεγέθεις πρὸς κυάμους καὶ γλυκεῖς, ἐξ ὧν καὶ οἶνος δύναται νὰ παραχθῇ· ἔτι καὶ σήμερον ἐν Βόλφ καὶ ἐνταῦθα δένδρον τι καλεῖται **λωτὸ** καὶ οἱ καρποὶ **λωτόμηλα**.—**85 ὕδαρ** πρὸς τίνα σκοπόν;—**86 δειπνον** Ποσάκις τῆς ἡμέρας ἔτρωγον οἱ Ὅμ. ἥρωες ἄδηλον· πάντως φυσικαὶ ὄραι τοῦ φαγητοῦ ἦσαν ἡ πρωία (ἄριστον), ἡ μεσημβρία (δειπνον) καὶ ὁ μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου χρόνος (δόρπον) καὶ τῶν φαγητῶν τούτων μνημονεύει ὁ ποιητής· πῶς καλοῦνται παρὰ τοῖς ἄττικοῖς τὰ ἀντίστοιχα φαγητά;—**87 σίτος** πᾶσα στερεὰ τροφή ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ποτόν, τὸν οἶνον.—**88** Ἐνταῦθα στέλλεται ἐπιτροπεία τις πρὸς συλλογὴν πληροφοριῶν καὶ διερεύνησιν τῆς χώρας. Ἐὰν ἐστέλλετο ἐπίσημος πρεσβεία πρὸς τίνα, τότε θὰ ἀπετελεῖτο κατὰ τὰ καθιερω-

μένα ἐκ δύο ἀνδρῶν ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τρίτου, τοῦ κήρυκος.—89 *αἶτον ἔδοντες* καὶ σιτοφάγοι διακρίνονται ἐκ τῆς τροφῆς οἱ ἄνθρωποι τῶν θεῶν καὶ τῶν ἄλλων ζώων.—99 *γλαφυραὶ* ἐκ τῆς πρώτης ἐντυπώσεως ἀπὸ πλοίων στερουμένων καταστρώματος, διότι αἱ Ὀμ. νῆες εἶχον μικρὸν μόνον σανίδωμα πρὸς τὴν πρῶραν καὶ τὴν πρῦμναν (σέλμα).

105-11 *Κυκλώπεια* (ποίησις), *ὑπερφιάλος* 2 (ὑπὲρ-φύομαι) ὑπερφυῆς, *ἑξαισίος*, *ἀθέμιστος* 2 (α(στ.)-θέμις, δικαιοσύνη) ἄνομος, *ἐς γαῖαν* πρὸς τὴν γῆν (ἢ μετάφρ. προληπτικῶς ἐκ τοῦ στ. 142), *ῥά* φυσικά, ὡς γνωστόν, ἀκριβῶς: ἐβλέπομεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, *ἄρῳ* ἄροτριῶ, *ἄρῳσιν* ἢ συναίρ. κατὰ τὰ εἰς -άω μετ' ἐπενθέσεως ο, *τά γε πάντα* ἐπεξηγούμενον ἐν τῷ ἔπομ. στ., *ἀνήροτος* 2 (α(στ)-ἄροομαι) ἀκαλλιέργητος, *πυρῶς* ἄ., *πυρῶι* σιτάρια, *ἔριστάφυλος* θλιβόμενος ἐκ παχειῶν σταφυλῶν, *καὶ σφιν ἀέξει* (πληθύνει, δίδει ἐν πλησμονῇ) συνδ. πρὸς τὸ *φύονται*, *δμβρος* (imber) βροχή. — 112-15 *βουληφόρος* ἀποφαινόμενος γνώμην, *θέμιστες* θ., *θέμις*, νόμοι, δικαιοσύνη, *κάρηνον* κεφαλή, κορυφή, *θεμιστεύω* εἶμαι δικαστής, *ἄρχω*, *ἀλέγω* φροντίζω.

106 *Κυκλώπων γαῖα* μυθικὴ χώρα, ἣν ὕστερον ἐτοποθέτουσιν παρὰ τὴν Αἴτνην καὶ Κατάνην ἐν Σικελίᾳ. Ἴσως ὁ ποιητὴς ἐφάνταζετο αὐτὴν ἐν τῇ ἀκτῇ τῆς αὐτῆς πρὸς τοὺς Λωτοφάγους ἠπείρου, διότι οὐδὲν ὑποδηλοῖ μακρότερον πλοῦν καὶ μεταβολὴν ἠπείρου.—112 *ἀγοραὶ* α 90, *θέμιστες* ἔθιμα καθιερωμένα ἐκ τοῦ χρόνου διὰ τῆς συνηθείας ὡς νόμοι ἢ κατ' αὐτὰς ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης ἦτο ἐν τῶν σπουδαιοτάτων καθηκόντων πάσης εὐνομουμένης χώρας. — 114 *ἐν σπέεσι* Πρὶν ὁ ἄνθρωπος ἀρχίστην νὰ κτίσῃ μονίμους κατοικίας κατόκει ἐν σπηλαίοις τοῦτο βλέπομεν καὶ ἐπὶ τῶν Κυκλώπων. — 115 Οἱ παῖδες προηγούνται τῶν γυναικῶν ὡς σπουδαιότεροι καὶ ὡς συνεχίζοντες τὸ γένος.

116-24 *ἔπειτα* μετὰ τὴν χώραν τῶν Κ., ἐκτὸς τῆς, **ἐλαχῦς-εἰα-ῦ* (ἐλάσσων, ἐλάχιστος) μικρός, *παρὲν λιμένος* ἔξω τοῦ λιμένος καὶ παραλλήλως, ἐγκαρσίως ἀπέναντι, *τανύω* ἐκτείνω, *τετάνυσται* ἐκτείνεται, *σχεδὸν* 23, *ἀποτηλοῦ* μακράν, *αἰξ* (ἀίσσω πηδῶ, τινάσσομαι), *ἀπειρέσιος* 3 ἄπειρος, *γέγαα* γέγονα (ὑπάρχουσι, ζῶσι), *μὲν μὴν*, ἀληθῶς, *πάτος* ἄ. πάτημα, πεπατημένη ὁδός, ἀνθρωπίνῃ ἐπιμειξία, *ἀπερύκω* ἀπομακρύνω, ἐκφοβίζω, *μῖν* (νῆσον), *εἰσοιχνέω* (θαμισ. τοῦ οἴχομαι) εἰσέρχομαι, *ἀλγεια* ταλαιπωρία, *ἐφέπω* διέρχομαι, διατρέχω, *καταῖσχω* κατέχω, καλύπτω, *οὔτ' ἄρ' οὔτε*

πρὸς τοῦτοις, καὶ (ἐπιδ.), **ἄροτος** ἄ. ἀγρός: οὔτε βόσκεται ὑπὸ ποιμνίων οὔτε ἄροτριᾶται, **χηρεύω** (χῆρος) στεροῦμαι, εἶμαι κενός, **βόσκω** τρέφω, **μηκᾶς**-ἄδος θ. ἐπιθ. βελάζουσα. — 125-30 **νέες** νῆες, **μιλτοπάρηγοι** θ. ἔχουσαι τὰς παρειὰς κεχρισμένας διὰ μίλτου (ἐρυθρᾶς γῆς), **ἐν** ἔνεισι, **τέκτων**-ονος τεχνίτης, κατασκευαστής, **κάμνω** μετὰ κόπου κατασκευάζω, φιλοπονῶ, **εὐσσελμος** 2 ἔχων καλὰ σέλιμα, σανιδώματα (καταστρώματα πρὸς τὴν πρῶραν καὶ τὴν πρύμναν), **αἶ κεν τελείειν**...αἶ ὅποια ἤθελον ἔχει τὴν φροντίδα τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας, **οἶά τε πολλὰ** ὅπως πολλάκις, **περῶσι**, περᾶω, **ἐπ' ἀλλήλους** (ἐρχόμενοι), **ἐν κτίμενος** (καλῶς ἐκτισμένος) πολυάνθρωπος, **οἶ** (τέκτονες), **κάμοντο** κάμνοντες ἐποίησαν.— 131-5 **μὲν** μῆν, ἀληθῶς, **οὐ τι** οὐδαμῶς, **κακὸς** ἄγνος, ἄκαρπος, **ῶριος** ὁ εἰς τὴν ἐποχὴν του παραγόμενος, **ῶρια** (κτγρ. τοῦ πάντα) εἰς τὴν ἐποχὴν των, **ἐν** ἔνεισι, **πολιοῖο** δικατάλ. ἐνταῦθα, **ῶχθαι** ἀκταί, **ῶδρηλδς** 3 κἀθυγρος, **μαλακὸς** παχὺς ἢ χορτώδης, **ἄφθιτος** 2. 3 (α(στ.)-φθίνω ἀποθνήσκω) αἰώνιος, αἰωνίως καρποφορῶν, χωρὶς ποτε νὰ λείψῃ ὁ καρπὸς ἀπὸ τοῦ κλήματος, ἀνεξάντλητος εἰς παραγωγὴν, **ἄροσις** ἀρόσιμος γῆ, **λεῖος** 3 ἐπίπεδος, **βαθὺς** ὑψηλός, **λήιον** οὐ. σπαρτὸν (ἐν τῇ ἀκμῇ τοῦ θερισμοῦ), **εἰς ῶρας** εἰς τὴν ὠρισμένην ἐποχὴν, εἰς τὴν κατάλληλον ἐποχὴν, **αἰεὶ** ἐκάστοτε, **ἀμάω** θερίζω, **πῖαρ** οὐ. (μόνον ὄνομ. αἰτ.) (πίων) (πάχος) γονιμότης, **μάλα πῖαρ** πλουσία γονιμότης (θεραπευτικαὶ οὐσίαι, φυσικὰ λιπάσματα), **οὔδας**-εος οὐ. ἔδαφος, ἐπιφάνεια γῆς.— 136-41 **εὐορμος** 2 ἔχων καλὸν ὄρμον (τόπον ἀγκυροβολίας τῶν πλοίων), **ἵνα** ὅπου, **χρεῶ** θ. ἀνάγκη, **πεῖσμα** σχοινίον, καλῶδιον, **εὐναὶ** θ. ἄγκυραι ἐκ μεγάλων λίθων προσδεδεμένων εἰς καλῶδια καὶ ῥιπτομένων εἰς τὸν πυθμένα ἀπὸ τῆς πρῶρας, **πρυμνήσια** (πείσματα) καλῶδια, δι' ὧν δένεται τὸ πλοῖον ἀπὸ τῆς πρύμνης εἰς τὴν ἀκτὴν ἀπὸ βράχου, λίθου, πασσάλου, **ἀνάπτω** προσδένω, **ἀλλ'** (ἔστιν εἶναι δυνατόν), **ἐπικέλλω** καθίζω τὸ πλοῖον εἰς τὴν ἀμμώδη ἀκτὴν (ὥστε τὸ ὀπισθεν τοῦ πλοίου νὰ μένῃ ἐντὸς τοῦ ὕδατος), **εἰς δ'** ἔως, **ἐποτρύνει** (αὐτοὺς ἀποπλεῖν), **ἐπιπνέω** πνέω ἐκ τῶν ὀπισθεν, **ἀήτης** ἄ. (ἄημι πνέω, φυσῶ) ἄνεμος: πνεύσωσιν οὐριοὶ ἄνεμοι, **κάρη** α 90, **ἐπὶ κρατὸς** εἰς τὸ βάθος, εἰς τὸ τέρμα τοῦ λιμένος, **ἀγλαδς** διαυγής, **ὑπὸ σπέεος** κάτωθεν σπηλαίου, **περὶ** ὀλόγυρα, **αἴγειρος** θ. μαυρόλευκα, **πεφύκασι** πεφύκασι— 142-51 **ἡγεμονεύω** (τινὶ) ὀδηγῶ, **ῶρφναῖος** 3 (ῶρφη σκότος, ἐρέφω, ἔρεβος) σκοτεινός, **διὰ νύκτα** ἐν μέσῳ τῆς νυκτός, **οὐδὲ** οὐ γάρ, **προουφαίνετο** ἀπροσ. ἔφεγγε, **ιδέσθαι** τοῦ σκοποῦ, ὥστε νὰ

βλέπη τις, *ἀήρ* θ., ἡέρος, ὀμίγη, *βαθύς* πυκνός, *ἐν* ἦν, *προφαίνω* φέγγω, *κατέχομαι* καλύπτομαι, παράταξις ἀντὶ μτχ., *ἐνθα* ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, *εἰσδέρομαι* (ἔδρακον, δέδορα) παρατηρῶ, ἀντιλαμβάνομαι, *οὖν* φυσικά, τοῦλάχιστον, *μακρὸς* ἐπιμήκης, *προτὶ* κ. ποτὶ πρὸς, *χέρσος* θ. ξηρά, *ἐπικέλλω* ἀμτβ. προσορμίζομαι, *καθαίρω* καταβιάζω, *ρηγμὶς-ἴνος* θ. (ρήγνυμαι) ἀκτῆ, *ἀποβρίζω* ἀποκοιμῶμαι, κοιμῶμαι βαθέως, *μένω* ἀναμένω: ἐκοιμήθημεν μέχρι πρωίας.

125 μιλιοπάρηοι Ἐπειδὴ ἡ προσθία κατὰ μέτωπον σανίδωσις τοῦ πλοίου φαίνεται ὡς πρόσωπον, αἱ ἑκατέρωθεν τοῦ προσθίου ὀρθοστάτου κυρτώσεις τῶν τοιχωμάτων φαίνονται ὡς παρειαί. Αὗται ἐβάπτοντο δι' ὀρυκτῆς μίλτου (ἐρυθροῦ διοξειδίου τοῦ μολύβδου, κοκκινοχώματος, δι' οὗ βάπτοντες ἢ ἐπιχρίοντες καὶ σήμερον σχοινίον οἱ τέκτονες, βαρελοποιοὶ κλπ. χαράσσουσιν εὐθείας γραμμιάς), καλούμεναι καὶ φοινικοπάρηοι, ἢ διὰ χρώματος κυανοῦ, ὅτε κυανόπρωφοι. Ἡ δι' ἰδίου χρώματος βαφή τῶν περὶ τὴν πρῶραν τοῦ πλοίου ἐκρίθη ἀναγκαία, ἵνα τὰ πλοῖα εὐκόλως ἐκκλίνωσιν ἄλληλα κατὰ τὰς ἐπικειμένας συναντήσεις. Πρὸ πάσης ὁμως τοιαύτης βαφῆς ἡ ναῦς ἐλεχρίετο ὅλη ἔξωθεν διὰ πίσεως φυσικῆς πρὸς πρόληψιν τῆς σήψεως, καλουμένη *μέλαινα*. — **133 ἀφθιοὶ-ἄμπελοι**. Ἡ ἄμπελος ἄλλως ζῆ μέχρι 400 ἐτῶν. — **149 καθείλομεν ἰστιά** καταβιβάσαντες τὰς κεραίας, ἐφ' ὧν ἦσαν προσδεδεμένα τὰ ἰστιά.

152-60 ἠριγένεια θ. ἐπίθ. (ἠρι-ἠέρι-γιγνομένη) ἡ γενωμένη ἐν ὀμίγη, τὴν πρωίαν, πρωιογενῆς, *δινέομαι* (δίνη) περιφέρομαι, *ὄρσαν* ἐξεπέταξαν, *κούρη* θ. κόρη, *αἰγίλοχος* (αἰγίδα-ἔχων) ὁ φέρων τὴν αἰγίδα (ἀσπίδα, ἣτις τινασσομένη ἐνέπνεε τὸν τρόμον τοῖς ἀντιπάλοις), ἢ: ὁ ὀχούμενος ἐπὶ τῆς αἰγίδος, τῆς καταιγίδος; ὁ θυελλώδης, *ὄρεσκῶς* (ὄρος κείμεαι) ὄρεσίβιος, ἄγριος, *δειπνῶ* 86, *αἰγανέη* θ. κυνηγ. ἀκόντιον (πολὺ βραχύ), *δολίχανυλος* 2 (δολιχὸς μακρὸς-αὐλὸς σωλὴν ὀπισθεν τῆς λόγγης, εἰς ὃν εἰσήρατο τὸ ἄκρον τοῦ κονταρίου) ἔχων μακρὸν αὐλόν, σωλῆνα, *διακοσμοῦμαι* διαίροῦμαι, *μενοεικῆς* 2 (*μένος* ἐπιθυμία-ἔοικα) ὁ σύμφωνος πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν, ἀφθονος, *βάλλομεν* (αἰγανέας κ. βέλη), *λαγγάνω* περιέρχομαι διὰ κλήρου, *ἐξαιρῶ* χωρίζω, ἐκλέγω. — **161-7 πρόπας** πᾶς, *δαίνυμαι* εὐωχοῦμαι (δαῖς τὸ μερίδιον, *διτυμῶν*), *ἀσπετος* 2 (ἀ(στ.)-σεπ-, ἐννέπω) ἄρρητος, ἀφθονος, *ἐξέφθιτο* ὑπρστ. τοῦ *ἐκφθίνω* ἔξαντλοῦμαι, καταναλίσκομαι, *ἐνέεν* ἐνῆν, *πολλὸν* πολὺ, *ἀμφιφορεὺς* (κ. ὕστερον *ἀμφορεὺς* χάριν εὐφωνίας ὡς Ἄ-γιάννης Ἄ-γιώρ-

γίς) ἀγγεῖον εὐμέγεθες δίωτον (ἀμφιφερόμενον) μετὰ στενοῦ λαιμοῦ, **ἐκαστοι** ἐπιμερ. παρὰθ. τοῦ *ἡμεῖς* : τὸ πλήρωμα ἐκάστου πλοίου, **ἠφύσαμεν** ἀντὶ ὑπρστ., **λεύσσω** (λευκὸς φωτεινός) βλέπω, **φθογγή** (φθέγγομαι) φωνή, ὀμίλια, **οἷς** (οἷς, ονίς) γ. κ. πρόβατον, **καπνόν** τε (ἐλεύσσομεν) αὐτῶν τε (τῶν ἰδίων Κ.) φθογγήν (ἠκούομεν).—**168-9 κνέφας** (μόνον ὄν. αἰτ.) (νέφος) οὐ. σκότος.—**170-6 τίθεμαι ἀγορῆν** συγκαλῶ ἄ., **μετὰ πᾶσι** μεταξὺ, ἐν μέσῳ, ἐνώπιον ὄλων, **μῖμνω** (μι-μέν-ω) μένω, **ἐρίηρος** 100, **σὺν ἐμοῖς** ἔ. μετὰ τοῦ πληρώματος τοῦ ἰδικοῦ μου πλοίου, **οἴτινες**, **ἡ ῥα** ἐὰν δηλατῆ (πλ. ἔρ. διπλῆ διὰ τοῦ ἦ (ἦε)—ἦε, ἐπεξ. τοῦ *οἴτινες*), **ὕβριστής** ὑπερόπτης, ἀτάσθαλος, **νόος** καρδία, ψυχὴ, **θεοδδής** 2 (θεὸς-δ^εφείος, ἀντὶ θεοδ^εφείης-θεοδ^εφής) φοβούμενος τὸν θεόν.—**177-80 ἀναλύσαι** νὰ λύσῃσι καὶ νὰ λάβωσιν ἐπάνω εἰς τὸ πλοῖον, **ἀμβαίνειν** ἀντὶ ἀναβαίνειν, **κληῖδες** 103.—**181-6 τὸν χῶρον** εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον, εἰς ὃν ἠθέλομεν νὰ διαπεραιωθῶμεν, **ἐσχατιῇ** θ. ἐσχατον ἄκρον (τῆς ἀκτῆς, νήσου), **ἄγχι** πλησίον, συγκ. ἄσσον, ὑπρθ. ἄγχιστα, **κατηρεφής** 2 (κατ-ἐρέφω (ὄροφή)-στεγάζω ὄλον) ἐστεγασμένος, σκεπασμένος, **ἐνθα** ἐν τῷ σπηλαίῳ, **ιαύω** διανυκτερεύω (ἢ κατάλ.-σκω θαμιστ.), **αὐλῆ** μάνδρα, **δέμω** 51 **δῶμα**, **κατωρυχῆς** 2 (κατορύσσομαι) κεχωσμένος εἰς τὴν γῆν (καὶ ἐξέχων ὑπὲρ αὐτὴν ἀρκετά), **μακρὸς** ὑψηλός, **πίτυς**-υος θ. πεύκη, **ιδε** καί, **ὕψικος** 2 (κόμη) ὑψηλὰ ἔχων τὸ φύλλωμα, ὑψικόρυφος.—**187-92 ἐν-ιαύω** 184, **ἄρα** ὥς εἶναι αὐτονόητον ἐκ τῶν εἰρημένων, **ἀπόπροθεν** μακρὰν (τῶν ἄλλων), παράμερα, **οὐδὲ** οὐ γάρ, **μετ' ἄλλους** πρὸς τοὺς ἄλλους, μεταξὺ τῶν, **πωλέομαι** (θαμιστ. τοῦ *πέλομαι* εἶμι) ἐπικοινωνῶ, φοιτῶ, **ἀπάνευθεν** 36, **ἀθμεῖσσια οἶδα** τρέφω ἄγρια αἰσθήματα, **καὶ γὰρ** καὶ ἀληθῶς (ἐπικυροῖ τὰ ἐν τῷ ἡγουμ.), **θαῦμα** ὄν ὑπερφυσικόν, **τεύχω** κατασκευάζω, **τέτυγμαί** εἶμαι κατεσκευασμένος, εἶμαι (τέκτων, τέχνη), **οὐδὲ** οὐ γάρ, **ἔοικα** ὁμοιάζω, **ῥίον** κορυφή, ἀκρόρεια, **οἶον ἀπ' ἄλλων** κεχωρισμένον τῶν ἄλλων (ὥστε ἡ μονήρης κορυφὴ νὰ ἐξέχη τῶν πέριξ).—**193-6 παρ** παρὰ, πρβλ. **ἀμ-βαίνειν** 178, **ἐρυμαι** ἐρύομαι, φυλάττω, ἦ : ἀνέλκω, **βῆν** ἔβην.—**196-205 αἶγειος** 3 αἶγειος, **ἔχον** εἶχον καὶ ἔφερον μαζί μου, **ὄς** (Ἀπόλλων), **ἀμφιβαίνω** προστατεύω (ὁ ὑπρστ. διότι σήμερον ἡ πόλις εἶναι κατεστραμμένη) : τίς ἢ πρώτη σημ. τοῦ ῥ. ; **οὐνεκα** (οὐ ἔνεκα) διότι, **περιέχομαι** προφυλάττω ὑπερασπίζω : τίς ἢ πρώτη σημ ; **ἄζομαι** (ἄγιος) εὐλαβοῦμαι, σέβομαι, **ἄλσος** ἱερὸς τόπος δενδρόφυτος, **πόρεν** ἄορ. ἄνευ ἐνεστ. ἔδωκεν, πρκμ. πέ-πρω-ται, **ἀγλαδς** (αἶγλη, ἀγάλλο-

μαί) λαμπρός, **δ** δὲ ὡς συνέπεια τῶν ἡγοῦμ: ὅθεν ἐκεῖνος, *εὐεργῆς*
 2 καλῶς κατειργασμένος, *τάλαντον* μονὰς βάρους (ἀγνώστου ἡμῖν
 ἴδ. ἐν Διδακτικῶν σ. 67 καὶ Ἰλ. I 122 τῆς ἡμετέρας ἐκδόσεως), *πᾶ-*
σιν ἐν ὄλφ, *ἀκηράσιος* (ἀκήρατος, ἄκητος: α (στ.)-κεράννυμι) ἄκρα-
 τος, *οὐδὲ* καὶ δέν, ἀλλὰ δέν (ἢ συνήθης σημ. παρὰ τῷ ποιητῇ),
ἠείδη ἠίδει, *δμῶς*-ὠδὸς ἄ. (δάμ-νημι, δοριάλωτος) δούλος, *ἀμφίπο-*
λος θ. (ἀμφι-πέλομαι, ἢ εὐρισκομένη ἢ ἀσχολουμένη περὶ τινα) θε-
 ράπαινα, *αὐτὸς* αὐτὸς μόνος, μόνον αὐτός, *ταμίη* θ. οἰκονόμος,
μία οἴη ὀλομόναχη, *ὄτε πίνοιεν* τί σημ. ἢ χρ. πρώτ.; *πίνω* (ἐνταῦθα)
 θέλω, πρόκειται νὰ πῖω, *μέτρον* μονὰς χωρητικότητος ἀγνώστου
 ποσοῦ, *χεῦε* ἄορ. ἀντὶ πρτικ. χέε, *ὄδμη* θ. ὄσμη, *ὄδώδειν* ὑπρστ.
 τοῦ ὄζειν, ἐμύριζεν, ἀνεδίδετο, *τότε* ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς εὐω-
 δίας, *οὐ τι φίλον* οὐδαμῶς εὐχάριστον, πολὺ δυσάρεστον, *ἀποσχέ-*
σθαι (τοῦ οἴνου) νὰ μὴ πῖη τις, *ἐμπλήσας*: πλήρη, ἐν ἐπίρ., *κώρυνκος*
 ἄ. σάκκος δερμάτινος, τοπ. πτ., *ἦα* οὐδ. πληθ. (εἶμι) ἐφόδια, προ-
 μῆθειαι διὰ ταξειδίων, *αὐτίκα* εὐθὺς μόλις εἶδον τὰ περὶ τὸ σπή-
 λαιον, *ὀλομαι*, ἀπ. οἴομαι, *οἴσατο* θ. προησθάνθη ἢ ψυχῇ, *ἀγή-*
νωρ (ἄγαν-ἀνήρ, ἀγαθὸς) γενναῖος, *ἐπέρχομαι* προσέρχομαι, *ἄνδρα*
 ἀντικμ., *ἐπιειμένος* πρτικ. τοῦ ἐπιέννυμι ἀμφιέννυμαι, περιβάλλ-
 ομαι, ὀπλίζομαι, *δίκαι* δικαιοσύνη, *θέμιστες* 112.

152 *ῥοδοδάκτυλος*, διότι χρόνον τινὰ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ
 ἡλίου προβάλλουσιν ἐν τῷ ὀρίζοντι δέσμαι ἠλιακῶν ἀκτίνων ὡς ῥό-
 δινοι δάκτυλοι τῆς Ἡοῦς, ὅταν δὲ ἕκτασις ὅλη ὀλίγον πρὸ τῆς ἀνα-
 τολῆς προβάλλῃ ὡς κροκόχρους, ἢ θεὰ λέγεται τότε *κροκόπε-*
πλος.—153 *ἐδινεόμεσθα*, ἵνα ἐρευνήσωμεν μήπως ἠδύνατο νὰ
 παρὰσχη ἡμῖν ἐν τῇ θέσει ἡμῶν βοήθειάν τινα.—*κοῦραι τοῦ Διός*,
 διότι εἶναι προσωποποιία τῶν αἰωνίως ῥεόντων ὑδάτων ἢ τοῦ ὑγροῦ
 χυμοῦ τοῦ ζωογονοῦντος πᾶσαν γήινην βλάστησιν, τὰ ὕδατα δὲ
 ταῦτα ὀφείλουσι τὴν γένεσιν αὐτῶν εἰς τὰ οὐράνια ὕδατα, τὰ ὁποῖα
 χύνει ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Ζεὺς.—*αἰγίοχος* Ἡ αἰγίς ἦτο ἄσπις τοῦ Διὸς
 ἀποτελουμένη ἐξ ἀπλοῦ δέρματος (τοῦ τῆς αἰγὸς Ἀμαλθείας, ὡς
 ἐλέγετο, ἦν νήπιον ἐθήλασεν ὁ Ζεὺς), ὡς ἦσαν αἱ πρωτόγονοι ἀσπί-
 δες, ὅπερ συνδεόμενον περὶ τὸν λαίμον προεβάλλετο διὰ τῆς ἀρι-
 στερεᾶς χειρὸς ὡς σκέπη τοῦ σώματος, Πίν. Η' 1-2, πρβλ. καὶ Πίν.
 Θ' 1 (ὄπου τὴν αἰγίδα θυσανωτὴν καὶ φολιδωτὴν προβάλλει ἢ
 Ἀθηνᾶ). Ἐπειδὴ τινασσομένη ἐμπνέει τρόμον τοῖς ἀντιπάλοις, φαί-
 νεται ὅτι εἶναι προσωποποιία τῶν θελλωδῶν νεφῶν τῆς καταγιγί-
 νουσας, ἐξ ὧν προέρχονται ἢ ἀστραπὴ καὶ ὁ κεραυνός, τὰ φοβερά

ὄπλα τοῦ Διός.—**156 καμπύλα τόξα.** Τὸ τόξον ἀποτελεῖται πολ-
λάκις ἐκ καμπύλης ἐλαστικῆς ξυλίνης ῥάβδου μήκους μέχρι 1 μ. πε-
ρίπου, ἐφ' ἧς ἐπεκολλᾶτο ἐπιμήκης ἐλαστικὴ κερατίνη πλάξ μονοκόμ-
ματος πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐλαστικότητος· ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἄκρου ἦτο
στερεῶς προσδεδεμένη ἡ **νευρά**, βουεῖα χορδὴ περιεστραμμένη ἢ πε-
πλεγμένη, ἧς τὸ ἐλεύθερον ἄκρον προσεδένετο εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ
τόξου, ὁσάκις ἔμελλε νὰ γίνῃ χρῆσις αὐτοῦ. Τὸ τόξον ἐστήνετο συνή-
θως ὄρθιον ἢ ἐκρατεῖτο διὰ τῆς χειρὸς ὑπὸ τῶν ἐπιβαινόντων ἄρμα-
τος, ὥστε ἡ κοίλη πλευρὰ νὰ εἶναι ἐστραμμένη πρὸς τὸν στόχον, ἐφηρ-
μόζετο τὸ **βέλος** ἐπὶ τῆς νευρᾶς, εἴλκετο αὕτη πρὸς τὸ μέρος τοῦ
τοξότου, τὸ τόξον ἐκαμπυλοῦτο ἤδη ἀντιθέτως καὶ ὅτε εἶχε ταθῆ
ἰσχυρῶς (ἔχον τότε ὕψος περὶ τὰ 0,70 μ.), ἀφίετο ἡ νευρὰ καὶ τὸ βέ-
λος ἐξηκοντίζετο, Πίν. Γ'. 1 καὶ Πίν. Θ'. 3-4.—Τὸ βέλος συνίστατο
1) ἐκ τῆς χαλκῆς ἢ λιθίνης (ἐξ ὀψιανοῦ λίθου) αἰχμῆς, φερούσης 3
ἀκίδας, Πίν. Θ'. 6-8, καὶ 2) ἐξ ἐλαφροῦ κονταρίου ἐκ λεπτοῦ ξύ-
λου ἢ καλάμου, ὅπερ κάτωθεν ἔφερε σχισμὴν, ἵνα στερεώνηται ἐπὶ τῆς
νευρᾶς· τοῦτο ἢ εἰσῆρχετο ἐντὸς μικροῦ αὐλοῦ τῆς αἰχμῆς ἢ ἔφερε
σχισμὴν, ἣτις, ἀφ' οὗ ἐνηρμόζετο ἐν αὐτῇ τὸ βέλος, φέρον ἢ μὴ ἰδίαν
βάσιν, (Πίν. Θ'. 6-8), περιεδένετο συσφιγγομένη.—Ἴνα προφυλάσ-
σονται τὰ βέλη ἀπὸ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιδράσεων, ἐτίθεντο ἐν τῇ
φαρέτρα, φερομένη κατὰ νότου δι' ἱμάντος· καὶ φερούση πῶμα,
Πίν. Γ'. 1. Τὸ τόξον ἠδύνατο νὰ ὀνομασθῆ καμπύλον διὰ τὸ σχῆμα,
τὸ ὁποῖον εἶχε καὶ ἐν τῇ ἀδρανεΐα αὐτοῦ.—**δολίχανυλος** διὰ τί ἐν-
ταῦθα ὁ αὐλὸς μακρός;—**160 ἔμοι δέκα.** Πᾶσαν λείαν ὁ στρατὸς
διήρει εἰς ἴσα μερίδια, διανεμόμενα διὰ κλήρου εἰς πάντας τοὺς με-
τασχόντας τῆς ἐπιχειρήσεως ἄνδρας. Πρὸ τῆς διανομῆς ὁμως ταῦτες
τὰ κάλλιστα τῶν ἀντικειμένων τῆς λείας ἢ πρόσθετόν τι μερίδιον
ἐξεχωρίζετο ὑπ' αὐτῶν καὶ ἐδίδετο τιμῆς ἕνεκα εἰς τὸν ἡγεμόνα
καλούμενον **γέρας**.—**164 ἀμφιφορὸς** Πίν. ΙΑ'. 3—**165 ἱερὸν**
πτολίεθρον α 2.—**173 ἔμοισ' ἐτάροισι** τίσι;—**178 προμνήσια**
λῦσαι. Κατὰ τὰ 136 7 ἐν τῷ λιμένι τούτῳ δὲν ἐχρειάζετο τις καλώ-
δια. Ὅθεν ἡ προσθήκη ἐνταῦθα εἶναι τυπικὴ, γενομένη διὰ τὴν κατὰ
πάντα ἀπόπλουν πλοίων συνηθιζομένην τοιαύτην ἐνέργειαν, χωρὶς ὁ
ποιητὴς νὰ σκεφθῆ ἐὰν αὕτη εὐαρμοστεῖ ἐνταῦθα. Καὶ ὁ **ἀγαθὸς**
Ὅμηρος ἐνίοτε κοιμᾶται.—**186** Δὲν πρέπει νὰ φαντασθῶμεν
ζῶντα δένδρα περιστέφοντα ἔνδοθεν ἢ ἔξωθεν τὴν μάνδραν, διότι
ταῦτα ὡς μὴ δυνάμενα διὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν νὰ εἶναι πυκνὰ δὲν
ἠδύνατο νὰποτελῶσιν ἀσφαλῆ φραγμόν, ἀλλὰ κορμούς δένδρων ἢ

ἐρριμμένους ἐπὶ τῆς μάνδρας ἢ μᾶλλον ἐμπεπηγμένους ὡς σταύρωμα ἔξωθεν τῆς μάνδρας ἢ μεταξὺ τῶν πετρῶν. Ἡ εἴσοδος εἰς τὸ σπήλαιον ἐγίνετο διὰ τῆς αὐλῆς.—196 *αἴγεις ἀσπὸς* σύνηθες μέσον πρὸς μεταφορὰν οἴνου ἐν Ἑλλάδι.—198 *ἀμφιβεβήκει* τότε, οὐχὶ πλεόν σήμερον, διότι ἐπιστεύετο ὅτι οἱ πολιοῦχοι θεοὶ κατέλειπον τὴν πόλιν καταστρεφομένην.—200 *ἄσος δενδρῆεν* Κατὰ τοὺς ἥρωϊκούς χρόνους ναοὶ διὰ τὴν λατρείαν τῶν θεῶν δὲν ὑπῆρχον, ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἐχρησίμευον τόποι ἱεροὶ, ἀποκεχωρισμένοι τῶν πέριξ (ᾔθεν *τεμένη*), δενδρόφυτοι, τὰ *ἄλση*, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπῆρχεν ὁ βωμὸς τοῦ θεοῦ. Τὸ δένδρον εἶχεν ἰδιάζουσαν σημασίαν διὰ τὴν ἰερότητα τοῦ τόπου, διότι κατὰ παλαιότητος θρησκευτ. δοξασίας τὰ δένδρα ἐνομιζόντο ὡς κατοικία τῶν θεῶν (πρβλ. τὰς Δρυάδας καὶ Ἀμαδρυάδας Νύμφας) καὶ ἕκαστος τῶν θεῶν ὡς εἶχεν ἴδιον ἱερὸν ζῶον, οὕτως εἶχε καὶ ἴδιον ἱερὸν δένδρον, ὁ Ζεὺς τὴν δρυῖν, ὁ Ἀπόλλων τὴν δάφνην, ἡ Ἀθηναῖα τὴν ἐλαίαν, ἡ Ἀφροδίτη τὴν μύρτον, ὁ Διόνυσος τὸν κισσόν.—Ὁ δὲ *ἱερεὺς* ἦτο θεράπων καὶ ἐπιστάτης ὠρισμένου ἱεροῦ, τὴν ἐπιμέλειαν αὐτοῦ ἔχων κύριον ἔργον, οὐχὶ τὸ θύειν, ὅπερ ἐτέλουν καὶ οἱ προῖστάμενοι λαῶν καὶ οἰκογενειῶν, βασιλεῖς, ἄρχοντες κλπ. Τὸ ἀξίωμα ἦτο κληρονομικὸν ἢ αἵρετόν, διὰ βίου ἢ ἐνιαύσιον. Ὁ ἱερεὺς ἔφερε μακρὸν ἄζωστον χιτῶνα, συνήθως λευκόν, ἐνίοτε πορφυροῦν, ἴσως πάντες οἱ ἱερεῖς ἔφερον κόμην, στεφάνους ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ θεοῦ καὶ ῥάβδον ἐν τῇ χειρὶ.—*ἄξόμενοι* διὰ τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν κατοικίαν ἐν τῷ ἱερῷ ἄλσει. Ἄλλ' ἢ εὐλάβεια δὲν προβαίνει ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁ Ὅδ. νὰ ἀφήσῃ τὸν ἱερέα καὶ ἄνευ λύτρων.—202 *τάλαντα χρυσοῦ* μέσα καταλλαγῆς ἀγνώστου βάρους καὶ ἀξίας, ἰδ. τῶν ἡμετ. *Διδακτικῶν* σ. 67 καὶ εἰκόνα χαλκοῦ ταλάντου ἐν Ἀριστοτ. Ἀθ. Πολιτείᾳ Πίν. Α' 1 τῆς ἡμετ. ἐκδ.—204 *δωδέκα* Ὁ ἀριθμὸς οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν 12 νεῶν τοῦ Ὅδ., διότι ὁ οἶνος ἐδόθη μόνον εἰς τὸν Ὅδ.—206 *δμῶες* Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους ὑπάρχουσι τρεῖς τάξεις κατοίκων, οἱ εὐγενεῖς, οἱ ἐλεύθεροι πολῖται (δῆμος) καὶ οἱ δοῦλοι, εἰς οὓς ἀνήκουσι καὶ οἱ δμῶες. Ἡ λ. ἀρχῆθην ἐσήμαινε τὸν ἐν πολέμῳ δοριάλωτον, τὸν ἀνήκοντα εἰς λαὸν ὑποταχθέντα, ὡς ἦσαν οἱ εἰλωτες τῆς Λακωνικῆς καὶ οἱ πενέσται τῆς Θεσσαλίας, καὶ κατὰ τοῦτο θὰ διεκρίνοντο τῶν συνήθων δούλων, ἀλλ' ἄδηλον ἂν ἡ διάκρισις αὕτη ὑφίσταται παρ' Ὀμήρῳ. Παρὰ τούτῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν δούλων εἶναι μικρὸς, μόνον δὲ οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ εὐγενεῖς ἔχουσι πολλοὺς ἢ δοριαλώτους ἢ ἀγορασθέντας ἀπὸ πειρατῶν, μεταξύ δὲ

ἐλευθέρων καὶ δούλων ὑφίσταται οὐχὶ μέγα χάσμα, ἀλλὰ τὸναντίον συνήθως οἰκεία ἀναστροφή, διότι ὡς πιστοὶ θεράποντες τῶν κυρίων δύνανται νὰπολαύωσι μεγάλης ἐκτιμήσεως καὶ φιλόφρονος εὐνοίας.—**207** Ὁ οἶνος ἐφυλάσσετο ἐντὸς πίθων ἢ ἀμφορέων. Ἐνταῦθα διὰ τί ἢ τόση μυστικότης τῆς φυλάξεως;—**208 ἐρυθρὸν** Πῶς ἐκάλεσε προηγουμένως τὸν αὐτὸν οἶνον διὰ τὸ χροῶμα; πῶς δύναται νὰ ἀρθῇ ἢ ἀντίφασις;—**209 μέτρον** μονὰς μέτρου ἀγνώστου ποσοῦ, ἴσως ποτήριον ὠρισμένης χωρητικότητος. Ὑστερον ἢ συνήθης ἀναλογία τῆς κράσεως ἦτο 3)5 ὕδ. καὶ 2)5 οἶν.—**213 αὐτίκα** Εἰς τοὺς ἐταίρους οὐδὲν εἶχεν εἰπεῖ πρότερον περὶ τοιαύτης ὑποψίας, ἀλλ' ἢ ὑπόνοια ἐπῆλθεν εἰς αὐτὸν ἅμα ἰδόντα τὸ τεράστιον σπήλαιον μετὰ τῆς περιοχῆς αὐτοῦ.

216-23 καρπάλιμος 2 ταχύς, **ἀντρον** τὸ ἐσωτερ. τοῦ σπηλαίου, **σπέος** τὸ ἐξωτερ., **νομεύω** βόσκω, **νομὸς** βοσκή, **θῆεσμαι** θεάομαι, **ταρσὸς** ἄ. καλαθίσκος, τυρόβολον (ἐν ᾧ ξηραίνεται, στραγγίζει ὁ τυρὸς), **βρίθω** (βαρύνω) εἶμαι φορτωμένος, γεμᾶτος, **στεινομαι** εἶμαι στενός, πλήρης, **σηκὸς** ἄ. μάνδρα (ἐντὸς τοῦ σπηλαίου), **διακρίνω** διαχωρίζω, **ἐκασται** ἐκάστη κατηγορία, ἡλικία, **ἐρχατο** ὑπρστ. γ'. πληθ. τοῦ **ἐργω** κλείω, **χωρὶς** χωριστά, **πρόγονοι** (ῥιες) τὰ πρόωμα, **μέτασσαι** (μετὰ-κίω) τὰ μεσαῖα, **ἐρσαι** θ. (δρόσος) (τὰ τρυφερά) τὰ ὄψιμα, **αὐτε** ἀφ' ἑτέρου, **νά(ι)ω** πλέω, **ὄρδος** ἄ. τυρόγαλον, **ἄγγος** οὐ. ἀγγεῖον, **γαυλὸς** ἄ. κἀδη, καρδάρι, **τετυγμένα** εὐτετυγμένα, ἢ: χειροποίητα.—**224-30 πρώτιστα** πρωτίστως, εἰς τὸ **αἰνυμένους** ἴμεναι, **λίσσομαι** παρακαλῶ, **αἰνυμαι** λαμβάνω, **ἴμεναι** ἴεναι, **ἕ. πάλιν** ἐπιστρέφειν (ἡμᾶς), τὰ πράγματα φυσικώτερον ἔδει νὰ ἐξενεχθῶσιν ὧδε: **πρώτιστα μὲν τυρῶν αἰνυμένους, αὐτὰρ ἔπειτα καρπαλίμως ἐξελάσαντας σηκῶν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας πάλιν ἴμεναι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ ἐπιπλεῖν κερδίων** (κέρδος) ὠφελιμώτερος, **ἢ τε ἀντίθεσις** πρὸς τὸ ἡγούμ. καὶ ὅμως θὰ ἦτο, **ἦεν ἄν** (πιθέσθαι), **αὐτόν τε καὶ εἴ μοι...** ἀντικμ. τοῦ ἴδοιμι' ἢ πρότ. πλ. ἐρ. μετὰ πρότ. ἀποπείρας, **αὐτὸν** κατ' ἀντιδιαστ. πρὸς τὴν κατοικίαν, **ξείνια** δῶρα ξενίας, **ἐρατεινὸς** 3 (ἐράω) προσηνής, φιλόφρων: ἀλλ' ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων (ἄρα), δὲν ἐπέπρωτο, μόλις παρυσιασθῆ, νὰ φανῇ προσηνής πρὸς τοὺς συντρόφους μου.—**231-3 κῆναντες** καίω, **θύω** τυρῶν γεν. διαιρ., **καὶ αὐτοὶ** ὡς καὶ οἱ θεοὶ ἐκ τοῦ ὀλοκαυτωθέντος τυροῦ, **μένω μιν, ἦος** ἕως, **νέμων** μὲ τὰ βοσκήματά του ἢ κατὰ λέξιν.—**233-9 ὄβριμος** (βρίθω) βαρὺς, **ἄχθος** βάρος, φορτίον, **ῥλη** ξύλα, **ἀζαλέος** 3 ξηρός, **ποτιδόρπιος** (ποτί(πρωτί, πρὸς) τὸ δόρ-

πον) διὰ τὸ δεῖπνον (πρὸς φωτισμόν), **δρυμαγδός** ἄ. δοῦπος, πάταγος: μετὰ πατάγου ἔρριψε κάτω, **ἀποσσεύομαι** ἀποχωρῶ ταχέως, παράταξις: ὥστε ἡμεῖς, **μυχός** τὰ ἐνδότερα, τὸ βάθος, **ελαύνω** εἰσάγω, πάντα μάλα ὅλα ἀκριβῶς, **θύρηφιν** ὄργ. πτ. ἔξω, **βαθὺς** ὑψηλός. — **240-5 θυρεός** ἄ. θυρόλιθος, θυροπέτρα, **ὑψόσε**, ὑψοῦ, ὑψόθεν, **αἰίρω** αἶρω, **ἐσθλός** α 95, **τετράκνυκλος** τετράτροχος, **ὀχλίζω** μετακινῶ, **ἠλίβατος** 2 (ἄγν. ἔτυμ. καὶ σημ.) ἀπόκρημνος, ὑψηλός, **πέτρη** βράχος, **θύραι** στόμιον, ὁ πληθ. διότι σπηήτως ἡ θύρα συνίσταται ἐκ μερῶν, **μηκάς** 124, **κατὰ μοῖραν** κατὰ σειράν, **ἔμβρονον** νεογνόν, **ὑφίημι** ἀπολύω κάτωθεν (ἐκάστης). — **246-9 τρέφω** πῆζω, **τάλαρος** ἄ. κάλαθος, εἰς τὸ κατέθηκε, **ἀμάομαι** συλλέγω, συμμαζεύω (δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ πηκτὸν γάλα), συνθλίβω εἰς σφαιράν, **ἔσιγησεν** ἔτοποθέτησεν ἐντὸς ὄρθῶν ἀγγείων.

219 σηκοί Τὸ σπήλαιον ἦτο τόσον μέγα, ὥστε τμήμα αὐτοῦ ἔφερε κεχωρισμένας μάνδρας χάριν τῶν μικρῶν ζώων. — **221** Ἴσως ὁ ποιητὴς φαντάζεται ὅτι τὰ αἰγοπρόβατα τοῦ Κ. ἐγένων τρεῖς τοῦ ἔτους. — **222 ναῖον** Ὁ πρτκ. δηλοῖ ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη εἶχε γίνεσθαι οὐχὶ πρὸ πολλοῦ. — **231 ἐθύσαμεν** Παρ' Ὀμήρῳ θύειν καὶ τρώγειν εἶναι ἀείποτε ἀλληλένδετα· ὡς ἡμεῖς πρὸ τοῦ φαγητοῦ κάμνομεν τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ εὐχόμενοι ἢ εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὸ θεῖον, οὕτω καὶ οἱ ἥρωες θύουσιν ἔξ ἐκείνου, ὅτι πρόκειται νὰ φάγωσιν, ἀναγνωρίζοντες οὕτως ὅτι πᾶν ὅ,τι ἔχουσι καὶ καρποῦνται ὀφείλουσι τοῖς θεοῖς, ὑλόχρεοι εἰς εὐγνωμοσύνην· οὕτως ἐνταῦθα θύουσιν ἐπὶ τῆς πυρᾶς τυρόν, ἔξ οὗ γεύονται οἱ θεοὶ τῆς ἀνερχομένης κνίσης, ἀλλαχοῦ σπένδουσιν ὕδωρ διὰ τὴν ἔλλειψιν οἴνου. — **241 δύω καὶ εἴκοσ'** ἄμαξαι Ὁ ποιητὴς ἀπλῶς ὑπολογίζει τὴν δύναμιν τῆς ἀντιστάσεως τοῦ λίθου (σήμερον ὑπολογίζομεν εἰς ἵππους), χωρὶς νὰποβλέπη εἰς τὸ δυνατόν τῆς ἐκτελέσεως τοιοῦτου ἔργου. — **245 ἔμβρονον** Ὁ Κύκλωψ δὲν ἤμελγεν ὅλον τὸ γάλα, ἀφήνων μέρος χάριν τῶν νεογνῶν. — **246 θρέψας** Ἡ πῆξις συνήθως ἐγένετο ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τοῦ ὄπου, γαλακτώδους χυμοῦ τῆς συκῆς, ἔχοντος πηκτικὴν δύναμιν ὡς καὶ ἡ πυτία.

250-5 σπεῦσε πονησάμενος μετὰ σπουδῆς ἐτελείωσε, **ἄ** ἐά, **εἶρομαι** 13, **εἶσιν** τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπάνω μας, **κέλευθος** θ. ἡ ὁδός, πληθ. συνήθως τὰ **κέλευθα**, **ἦ-ἦ** 175: μήπως χάριν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, **μασιδίως** εἰς τὴν τύχην, ἄνευ ὀρισμένου σκοποῦ, **ἀλάομαι** περιπλανῶμαι (πρτκ. ὡς ἐνεστ.), **οἶά τε ὡς**, **λησιθῆρ** (ληίζομαι) πειρατής, **ὑπεῖρ ἄλα** ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης,

ἀλόωνται ἀλάονται, **παραίθεμαι** ῥιψοκινδυνεύω, **ψυχὴ ζωή**.—
 256-66 ὡς ἀντὶ ἀντικμ. εἰς τὸ ἔφατο ταῦτα, **κατακλάομαι** συντριβόμαι, ῥαίζω, **δειςάντων** γεν. ἀπόλ. μετὰ τὸ ἡμῖν, **φθόγγος** φθογγή, **πέλωρος** πελώριος, **καὶ ὡς** παρ' ὄλον τὸν φόβον, **τοὶ σοί, δοτ. ἦθ.** καὶ ταῦτα λέγω πρὸς χάριν σου, ἐπειδὴ μὲ ἠρώτησας, μάθε, **ἀποπλάζομαι** ἀποπλανῶμαι, **λαῖτμα** οὐ. (μόνον ὄν. αἰτ.) χάσμα, βυθός, **ἔμαι** φέρομαι, σπεύδω, ἐνδ., **ὁδὸς νία, κέλευθος iter**, πλοῦς, **πὸν** φαίνεται, νομίζω, **μητίομαι** (μῆτις) σκέπτομαι, σχεδιάζω: τοιαύτη ἦτο, ὡς φαίνεται, ἢ θέλησις τοῦ Διός, **εὐχομαι** καυχῶμαι, **λαοὶ ἄνδρες**, πολεμισταί, **δὴ** προφανῶς, βεβαίως, **ὕπουράνιον κλέος** ἡ δόξα ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ἀνὰ τὴν οἰκουμένην σύμπασαν, **μέγιστον** κτηρ., **τόσσην** τηλικαύτην.—266-71 **αὐτε** ἀφ' ἑτέρου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τίνα; **κιχάνω** φθάνω, **κιχανόμενοι** καταντήσαντες (ἐνταῦθα), **πόρον** 201, **ἄλλως** ἐκτὸς τούτου, **ξεινήιον** ξενίον, φιλοξενος ἐστίασις, φίλευμα, **δωτίνη** θ. δῶρον τιμῆς, ξενίας, ὡς ἐγένετο κατὰ τὸν ἀποχωρισμὸν τῶν ξένων, **θέμις** ἔθμιον, συνηθία, **ἢ τε** ἔλξ. ἀντὶ ὅ τε (διδόναί ξεινήιον), **ξείνων** ἐκ τοῦ θέμις: ὅπως συνηθίζουσιν οἱ ξένοι. ὅπως συνηθίζεται πρὸς τοὺς ξένους, **αἰδέομαι** σέβομαι, **φέριστος** (φέρω ὑπερφέρω) ὑπρθτ. γενναιότατος, **ἐκέτης** κατὰ τὸ ἰκνεεσθαι γούνα, **ἐπιτιμήτωρ** ἐκδικητὴς τῆς τιμῆς, προστάτης, **ξείνιος** ξένιος, προστάτης τῶν ξένων, **αἰδοῖος** (αἰδώς) σεβαστός, **δπηδῶ** (ὀπαδός) ἀκολουθῶ, βοηθῶ, ὅς αἷτ.—272-80 **νηλῆς** νηλεὴς 17, **νήπιος** μωρός, **εἷς** εἷ (εἰμί), ὅς ἀναφ. αἰτιολ., **δεδδόμεν** δεδιέναι, **ἀλέομαι** ἀποφεύγω, φοβοῦμαι, **αἰγίοχος** 154, **ἀλέγω** 115, **μάκαρ** μακάριος, εὐδαίμων, **ἦ** ἀληθῶς, **φέρτερος** συγκ. τοῦ φέριστος, ἰσχυρότερος, **ἐχθος** ἐχθρα, μῖσος, **ἀλευάμενος** ἀλέομαι, ἐκ φόβου πρὸς τὴν ἐχθραν τοῦ Διός, **πεφιδοίμην** ἀφρ. μετ' ἀναδιπλ. τοῦ φείδεσθαι, **εἴφ'** εἰπέ, **ἔχω νῆα** προσορμίζω, **ἐυεργῆς** 202, **ἰὼν** κατὰ τὸν ἐρχομὸν σου, κατὰ τὸν πρὸς τὰ ἐδῶ πλοῦν σου, **ἦ-ἦ** εἰ-ἦ, **πὸν** τοπ., **ἐσχαυῆ** ἀπομεμακρυσμένον ἄκρον, **δαῆω** ὑποτ. τοῦ ἄορ. ἐδάην (δι-δά-σκω), ἀφρ. ἐνεστ.: ἔμαθον.—281 **ὁ** **πειράζω** δοκιμάζω, **λανθάνω** τινὰ διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος, λάθε (πειράζων), **εἰδότα** πολλὰ ὡς πολῦπειρον, **ἄψορρον** (ἄψ πάλιν, ὀπίσω—δέω) πάλιν, εἰς τὸ προσέφην, ἀντὶ: **ἀπαμειβόμενῃν** **κατέαξε** κατάγνυμι, **ἐνοσίχθων** α 74, **νέα** μὲν ἢ ἀντίθ. εἰς τὸ αὐτὰρ 286, **ὕμὸς** 3 ὑμέτερος, **πείραρ**-ρατος οὐ. πέρασ, **ἔσχατα**, **ἄκρη** ἀκρωτήριον, προεξέχοντες βράχοι, **προσπελάζω** φέρω πλησίον, ὀπίτω ἐπάνω, **ἐνεικα** ἦγεγκα, **αἰπὺς** ὄλεθρος α 11.

251 **πῦρ ἀνέκαιε**, διότι τὸ ἐν 231 ἀναφθὲν πῦρ φαίνεται ὅτι

εἶχε σβεσθῆ, ὅπερ οὕτω δὲν εἶδεν ὁ Κύκλωψ.—*εἴσιδεν* ἐν ταῖς πόλεσιν ἐχρησιμοποιοῦντο λύχνοι λίθινοι, φέροντες ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας ἐπιφανείας κοιλότητα πληρουμένην ἐλαίου ἢ λίπους καὶ φέρουσιν μύξας χάριν τῶν θρυαλλίδων, Πίν. ΙΑ' 1.—252 Κατὰ τὰ ἑλλ. ἔθιμα μόνον μετὰ τὴν ἐστίασιν ἠρωτᾶτο ὁ ξένος περὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ταξειδίου.—254 *ληιστῆρες* Φοίνικες, Κᾶρες καὶ Ἕλληνες πειραταὶ ἐλυμαίνοντο τὴν Μεσόγειον, ἀναγκάζοντες τοὺς ἀνθρώπους νὰ κίττωσι τὰς πόλεις αὐτῶν ἐν ὄχυροῖς καὶ μακρὰν τῆς θαλάσσης· οἱ ἄνδρες ἐφρονεύοντο, γυναῖκες καὶ παιδία ἀπήγοντο εἰς αἰχμαλωσίαν, αἱ πόλεις διηρπάζοντο, ἐκαίετο πᾶν ὅ,τι δὲν ἦτο χρήσιμον. Ἡ πειρατεία λοιπὸν ἦτο συνηθέστατον ἐπάγγελμα κατὰ τοὺς ἠρωικούς χρόνους καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐρωτώμενος εἶναι πειρατῆς δὲν θεωρεῖ ἑαυτὸν προσβεβλημένον ἐκ τούτου. Πάντως ὅμως ἐθεωρεῖτο ἔντιμος προσπορίζουσα καὶ μέγα κλέος, εἰάν ἦσκετο πρὸς ἀλλοδαπούς, πρὸς οὓς ὁ λαὸς τοῦ πειρατοῦ δὲν συνεδέετο διὰ φιλίας, ἄλλως ἄδικος καὶ αἰσχυρά. Πειρατικὴ πρᾶξις ἦτο καὶ ἡ ἄλωσις τῆς Ἰσμάρου, ἣν ὁ Ὅδ. ἀπαξιῶϊ νάποδώση εἰς τὸ ὅτι οἱ Κίκοι ἦσαν σύμμαχοι τῶν Ἑρώων. Ἴσως ὑπαινιγμούς κατὰ τῆς πειρατείας ἐνέχουσι καὶ ἐνταῦθα αἱ λ. *μαψιδίως, ἀλάλησθε, κακόν*. — 257 *αὐτόν τε* καὶ τὴν τερατώδη σωματικὴν μορφήν τοῦ ἰδίου, ἥτις τώρα κατεφάνη ἐκ τοῦ φωτός τοῦ πυρός.— 263 *Ἀτρεΐδης* Ὁ Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῶν Μυκητῶν, καὶ ὁ Μενέλαος καλοῦνται Ἀτρεΐδαι ὡς οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀτρείως, βασιλέως τῶν Μυκητῶν.—267 *ικόμεθα* τὰ σά γούνα, ἐντεῦθεν καὶ ἡ λ. *ικέτης*. Τὸ λαμβάνεσθαι τῶν γούνων εἶναι τὸ σχῆμα τοῦ ἰκετεύοντος. Ὅθεν τὸ ὄ. *γουνούμαι κ. γουνάξομαι*.—273 *τηλόθεν* ὥστε νὰ ἀγνοῆς εἰ ἦθη καὶ τὰς συνηθείας τῶν Κυκλώπων.—275 *Κύκλωπες* Ἐκ τῶν συμφραζομένων φαίνεται ὅτι καὶ οἱ ἄλλοι Κύκλωπες ἦσαν οἶος ὁ περιγραφείς.— 284 *ἐνοσίχθων* κ. ἐνοσίγαιος α 74.

287-93 *ἀναίσσω* (ἀίσσω πηδῶ, ἀττ. ἄττω, διάττοντες ἀστέρες) ἀναπηδῶ, *ἐπι-ιάλλω* ἐπιβάλλω, *μάρπτω* συλλαμβάνω, *σὺν* ἐπίρ. συγχρόνως, *ὡς τε ὡς*, *σκύλαξ* τὸ νεογνὸν τοῦ κυνός, *κόπτω* λ. π. κτυπῶ (πρβλ. γαργάρα, καγ-χάξω, κόραξ, θροῦς, φλοῖστος κλπ.), *δεύω* βρέχω, *μελεῖσσι* μεληδόν, *διατάμνω* διατέμνω, *ὀπλίζομαι* παρασκευάζω δι' ἑμαυτόν, *δόρπον* κτηρ., *οὐδ' ἀπέλειπεν* καὶ δὲν ἄφηνεν οὐδὲν ὑπόλειμμα· ἢ σύντ. παρατακτ. ἀντί: χωρὶς νά, *ἐγκατα* οὐ. πλ. σπλάγχνα.—294-8 *ἀνέχω*, ἀνέσχον-σχεθον, ἀνυψῶ, *σχέ-τλιος* 3 σκληρός, δὲ παράταξ. ἀντί: ἐν ᾧ, καθ' ὃν χρόνον, *νηδύς*-ύος

θ. κοιλία, **ἀνδρόμοος** ἀνδρικός, ἀνθρώπινος, ἐπὶ πρὸς τούτοις, **ἄκρητος** ἀνέρωτος, **τανύομαι** τεντώνομαι, **διὰ μήλων** διὰ μέσου τῶν.—**299-305** **μεγαλήτωρ**-ορος μεγαλόκαρδος, τολμηρός, **ἄσσον**, ἄγγι, **ἐρύομαι** 99, **οὐτάω κ.** οὐτάω κ. *οὐτημι κτυπῶ, τραυματίζω ἐκ τοῦ πλησίον, **ἔχω** κρατῶ, **χεῖρ** ἡ χεῖρ, **ἐπιμαίομαι** ψηλαφῶ (τὸ σῶμα), **θυμὸς** σκέψις, **ἐρύκω α** 14, **ἄμμες** αἰολ. ἡμεῖς, **ὄβριμος** 234, **προστίθῃμι** ἐπιθέτω.—**306.11** **στενάχοντες ἐμείναμεν** ἐστενάζομεν μέχρι τῆς πρωίας, **ἠριγένεια** 152, **κλυτὸς** 3 (κλύω ἀκούω) (ἐξακουστός) ἐξαιρετός.—**312-6** **ἄψ** πάλιν, **ἐπιθειή** (τοξότης), **φαρέρη(α)** (φέρω) θήκη τῶν βελῶν, **ροῖζος** ὁ, ἡ, συριγμός, λ. π., **τρέπω** διευθύνω, σκαρίζω.

288 ἀναΐξας Ὅτι εἶχε καθίσει δὲν ἐδηλώθη. — **290 κόπτε** κρατῶν ἐκ τῶν ποδῶν καὶ κτυπῶν τὰ κρανία.—**294 Δι** Διὰ τί εἰς τοῦτον τὸν θεόν;—**ἀνεσχέθομεν**. Ὁ εὐχόμενος πρὸς τοὺς οὐρανίους ἔβλεπε πρὸς τὸν οὐρανὸν ἢ ὅπου ἐφαντάζετο ὑπάρχοντα τὸν θεόν, ἀνατείνων τὰς χεῖρας, ὥστε ἡ ἔσωτερ. ἐπιφάνεια τῆς χειρὸς νὰ εἶναι πρὸς τὸ ἔξω· ὁ πρὸς τοὺς θαλασσίους θεοὺς εὐχόμενος ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς τὴν θάλασσαν, ὁ δὲ πρὸς τοὺς χθονίους ἔτεινε τὰς χεῖρας πρὸς γῆν, ὑφ' ἣν ἐφαντάζετο αὐτοὺς κατοικοῦντας. — **297 γάλα** Ὁ Κύκλωψ ἀντιπροσωπεύει ἀρχαίότερον τοῦ ἡρωικοῦ πολιτισμόν, καθ' ὃν οἱ ἄνθρωποι ἔπινον ὡς ποτὸν γάλα αἰγῶν, προβάτων, βοῶν, πινόμενον καὶ πηκτόν, ἀνθ' οὗ ὕστερον εἰσέχθη ὁ τυρός, καὶ μεθυστικόν τι ποτὸν ἐξ ἀγρίου μέλιτος. Ἀντὶ τούτων οἱ Ἕλληνες εἰσῆγαγον τὸν οἶνον, οὐδαμοῦ δὲ παρ' Ὀμήρῳ παρίσταται Ἕλλην πίνων γάλα.— **ἄκρητον**, οὐχὶ διότι τὸ γάλα ἐπίνετο κεκραμένον, ἀλλ' ἵνα δηλώσῃ ὁ ποιητὴς τὴν βαρβαρικὴν ἀκράτειαν τοῦ Κύκλωπος, μεταφέρον τὸ ψογερόν τοῦ ἐπιθέτου ἀπὸ τοῦ οἴνου, τοῦ ποτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἐπὶ τὸ γάλα, τὸ ποτὸν τοῦ Κύκλωπος.— **300 ξίφος** ὄπλον ἐπιθετικὸν χαλκοῦν, φερόμενον ἐν θήκῃ *κο(υ)λεῶ* (οὐδ.), αἰχμηρὸν ἔμπροσθεν, ἀμφίστομον, μήκους 1 μ. περίπου, ἐξηρημαμένον διὰ τελαμῶνος ἀπὸ τοῦ ὄμου ἐπὶ τοῦ μηροῦ, Πίν. Γ' 3. Ὁ Ὀδ. φέρει ἐν τῷ ἄντρῳ τοῦ Κ. τὸ ξίφος, διότι οἱ Ἕλληνες ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἐν τῷ εἰρηνικῷ βίῳ, ἐνδεδυμένοι χιτῶνα καὶ χλαῖναν, ἔφερον ἔτι καὶ ξίφος ἢ δόρυ ἢ καὶ ἀμφοτέρα, ἢ καὶ κόρυν καὶ κνημίδας καὶ κατ' αὐτοὺς τοὺς ἴστορ. χρόνους, ὅπερ ἐκαλεῖτο σιδηροφορεῖν (παρ' ἡμῖν: ὄπλοφορεῖν). Πρῶτοι οἱ Ἀθηναῖοι ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸν Θουκυδίδην, ἡμερουμένων κατὰ μικρὸν τῶν ἠθῶν, ἔπαυσαν σιδηροφοροῦντες.— **ὄθι φρένες** οὐχὶ εἰς

τὸ στῆθος, ὅπου αἱ πλευραὶ θὰ ἠδύναντο νὰ ματαιώσωσι τὸ κτύπημα, ἐμποδίζουσαι τὸ ξίφος νὰ εἰσδύσῃ. — 302 *ἐπιμασσάμενος*. Τὴν καιρίαν θέσιν θὰ εὔρισκε ψηλαφῶν διὰ τὸ κρατοῦν ἐν τῷ σπηλαίῳ σκότος. — 306 *ἐμείναμεν* Πόθεν θὰ ἦτο τὸ δυνατόν νὰ ἀντιληφθῶσι τὴν πρωίαν; — 315 *ῥοῖζος* Ὑστερον ἀναφέρονται ὡς ἐπιφωνήματα τῶν βοσκῶν πρὸς τὰ ποίμνια αἱ λ. οἴττα, ψίττα.

316-24 *τίνομαι* ἐκδικοῦμαι, *εὖχος* οὐ. δόξα, ἤδε κατὰ τὸ βουλή ἀντι: τὸδε, γὰρ αἰτιολ. τὰ ἐν 325 (ἐπειδὴ) δύναται νὰ μεταφρασθῆ καί: δηλαδή, *ἐλαῖνεος* 3 ἐξ ἐλαίας (ἀγρίας), *μὲν* ἀληθῶς, πράγματι, *φορέω* φέρω συνήθως, θαμῖς, *αὐαίνω* ξηραίνω, *εἰσκω* (Fe-Fίκσκω, ἔοικα) παρομοιάζω, *εἰσορόωντες* ἐκτιμῶντες διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ, *ὄσον ἰστὸν* τόσον, ὅσος ἐστὶν ἰστός, *εἰκόσορος* (εἴκοσιν-ἐρ-, ἐρέσσω) ἔχουσα εἴκοσι κόπας (τριακόντορος, πεντηκόντορος), *φορτὶς* ἴδος θ. φορτηγός, *ξεν* (τὸ ῥόπαλον). — 325-30 *ὄργυια* θ. (ὄργεω ἀπλώνω) ὄργυιά, τὸ διάστημα δύο τεταμέναν βραχιόνων ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου, *ἀποξύω* καθαρίζω (κλάδους καὶ φλοιόν), *θοδῶ* ὀξύνω, *ἄκρον* κτηρ. τοῦ ἀποκοπέντος τμήματος: κατὰ τὸ ἄκρον, *ἄφαρ* ἀμέσως, *κῆλεος* καυστικός, *εὖ* προσεκτικά, ἐπιμελῶς, *ἥλιθα* πάρα πολύ, *μεγάλα* εὐρέως, εἰς μεγάλην ἔκτασιν, *κατὰ σπέεος* κάτω εἰς τὸ δάπεδον τοῦ σπηλαίου. — 331-5 *παλάσομαι-ξομαι* πάλλομαι, κληροῦμαι, *ἀνωγα* 44' ἐπειδὴ ἔχει σημ. ἐνεστ., ἔλαβε καὶ τούτου τὴν κατάλ. ἀνώγω' *ὅς τις* πλ. ἐρ. ἢ: ἀναφορ. περιορίζουσα τὸ ἄλλους: πάντα, ὅστις ἤθελε λάβει τὸ θάρρος, *ἐμοὶ σύν*, *ἀείρω* (αἶρω) λαμβάνω, σηκώνω, *τρίβω* ἐμπήγω, *ἀν κε* ἀμφοτέρω τὰ δυνητ., *ἐλέγμην* μ. ἀόρ. β'. τοῦ λέγομαι κατελέχθην.

317 *Ἀθήνη*, διότι εἶναι ἡ προστάτις τοῦ Ὀδ. Πόθεν γινώσκομεν τοῦτο; — 320 *ἐλαῖνεον* Διὰ τί ἡ ἐλαία ἀγρία; Τὸ ῥόπαλον ἐχρειάζετο ὁ Κ. ὡς βακτηρίαν καὶ ὄπλον. — 322 *εἰκόσορος* Ὁ συνήθης ἀριθμὸς ἐρετῶν φορτηγίδων. Τὰ μεταγωγικὰ στρατοῦ εἶχον πολλῶ πλείονας ἐρέτας (συνήθως 50), ἀλλὰ δὲν ἔφερον ἔμβολον, διὸ οὐδὲ ναυμαχίαι μνημονεύονται. — 328 *ἐπυράκτεον* ἵνα σκληρύνῃ τὴν αἰχμὴν καὶ δυνηθῆ τὴν ἐσπέραν ταχύτερον νὰ πυρακτώσῃ αὐτὴν πρὸς ὑστέραν χρῆσιν. — 329 *ὑπὸ κόπρῳ* διὰ τί; — 331 *τοὺς ἄλλους* Πόσους εἶχε παραλάβει εἰς τὸ σπήλαιον; πόσοι ἤδη εἶχον ὑπολειφθῆ; — *κλήρω πεπαλάσθαι* Ὡς κλήροι ἐχρησίμευον ξυλάρια, λιθάρια, ὄστρακα, ἐφ' ὧν, ἐάν τινα ἦσαν ὅμοια, ἠδύναντο νὰ ἐγχαράξωσι καὶ σημειᾶ τινα: ταῦτα ῥιπτόμενα ἐντὸς κράνους ἐπάλοντο (οὕτως ὥστε ὁ πάλλων νὰ μὴ βλέπῃ ἐντὸς τοῦ κράνους), ἔως

ὄτου ἐξεληίδα ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς κλήρων. Διὰ τί ἐνταῦθα γίνεται κλήρωσις καὶ οὐχὶ ἐκλογή;— 333 ἐν *οφθαλμῶ* Ἐκ τῆς φράσεως φαίνεται ὅτι ὁ Κύκλωψ ἦτο μονόφθαλμος, εἰ καὶ ὁ ποιητὴς δὲν λέγει τοῦτο διαρρήδη.

336-44 *δίοιμι* ὑποπτεύω, προαισθάνομαι: ἢ ἔκ τινος προαισθήσεως, ἔξ οἰκείας βουλῆς, ἀφ' ἑαυτοῦ, ἢ καὶ σύνδ. μετοχῆς καὶ ὄ.— 345-52 *προσανδῶ* προσφωνῶ, *κισσύβιον* οὐ. ποτήριον ξύλινον μὲ μίαν λαβὴν ὡς γανάθα, *τῆ* δεικτ. ἐπίρ. (ἐκ τοῦ ἄρθρου) ἰδοῦ, νὰ (πάρε), *οἶον* κτηρ. τοῦ *τόδε*: τὸ *τι* ἐπιτ. τὸ *οἶον*: ὁποῖον ἐξαίρετον ποτὸν εἶναι αὐτὸ ἐδῶ, τὸ ὁποῖον, *κεύθω* κρύπτω, ὄ ὑπρστ. ἀντίπρτκ., *λοιβή* (λείβω-σπένδω) σπονδὴ (κτηρ.), *αὖ* τοῦλάχιστον, *εἷ μ'* πλ. ἐρ. ἔξ ἐννοίας ἀπολείρας, *δὲ* ἀλλὰ ἢ μανία σου λαμβάνει ἀνυποφόρους διαστάσεις, *σχέλιος* σκληρός, ἀθεόφοβος: πῶς εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν ὅτι καὶ ἄλλος τις (ὑστερον): *πολέων* πολλῶν, ὁσονδήποτε πολλοὶ καὶ ἂν εἶναι, *δέξω* α 47, *κατὰ μοῖραν* προσηκόντως, δικαίως.— 353-61 *ἔδεκτο* μέσ. ἄορ. τοῦ δέχεσθαι, *ἡδομαι*, *αἰνῶς* (δεινῶς) ὑπερβολικά, *δεύτερον* διὰ δευτέραν φοράν, *ἔτι* ἀκόμη ἄλλην μίαν φοράν, *πρόφρων* μὲ πρόθυμον καρδίαν, φιλόφρων, *τεός* β σός (*tuis*), *ῶ* ἀναφ. τελ. ἢ συμπερ., *καὶ* Κυκλώπεσι, *γὰρ* ἀνήκει εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ ς 359, τὰ δὲ μεταξὺ ἀντι ἔνδ. προτ., *ζειδωρος* θ. ἐπίθ. (ζειὰ βρίζα, σίκαλη-δωροῦμαι) ἢ σιτοδότειρα, ἢ παράγουσα δημητρ. καρπούς, *ἀμβροσία* ἢ τροφή τῶν θεῶν, *νέκταρ* τὸ ποτὸν αὐτῶν, *ἀπορρώξ* ὠγος θ. (ἀπορρήγνυμαι) ἀπόρροια, ἀπόσταγμα, *αἶθωψ*-οπος (αἶθος β (*αἶθω* καίω, λάμπω)-ὄψ) ὁ ἔχων πυρώδη ὄψιν, ἀστράπτων, σπιθηροβολῶν, *ἀφραδίη* θ. (ἀφραδῆς 2, α(στ.)-φράζομαι σκέπτομαι, ἀνόητος) ἀνοησία, μωρία: ἐν τῇ βλακείᾳ του.— 362-7 *Κύκλωπα-φρένας*, *περὶ ἧλυθεν* ἀνέβη, ἐξάλισε, *μειλίχιος* κ. *μείλιχος* (μειλίσσω, μέλι) γλυκύς, *αὐτὰρ* (αὐτε ἄρα) λοιπὸν καὶ ἐγώ, *ὑφίσταμαι* ὑπισχοῦμαι, *κικλήσκω* καλῶ, *ἐταῖροι* ἐπεξ. τοῦ ἄλλοι πάντες, οἱ ἄλλοι πάντες δηλ. οἱ φίλοι μου, ἢ: καὶ πρὸς τούτοις (ἄλλοι) πάντες οἱ φίλοι μου.— 368-70 *πύματος* (*post*) ἔσχατος, *οἷς* εἰς, *τὸ δὲ* τοῦτο λοιπόν.— 371-4 *ἦ* πρτκ. τοῦ ἡμί (*αἶο*) λέγω (παρ' ἀτ. ἦν δ° ἐγώ, ἦ δ° ὅς), *ἀνακλινθεῖς* κλίνας πρὸς τὰ ὀπίσω, *ἀποδοχμῶ* κλίνω πλαγίως (ἐν ὧ τὸ σῶμα ὑπτιον): μὲ τὸν λαίμον κεκλιμένον πλαγίως, *καθαιρῶ* καταλαμβάνω, καταβάλλω, *καδ* κάτ, *κατά*, *φάρυγος* ἀντι φάρυγγος, φάρυγγε θ., *ἐκσεύομαι* ἐκτινάσσομαι, *ψωμός* ἄ. καὶ βλωμός, *ἐρεύγομαι* ἐξεμῶ (ἐρυγή), *οἰνοβα-*

ρείων μτχ. τοῦ *οἰνοβαρέω, οἰνοβαρής.—375-81 **ἤλασα** ἔχωσα, **σποδός** θ. τέφρα, **ὑπὸ σπ.** κάτωθεν..., **ἦος** 234, **ἔπεσι** δι' ἐνθαυρήνσεων, **ὑποδδείσας**, ὑποδέδια, φοβηθείς, τρομάξας, **ἀναδύη** εὐκτ. ἄορ. τοῦ **ἀναδύομαι** ἀποσύρομαι, ἀποχωρῶ, ἀντὶ **ἀναδύη**, **τάχα** τάχως, **ἄπτομαι** ἀνάπτω, **διαφαίνομαι** φεγγοβολῶ, εἶμαι πεφυρακτωμένος, **αἰνῶς** 353, **ἄσσον** Κύκλωπος, **αὐτὰρ** ἀντὶ **γάρ**.—382-3 **ἐνεργείδω** στηρίζω ἐντός, **ἐφύπερθεν** ἀπ' ἐπάνω, ἐπὶ τῆς ἀνωτέρας ἄκρας τοῦ μοχλοῦ, **δινέω** (δίνη) περιστρέφω, **ὡς** (γίνεται) ὅτε, **ὅτε τρυπάοι** (τρυπάω) ἢ εὐκτ. πρὸς δῆλωσιν τῆς ἐπαναλ., **δόρυ** ξύλον (δούρειος ἴππος), **νήγιος** 3 ναυπηγήσιμος, **ἐνερθεν** κάτωθεν, **ὑποσσεῖω** περιστρέφω κάτωθεν, **τὸ δὲ** παράταξ. ἀντὶ : ἐν ᾧ, ὥστε, **ἄπτομαι** πιάνομαι, **ἐμμενές** (ἐμμενής) ἀδιακόπως. Τὸ τρύπανον φέρει ἄνωθεν πλατεῖαν κεφαλήν, φέρουσαν ἐν τῇ κάτω ἐπιφανείᾳ ὀπήν, εἰς ἣν εἰσέρχεται τὸ ἀνώτερον ἄκρον τοῦ τρυπάνου, δυνάμενον ἐλευθέρως νὰ περιστρέφηται ἐν αὐτῇ· ἀπ' οὗ τὸ κατώτερον ἄκρον τοῦ τρυπάνου, τοποθετηθῆ ἔκει, ὅπου πρόκειται νὰ ἀνοιχθῆ ἢ ὀπή, ὁ τεχνίτης ἐπερείδεται μεθ' ὄλου τοῦ βάρους ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ τρυπάνου, ἵνα ὠρῆ αὐτὸ πρὸς τὰ κάτω καὶ κρατῆ ἐν τῇ κατακορύφῃ διευθύνσει· συγχρόνως οἱ βοηθοὶ αὐτοῦ (οἱ δὲ) περιελίσσουσι περὶ τὸ μέσον τοῦ ὕψους τοῦ τρυπάνου σχοινίον, ὥστε τοῦτο νὰποτελῆ ἕνα γῦρον περὶ τὸ τρύπανον, τὰ δὲ ἄκρα αὐτοῦ ἀφίενται ἐλεύθερα εἰς ἱκανὸν μῆκος ἑκατέρωθεν, ὥστε νὰ πιασθῶσιν ἀπ' ἑκατέρου αὐτῶν διὰ τῶν χειρῶν δύο ὀμάδες βοηθῶν ἰσταμένων ἀντιμετώπων ἑκατέρωθεν τοῦ τεχνίτου (ἀψάμενοι ἑκάτερθε) καὶ χαμηλότερον αὐτοῦ (ἐνερθε)· ἑκάτερα τῶν ὀμάδων τούτων ἐκ περιτροπῆς ἔλκει πρὸς ἑαυτὴν τὸ σχοινίον ἢ χαλαροῦ (ὑποσσείουσιν), ὥστε τὸ τρύπανον διαρκῶς περιστρέφεται κατερχόμενον ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἄνωθεν πιέζοντος τεχνίτου (τρέχει ἐμμενές αἰεὶ)· **πυρήκης** 2 (πῦρ-ἀκίς-ἦ) πεφυρακτωμένος εἰς τὸ ἄκρον, **αἶμα θερμόν, ἰόντα** κατιόντα (μοχλόν).—388-94 **πάντα** καθ' ὀλοκληρίαν, **ἀμφι** ὀλόγυρα (περὶ τὴν γλήνην), **εὔω** τσουλουφρίζω, **καψαλίζω** (κατὰ τὸ γλωσσ. ἰδίωμα τῆς Τριπόλεως), **ἀντμῆ** θ. (αὐῶ) ἢ πύρα (ἢ πνοή τοῦ πυρός), **γλήνη** κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, **σφαραγέομαι** (σφάραγος ἄ., *fragor*) τριζοβολῶ, **ρίζαι** τοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ βαθύτατον· **ὡς δτε** 384, **ἡὲ ἢ, βάπτω** ἐμβάπτω, **βάπτω** (ἐπὶ τῆς εἰδ. σημ. τῆς σκληρύνσεως· πρβλ. βαφή σιδήρου κλπ.), **λάχω** (ἦχ-ος, *Fax-, Fi-Fách-*) φωνάζω, **μεγάλα** δυνατά, φοβερά, προληπτ.: ὥστε νὰ φωνάξῃ φοβερά, **φαρμάσω** (ἐμβάπτω εἰς φάρμακον) στομώνω, **τὸ** τὸ βάπτειν, **αἷτε**

ἐξ ἀντιθέτου (διότι ὁ σίδηρος προηγουμένως εἶχε μαλαχθῆ δια τοῦ πυρός), ἢ : πάλιν, ἐξ ἐτέρου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλλους τρόπους σκληρύνσεως μετάλλων, *σιδήρου γε* διὰ τὸν σίδηρον τοῦλάχιστον, ἀσχέτως πρὸς ἄλλα μέταλλα, *σίξω* λ. π. τσιτσιρίζω.—**495 - 400** *σμερδαλέον* ἐπίρ. (σμερδαλός 3 τρομερός) τρομερά, *οιμώξω* (οἴμοι) στεναῶν : ἐξέβαλεν ἕνα φρικωδῶς δυνατὸν στεναγμόν, μούγκρισμα, *περὶ λάχω* ἀντηχῶ πέριξ, παράταξ. ἀντί : ὥστε, *ἐξ ἐρύω* ἀποσύρω, ἀποσπῶ, *φύρω* βρέχω, *πεφυρμένος αἵματι* αἰμόφυρτος, *ξο* οὐ, γεν. γ' πρ. προσωπ. ἀντων., *άλύω* λυσσῶ, μαίνομαι, εἶμαι ἐκτὸς ἑμαυτοῦ, *χερσὶν* εἰς τὸ ἄλῶν : μανιωδῶς περιφέρων τὰς χεῖρας, *μεγάλα* μεγαλοφώνως, *ἠπύω* φωνάζω, *ῥά* ὡς εὐνόητον, γνωστόν, *ἀμφὶς* ἀμφί, πάντοτε ἐπιτασσομένη τοῦ ὀνόματος, *ἄκρις-ιος* θ. ἀκρώρεια, *ἠνεμόεις* 3 δερνόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ὑψηλός, *δι' ἀκριας* ἀνὰ τὰς.—**401-6** *αἶω* ἀκούω, *φοιτῶ* συρρέω, *ὅτι* ὅ,τι, *κῆδω* 15, *περὶ σπέος* εἰς τὸ ἰστάμενοι, *τίπτε* (τίποτε, τίπτ', τίφθ' πρὸ φων. δασ.) διὰ τί τέλος πάντων, μετὰ τοῦ *τόσσον* εἰς τὸ *ἀρημένος* (μόνον ὁ πρ. κμ. μετχ. ἀγνώστον ῥ.) καταπεπονημένος : ἐνέχει τὴν κυρ. ἔννοιαν, τὰ δ' ἐπόμενα τὴν ἀκολουθίαν : ποῖον εἶναι τέλος πάντων τὸ μέγα βάσανον, τὸ ὁποῖον σὲ τυραννεῖ, ὥστε *ἀμβρόσιος* 3 (α(στ.)-βροτός, *μόρος*, *μοῖρα*, *mors* : μροτός, μβροτός (ὡς μεσημβρία), βροτός χάριν εὐφ. : θνητός, ἀλλὰ σύνθ. ἄμβροτος-σιος) ἀθάνατος, θεῖος, *διὰ νύκτα* ἐν μέσῳ τῆς, *εἰλαύνει* ἀπόπειραν, ὡς τὸ *κτείνειν*, *βροτῶν* (τις), *βίηφι* ὄργ. πτ.—**407-14** ὁ ς. 408 δίσημος ὁ Κ. λέγει : ὁ Οὐτίς ζητεῖ νὰ μὲ φονεύσῃ διὰ δόλου καὶ οὐχὶ διὰ βίας· οἱ ἄλλοι Κ. ἐκλαμβάνουσιν : οὐδεὶς ζητεῖ νὰ μὲ φονεύσῃ διὰ δόλου οὐδὲ διὰ βίας· τὸ δίσημον ἐν τῷ Οὐτίς· 410 ἐὰν λοιπὸν πράγματι οὐδεὶς μεταχειρίζεται βίαν κατὰ σοῦ ἐν τῇ μονώσει σου· ἢ ἀπόδοσις : τότε σὲ ἔχει προσβάλει μανία, ἣν στέλλει ὁ Ζεὺς, ταύτην δὲ κατ' οὐδένα τρόπον εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποφύγῃς· οὐχ ἦτον ὁμως εὐχον· *κῆρ* κῆρος οὐ. (κῆαρ, *cor cor-dis*, καρδία) καρδία, ὡς πῶς, ἢ : αἴτ. μετὰ τὸ *ἐγέλασσε*, *ἀμύμων* α 29.

338 Τί εἶχεν ὡς πρὸς τοῦτο πράξει τὴν προηγουμένην ἐσπέραν ὁ Κ. ;—**339** *θεός* Ἐὰν οὗτος ἦτο εὐμενῆς ἢ δυσμενῆς πρὸς τὸν Ὅδ., θὰ ἴδωμεν ἐκ τῶν ἐπομένων.—**344** *δύω μάρψας* Ὁ ποιητὴς προϋποθέτει ὅτι οἱ συλληφθέντες δὲν ἦσαν ἐκ τῶν κληρωθέντων.—**349** *λοιβὴν* Πῶς ἐκλαμβάνει ὁ Ὅδ. τὸν Κύκλωπα ;—**350** *πέμψειας* παρέχων πᾶν ὅ,τι ἀναγκαῖον πρὸς ἐπιτυχίαν μακροῦ ταξειδίου.—**359** *ἀμβροσία* φαίνεται ὅτι ἐξελήφθη τὸ μέλι, νέκταρ δὲ τὸ

ὕδρομελι, κραῖμα μέλιτος καὶ ὕδατος.—**371 ὕπιος** Τί κερδίζει ὁ Ὅδ. ἐκ τῆς θέσεως ταύτης τοῦ Κ. ;—**376 πάντας** τίνας κυρίως;—**379 χλωρός** Δὲν ἀληθεύει ὅλως μετὰ τὰ ἐν 328 ἐκτεθέντα.—**391 χαλκεὺς** σιδηρουργός, ἀπὸ τοῦ συνηθεστέρου μετάλλου, ὅπερ κατηργάζετο.—**393 σίδηρος** Ἐπειδὴ ὡς μέταλλον οὐδέποτε ἀπαντᾷ καθαρός, ἀλλ' ἐξάγεται ἐκ μεταλλευμάτων δι' ἐκκαμινεύσεως, καὶ διὰ τὸ δύσκολον τῆς κατεργασίας αὐτοῦ, εἶναι ἐν σπανία χρήσει κατὰ τὴν περίοδον, ἣν περιγράφει ὁ ποιητής. Ἀπὸ τοῦ 1000 π. Χ. ἄρχεται ἡ χρήσις αὐτοῦ παραλλήλως πρὸς τὴν τοῦ ὀρειχάλκου, ἀπὸ δὲ τοῦ 500 π. Χ. ἀποβαίνει μόνος σχεδὸν ἐν χρήσει. Ἐπὶ τοῦ Ὁμ. (9. ἐκ. π. Χ.) ἐγίνετο ἰκανὴ χρήσις τοῦ σιδήρου ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ἀλλ' ὑπερίσχυεν ἔτι ὁ χαλκός.—**403 Πολύφημε** Νῦν τὸ πρῶτον μανθάνει ὁ Ὅδ. ἀπὸ τῶν ἄλλων Κυκλώπων τὸ ὄνομα τοῦ ξενίζοντος.—**404 νῦξ ἀμβροσίη** ὡς δῶρον τῶν θεῶν ἀναζωογονοῦν τὴν φύσιν καὶ διὴ διὰ τοῦ ὕπνου.—**411 νοῦσον Διὸς** Ἡ ἀρχαιότης καθ' ὅλου ἐν πνευματικῇ διαταράξει εὐρίσκει νόσον πεμφθεῖσαν ὑπὸ τινος θεοῦ (πρβλ. τὴν *ισερὰν νόσον* ἐπιληψίαν, τὴν *θειαν νόσον* παρὰ φροσύνην καὶ τὸ *δαιμονίζομαι* ἔχω ἐν ἑμαυτῷ δαιμόνιον, πονηρὸν πνεῦμα).

415-9 ὠδίνω (ὠδῖς, -ίνες: πόνοι τοῦ τοκετοῦ) ἀλγῶ, βασανίζομαι, **ὀδύναι** πόνοι, **ἀπὸ-εἶλε**, **εἶνι** ἐνί, ἐν, **πετάννυμι** ἀπλώνω, **εἰ λάβοι** πλ. ἐρ., **στείχω** βαδίζω (σίχος), **μετ' ὄισσι** εἰς τὸ στείχοντα (ἀπόπειραν), **οὔτω** τόσον (νήπιον), **ποῦ** ὡς φαίνεται, **ἔλλομαι**, πρκμ. ἔολπα, νομίζω, **ἐνι φρεσὶ** εἰς τὸ ἤλετο.—**420-4 ὅπως** πλ. ἐρ., **ῥχα** (ἔχω ἐξέχω) ἐξόχως, πάντοτε μετὰ τοῦ ἄριστα, **εἶ τινα** πλ. ἐρ. ἐπέξ. τῆς ἡγοῦμ., **λύσις** ἀπολύτρωσις, ἀπαλλαγὴ, **πάντας** παντοίους, καὶ εἰς τὸ **μητιν**, **ὕφαινω** σχεδιάζω, **ὡς τε** αἷτ. διότι ἐπρόκειτο περὶ τῆς ζωῆς ἡμῶν (κυρίως: ὡς ποιεῖ τις περὶ τῆς ψυχῆς), **ἐγγύθεν ἦεν** ἐπεκρέματο ἐπὶ τῶν κεφαλῶν.—**425-31 ἐντρεφῆς** εὐτραφῆς, **εἶρος**-εὐσ. οὐ. ἔριον, **λοδνεφῆς** 2 (*λον-δνέφας*, κνέφας, σκότος) σκοτεινόχρους, **ἀκέων** 3 σιγῶν, **συνεέργω** συνδέω, **ἐνστρεφῆς** 2 καλῶς στριμμένος, εὐλύγιστος, **λύγος** θ. (λυγαριά) κλάδος λυγαριάς, **εὔδω** καθεῦδω, **πέλωρ-ωρος** οὐ. τέρας, **ἀθεμίστια** εἰδῶς ἄδικα διανοούμενος, τρέφων ἄδικα αἰσθήματα, **σὺν τρεῖς** τρεῖς μαζί, **αἴνυμαι** 225, **φέρεσκεν** ὑπὸ τὴν κοιλίαν, δεδεμένον διὰ λύγων ὑπὸ τοῦ Ὀδυσ., **σαῶω** (σάος-ῶς) σφάζω (σκεπάζω), **δὲ λοιπόν**, οὔτω, **φῶς-ωτὸς** ἄ. ἀνήρ.—**431-5 γὰρ** δηλ. ἢ ἐπειδὴ, **κατὰ λαβῶν** τοῦτον πιάσας καλῶς ἀπὸ τὴν ῥάχιν, **ἐλύω** (*Φελ-ύω*, *vol-vo*, ἐλίσσω) συστρέφω, συμμαζεῦω, συσπειρῶ, **κείμεν** ἡμην κρεμασμένους, **ἄωτον** ἢ -ος (ἀγν. γέν.)

Ἄμύρον Ὀδύσσεια

(ἄημι πνέω) (λεπτότατον) ἔριον, ἢ γεν. ἐκ τοῦ *ἐχόμην* ἐκρατούμην, *νωλεμέως* ἀκαταπονήτως, καρτερικῶς, διαρκῶς, εἰς τὸ *ἐχόμην*, *στρεφθεῖς* τυλιχθεῖς ἐντὸς τοῦ ἐρίου, περιστρέψας χεῖρας καὶ πόδας ἐντὸς αὐτοῦ, *τετληῶς* ἀχρ. ἐνεστ., ἀόρ. *ἔτλην*, προκμ. *τέτληκα*, ὑπομένω ἢ τολμῶ (τλή-μων, τόλμα), *τετληότι θυμῷ* μετὰ καρτερικοῦ θάρρους.—436-40 436-7=306-7, *νομόνδε*, νομός, *ἐκσεύομαι* ἐξορμῶ, *μηκάομαι*, προκμ. μέμηκα, ἔξ οὗ καὶ προκμ. μέμηκον, λ.π. βελάζω, *περι σηκούς* ἐντὸς τῶν μανδριῶν τριγύρω, *οὔδαρ*-ατος οὐ. (uber) μαστός, *σφαραγέομαι* 390 σφριγῶ, εἶμαι ἐξωγκωμένος, πλήρης, *ἀναξ* ὁ κύριος, ὁ ἰδιοκτήτης.—441-3 *τείρω* (tero) (κατατρίβω, καταπονῶ) βασανίζω, *ἐπιμαίομαι* 302, *ὀρθῶν ἐστιαῶτων* ὅπως ἴσταντο ὄρθιοι, *νήπιος* κτηρ. ἐν τῇ βλακειᾷ του, *ἐνόησεν* ἔβαλε μὲ τὸν νοῦν του, ὡς εἶδ., ἐπεξ. τοῦ *τό*, *οἷ* δοτ. ἦθ., *εἰρόποκος* 2 (*εἶρος πέκομαι* κουρεύομαι) πυκνόμαλλος. 444-55 *ὑστατος* μήλων, *λάχνος* ἄ. κ. λάχνη (Iapa ἔριον) τρίχωμα, *στείνομαι* (στενός) στενοχωροῦμαι, βαρύνομαι, *πυκινός* πυκνός, *π. φρονέων* συνετὰ φρονῶν, σοφός, εὐφυής, *πέπων*-ονος (*πέσσω* χωνεύω, ψήνω) (ῶριμος, ψημένος, γλυκὺς) ἀγαπητὸς (καλέ μου κριέ), *ἔσσυο*, ἐσσύμην ἀόρ. τοῦ *σεύομαι*, βαδίζεις, *διὰ σπέος* διὰ σπέους, *ὑστατος* ἐπεξ. τοῦ *ᾧδε*, *οὔ τι* οὔδαμῶς, *πάρος* πρότερον, *π. ἔρχεαι* ἤρχεσο, *λελειμμένος* μένων ὀπίσω, *τέρην*-ρεινα-ρεν (tener) τρυφερός, *ἀνθος* βλαστός, *ποίη* πόα, χλόη, *βιβὰς* τοῦ *βίβημι βαίνω, *μακρὰ βιβὰς* κάμων μακρὰ βήματα (ὁ ἀναδιπλ. τὴν ἐπανάληψιν), *σταθμός* μάνδρα, *λιλαίομαι* α 15, *ἀπονέομαι* νέομαι, *αὔτε* ἀντιθέτως, τοῦναντίον, *ἀνακτος* τοῦ κυρίου σου, *κακός* δειλός, ἀνανδρός, *ἐξαλαῶω* (ἀλαός τυφλός) τυφλώνω ἐντελῶς, *λυγρός* β (lug-co πενθῶ) ἐλεεινός, ἀξιοδάκρυτος (διὰ τὴν μικρότητα καὶ ἀδυναμίαν τοῦ σώματος), *δαμασάμενος* ναρκώσας, *πεφυγμένον* ἔ. πεφευγέναι, *φημι* βεβαιῶ.—456-61 *εἰ δὴ ὁμοφρονέοις* εὐχὴ (ὡς παρ' ἡμῖν: ἂν τὸν εἶχα εἰς τὰ χεῖρα μου), ἂν λοιπὸν εἶχες τὸ αὐτὸ λογικὸν μὲ ἐμέ, *ποτιφωνήεις* β φωνήεις: καὶ ἂν εἶχες τὸ χάρισμα νὰ ὁμιλῆς, ὥστε νὰ μοι εἴπης (εἰπέμεν), *ὄπη* ποῦ, *ἠλασκάζω* (ἀλάομαι, θαμ.) ἀποφεύγω περιφερόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, *μένος* ὀργή, λύσσα, *τῷ* ἂν τοῦτο (456) ἤθελε γίνει, τότε, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, *ἄλλυδις* ἄλλοσε, *ἄλλυδις ἄλλη* ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, *ῥαίω* συντρίβω, σκορπίζω, *θεινομαι* πλῆττομαι, *οὔδας* 135, *πρὸς οὔδει* εἰς τὸ *θεινομένου*, γεν. μετὰ τὸ *οἷ*, *κατὰ λωφάω* ἀνακουφίζομαι ἐντελῶς, *κῆρ* 413, *ἀπὸ πέμπε* ἀφῆκε νὰ πηγαίνει ἔξω.

425 ἄρσενες ὄιες Τί ἦτο λοιπὸν ὁ θεὸς ὁ ὑπαγορεύσας εἰς τὸν Κ. ἐν 339 τὴν εἰσαγωγὴν πάντων τῶν αἰγοπροβάτων εἰς τὸ σπήλαιον;—430 Ἐποπτικὴ παράστασις τοῦ σχεδίου τοῦ Ὅδ. Κατὰ τίνα τρόπον ὁ Πολ. θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνακαλύψῃ τοὺς δράστας; Ἐκαστον ἄνδρα ἔδενεν ὁ Ὅδ. βοηθούμενος καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐταίρων, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχον τοιοῦτοι.— 432 ὄχ' ἄριστος τὸ κεσέμι.

462-7 ἡβαιοὺς 3 ὀλίγος, ἐλθόντες... λυόμεν, ὑπέλυσσα δέ, ἀντί: λυόμεθα, ὑπ' ἀρνητοῦ κάτωθεν τοῦ, ταναύπους-οδος 1 (ταναφὸς (τείνω) μακρὸς-πούς) μακρόπους καὶ οὕτω χωρῶν εὐθὺ πρὸς τὰ ἔμπρὸς ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς εἰλίποδας (βοῦς), τὰ μῆλα ἐκεῖνα τὰ 19 πρόβατα, τὰ ὅποια μᾶς ἔσφωσαν, δημὸς ἄ. πάχος, πολλὰ περιτροπέοντες συχνὰ πυκνὰ κάμνοντες γύρους, πολλοὺς ἐλιγμοὺς ἐν τῇ φυγῇ κάμνοντες, κατὰ πολλὰς διευθύνσεις τρεπόμενοι (ἐκ φόβου μήπως ὁ Κ. καταδιώξῃ αὐτούς), ἐλαύνω βάλλω ἔμπρὸς, ἀπάγω, ἀσπασίος 3 εὐπρόσδεκτος, πρὸς μεγάλην χαρὰν (ἡμεῖς δηλ.) οἶ, τοὺς δὲ ἀλλὰ τοὺς ἄλλους (τοὺς 6, οὓς κατεβρόχθισεν ὁ Κ.), γοάω θρηνηῶ γοερῶς.—468-72 ἀνά δὲ νεῦον ἀντί: ἀνανεύων, πολλὰ τὰ πολλά, τὰ 19.— 473-79 ἀπῆν α' προσ. (ἀπὸ τοῦ Κ.), γέγωνα 47 ἐν σημ. ἔνεστ. κ. γεγωνέω: ὥστε νὰ γίνῃ τις ἀκουστός, ἐὰν φωνάξῃ (εἰς ἐπήκοον), κερτόμιος (κέρ-στομος ὁ ἔχων κεῖρον στόμα) δηκτικός, ἀναλκίς 2 (α(στ)-ἀλκή) ἄνανδρος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες λοιπὸν (ὡς βλέπεις) δὲν ἐπέπρωτο νὰ εἶναι δειλὸς ὁ ἀνὴρ, τοῦ ὁποίου ἔτρωγες, γλαφυρὸς α 15, κρατερεῖφι βίηφι ὀργ. πτ. μετὰ τὴν σιδηρεῖαν δυνάμιν σου, καὶ λίην καὶ πολὺ μάλιστα, εἰς τὸ κυχῆσθαι, κυχάνω: ὠφειλον (ὡς ἐπαιτεῖ ἢ δικαιοσύνη) νὰ σὲ εὕρωσι τὰ ἀνόσια ἔργα σου μετὰ τῶν συνεπειῶν των (ἢ τιμωρία διὰ τὰς ἀνοσιουργίας σου), σχέλιος 295, ἄζομαι 200, ἐσθήμεναι ἔσθαι, ἔδειν, τῶ δια τούτο, τίνομαι 317.— 480-6 χολόδομαι (χόλος ὀργή) ὀργίζομαι, κηρόδι (κῆρ) ἐν τῇ καρδίᾳ, κατάκαρδα, μᾶλλον ἢ ὅσον ἦτο τέως, ἦκε ἦμι, προπάρουθε ἔμπροσθεν πρὸ τῆς πύρας, κυανόπρωρος 2 (κύανος, ὑαλώδης μᾶζα χρώματος βαθέως κυανοῦ) ἔχων κυανοβαφῆ τὴν πρῶραν, κλύζομαι κυματοῦμαι (κατα-κλυσμός), ὑπὸ πέτρης κάτωθεν καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ βράχου βυθιζομένου, τὴν νῆα ἄψ, παλιρρόθιος (πάλιν-ρόθος, βοή κυμάτων) παλινδρομος, πλημυρίδος θ. κῆμα: τὰ ἐκ τῶν ἀνοικτῶν τῆς θαλάσσης ἐρχόμενα κύματα, θεμόω (θε-θεῖναι) ἀναγκάζω.— 487-90 περιμήκης μακρὸς παρεξ πρὸς τὰ ἔξω (τοῦ κύκλου τῶν κυμάτων) καὶ παραλλήλως πρὸς

τὴν ἀκτὴν, *κέλευσα* παρ' Ὅμ. πλειστάκις + δοτ., *εμβάλλω κώπαις* ἀμτβ. ὀπίπτομαι εἰς τὰς κώπας, κωπηλατῶ συντόνως, *ὑπέκ* φύγοιμεν, *κακότης* θ. δυστυχία, συμφορὰ, *προπεσόντες* ὀφθέντες ἔμπρὸς εἰς τὰς κώπας.

463 *πρῶτος λυόμεν*, ἐπειδὴ μόνος αὐτὸς δὲν εἶχε δεθῆ, ἀπλῶς περιτυλίξας χεῖρας καὶ πόδας ἐντὸς τῶν ἐρίων.—**468** *ὄφρυσί νεῦον*, ἵνα μὴ μάθῃ ὁ Πολ. προῶρως τὴν σωτηρίαν των καὶ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς καθοδηγούμενος ἐκ τῆς φωνῆς.—**470** *πολλὰ* ἐν ὄλφ 19 κριούσ' πῶς τόσοι;—**479** *Ζεὺς τείσασθ* Τοῦτο εἶχε προεῖπει ὁ Ὅδ. ἐν 271.—**486** *πλημυρίς* κυρίως τὰ συνεπεῖα τοῦ βλήματος σχηματισθέντα περὶ τὸ σημεῖον τῆς πτώσεως κυκλικά κύματα, τὰ ὅποια παρέσυρον τὸ πλοῖον πρὸς τὴν ἀκτὴν.—**488** *ἐποιούνας ἐκέλευσα* διὰ τίνος μέσου;

491-9 *δις τόσον* τῆς ἀποστάσεως κατὰ τὴν πρώτην προσφώνησιν, εἰς τὸ ἀπῆμεν, *πρήσσω* διαπερῶ, *ἀμφι* ἀμφοτέρωθεν, *προσηύδων* ἠτοιμαζόμεν νά, *ἐρήτυον* τί σημ. ὁ πρτκ.; *σχέτιλος* παράβολος, παράτολμος, *βέλος* βλήμα, *καὶ νῦν* καὶ τώρα ἀκόμη, *καὶ δὴ φάμεν* οὕτως ὥστε ἐνομιζόμεν πλέον ὅτι ἐκεῖ (ἐν τῇ ξηραῖ), *ὀλέσθαι* ἀντὶ μέλ. *ὀλεῖσθαι*, διότι οὐ λέγοντες ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ἐχάθησαν (καὶ ἡμεῖς βλέποντες ἐπερχόμενον τὸν κίνδυνον λέγομεν: ἐχάθημεν!), *τευ-τεο-του-τινός*, *φθέγγομαι* φωνάζω, *αὐδῶ* ὀμιλῶ, *συναράσσω* λ. π. συντρίβω, *νήγιος* 3 τῆς νεώς, ναυπηγικός *μάρμαρος* 2 (λίθος) μαρμαρόπετρα, λίθος, *ὄκριεις* 3 (ὄκρις ἄκρος, ὄξύς, ac-er) αἰχμηρός, τραχύς, *τόσσον* μὲ τόσσην δύναμιν βάλλει, τόσον δυνατὸν εἶναι τὸ ὄψιμόν του.—**500-5** *οὐ πείθον* δὲν κατώρθωνον νά μὲ μεταπέισωσι, *ἄγορρον* 282, *κεκοτηώς* (ὁ κότιος ὀργή, κοτέω ὀργίζομαι) ὀργισμένος, ὀργίλος, *αἶ* εἰ, *αἶ κεν* εἰάν, *ἀεικέλιος* 3 (ἀεικής 2, α (στ.)-ἔοικα) ἐπονειδιστος, ἐπαίσχυντος, *ἀλαωτὺς-ύος* θ. (ἀλαόω) τύφλωσις, *φάσθαι* ἀντὶ προστκ., *πιολιπόρθιος* πτολίπορθος, *οἰκία* οὐ. (οἰκίον) οἰκία.—**506-12** *ὦ πόποι* ὦχ δυστυχία μου, *παλαίφατος* 2 (πάλαι-φημί) πρὸ πολλοῦ εἰρημένος, παλαιός, *θέσφατον* οὐ. (θεός φημί) χρησμός, *ἰκάνει με* μὲ ἔχουσιν εὖρει, ἔχουσι πληρωθῆ ἐπ' ἐμοῦ, *ἔσκε ἦν*, *ἦν* ἐπίθ., οὐδ. ἦν, εὐ, (εῦ), ἀγαθός, ἀνδρεῖος, *Εὐρυμίδης*, ὁ πατήρ Εὐρυμος, *μαντισύνη* μαντικὴ τέχνη, *κέκασμαι* κεκόσμημαι, διαπρέπω, πρτκ. τοῦ καίνυμαι (κασ-κόσμος), *μαντευόμενος κατεγήρα* ἔδιδε μαντείας μέχρι βαθέος γήρατος, *Κυκλώπεσι* τοπ. πτ. μεταξὺ τῶν Κ., *ὀπίσσω* ἐν τῷ μέλλοντι, *τελευτῶ* ἐκπληροῦμαι, *τάδε* ὅτι ἐτελέσθη σήμερον, *ἀμαρτάνω* τι-

νός στεροῦμαι, **ἔπωπῆ** θ. ὄρασις. — 513-16 **ἐδέγμην** ἀνέμενον, **ἐπειμμένος** ἀλκήν, **ἔων** ἄνθρωπος (εἷς), ὁ ὁποῖος, **ὀλίγος** βραχύς, ἀνθρωπάριον, πομπή, **ἀκικυς** 1 ἀδύνατος, ἄταρος, ψόφιος. — 517-21 **δεῦρο** δεῦρ' ἴθι, **ξείνια**. παραθέσω φιλόξενον τράπεζαν, **πομπή** ἀποστολή, ἀσφάλεια ἀποστολῆς, **κλυτός** 308, **ἐνοσίγαιος**, ἐνοσίχθων, **εὐχομαι ἔμμεν**, αὐτὸς αὐτὸς μόνος. — 522-5 **αἶ γάρ** εἰ γάρ, τὸ **δὴ** ἐπικεῖναι τὴν εὐχὴν, **ψυχή** ἀναπνοή, ζωή, **αἰών** ὁ, ἡ: ζωή, **εὖνις** 1 ἐστερημένος, ("Αἰς") "Αἶδος", "Αἶδι, κ. "Αἶδης ὁ Πλούταν (α(στ)-ιδεῖν, ἀθέατος), **δῆμος** "Αἶδος ἄδης, **ὡς** ὅπως: ὅτι ὁ Π. δὲν θὰ σὲ θεραπεύσει εἶμαι ἀκραδάντως περὶ τούτου πεπεισμένος, ἔχω μεγίστην βεβαιότητα: εἶθε νὰ εἶχον καὶ τὴν δύναμίν μου ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἐν ᾧ καὶ τὴν βεβαιότητα, ἵνα ἡδυνάμην νὰ σὲ φρονεύσω. — 526-35 **χεῖρ'** χεῖρε, **ὀρέγω** 328, **κλυθι** πρστκ. ἀορ. β' τοῦ κλύω, **γαιήοχος** (γαῖαν-**Ἔχω**, νεχο, φέρω) ὁ φέρων τὴν γῆν ὡς δίσκον ἐπὶ τῶν ὑδάτων, **κυανοχαίτης** κυανόκομος, γαλανόμαλλος, **ἔτεδν** (ἔτεος 3 (εἰμί) ἀληθῆς) ἀληθῶς, **ἐν κτίμενος** (κτιῖω) καλῶς ἐκτιμιμένος, κομψός, ὠραῖος, ἰδ. καὶ 130, **ὄψε** ἀργά, **πῆμα** (πάσχω) συμφορά. — 536-42 **ἔξαυτις** αὔτις, **λᾶας** ἄ., γεν. **λᾶος**, λίθος (λα-τόμος), **ἐπιδινέω** περιστρέφω, **ἀπέλεθρος** 2 (α(ἐπιτ. ἢ στ.), **πέλεθρον**, πληθος, πλέθρον) ἀμέτρητος, **ἐπερεῖδω** στηρίζω, καταβάλλω, **τυτθός** ὀλίγος, **ἐδεύησεν** (δέω) ὀλίγον ἔλειψεν (ὁ **λᾶας**), ὡς πρότ. ἀκολουθίας, **οἰήιον** οἶαξ, ἡ λαβὴ τοῦ πηδαλίου, **ἄκρον** κτγρ., **θέμωσε** 486.

491 **δις τόσσον** Ὁ ποιητὴς ἐλησμόνησε μετὰ τὰ ἐν 473 ὅτι ἦδη ὁ Ὅδ. εὐρίσκεται ἐκτὸς ἐπηκόου, μὴ δυνάμενος πλέον νὰ γίνῃ ἀκουστός. — 498 **σύν κεν ἄραξεν** ἢ ἐν τῷ πόντῳ ἢ παρὰ τὴν ἀκτὴν, ἔάν τὸ πλοῖον ὠθούμενον ὑπὸ τοῦ κύματος ἀνέστρεφεν, ἀντελαμβάνετο δ' ὁ Πολ. τὴν ἐκεῖ παρουσίαν αὐτῶν. — 508 **μάντις** εἶναι παναρχαία πίστις ὅτι ἡ θεότης ἐξαγγέλλει τῷ ἀνθρώπῳ διὰ σημείων τί πρέπει νὰ πράξῃ ἢ οὐ. Τὰ σημεῖα ταῦτα ἢ ζητοῦνται ἀπὸ τῶν θεῶν δι' εὐχῶν ἢ δίδονται ὑπ' αὐτῶν οἰκεία βουλήσει, τοιαῦτα δὲ σημεῖα εἶναι πτῆσις πτηνῶν, θροῦς ἱερῶν δένδρων, ὄνειροι, ἀστραπαὶ κλπ. Ἄλλ' οὐχὶ πάντες δύνανται νὰ ἐρμηνεύσωσι τὰ σημεῖα ταῦτα, ἀλλὰ μόνον ὁ εἰδήμων, ὁ μάντις, ὅστις κέκτηται τὸ δῶρον τοῦτο ἐξ ἰδίας πείρας καὶ ἐξ εὐνοίας τῶν θεῶν, κληροδοτουμένης ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱὸν ὡς πᾶσα δεξιότης. Ἡ λ. κατ' ἀρχὰς ἐσήμαινε τὸν μαινόμενον, τὸν πληρούμενον ἐνθουσιασμοῦ, θεότητος, ὅστις ἐν ἐκστάσει διατελῶν προεφήτευσεν τὰ ἀποκαλυπτόμενα εἰς αὐτὸν παρὰ τοῦ θεοῦ, εἶτα δὲ τὸν ἄνευ ἐκστάσεως ἀποκαλύπτοντα τὴν θεῖαν βούλησιν. — **ἡύς τε μέγας**

τε κατὰ τὰς ἑλλ. ἀντιλήψεις ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἦτο τέλειος ἀνὴρ.—
528 κυανοχαίτης διὰ τί ἡ κόμη τοῦ θεοῦ κυανῆ;—**538 Ἰν**
ἀπέλεθρον, διότι ἡ ἀπόστασις ἤδη πολὺ μεγαλυτέρα καὶ τὸ βλῆμα
 πολὺ μεγαλύτερον.

543-7 εὔσσελμος 127, ἦατο ἦντο, ποτιδέγμενοι μ. ἀορ. β',
 προσδεχόμενοι, **νῆα** μὲν ἡ κυρία πρότ., **ψάμαθος** θ. ἄμμος, **ξηγμῖς**
 150.—**548-55 θῖς** 46, **ἔξοχα** ἔξαιρετικῶς, **δόσαν ἔξοχα** ἔξελον
 160, **κελαινεφῆς** (κελαινὸς μέλας-νέφος, ἀντὶ κελαινοεφῆς) ὁ συγ-
 κεντρῶν ἐν τῷ οὐρανῷ τὰς μαύρας νεφέλας, **ἀνάσσει**+τοπ. πτ. (με-
 ταξὺ ὄλων), **ῥέξω** θύω, **ἐμπάζομαι** φροντίζω, ἐνδιαφέρομαι, **μερ-**
μηρίζω (μέρ-ιμνα) διανοοῦμαι, **ἀπολοῖατο** ἀπόλοιντο.—**556-66**
προτέρω 62, **ἀκάχημαι** 62.

542 χέρσον τῆς νήσου τῶν Κυκλάπων. — **550 ἀρνηὸν** τὸν
 κριὸν τὸν σφάσαντα αὐτόν πῶς ἐλέγετο τὸ ἔξαιρετικὸν τοῦτο δῶρον
 πρὸς τὸν ἡγεμόνα;—**553 μηρία** Οἱ ἀρχαῖοι ἐκ τοῦ σφαγίου ἔκαιον
 πρὸς τιμὴν τῶν θεῶν τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν (μηρία), ἐπὶ τῶν ὁποίων
 ἄφηνον καὶ ὀλίγον κρέας, τὸ δὲ λοιπὸν ψηνόμενον ἔτρωγον οἱ
 θύοντες. Ἡ θυσία προσηνέχθη εἰς τὸν Δία διὰ τὴν τιμωρίαν τοῦ
 μισοξένου Κύκλωπος Πολ. καὶ εἰς εὐγνωμοσύνην ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ.—
 Πόθεν γινώσκει ὁ Ὅδ. ὅτι ὁ Ζεὺς **οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν**; — **554**
 Τοῦτο προσθέτει ὁ Ὅδ. ὡς λόγον τῶν ὑστέρων παθημάτων αὐτοῦ,
 τὰ ὁποῖα, ἐν ᾧ προῆλθον ἐκ τῆς κατ' αὐτοῦ ὀργῆς τοῦ Ποσειδῶ-
 νος, ἀποδίδει ἐν τούτοις εἰς τὸν Δία, διότι παρὰ τὴν θέλησιν τού-
 του δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Ποσειδῶν.

Κ

1-4 Αἰολίη ἐπίθ. ἡ τοῦ Αἰόλου, **Ἴπποιάδης** υἱὸς τοῦ Ἴπλό-
 του, **πλωτὸς** 3 ἐπιπλέων, **περὶ μιν** (ἐστί), **λισσὸς** λειτὸς, ὀλισθηρὸς,
 κτηρ., **ἀναθέω**, ἀναδέδρομε, : ἔχει ἀνυψωθῆ, προβάλλει, ἀναδύεται
 (ἐκ τῆς θαλάσσης), **πέτρη** ὑποκ.—**5-13** καὶ δώδεκα, πλὴν αὐτοῦ τοῦ
 ἰδίου, **τοῦ** ἐκ τούτου, εἰς τὸ **γεγάσιν** ἔχουσι γεννηθῆ (καὶ ζῶσι),
γέγονα-γέγαα, ὡς **μέμονα-μέμαα**, **ἠβῶντες**, ἠβᾶω, ἔφηβοι, **ἐνθα**
 ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας (διὰ τὸ ἀποκεκλεισμένον τῆς νήσου καὶ τὸ
 ἰσάριθμον υἱῶν καὶ θυγατέρων), **υἷάσι** κατὰ τὸ πατράσι, **ἀκοίτις**
 αἰτ. πλ. τοῦ **ἀκοίτις** α 39, **κεδνὸς** (κῆδομαι) σεβαστὸς, **δαίνυμαι** ι
 162, **ὄνηαρ**-ατος οὐ. (ὄνινημι ὠφελῶ) φαγητά, **κνισήεις** γεμᾶτος
 ἀπὸ κνίσαν, **δῶμα** μέγαρον, **περιστεναχίζομαι** ἀντηχῶ πέριξ (τοῦ
 μεγάρου) πρὸς τὰς εὐφροσύνους φωνὰς (μουσικὴν καὶ ᾠδὴν) αὐτοῦ.

δ' αὐτε ἀφ' ἑτέρου δέ, τοῦναντίον, *αἰδοῖος* β (αἰδῶς) σεβαστός, *τά-
πης-ητος* ἄ. σκέπασμα μάλλινον, *τρητός* β (τρώω τρυπῶ) τρυπητός,
λέχος οὐ. (*λέχω) κλίνη, *μὲν* μὴν, ἀληθῶς, ὄντως, *καὶ* τῶν, *πόλις*
ἀκρόπολις. — *14-8 φιλέω* φιλεύω, *ἐξερεῖνω* ἐρωτῶ λεπτομερῶς,
Ἴλιος θ. παρ' Ὁμ., οἱ μεθ' Ὁμ. πάντες: Ἴλιον, *μὲν* ἀληθῶς, πρά-
γματι, *κατὰ μοῖραν* ἐν τάξει, ἀκριβῶς, *καταλέγω* (ἀπαριθμῶ) ἐκ-
θέτω, διηγοῦμαι, *δδδς* ἀποστολή εἰς τὴν πατρίδα, ἀπόπλους, *καὶ*
ἐγών, ὡς ἐκείνος ἠρώτα, *οὐδέ τι κεῖνος* καὶ κεῖνος (ὅπως ἐγὼ ἐφά-
νην ὑποχρεωτικὸς συμμορφωθείς πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν του) οὐδαμῶς,
ἀναίνομαι ἀρνοῦμαι. — *19-26 δέ μ'* δέ μοι, *ἐννέωρος* 2 (*ᾠρος*
ἄ. τὸ ἔτος) ἐννεαετής, μέγας, *βύκτης* ἄ. (βύζω, *βυκάνη* σάλπιγξ, *bu-
cina*) ὁ συρίζων, *κέλευθος* ι 261: ἀνέστειλε τὰς κινήσεις των, *τα-
μῆς* οἰκονόμος, ἐλιστάτης, *ἡμὲν-ἡδὲ* καὶ-καί, *παύω* κατευνάζω,
κατέδει (ἀσκόν), *μέρμις-ιθος* θ. νῆμα, *ἵνα μὴ τι παραπνεύση*
κατ' ἔννοιαν διορίζει πάσας τὰς προηγηθείσας ἐτοιμασίας τοῦ Αἰό-
λου 19-23 καὶ ἰδίᾳ τὸ *κατέδει*: ἵνα μὴ παρὰ τὸν πνέοντα οὖριον
ἄνεμον (ἦ: παρὰ τὴν φορὰν τῶν καλῶς πλεόντων πλοίων) πνεύση
ἐξερχομένη ἐκ τοῦ ἀσκοῦ ἔστω καὶ ἡ ἐλαχίστη πνοὴ τοῦ ἐναντίου
ἀνέμου, *προῖημι* ἀφήνω, ἀπολύω, *ἄῆμεν* ἄημι πνέω, φουσῶ
πρβλ. ἄνεμος, ventus ἄελλα (θύελλα), ἄηρ, αὔρα, ἀτμός, *anima*.
— *26-7 οὐδ' ἄρ'* ἄλλ' ὡς ἐδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων, δὲν ἐπέπρωτο
νὰ φέρη εἰς πέρας τὴν βουλήν του, *ἀφραδίη* ι 36, (ἡμῶν) *αὐτῶν*,
ἀπωλόμεθα περὶ μεγάλης συμφορᾶς. — *28-33 ὁμῶς* (ὁμός)
ὁμοίως, ἄνευ διακοπῆς ἡμέραν καὶ νύκτα, *καὶ δὴ* καὶ ἦδη, *λεύσσω*
(λευκ-ός, λευκ-, λυκ-, *lux*, *luc-idus*, λυκ-αυγές, λυκό-φως, Λύκ-ειον,
λύχ-νος) ι 166, *πυρπολέω* καίω πυρὰ, *πὺς νηός* τὸ σχοι-
νίον τὸ προσδεδεμένον εἰς τὸ κατώτερον ἄκρον τοῦ ἰστίου, δι' οὗ
ῥυθμίζεται ἡ θέσις τοῦ ἰστίου πρὸς τὸν ἄνεμον (νῦν σκότα), *νωμάω*
κινῶ, χειρίζομαι, *οὐδέ τω* παράταξ. ἀντι: χωρὶς νά, *θάσσοι* ταχύτε-
ρον, πολὺ ταχέως. — *34-45 ἄγομαι* τί μέσον; *δᾶρα* κτηρ., *37* ὡς
ἐξῆς δὲ πᾶς τις ἔλεγε ῥίπτων βλέμμα εἰς ἄλλον παριστάμενόν του, ὃ
πόποι περιέρχον πρᾶγμα! πόσον αὐτὸς ἐδῶ, *τίμιος* τιμημένος, μὲ
πόσῃν ἀγάπῃν καὶ τιμῇν περιβάλλουσιν αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι, *δτεων*
ῶν τινων, *κειμήλιον* (κείμεαι) πολῦτιμον πρᾶγμα (κατατιθέμενον ἐν
ἀσφαλεῖ), *ληλις-ιδος* θ. λάφυρα (γεν. διαιρ.), *ἡμεῖς δὲ* ἀντι: ἐν ᾧ
ἡμεῖς, *αὐτε* τοῦναντίον, *ὁμός* ὁμοῖος, ὁ αὐτός, *νίσσομαι* (νεο-(νό-
τος), *νι-νεο-ομαι*, *νί-νσο-μαι*, *νίσσομαι*) ἐπιστρέφω, *σὺν ἔχοντες*
ἔχοντες ἐστιαυρωμένας τὰς χεῖρας, οὐχὶ κρεμασμένας, *κνεαὺς* κτηρ.,

καὶ νῦν καὶ τώρα ἀκόμη, **φιλότητι** ἀπὸ ἀγάπην, **δσσοσ** ἐπιφ., ἢ *τις* ἐπιτ. τὴν *δσσοσ*, πόσον πολὺς, πόσον ἀμέτρητος.—**46-9 δροῦα** ὄρμῳ, **ἐξοροῦα**, **πόντος** τὰ ἀνοικτὰ τῆς θαλάσσης, **γαίης ἀπὸ μακρὰν τῆς**.—**49-55 ἐγρόμενος** ἄορ. τοῦ **ἐγειρεσθαι, μερμηρίζω** ἰ 554, **ἀποφθίμην** ἀντὶ **ἀποφθίμην**, εὐκτ. ἄορ. τοῦ **ἀποφθίνω** ἀποθνήσκω ἢ εὐκτ. ἐκ τῆς ἀπορημ. ὑποτ. τοῦ εὐθέος λόγου **ἀκέων** ἰ 427, **ἔτλην** ἰ 435, **μέτειμι** εἶμαι μεταξὺ **ἔμεινα** (ἐν ζωοῖσι) ἦ: ἐνεκαρτέρησα.—**56-63** 56-8=ἰ 85-7, **ὀπάζω**, **ὀπάζομαι** λαμβάνω ὀπαδόν, **οὐδὸς** ἄ. κατώφλιον, **σταθμοὶ** παραστάδες, **θαμβέω** ἐκθαμβοῦμαι, ἐκπλήττομαι, **ἐρέομαι** εἶρομαι.—**63-6** **πῶς** τί σοὶ συνέβη, ὥστε νά, **χραῦα**, ἄορ. **ἐχραφον**, προσβάλλω, καταδιώκω, βλάπτω, **τοὶ σοί, ἦ μὲν** καὶ ὅμως πράγματι, εἰς τὰ σφιστά, **ἐνδυκέως** ἐπιμελῶς—**67-70 μετεφώνεον** ἔλεγον μεταξὺ αὐτῶν, **ἄχυνμαι** (αχ-, ἀκαχίζομαι) ἀναστενάζω, **ἀάω** βλάπτω, **πρὸς τοῖσι** ἐκτὸς τούτων, **ἀκέομαι** θεραπεύω, διορθώνω (τὴν ζημίαν, τὸ κακόν), **καθάπτομαι** προσαγορεύω, προσφωνῶ.—**71-6 ἄνεως** 2 (α(στ.)-αῦω, ἄν-ηF-ος, ἄνεως) ἄφωνος, ἄναυδος, **ἔρρε** (ἔρρω, ἔρρ' ἐς κόρακας) χάσου, κρημνίσου ἀπ' ἐδῶ, **ἐλεγχῆς** 2 (τὸ ἐλεγχος ὄνειδος, αἰσχύνη) ἐπονείδιστος, ἐπαίσχυντος, **θέμις ἐστὶ** ἔξεστι, **κομίζω** (καὶ **κομέω**) περιποιοῦμαι (ἵππο-κόμος), **ἀποπέμπω** (οἴκαδε δι' εὐνοϊκοῦ ἀνέμου), **τὸν τοιοῦτον**, ἕνα ἄνδρα ὡς αὐτός, ὁ ὁποῖος, **ἄρα**. . . γενόμενος μισητὸς εἰς τοὺς θεοὺς, ὡς εἶναι προφανές ἐκ τῆς ἐπανόδου σου, **τόδε** ἐνθάδε (κυρίως ἐπιθ. διορθ. τοῦ συστ. ἀντικμ.), **ὡς εἰπὼν** διὰ τούτων τῶν λόγων.

1 **Αἰολίη** μυθικὴ νῆσος, κατὰ τοὺς μυθολογιστὰς μία τῶν Λιπαρῶν ἢ τοῦ Αἰόλου, Β τῆς Σικελίας, κατὰ τινὰς ἢ Στρογγύλη (νῦν *Stromboli*), κατ' ἄλλους ἢ Λιπάρα. — 3 **πλωτῆ** Αἰ νῆσοι τοῦ Αἰόλου ἦσαν 7, πλωταὶ καὶ περιδρομοὶ. Μεταξὺ τῶν πλωτῶν νήσων, καλουμένων καὶ **πλωάδων**, ἐμνημόνευον οἱ ἀρχαῖοι καὶ τῆς Δήλου, ἣτις ἔπαισε κινουμένη εὐθὺς μόλις ἢ Λητῶ ἐγέννησεν ἐπ' αὐτῆς τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, καὶ τῆς Αἴγυπτ. νήσου Χέμμιοσ. Πρὸβλ. καὶ τὰ περὶ τῶν Συμπληγάδων πετρῶν ἐν τῇ ἀργοναυτικῇ ἐκστρατείᾳ. Ὡς φαίνεται, πρόκειται περὶ μυθώδους παραστάσεως ἀντικατοπτρισμῶν, ὡς οὗτοι ἐνεφανίζοντο τοῖς ναυτίλοις ἐν τῇ θαλάσσει, γνωσιότατοι ὑπὸ τὸ ὄνομα *Fata Morgana*. — 4 **χάλκεον ἄρρηκτον**, ἵνα ἐγκλειώνται ἀσφαλῶς ἐν αὐτῷ οἱ ἄνεμοι. Περὶ τοῦ χαλκοῦ ἰ 55.—7 Πλὴν τοῦ παραδείγματος τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας, ἀδελφῶν ἅμα καὶ συζύγων, οὐδὲν ἕτερον τοιοῦτον παράδειγμα παρ' Ὀμήρῳ μνημονεύεται. Μόνον παρὰ Πτολεμαίοις τῆς Αἰγύπτου

ἐγίνοντο γάμοι ἐσεροθαλῶν ἀδελφῶν ἐκ διαφορῶν μητέρων. Ἐκ τοῦ γάμου τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἥρας δυνάμεθα νὰ εικάσωμεν ὅτι τοιοῦτοι γάμοι ἐν παλαιότεροις χρόνοις δὲν θὰ ἦσαν ἀπρεπεῖς καὶ σκανδαλώδεις. Ἐνταῦθα οἱ υἱοὶ τοῦ Αἰόλου ἐνυμφεύθησαν τὰς ἀδελφὰς αὐτῶν διὰ τὰς ἔξαιρητικὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ζῶσιν ἐκεῖ, κειχωρισμένοι τοῦ λοιποῦ κόσμου.—**9** *ὄνηατα* πάντοτε περὶ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ κρέατος τοῦ φαγητοῦ.—**10** *δῶμα-αὐλή* Ὁ Ὀμ. οἶκος συνίσταται α') ἐκ τῆς *αὐλῆς*, ὑπαίθρου, συνήθως σχήματος τετραγώνου, εἰς ἣν εἰσερχόμεθα ἔξωθεν διὰ *προθύρου*· ἡ αὐλή ἔχει στοὰς ἀνοικτὰς πρὸς τὰ ἔσω, τὰς *αἰθούσας*, σχηματιζομένας διὰ σειρᾶς κίονων παραλλήλων πρὸς τὰς πλευρὰς αὐτῆς· β') ἐκ τοῦ *μεγάρου*, μεγάλου ὀρθογωνίου ἢ τετραγώνου δωματίου, φέροντος ἔξωθεν κίονας ὑποβαστάζοντας τὴν ὀροφήν καὶ μεταξὺ αὐτῶν τὴν ἐστίαν· καὶ γ') ἐκ τῆς εἰσόδου ἀπὸ τῆς αὐλῆς εἰς τὸ μέγαρον, ἣτις ἐσχηματίζετο ἐκ προεκτάσεως τῶν δύο πλαγίων τοίχων τοῦ μεγάρου πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ ἐκ διατομῆς αὐτῶν δι' ἐγκαρσίου τοίχου φέροντος θύρας(-αν) καὶ διαιροῦντος τὴν εἴσοδον εἰς δύο τμήματα, 1) τὸ πρόσθιον πρὸς τὴν αὐλήν, τὸ καλούμενον *αἰθουσαν δώματος*, καὶ 2) τὸ ὀπισθεν τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ μεγάρου, ὅπερ ἐκαλεῖτο *πρόδομος*. Ὡς ἐνδιαίτημα τῆς οἰκογενείας ἐχρησίμευε τὸ μέγαρον, ὅπου ἔτρωγον οἱ οἰκοδεσπότες, συνεσκέπτοντο, ἠργάζοντο, ἐκεῖ δὲ ἐκοιμῶντο καὶ τὰ μικρὰ αὐτῶν τέκνα, ἐν ᾧ οἱ οἰκοδεσπότες ἐκοιμῶντο ἐν ἰδίῳ διαμερίσματι, ἐν τῷ βᾶθει τοῦ μεγάρου, *μυχῶ δόμοιο*. Ἄλλ' οἱ ἔφηβοι υἱοὶ καὶ θυγατέρες καὶ δὴ οἱ ἔγγαμοι ἐκρίθη εὐπρεπέστερον νὰ ἔχωσιν ἰδίαν κατοικίαν, τὸν *θάλαμον*, κοιτῶνα ἅμα καὶ μέγαρον, ἀποτελούμενον ἐκ μικροτέρου μεγάρου καὶ προδόμου καὶ ἐπικοινωνοῦντα πρὸς τὴν πατρικὴν αὐλήν, ἐν ἣ ἐκτίζετο. Περὶ τὰ κύρια ταῦτα μέρη τοῦ Ὀμ. οἴκου ὑπῆρχον καὶ δευτερεύοντα παραρτήματα, χρησιμεύοντα ὡς ἀποθήκαι, λουτρόν, *χάριν* τῆς ὑπηρεσίας κ. ἄ., Πίν. IB'. Καὶ ἐνταῦθα δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὅτι συνευχωῦντο μὲν οἱ παῖδες μετὰ τῶν γονέων ἐν τῷ κυρίῳ μεγάρῳ, ἀλλ' ὅτι ἕκαστον ζεῦγος εἶχεν ἴδιον θάλαμον ἐν τῇ αὐλῇ, εἰ καὶ τοῦτο δὲν λέγεται.—Φαίνεται ὅτι ὁ Ὀδ. ἅμα εἰσελθὼν εἰς τὴν αὐλήν εὗρεν αὐτὴν ὀλόγουρα ἀντηχοῦσαν ἐκ τῆς οἰκογεν. εὐωχίας, ἣς ἀρτύματα ἦσαν ἄσματα καὶ χοροί. Ἡ συμβίωσις αὕτη τῶν οἰκογενειῶν τῶν υἰῶν μετὰ τῆς τοῦ πατρὸς εἶναι ὑπόδειγμα τῆς παλαιᾶς οἰκογεν. κοινωνίας, συνοικήσεως τῶν ἐγγόνων τοῦ αὐτοῦ γενάρχου, οἵτινες κατοικοῦσιν ἐν τῷ αὐτῷ κτήματι, ἔχουσι κοινὰς τὰς γαίας καὶ ζῶσι

κοινή ἀπὸ τῶν προϊόντων κοινῆς ἐργασίας, τῶν μὲν ἀνδρῶν θη-
 ρευόντων, καλλιεργούντων τὴν γῆν, κατασκευαζόντων ὄπλα κλπ., τῶν
 δὲ γυναικῶν ἀσχολουμένων περὶ τὰ οἰκιακὰ (τοῦτο συμβαίνει καὶ
 σήμερον πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν κώμαις). Τὸ σύνολον τῶν συγγε-
 νικῶν οἰκογενειῶν ἐκλήθη *πατριὰ* ἢ *πάτρα*, ἧς προϊστάτο ὁ γενάρ-
 χης, ὁ πατὴρ τῆς ἀρχικῆς οἰκογενείας (ὁ ὕστερον κληθεὶς πατριάρχης,
 ἔξ οὗ καὶ ὁ βίος πατριαρχικός), τούτου δὲ ἀποθνήσκοντος ὁ πρεσβύ-
 τatos υἱὸς ἢ ὁ ἀσκῶν μεγίστην ἐπιρροὴν διὰ τῆς προσωπικότητος
 καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ. Οὕτως ἐμορφώθησαν καὶ αἱ πρῶται κῶμαι
 (μορφοῦνται δὲ καὶ σήμερον) καὶ ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται διὰ τί τὸ πα-
 λαιότατον πολίτευμα ἐν Ἑλλάδι ἦτο μοναρχικόν.—**12 τρητοῖς**,
 διότι ἔφερον ὀπάς, δι' ὧν διήρχοντο οἱ διασταυρούμενοι πλατεῖς
 ἱμάντες [τόνοι ἢ αἱ κειρίαι], χρησιμεύοντες πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπὶ
 τῆς κλίνης ἐπιστρωννυμένης στρωμνῆς ἢ ὀθονῶν.—**13 πόλιν** Κατὰ
 τοὺς πειρατικὸς ἐκείνους χρόνους αἱ πόλεις πρὸς ἀσφάλειαν ἐκτί-
 ζοντο ἐπὶ ὄχυρῶν ὑψωμάτων περιβαλλομένων διὰ τείχους, ἐντὸς τοῦ
 ὁποίου κατῴκει ὁ ἄρχων καὶ ὁ λαός, ἐὰν ὁ συνοικισμὸς ἦτο μικρὸς·
 ἀλλ' ἐὰν ὁ συνοικισμὸς μέγας, κατῴκει ἐκεῖ μόνον ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ
 περὶ αὐτόν, ὁ δὲ πολὺς λαὸς ἔξω ἐν τοῖς ἀγροῖς κατὰ γένη ἢ οἰκογε-
 νείας καὶ μόνον ἐν ἀνάγκῃ κατέφευγεν εἰς τὸ ὄχυρόν, ὅπερ ἐν πάσῃ
 περιπτώσει ἦτο τὸ κέντρον τοῦ κράτους, ἢ *πόλις* ἢ *ἀκρόπολις* διὰ
 τὴν θέσιν ἢ *ἄκρη*. Κατ' ἀναλογίαν καὶ ὁ τετειχισμένος χώρος, ἐν ᾧ
 κατοικεῖ ὁ Αἴολος, καλεῖται πόλις.—**ἰκόμεθα** πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ
 προσορμισθῶσιν εἰς πλωτὴν νῆσον δὲν ἐνδιαφέρει τὸν ποιητὴν, ὅστις
 γινώσκει ὅτι ἀφηγεῖται μῦθον.—**15 Ἴλιον Ἀργεῖων τε νέας** ἢ
 φράσις ὑποδηλοῖ τὸ περιεχόμενον τῆς Ἰλιάδος καὶ ἄλλων σχετικῶν
 ἐπῶν, *νόστιον Ἀχαιῶν* τὸ περιεχόμενον τῆς Ὀδυσσεΐας καὶ ἄλλων
 ἀναλόγων ἐπῶν.—**19 ἐννέωροιο**, ἵνα δηλωθῇ ὅτι τὸ δέρμα ἦτο καὶ
 μέγα, δυνάμενον νὰ περιλάβῃ πάντας τοὺς ἀνέμους, καὶ στερεόν. Ὁ
 Ὀδ. λαμβάνει τὸν ἀσκὸν ὡς ἀσφαλὲς ἐνέχυρον εὐτυχοῦς πλοῦ, διότι
 εἰς αὐτὸν τοῦτον ἐνεπιστεύθη ἢ ἄγρουπος φύλαξις αὐτοῦ.—**25 Ζε-
 φύρου**, ἵνα φέρῃ τὸν Ὀδ. πρὸς Α ἢ ΝΑ, ὅπου ἡ Ἰθάκη.—**30
 πυρπολέοντας** ποιμένας.—**35 χρυσὸν κ. ἀργυρον** Τὰς κούφας αὐ-
 τῶν ὑπονοίας περὶ βαρυτίμου περιεχομένου τοῦ ἀσκοῦ προνοκάλεσε τὸ
 κατηραμένον *ἀργυροῦν* νῆμα, δι' οὗ ἦτο δεδεμένον τὸ στόμιον τοῦ
 ἀσκοῦ. Πόθεν ὁ Ὀδ. γινώσκει τὰ διαμειφθέντα δὲν λέγει ὁ ποιη-
 τῆς· πόθεν ὁμως θὰ ἔμαθε ταῦτα;—**46 νίκησε** τί εἰκάζομεν ἐκ τῆς
 λέξεως περὶ τῶν γνωμῶν τῶν ἐταίρων;—**48 τοὺς δὲ** δὲν περιλαμ-

βάνει καὶ ἑαυτὸν ἢ διότι εἶναι ἀμέτοχος τοῦ πραξικοπήματος ἦ, διότι μόνοι παρηκολούθουν τὸ πάθημά των, ἐν ᾧ ὁ Ὅδ. ἐκοιμᾶτο, ἀφυπνισθεὶς ἐκ τῶν θορήνων αὐτῶν — **53 καλυψάμενος** ἐκ θλίψεως, ἵνα ἀπομονώσω ἑμαυτὸν ἀπὸ τοῦ ἔξω κόσμου, ὅστις οὐδὲν πλεον θέλητρον μοὶ παρεῖχε. — **55 αὖτις ἐπ' Αἰολίην**, διότι οἱ ἄνεμοι ἐπιστρέφοντες εἰς τὰ ἴδια παρέσυρον μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὰς 12 ναῦς τοῦ Ὅδ. — **59 κήρυκα** Τῆς αὐτῆς τιμῆς πρὸς τοὺς αἰοιδούς τυγχάνει ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν βασιλέων καὶ ὁ κήρυξ. Εἶναι βοηθὸς τοῦ βασιλέως φέρων ὡς οὗτος σκῆπτρον, τιμητικὴν ῥάβδον, δεῖγμα τοῦ ἀξιώματος αὐτοῦ. Ἐν ταῖς ἐθροταῖς ἄγει τὴν ἱερὰν ἑκατόμβην εἰς τὸν βωμὸν τοῦ θεοῦ, ἐν ταῖς εὐωχίαις κεραννύει καὶ οἰνοχοεῖ τὸν οἶνον, δι' οὗ προσφέρονται σπονδαί, ὑληρετεῖ ἐν συμποσίῳ, ἐπιμελούμενος καὶ πολλῶν ἄλλων ἔργων ἐκτελουμένων ἄλλως ὑπὸ τῶν θεραπόντων, ἀνακοινοῖ παραγγελίας τοῦ βασιλέως καὶ ὡς ἱερός καὶ ἀπαραβίαστος χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς πρεσβευτής. Ὁ τοῦ Ὅδ. ἐκαλεῖτο Εὐρυβάτης. — **60 βῆν** Κατόπιν τῆς ἀφροσύνης τῶν ἐταίρων ἀμφιβάλλον περὶ τῶν διαθέσεων τοῦ Αἰόλου μεταβαίνει αὐτὸς λαμβάνων καὶ κήρυκα διὰ τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα τῆς πρεσβείας ἐν. ι 88 τί εἶχε πράξει; — **εἰς δώματα** Ἐν τίνι στίχῳ λέγεται ὅτι ἔφθασεν εἰς αὐτά; πῶς λοιπὸν πρέπει νὰ μεταφρασθῇ ἐνταῦθα; (ι 106). **62 ἐπ' οὐδοῦ** ὡς ἰκέται, ὡς συνήθως ἔπραττον οἱ δυστυχεῖς. — **64 δαίμων** (*δαίω μοιράζω) ὁ κατανέμων τὴν μοῖραν θεός, ἢ θεότης (ἀορίστως, καὶ β') ἢ (κατανεμομένη) μοῖρα. — **75 θεοῖσιν ἀπεχθόμενος**. Ὁ Αἰόλος 2 παρεστάθη ὡς φίλος τῶν θεῶν καὶ ὡς τοιοῦτος ἀναγνωρίζει ὡς ἁμαρτωλὸν καὶ θεοστυγῆ τὸν ἄνδρα, ὅστις παρὰ πᾶσαν τὴν βοήθειαν, ἣν ἐπεδαψίλευσεν αὐτῷ, δὲν ἠδυνήθη νὰ σωθῆ. Ὅθεν εὐθύς χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ διευκρινήσῃ τοὺς ἐν 68 ὑπαινιγμοὺς ἀποτομώτατ' ἀποπέμπει αὐτόν. Ὁ Ὅδ. λαμβάνει ἤδη τὴν βεβαίωσιν τῶν ι 553 ἐκτεθέντων ὅτι ὁ Ποσειδῶν ὑπήκουσε τῆς εὐχῆς τοῦ Κύκλωπος καὶ οἱ θεοὶ ὠργίσθησαν κατ' αὐτοῦ.

77-86 τείρω ι 441, **εἰρεσίη** (ἐρέτης) κωπηλασία, **ἀλεγεινός** ἀλγεινός, ἐπίμοχθος, **ματιή** θ. ἀφροσύνη, σφάλμα, **πομπή** μέσον ἀποστολῆς εἰς τὴν πατρίδα, **ᾄθι** οὐ, ὄπου, **ποιμένα** βουκόλον, **ποιμήν** (προβάτων), **ἠπύω** (φωνάζω) προσφωνῶ, χαιρετίζω, **εἰσελάω** εἰσελαύνω, εἰσάγω (τὰ πρόβατα), **ἐξελάων** (τοὺς βοῦς), **ὑπακούω** ἀποκρίνομαι, ἀντιχαιρετίζω, **ἐνθα** ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας, τούτων οὕτως ἐχόντων, **ἀυπνος** μὴ ἔχων ἀνάγκην ὑπνου, **δοῖς** διπλοῦς, **ἐξαιρομαι** λαμβάνω, κερδίζω, **ἀργυφος** 2 (ἀργός λευκός -φάος)

λευκός 82-6: όπου ὁ ποιμὴν εἰσάγων τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν μάνδραν τὰ πρόβατα χαιρετίζει τὸν βουκόλον, ὅστις ἐξάγων (σχεδὸν συγχρόνως) τοὺς βοῦς ἀνταποδίδει τὸν χαιρετισμόν. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀνὴρ μὴ ἔχων ἀνάγκην τοῦ ὕπνου θὰ ἠδύνατο νὰ κερδίσῃ διπλοῦν μισθόν, τὸν μὲν ἕνα βόσκων βοῦς (ἐξερχόμενος ὡς βουκόλος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐπιστρέφει μετὰ τῆς ποιμνῆς ἐκ τῆς βοσκῆς ὁ ποιμὴν), τὸν δὲ ἄλλον λευκὰ πρόβατα· διότι νύξ καὶ ἡμέρα διαδέχονται συντομώτατα ἀλλήλας (μόλις ἀρχίσῃ ἡ νύξ, πλησιάζει ἤδη πάλιν τὸ χάραγμα τῆς ἡμέρας).—87-96 *ἐνθα* τότε, ἡ κυρ. πρῶτ. τοῦ *ἐπει* ἐν 91, *ἐς* πρὸς, *κλυτός* 3 ἐξαισίος, *ἠλίβατος* ι 243, *τετύχηκε* (τυγχάνω) ὑπάρχει, ἐκτείνεται, *διαμπερές* (διὰ-ἀμπερές, ἀνὰ-πέρας) πέρα πέρα, ἀνευ διακοπῆς, *ἀμφοτέρωθεν* τῆς εἰσόδου, *προβλῆς*-ἦτος προεξέχων, *ἐναντίος* ἀντιμέτωπος, ἀντικρῦ, *στόμα* στόμιον, εἴσοδος, *προέχω* προεξέχω, προβάλλω, *ἀραιός* στενός, *ἀραιή* δὲ . . . παράταξις ἀντὶ: ὥστε, *ἐνθα* ἐκεῖ, ἀπόδ. εἰς 87, *ἔχω νέας* διευθύνω, *ἀμφιέλισσα* ι 64, *κοῖλος* διὰ τοὺς πέριξ βράχους, *ἄρα* λοιπόν. *πλησίαι* ἢ μία πρὸς τὴν ἄλλην, *γὰρ* τί αἰτιολ.; *ἀέξω* ἐγείρω, ὑψῶ, *μὲν* ἀληθῶς, *ὀλίγον* μικρόν, *ἀμφι* ἐπίρ. ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου ἕως τὸ ἄλλο, *λευκός* στίλβων, διαφανής: γαλήνη προβάλλουσα τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης μαρμαίρουσαν, *σκέθον* ἐκράτησα, *ἔξω* τοῦ λιμένος, *ἐσχατιή* τὸ ἐξώτατον μέρος τοῦ λιμένος, *πείσματα* 136.—97-102 *παιπαλόεις* 3 (*παίπαλον* κρημνός, πάλλω) ὁ ἔχων ἀναπάσεις, προεξοχὰς τοῦ ἐδάφους, τραχύς, ἀλότομος, *ἐς σκοπιήν* εἰς τὸ ἀνελεθῶν, *ἐνθα* τότε, *οὔτε βοῶν* . . . δὲν ἐφαίνοντο ἐκτάσεις κεκαλλιεργημέναι οὔτε διὰ βοῶν οὔτε δι' ἀνθρωπ. χειρός, ἢ: δὲν ἐφαίνοντο ἴχνη οὔτε γεωργίας οὔτε δενδροκομίας ἢ ἀμπελοουργίας, *αἰσσω* (αἶξ, αἶγες κύματα, *Αἰγαῖον* κυματῶδες, *αἰγίς*), 100-2=88-90.—103-11 *ἴσαν* ἦσαν, *λείη ὁδός* ὁμαλή, πεδινή, ἀμαξιτή, ἢ αἰτ. εἰς τὸ ἴσαν, *ἐκβάντες* τῆς νεώς, *ἦπερ* διὰ τῆς ὁποίας ἀκριβῶς καί, *κατ' ἀγινέω* κατάγω, φέρω κάτω, *ὕλη* ξύλα, *ξύμβληντο* μ. ἀορ. β' τοῦ *συμβάλλομαι* συναντῶ, *ὕδρεύω* ὑδρεύομαι, *θυγατέρ'* θυγατέρι, *Ἰφθίμος* εὐρωστός, ῥωμαλέος, *ἄρα* δηλαδή, *κατεβήσεται* μεικτοῦ ἀορ. ἀντὶ ὑπρστ., *τῶνδε* τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἀνθρώπων, *τοῖσιν*-τέοισιν-τίσιν, τοπ. πτ. μετὰξὺ τίνων, *μάλ'* αὐτίκα εὐθύς ἀμέσως, *ἐπέφραδεν* ἀορ. τοῦ φράζω, δεικνύω, *δῶ* δῶμα, βραχὺς τύπος, ὡς *κρῖ* κριθή, *ὑπερεφής* 2 (*ὑπι-ερέφω*, ὀροφή) ἔχων ὑψηλὰ τὴν ὀροφήν, ὑψηλός.—112-7 *κλυτός* περιφημος, *τὴν* δὲ περιτεύει ὁ *δέ*, λείψανον τῆς πάλαι ποιῆ κατὰ παρατά-

ξιν συντάξεως, *τὴν* ἐκεῖ, *ὄσῃν* τοσαύτην, ὄση ἐστὶ . . , ἔλξις ὑποκ. κ. κτηγμ. ἅμα, *καταστρυγέω*, κατέστρυγον, κατατρομάζω, *ἐκάλει* ἔστειλε νὰ καλέσῃ, ἢ ἐφώναζε, *Ἀντιφαιτῆα* μεταπλ. ἀντί: Ἀντιφάτην, *ὄν* ἕόν, *δὴ* τότε, *μῆδομαι* μελετῶ, σχεδιάζω, *λυγρός* ι 454, *τῶ δὲ δύο* οἱ δὲ δύο ἄλλοι, *αἰξάντε* ἀφ' οὗ ἐτινάχθησαν, ἐπετάχθησαν ἔξω.—118-124 *τεῦχε βοῆν* ἐρρήγγυε πολεμικὰς κραυγὰς, διέταξε νὰ . . , *αἰόντες* (τῆς βοῆς), *ἄνδρεςσι* πρὸς τοὺς συνήθεις ἄνδρας, *οἱ ῥα* οἱ ὅποιοι τότε, συνεπεία τῆς κραυγῆς, *ἀπὸ πετράων* ἀπὸ τῶν περὶ τὸν λιμένα βράχων, *χερμάδιον* χειροπληθῆς λίθος, ὀγκώδης, *ἀνδραχθῆς* (ἀνήρ-ἄχθω, βαρύνω) ἀνδροβαρῆς, βαρύνς, *ἄφαρ* εὐθύς, *ὀρώρει* ὡς ἔντονος πρτκ., *κόναβος* ἁ. λ. π. βρόντος, πάταγος, *κακὸς* δεινός, *ιχθύς* ὡς ἀναστρ., *πειρῶ* διαπερῶ (διὰ τριοδόντων καμακίων), *φέρομαι* ἀποκομίζω μαζί μου, διὰ τὸν ἑαυτόν μου, *δαῖτα* κτηγ., *ἀτερεπῆς* ἀηδῆς, ἀπαίσιος.—125-32 *ὄφρα* ἐν ὄσφ, *ὀλέκω* ὄλλυμι, *πολυβενθῆς* πολυβραθῆς *κυανόπρωρος* ι 482) *ἐμοῖς* τοῖς τοῦ πλοίου μου, *ἐμβάλλω κώπαις* ι 489, *κακότης*, ι 489, *ἀνέροισαν ἄλα* ἐτίναξαν ὑψηλὰ (διὰ τοῦ πλατέος κάτω ἄκρου τῆς κώπης): πάση δυνάμει ἐκωπηλάτου, *ἀσπασίως φ.* ἔμεινε εὐχαριστημένη, διότι διέφυγε, *ἐπηρεφῆς* (ἐρέφω) ἐπικρεμάμενος, *ἀολλῆς* 2 (*α* (ἄθρ.)-εἴλ(λ)ω, συνωθῶ) ἄθρός.

81 *Δάμος* παλαιὸς ἥρω, οἰκιστῆς καὶ βασιλεὺς τῆς Τηλεπύλου, ἔξ οὗ ἐλέγετο ὅτι εἴλκε τὴν καταγωγὴν τὸ ἐπιφανὲς ἐν Ῥώμῃ γένος τῶν Λαμίων. Ἡ πόλις ἐτίθειτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων παρὰ τοὺς Λεοντίνους τῆς Σικελίας, ἀλλ' ὁ Κικέρων μεταθέτει αὐτὴν εἰς τὰς Φορμίας (*Mola di Gaeta*). — 82-6 Αἱ συγκεχυμένα καὶ ἀσαφεῖς αὐταὶ εἰδήσεις ὀφείλονται πιθανῶς εἰς ἀνακοινώσεις θαλασσοπόρων Φοινίκων πρὸς τοὺς Ἑλληνας περὶ τῶν βραχειῶν καὶ φωτεινῶν νυκτῶν τῶν ὑπερβορείων χωρῶν. Τοῦτο ἀδύνατον γὰ ἀντελήφθη αὐτὸς ὁ Ὅδ. ὡς βραχὺ ἐκεῖ παραμείνας· ἀλλὰ δὲν διαφέρει τοῦτο τὸν ποιητὴν ἐμβάλλοντα εἰς τὸ στόμα τοῦ ἱστοροῦντος ἰδίας ἑαυτοῦ γνώσεις. — 92 *δέδεντο* πῶς; — 99 *καπνὸν* τί δηλοῦντα; *δρῶμεν* πρβλ. τὸ *ἔστην* 97· πῶς δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἡ διαφορὰ τοῦ ἀριθμοῦ; — 102 *κῆρυκα* Διὰ τί προσετέθη οὗτος; ἔξ ὅσων ἤδη εἶδομεν πᾶσα πρεσβεία ἐκ πόσων ἀνδρῶν ἀποτελεῖται; 103, *ἐκβάντες* φαίνεται ὅτι τὸ ἄλλο πλήρωμα εἶχε μείνει ἐν τῷ πλοίῳ. — 107 *κατεβήσεται*. Ἡ Τηλέπυλος ἦτο αἰπὺ πτολιεθρον, ἡ δὲ κρήνη θὰ ἔκειτο κάτω ἐν τῇ πεδιάδι.—111 Ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν 110 τί ἦτο ὁ πατήρ Ἀντιφάτης; — 113 *ὄρεος κορυφῆν* Ἐάν ἀπο-

βλέψωμεν εἰς τὴν σχετικὴν διαφορὰν τοῦ ὕψους ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, διὰ τοῦ ὕψους τῆς συζύγου τοῦ Ἀντιφάτου τί ἠθέλησεν ὁ ποιητὴς νὰ δηλώσῃ;—**116 δπλίσσατο** Ἡ προπαρασκευὴ τοῦ γεύματος περιωρίσθη βεβαίως μόνον εἰς τὸν φόνον τοῦ ἀνδρὸς καὶ εἰς οὐδὲν πλέον.—**117 ἐπὶ νῆας** πρὸς τὸν λιμένα καὶ δὴ πρὸς τὸ τὸ πλοῖον τοῦ Ὀδ., ἔξ οὗ προδήλως εἶχον ἀποσταλῆ, παρ' ὧν ὁ Ὀδ. ἔμαθεν ὕστερον τίνας περιπετείας ἔσχεν ἢ πρεσβεία.—**118 τεῦχε βοῆν** ἢ αὐτὸς ἢ κήρυκα· ἴσως διέταξε νὰ βιάλλωσι τὴν πολεμικὴν κραυγὴν.—**120 Γίγαντες** οἱ τῆς Ὀδυσσεΐας εἶναι ἄγχιος καὶ γιγαντώδης λαὸς τῆς Δύσεως, κατοικῶν ἐγγὺς τῶν Κυκλώπων ἐν τῇ μυθικῇ Ὑπερείᾳ, συγγενὴς τοῖς θεοῖς.—**124 πείροντες** τοὺς ἰχθῦς ἠλίεον ἢ διὰ καμάκων ἢ διὰ δικτύων.—Τίνες ἐν Ἑλλάδι ἔτρωγον ἰχθῦς;—**127 ἔκοπα** διὰ τί δὲν ἔλυσε;—**132 Πόσας ναῦς** ἀπώλεσεν ὁ Ὀδ.; ἢ ἀπώλεια αὕτη τίνα κατάραν ὑπομνησκει;

133-9 Αἰαίη ἐπίθ. νῆσος, ἢ νῆσος Αἶα, ὡς *Sicula tellus, Africa terra*, **αὐδήεις** (αὐδῆ) ἔχων ἀνθρωπίνην φωνήν, **κασίγνητος** ἀδελφός, **αὐτοκασιγνήτη** αὐταδέλφη, **δλοόφρων** α 52 (καταχθόνιος), **φαεσίμβροτος** (φάος-βροτός) φέγγων εἰς τοὺς θνητούς, **μητρὸς κ. παῖδα** κτγ.—**140-7 ναύλοχος** 2 (ναῦς-λέχων, κοιμίζων) ἀσφαλῆς, **ἡγεμονεύω** τινί, **φάσανον** ξίφος, **καρπαλίμως** ι 216, **ἀνήιον** ἀνήειν, **περιοπῆ** (περιορῶ) σκοπιὰ, **ἐνοπῆ** (ἐν(ν)έπω) φωνή, ἐκ τούτου τὸ **βροτῶν**.—**148-55 παιπαλόεις** 97, **εἴσατο**, εἶδομαι φαίνομαι, **καπνὸς** (αἴσσω), **εὐρυνόδεια** θ. ἐπίθ. ἔχουσα εὐρείας ὁδοὺς, **δρυμὸς** ἄ, τὰ δρυμὰ, δάσος δρυῶν, **κατὰ φρένα**... ἐν τῇ ψυχῇ μου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἐνδομύχως, **αἶθουψ** ὡς καταυγαζόμενος ὑπὸ τοῦ πυρὸς τῆς ἐστίας ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ σκοτεινὸν χρῶμα τοῦ δάσους, **ᾧδε** τόδε, **δοάσσατο** (ἔλλιπ. ἀόρ.) ἐφάνη, **κέρδιον** ι 228, **θῖς** ι 46, **προέμεν** προεῖναι, προῖημι.—**156-63 σχεδὸν** νεὸς εἰς τὸ **ῆα**, ἦ(ν), **δλοφύρομαι** λυποῦμαι, ἔλεῶ, **μοῦνον ἐόντα** ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου, **ῤά** δηλαδὴ, **εἰς ὁδὸν αὐτὴν** ἀκριβῶς εἰς τὴν ὁδόν, **ἦκεν** ἴημι, **πιόμενος** μέλ. τοῦ πίνειν **δὴ γάρ**.. διότι ἐστενοχώρει ἤδη αὐτὸν ὁ καύσων τοῦ ἡλίου, **ἐκβαίνοντα** ὕλης, **τὸν-μέσα νῶτα**, **ἀκνησις** ιος θ. (ἄκ-ανθα, *ac-er*) σπονδυλ. στήλη, **ἀντικρὺ** πέρα πέρα, **κονίη** θ. κόνις κονιορτός, **μακῶν** ἀόρ. τοῦ **μηκᾶσθαι** βελάζειν, μὲ μίαν δυνατὴν φωνήν, **ἀποπέτομαι**, ἀπέπτατο ἀόρ., ἀφίπταμαι, ἐκφεύγω.—**164-71 ἐμβαίνο** πατῶ ἐπάνω, **ὠτειλὴ** πληγὴ, **αὐθι κατακλίνω** βάλλω κάτω, **ῤῶψ**-ωπὸς θ. θάμνος, χαμόκλαδον (**ῤωπεῖον**, **ῤωπογράφ**

φος), *λύγος* θ., *σπάομαι* ῥῶπας ἀποσπῶ, ξερριζώνω, ὅσον *ὄργυιαν* ι 322, *ἀμφοτέρωθεν* εἰς τὸ *πλεξάμενος*, *ἐνστρεφής* 2 καλῶς πεπλεγμένος, *ἐνστρεφές* προληπτ. κτηρ. εἰς τὸ *πεῖσμα* : ὁ Ὅδ. λαβῶν δύο δρᾶκας μακρῶν τρυφερῶν κλάδων ἔδεσεν αὐτὰς εἰς τὸ μέσον καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ ἔπλεξε καὶ τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην δρᾶκα, ὥστε ἀπετελέσθη μακρὸν πλεκτὸν σχοινίον· *πέλωρον* θηρίον πελώριον, *καταλοφάδια* (λόφος τραχήλος) ἐπὶ τοῦ τραχήλου (ὡς φέρουσι καὶ σήμερον οἱ ποιμένες πρόβατα), *οὔπως ἦεν* κατ' οὐδένα τρόπον ἦτο δυνατόν.—172-7 *παρασταδὸν* ἰστιάμενος πλησίον, *ἀνέγειρα* ἀφύπνισα, *οὐ γὰρ πω ὁ γὰρ* αἰτιολ. τὴν νοουμένην ἔννοιαν : λάβετε θάρρος, διότι· ἐντεῦθεν γὰρ ἀλήθεια· *καταδύομαι* κατέρχομαι, *ἀχνύμενοι περ* παρ' ὄλην μας τὴν λύπην, *μόροιμος* 2 (μόρος) μοιραῖος, *ὄφρα* ἔφ' ὅσον, *μνησόμεθα* ὑποτ., *βρώμη* βρωσῖς, *τρύχω* κατατρύχω, *βασανίζω*.—178-82 *ῶκα* (ὠκός) ταχέως, *ἐκκαλύπτομαι* ξεσκεπάζομαι, *ἀτρύγετος* α 72, *θηέομαι* ι 218, *τάρπησαν* π. ἀόρ. β'. τοῦ *τέρπεσθαι* : ἠνυχαριστήθησαν, ἔχորτασαν, *ἐρικυδής* 2 (ἐρι(ἐπιτ.)-κῦδος, δόξα) περίφημος, λαμπρός.—183-6 *ἄσπετος* ι 162.

135. *Αἰαίη* κ. *Αἴα* ἡ νῆσος τῆς Κίρκης, ἦν οἱ Ῥωμαῖοι ἐτοποθέτουσαν ἐν Λατίῳ, ὅπου τὸ ἀκρωτήριον (ἄλλοτε νῆσος) μετὰ πόλεως Κιρκαιῖον (*Circeii*, νῦν *Monte Circello*, ὁ λιμὴν *Porto di Paulo*).—137 *Αἰήτης* ὁ βασιλεὺς τῆς Κολχίδος, πατὴρ τῆς μαγίσσης Μηδείας.—139 *᾽Ωκεανός* εἶναι ὁ μέγιστος ποταμὸς ὁ περιβάλλων τὴν γῆν, ἐξ οὗ ἀνατέλλει τὴν πρωίαν ἡ Ἥως καὶ ὁ ἥλιος, καὶ εἰς ὃν κατέρχεται κατὰ τὴν δύσιν, ἵνα λουσθῆ, ὡς καὶ οἱ ἀστέρες κατὰ τὴν δύσιν αὐτῶν.—140 *σιωπῆ* ἐκ προνοίας, ἵνα μένωσιν ἀπαρατήρητοι, διότι ἠγνόουν τί ἀνέμενον αὐτοὺς ἐκεῖ.—141 *καὶ τις θεός* διότι εἶχον ἀνάγκην ἀνακουφίσεως μετὰ τόσας δοκιμασίας. Ἴσως ὁ ποιητὴς ἀποβλέπει καὶ εἰς τὰ ὕστερον ἐπακολουθήσαντα.—143 Διὰ τὰ ἐν 128-30.—147 *ἔργα βροτῶν* 98.—150 *Κίρκης* τοῦτο ἔμαθε κατόπιν.—155 *δεῖπνον δόμεναι* ἐκ τῶν ἐν τῷ πλοίῳ ὑπαρχουσῶν ἔτι προμηθειῶν, αἱ ὁποῖαι ὅμως θὰ εἶχον ἤδη πολὺ μειωθῆ, διότι οὗτοι ἀπὸ τῆς νήσου τοῦ Αἰόλου ἐπὶ 30 τοῦλάχιστον ἡμέρας θὰ διετέλουσαν ἐν πλῶ χωρὶς νὰ δύνανται νάναπληρώσωσι τὰς προμηθείας των.—160 *μένος ἡελίοιο* φαίνεται ὅτι ὁ Ὅδ. ἀπὸ τῆς πρωίας ἀρκετὴν ὥραν ἀπησχολήθη περὶ τὴν πορείαν, τὴν κατόπτευσιν καὶ τὰς σκέψεις, ὥστε προβάσῃς τῆς ὥρας ὁ ἥλιος νὰ εἶναι ἤδη καυσικός.—163 *ἀπὸ δ' ἔπιτατο θυμὸς* ἡ ψυχὴ ἐπιστεύετο ὅτι ἐξήρχετο

ἐκ τοῦ στόματος ἢ ἐκ τοῦ τραύματος.—165 *κατακλίνας* θὰ εἶχε τὸ δόρυ σαυρωτῆρα;—175 *Ἄιδης* κ. * *Ἄις* κ. * *Ἄιδωνεύς* (αἰστ.) - ἰδεῖν, ἀόρατος) ὁ θεὸς τοῦ ἄδου, ὁ Πλούτων, ἀδελφὸς τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ποσειδῶνος, λαχὼν κατὰ τὴν κλήρωσιν τοῦ σύμπαντος τὸ κράτος τῶν χθονίων· ὁ τόπος, ὅπου αἱ ψυχαί, καλεῖται δόμος-οἱ Ἄϊδαο, Ἄιδος—182 *χεῖρας νιψάμενοι* μετὰ τοῦ φαγητοῦ συνυπονοεῖται κατὰ τὰ ἤδη εἰρημένα καὶ θυσία πρὸς τοὺς θεοὺς· ἀλλὰ πρὸς τοῦτο ἔδει νὰ ἔχωσι τὰς χεῖρας καθαρὰς καὶ διὰ τοῦτο πρὸ πάσης ἱερᾶς πράξεως αἱ χεῖρες ἐνίπτοντο· ἄλλως αὐταὶ ἐνταῦθα ἐκ τῆς μακρᾶς κωπηλασίας θὰ ἦσαν ὀυπαραί.

187-97 *κέκλυτε* κλύτε προσκ. ἀόρ. β'. τοῦ κλύειν, γὰρ ἀληθῶς, ζόφος ι 26, ἠὼς ἀνατολαί, οὐδὲ ἐπεξ., *φαεσίμβροτος* 138, *εἶσι* ἔρχεται, κατέρχεται, *ἀννέομαι* ἀνα-νέομαι, ἀναβαίνω, ἀνατέλλω, ἀλλὰ ὄθεν, *θάσσον* 33, *εἶ τις* πλ. ἐρ., *ἔτι μῆτις* ἄλλο μέσον σωτηρίας, ἄλλη διεξοδος (ἐκτὸς ἐκείνης, ἣν ἔχω κατὰ νοῦν καὶ εὐθὺς ἤδη ὑποδεικνύω), *ἀπειρίτος* ἀπειρέσιος, *ἐστεφάνωται* περιστέφει, περιβάλλει, *ἐνὶ μέσση* κτηρ., *αὐτῇ* ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν θάλασσαν, *χθαμαλή* ὀλίγον ἐξέχουσα ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, πεδινή, *δέρομαι*, ἀόρ. *ἔδρακον*, *δέδορκα*, βλέπω (*δρά-κων*, *ὄφ-ις* διὰ τὸ ἀτενὲς βλέμμα).—198-200 *κατακλάομαι* συντριβομαι, ῥαγίζω, *βίη* βιαιοπραγία, *ἡ Κ. βίη* βίαιος Κ., *μεγαλήτωρ* ἀτάσθαλος, ὑπερόπτης, *λιγέως* (*λιγὺς-εἰα* ὀξύφωνος) ὀξυφώνως, δυνατά, γοερῶς, *θαλερός* 3 (θάλλω) ἀφθονος, ἀλλὰ (πάλιν κατέπαυσαν τὸν θρηῆνον), διότι..., ἐντεῦθεν: ἀλλὰ βεβαίως, *πρῆξις* κέρδος, *μύρομαι* λ. π. θρηνῶ, δακρυροῶ.—203-9 *ἀριθμέω δίχα* ἀριθμῶν κατανέμω εἰς δύο, *ἀρχὸς* ἀρχηγός, *ὀπάζω* δίδω, τάσσω παρὰ τινι, *κυνέη* (κόρυς) θ. οὔσ. κράνος (ἐκ δέρματος κυνός), *χαλκήρης* 2 ι 55, *ἐκθρόσκω* ἐκπηδῶ, *βῆ ἔμεναι* ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ, *ἄμμες* ἡμεῖς, *ἄμμι* δοτ., *ἄμμε* αἰτ.—210-9 *βῆσσα* θ. (βαθὺς) κοιλὰς (σύνδενδρος), *ξεστός* 3 (ξέω) πελεκητός, *λαῖας* ι 537, *περίσκεπτος* 2 (π.-σκέπω) ὀλόγουρα σκεπασμένος (κοιλὰς), *μῖν* (δῶματα), *ὀρέστερος* (ὄρος) ὀρεινός, ὀρεσίβιος, *καταθέλω* καταμαγεύω (γητεύω) (διὰ δὲ τοῦτου εἶχε μεταβάλλει αὐτοὺς ἀπ' ἀνθρώπων εἰς θηρία), *οὐδ' οἵ γε* καὶ ὅμως δὲν (ἐν ᾧ ἦσαν ἄγρια θηρία), *ἄρα* φυσικά, *περι-σαίνω* κινῶ περὶ τινὰ τὴν οὐράν, θωπεύω, *ὡς δε'* ι 384, *ἀναξ* ὁ κύριος, *δαίτηθεν* (δαίς) ἀπὸ συμποσίου, *ἰόντα* ἐπανιόντα, *μειλίγματα* (μειλίσσω) *θυμοῦ* ξελιγούρια, στυλωτικά, ὀρεκτικά, *πέλωρον* ἢ πέλωρ.—220-9 *πρόθυρα* τῆς αὐλῆς, *αἰίδω* (αἰοιδῆ ᾠδή, αἰοιδὸς) ἄδω, *ᾄψ* ὁπὸς (*Ἔψ vox*) φωνή, *ἰοτὸς* (ἴσταμαι)

ἀργαλειὸς (ὄρθιος, οὐχὶ ὀριζόντιος ὡς παρ' ἡμῖν, ὅπου ἡ ὑφαίνουσα κάθηται), ἐνταῦθα : ὑφασμα, **ἐποίχομαι** πηγαίνω καὶ ἔρχομαι (πρὸ τοῦ ἀργαλειοῦ, ὑφάσματος), ὑφαίνω, ἢ μετ. διορίζει τὸ **ἀειδούσης**, **ἄμβροτος** 138, ι 404, **οἶα**... ὑφαινούσης ὑφασμα τόσον λεπτόν, ὅποια εἶναι τὰ ἔργα τῶν θεαινῶν, **τοῖσι** τοπ. πτ. μεταξὺ τούτων, **ἦρχε μύθων** πρῶτος ἦρχιζε νὰ λέγη, **ὄρχαμος** ὁ (ἄρχων) ἀρχηγός, **κῆδοσιος** (κῆδος φροντίς) (ὁ ἐν μεγίστη φροντίδι ὢν) μάλιστα περισπούδαστος, φίλτατος, **κεδνός** 8 (κῆδομαι) (φροντιστικὸς) πιστός, γὰρ ὄντως (κυρίως : καλὴ σύμπτωσης· διότι...), **ἀοιδιάω** ἐπιτεταμ. τύπος τοῦ **ἀείδω**, **καλὸν** εἰς τὸ **ἀοιδιάει**, **δάπεδον** ἔδαφος, πάτωμα, **ἀμφιμυκῶμαι** βομβῶ πέριξ, ἦχῶ, δὲ ὥστε, **θεός** θ., **φθέγγομαι** φωνάζω.—230-2 **ἐξελθοῦσα** ἐκ τοῦ μεγάρου εἰς τὴν αὐλείον θύραν, **ῥιξε**, οἴγω-γνυμι, ἀνοίγω, **κάλει** ἐντός, **ἅμα πάντες** ἅπαντες, **ἀιδρεῖη** θ. (ἄιδρις-ιος (α (στ.)-ἴδρις γνώστης) ἀπειρος) ἀπειρία, ἄγνοια, **ὑπομένω** μένω ὀπίσω, **δισάμενος** ἐπειδὴ ὑπώπτεισεν, ἐκ προαισθήσεως.—233-6 **εἶσα** (σεδ-, sed-εο) μόνον κατ' ἄορ. ἔβαλον νὰ καθίσῃ, **κλισμός** ἄ. (ἴσως) κάθισμα ἔχον μόνον ἐρεισίνωτον, **θρόνος** κάθισμα ἔχον ἐρείσματα νώτων καὶ χειρῶν, **ἐν ἐκύκα**, **κυκῶ** ἀναμειγνύω τὸ κραῖμα, **κυκεῶν**, **ἄλφριτα** οὐ. χονδροαλεσμένη κριθή, **χλωρός** ξανθός, **πράμνειος** οἶνος ἀγνώστου προελεύσεως, κατὰ τὴν συνήθη ἐκδοχὴν : ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Ἰκαρία ὄρους τῆς Πράμνης, ἐρυθρός, βαρὺς, στρυφνός καὶ τονωτικός, **σῖτος** τροφή (ὁ κυκεῶν), **λυγρός** ι 454 ὀλέθριος, **πάγχυ** (πάνυ) παντελῶς.—237-43 **πεπληγυῖα** ἀντὶ πρτκτ. ὁ ἀναδιπλ. δηλοῖ ἐπανάληψιν τῆς πράξεως, τῆς Κ. κληττούσης διὰ τῆς μαγικῆς ῥάβδου τὸν ἕνα μετὰ τὸν ἄλλον τοὺς ἐταίρους τοῦ Ὅδ. **κατὰ ἐέργνυ**, **ἐέργνυμι** κλείω, **συφρός** ἄ. (σῦς, ὕς, συ-φορβός) χοιροστάσιον, μάνδρα τῶν χοίρων, τοπ. πτ. ὁ πληθ. ἀντὶ ἐνικ. διὰ τὸ πολυμερές· **δέμας** οὐ. μόνον αἰτ. ἐν. σῶμα, ἀνάστημα, **νοῦς** συνείδησις, **ἔμπεδος** 2 ἀναλλοίωτος, **πάρος** πρότερον, **ὡς τὸ** . . ἀκριβῶς ὅπως πρότερον, **ἐέρχατο** ὑπερσ. γ' πλ. τοῦ εἶργω, **Φέργω**, **ΦεΦέρχατο** εἰργόμενοι ἦσαν, **παραβάλλω** ῥίπτω τροφήν (ἐπὶ ζῴων, ἐπὶ ἀνθρώπων **παρατίθημι**) **ἀκυλος** θ. ἢ βάλανος τῆς πρίνου, **βάλανος** θ. ὁ καρπὸς τῆς δρυός, **κράνεια** θ. τὸ δένδρον ἢ κρανεία, ὁ καρπὸς αὐτῆς σήμερον κράνον, **ῥά** ὡς ἦτο φυσικόν, **ἔδμεναι** ἔδειν, **χαμαιευνάσ-αδος** (χαμαι-ευνάζομαι, εὐνή κλίνη) χαμαὶ κοιμώμενος.—244-8 **ἐρέων** μέλ. τοῦ **φάναι**, **ἐτάρων** ἐκ τοῦ **ἀγγελίην** καὶ **πότιμον** τίς γενικὴ εἰς ἕκαστον ; **πότιμος** ἄ. (πίπτω) μοῖρα, τύχη, **ἀδευκῆς** 2 (α

(στ.) *δεύκει* φροντίζει) σκληρός, πικρός, *οὐδὲ* ἀλλὰ δέν, *ἐκφάσθαι* νὰ ἐκφράσῃ, νὰ ἐκβάλῃ λέξιν τινά, *βεβλημένος* προκμ. τοῦ *βάλλω*, *βεβλημένος*, τειρωμένος, (πάντοτε ἐπὶ ψυχ. παθῶν), *ἐν* πίμπλαντο, *ῥοσε* δυϊκ. (*οc ulus*) ὀφθαλμοί, *δακρυόφιν* ὄργ. πτ., *γόνον* ἡ καρδιά του ἐφαντάζετο μόνον θρήνον, ἐφαίνετο ὡς ἐὰν ἤθελε νὰ ἀναλυθῆ εἰς θρήνους, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο : διετέλει ἐν ἀγωνίᾳ.—249-60 *ἐρέω* εἶρομαι, *ἀγαμαι* θαυμάζω, *ἀγασσάμεθα* ἐξερέοντες μετ' ἐκπλήξεως ἠρωτήσαμεν, *καταλέγω* ἀφηγοῦμαι, ἐκθέτω, *ἤομεν* ἤμεν, *φαίδιμος* (φάος) ἔνδοξος, *λίγα* λιγέως, λιγυρά, *ἄιστιώω* (ἄιστος, α (στ.)-ιδεῖν ἄφαντος) κάμνω ἄφαντον, *ἀολλῆς* 132, εἰς τοῦτο τὸ *ἄμα* *ἐκφαίνομαι* ἐμφανίζομαι ἔξω, *δηρὸν* (δηρὸς διαρκῆς, δῆν, δηθά, *dīu*) ἐπὶ πολὺν χρόνον, *κάθημαι* (ὡς παρ' ἡμῶν παραμένω), *σκοπιάζω* περισκοπῶ, *δὲ* καίτοι.

190-1 Ὁ ὀρίζων διαιρεῖται συνήθως παρ' Ὀμήρῳ εἰς τὸ ἀνατολικὸν (ἠῶ) καὶ τὸ δυτικὸν (ζόφον) κατὰ τὸ ἀποπτικὸν σημεῖον τοῦ οἰωνοσκοποῦ, ὅστις παρετήρει πρὸς Β, ὅπου ὁ Ὀλυμπος, ἡ ἔδρα τῶν θεῶν· οὕτως ὁ ὀρίζων διηρεῖτο εἰς τὰ πρὸς δεξιὰ αὐτοῦ (ἠῶ) καὶ εἰς τὰ πρὸς ἀριστερὰ (ζόφον). Ἡ ἔννοια : ἀφ' οὗ δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ προσανατολισθῶμεν διὰ τὸν περαιτέρω πλοῦν, ἀφ' οὗ εὐρισκόμεθα ἐν ἐσχάτῃ ἀμηχανίᾳ, τί πρέπει νὰ πράξωμεν ; ἐγὼ νομίζω ὅτι σιδηρᾶ ἀνάγκη ἐπιβάλλει εἰς ἡμᾶς νὰ διερευνήσωμεν τὴν νῆσον παρ' ὅλα, ὅσα ἐπάθομεν ἐν ἄλλαις χώραις, καὶ παρ' ὅλους τοὺς ἐντεῦθεν φόβους ἡμῶν μήπως καὶ ἐνταῦθα πάθωμεν τὰ αὐτὰ ἢ χειρότερα· ἄλλως, ὅπως ἡ νῆσος εὐρίσκεται ἐν ἄχανεῖ πόντῳ μακρὰν πάσης ἄλλης ἠπέιρου, ὥστε μόνον οὐρανὸν καὶ θάλασσαν νὰ βλέπωμεν, καὶ ἀποθαρρύνει διὰ τὸν περαιτέρω πλοῦν, ἄνευ μάλιστα τροφίμων, οὕτως ἀντιστρόφως ἢ ἀντίληψις τοῦ καπνοῦ προκαλεῖ ἡμᾶς εἰς τὴν ἀποστολὴν ἐρευνητῶν (ἦν ἤδη προετίθετο ὁ Ὀδ. 155). —196 *χθαμαλή* προστίθεται πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω ἀνακοινώσεων, ὡς μὴ παρεμβάλλουσα οὐδὲν πρόσκομμα κατὰ τὴν περισκόπησιν, ὥστε πᾶς τις νὰ δύναται νάντιληφθῆ, ὅτι ὁ Ὀδ.—206 *κλήρους* ι 331· διὰ τί ἡ κλήρωσις ; —*κυνέη* εἶναι ἀμυντήριον ὄπλον τῆς κεφαλῆς κατεσκευασμένη ἐκ δέρματος ἐν σχήματι κώνου καὶ καλυπτομένη δι' ἔλασματων χαλκοῦ, ἐξ ὧν *χαλκήρης*. Εἰς τὴν κορυφὴν φέρει τὸν λόφον ἐκ δέσμης τριχῶν ἵπλου, ἐμπνέοντα τρόμον, εἰς τὸ κατώτερον δὲ κράσπεδον αὐτῆς φέρει χαλκοῦν δακτύλιον πλατύν, τὴν στεφάνην. Συγκρατεῖται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ πλατέος ἱμάντος φέροντος χαλκᾶ πέταλα καὶ καθήκοντος πρὸ τῶν ὠτων ὑπὸ τὸν

πώγοντα, Πίν. Θ'. 2 (ἡ στεφάνη ἐν τῷ κράνει τῆς Ἀθηνᾶς 1).—
208 Τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου τοῦ Ὀδ. περιλαμβάνει σήμερον 46
 ἄνδρας (2×22+2 ἀρχηγ.). Ἐὰν ὑπολογίσωμεν τὰς ἀπωλείας αὐτοῦ
 ἔξ 6 ἀνδρῶν ε. 60, τοὺς σπαραχθέντας 6 ἄνδρας ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος
 καὶ 1 ἄνδρα σπαραχθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀντιφάτου ε. 116, ἐν ὄλῳ 13
 ἀνδρῶν, τὸ πλήρωμα περιελάμβανε κατὰ τὸν ἀπὸ τῆς Τροίας ἀπόπλουν
 59 ἄνδρας, συμπεριλαμβανομένου τοῦ Ὀδ. καὶ Εὐρ.—**210-43**
 Ὁ Ὀδ. ἀφηγεῖται ἐνταῦθα τὰς περιπετείας τῶν ἀποσταλέντων ἐρευ-
 νητῶν τόσον ἀκριβῶς, ὡς εἰ αὐτὸς ἦτο παρῶν ἐκεῖ, καὶ μετὰ λε-
 πτομερειῶν (212., 233), ἃς ὕστερον δὲν ἀφηγεῖται ὁ Εὐρύλοχος·
 πρβλ. ι 553· πόθεν ἐγίνωσκε πάντα ταῦτα ὁ Ὀδ.;—**212**
ἀμφὶ δέ μιν τὰ θηρία δὲν ἦσαν ἐν τῇ αὐλῇ, ἀλλὰ γύρω περὶ τὴν
 ὄλην κατοικίαν τῆς Κίρκης, καὶ δὴ περὶ τὴν μάνδραν τῆς αὐλῆς.—
220 πρόθυρα εἶναι ἡ αὐλῆος θύρα, δι' ἧς εἰσήρχετο τις ἔξωθεν
 εἰς τὴν αὐλὴν.—**221 ἀειδούσης** Πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅτι τὸ
 ἔξισμα ἦτο ῥυθμικόν, πρὸς τὸν ῥυθμὸν τοῦ ὁποίου ὕφαινον. Καθ'
 ὅλου οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες συνήθιζον νὰ συνοδεύωσι τὴν ἐργασίαν
 αὐτῶν καὶ δι' ἄσματος, καθιστῶντες αὐτὴν οὕτω κουφοτέραν καὶ
 τερπνοτέραν· οὕτω μνημονεύονται ᾠδαὶ **ἱμαῖαι** τῶν ἀντλούντων
 ὕδωρ, **ἐπιμύλιοι** τῶν μυλωθρῶν, **λιτυέσαι** (τῶν θεριστῶν),
ἐπιλήνια (κατὰ τὴν θλίψιν τῶν σταφυλῶν), **βανκαλήματα** (τῶν
 μητέρων), ἐρετικά, ποιμενικά κ. ἄ.—**230 ἐξελθοῦσα** ἐκ τοῦ με-
 γάρου διὰ τῆς αὐλῆς πρὸς τὴν θύραν.—**φαιινὰς** διὰ τὴν στιλπνό-
 τητα τοῦ ξύλου.—**234-5** Τὸ κράμα ἐκαλεῖτο κυκεῶν, παρέ-
 μεινε δὲ ὡς λείψανον τῆς παλαιᾶς χρήσεως γάλακτος καὶ ἀγρίου
 μέλιτος ὡς ποτῶν ἀντὶ τοῦ νεωτέρου οἴνου. Ὁ τυρὸς ἐτρίβετο ἐντὸς
 αὐτοῦ, ἔνεκα δὲ τοῦ περιεχομένου τυροῦ καὶ ἀλφίτων καλεῖται ὁ κυ-
 κεῶν **σῖτος**, τροφή.—Τοῦ μέλιτος ἐγένετο εὐρεῖα χρῆσις ἐν τῇ ἀρ-
 χαιοτάτῃ ὡς ἀναπληροῦντος καὶ τὴν σημερινὴν σάκχαριν· ἐντεῦθεν
 καὶ αἱ συχναὶ χρήσεις τῶν ἐπιθ. **μελίφρων, μελιηδής, μελίγηρος** κλπ.
 —**250 ὄλεθρον** διότι ἐπίστευεν ὅτι οἱ ἑταῖροι ἀπώλεσθησαν· πε-
 ριέργον ὅτι δὲν μνημονεύει τῶν λύκων καὶ λεόντων, ὧν ἡ θέα εἶχε
 τρομάξει τοὺς περὶ αὐτόν.

261-9 ἀργυρόηλον ξίφος τὸ κεκοσμημένον (ἐν τῇ κόπῃ) δι'
 ἡλῶν, ὧν αἱ κεφαλαὶ ἀργυραῖ, **τόξα** διὰ τί ὁ πληθ. ; **ἀμφὶ** βολό-
 μην, **αὐτὴν** τὴν αὐτὴν, **ἠγήσασθαι** ἐμοί, **γούνων** (γόνυ) εἰς τὸ
 λαβῶν, **πτερόεντα ἔπεα** λόγοι πτερωτοί, οἵτινες ἔξερχόμενοι τοῦ
 στόματος ἀφίπτανται ἀνεπιστρεπτί, **ἀέκων** ἄκων, **διοτρεφῆς** ὑπὸ

τοῦ Διὸς ἀνατραφεῖς, ἐλεύσειαι μέλ. τοῦ εἶμι, θὰ ἐπανεέλθῃς, ἀξεις· ἐπανάξεις, σῶν ἀντων., ἀλύσκω ἀποφεύγω, κακὸν ἡμαρ ἢ ἡμέρα· τῆς καταστροφῆς.—270-3 ἐπλετο ἄορ. τοῦ πέλεσθαι, ἀνάγκη τὸ πρὸς τοὺς ἐταίρους καθῆκον.—274-80 ἀνήιον ἀνέβαινον, ἄρα ἀκριβῶς, χρυσόραπις (δραπ-, δράβ-δος) ὁ ἔχων χρυσοῖν δράβδον, ἀντιβολῶ συναντῶ, ὑπήγη πάγων, πρῶτον ὑπηγήτης ἄρτι γενειῶν, ἐκβάλλων τὰς πρώτας τρίχας, ἦβη νεανικὴ ἡλικία, ἐν φῦ, ἐμφύομαι χειρὶ, φυτρῶνω ἐντὸς τῆς χειρός, θλίβω θερμῶς τὴν χεῖρα, ἄρα ἀμέσως, χειρὶ οἶ, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε (στερεοτ. ποιητ. φράσις σημαίνουσα κυρίως: ἔλεγε καὶ προσηγόρευεν ὀνομαστῆ) ἤρχισε νὰ λέγῃ.—281-5 δὴ αὖτε τώρα πάλιν, δύστηνος α 55, δι' ἄκριας ι 400, αἰδρις-ιος(-εος) 231: χωρὶς νὰ γνωρίζῃς τὸν τόπον καὶ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους ἐγκρύπτει, δὲ παράταξ. ἀντὶ καίτοι, τοὶ σοί, μάθε, οἶδε ἐδῶ, ἐνὶ (δῶμασι) Κ., κευθμῶν-ῶνος ἄ. (κεύθω) φωλεά, συφεός, πυκινός ὃ ἀσφαλής, ἀδιέξοδος, ἔχοντες ἐντὸς ἀδιεξόδων συφεῶν, λύομαι ἀπελευθερῶ (οὓς ἄλλος ἔχει), φημί διαβεβαιῶ.—286-92 ἐκλύομαι ἐλευθερῶ, ἐκλύσομαι τίνος ἐγκλίσι. ; τῶ ι 347, ἐσθλός σωτήριος, ἀντίθ. λυγρός, ἀλέξω τινά, κεν ἀλάλησιν ἀλεξήσει τὸ -ησιν ἀρχ. κατάλ. ὑποτ. δῆνεα οὐ. πλ. ἐπιβουλαί, δόλοι, τεχνάσματα, ὀλοφώιος ἐπίθ. (ὀλοός) ὀλέθριος, κυκεῶ ποιητ. κυκεῶνα, οὐδ' ὧς παρ' ὅλα ταῦτα δέν, θέλω 213, ἔκαστα λεπτομερεῖς ὁδηγίας περὶ τοῦ πρακτέου, ἐρέω δὲ λέγων ἅμα.—293-301 ἐλαύνω κτυπῶ, ἐπαῖσσω ἐφορμῶ, ἐπαῖξαι ἀπολ. ἀντὶ πρσκτ., ὡς τὸ ἀπανήσασθαι, κέλεσθαι, κτάμεναι κτανεῖν, κτεῖναι, μενεαίνω ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, ὑποδδείσασα τρομάξασα πρὸ τούτου, κελήσεται, μέλ. τοῦ κέλεσθαι, σέ, εὐνάζομαι κατακλίνομαι, συγκοιμῶμαι, ἐνθα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἔπειτα τότε, ἀπαναίνομαι ἀρνοῦμαι, λύω ἀπολυτρῶνω (οὓς αὐτὸς ἔχω), κομίζω 73, ἀλλὰ μόνον, μὴ βουλευσέμεν εἶδ. ἀπρμφ., τοὶ αὐτῶ ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς μεταμορφωθέντας συντρόφους, πῆμα (παθ-) κακόν, συμφορά, δυστύχημα, ἀπογυμνωθέντα ὑποθ., ἀπογυμνοῦμαι ἐνέχει καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀφοπλίζεσθαι κακὸς δειλός, ἄνανδρος, ἀνήνωρ (α(στ.)-ἀνήρ) ἄνανδρος, θῆη θῆ: ἵνα μὴ σὲ στερήσῃ τῆς ῥώμης σου καὶ τοῦ ἀνδρισμοῦ σου.—302-6 ἐρύω ἀποσπῶ, φύσις χαρακτηριστικά, εἵκελος (ἔοικα, ἀεικέλιος) ὅμοιος, ῥίξῃ τοπ. πτ., ἀνθος ὄνομ. ὑποκ. ἢ αἰτ. τῆς ἀναμορφῆς, δρύσσω ἔξορύσσω, ἀποσπῶ, χαλεπὸν δρύσσειν δυσσεκρίζωτον.

261 ἀργυρόηλον, διότι τὰ ἑκατέρωθεν ἐπικαλύμματα τῆς κόπης

ἐκ ξύλου, ὅστού, εἶχον στερεωθῆ μετὰ τοῦ χαλκοῦ πυρῆνος δι' ἥλων, ἐχόντων τὰς κεφαλὰς ἀργυρᾶς.—275 *λερὰς* βήσασα, διότι ἐκεῖ κατάρχει ἡ θεὰ Κίρκη.—277 *Ἑρμείας* Ὁ θεὸς εἶναι προσωποποιῶν τοῦ ἀνέμου· ὡς ὁ ἄνεμος πέμπεται ὑπὸ τοῦ Διός, οὕτω καὶ ὁ Ἑρμῆς εἶναι ἄγγελος αὐτοῦ· ὡς ὁ ἄνεμος περιφέρεται τῆδε ἀκαεῖσε, οὕτω καὶ ὁ Ἑρμῆς ἐγένετο ὁ θεὸς *ἀγήτωρ, ἠγεμόνιος, ἐνόδιος*, ὁδηγὸς τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἐν ταῖς διασταυρώσεσι τῶν ὁδῶν πολλῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδος ὑπῆρχον οἱ ἔρμαι (πρβλ. τοὺς ἔρμας τῶν Πεισιστρατιδῶν, περὶ ὧν ἰδὲ τὰ ἡμέτ. *Διδακτικά* ἐν σ. 73-4 καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ μόνου εὐρεθέντος ἔρμου αὐτῶν ἐν Ἄριστ. Ἀθ. Πολιτεία Πίν. Γ', 3 τῆς ἡμετ. ἐκδ.). Καὶ ἐνταῦθα ἐκ τῆς αἰφνιδίας ἐμφανίσεως τοῦ νεανίου, ἐκ τῆς γνώσεως τῶν γεγονότων τῆς ὑπερβαινούσης τὰς ἀνθρωπίνων δυνάμεων, ὡς ἐκ τῆς προθέσεως τοῦ Ὅδ., καὶ ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρυσχεθείσης ἐπικουρίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμφιβάλλῃ ὁ Ὅδ. ὅτι εἶχε πρὸ αὐτοῦ τὸν προσηνῆ τῶν ὁδοιπόρων σύντροφον.—*χρυσόραπις* διότι κρατῶν χρυσοῦν ῥάβδον κατήγε τὰς ψυχὰς τῶν ἀποθανόντων εἰς τὸν Ἄϊδην ἢ ἀνῆγεν ἐκεῖθεν, καὶ οὐχὶ διότι ἐν τῇ παρουσίᾳ στιγμῇ ἐκράτει τοιαύτην ἐν τῇ χειρί.—282 *χώρον* τοῦ πλήρους κινδύνων, οὗς περιγράφουσι τὰ ἐπόμενα. Ἐνταῦθα τὸ πρῶτον ὁ Ὅδ. μαρτυρεῖ τὸ ὄνομα τῆς Κίρκης.—286 *κακὸν ἤμαρ* τῆς μεταμορφώσεως. — 289 *δήνεα* περιγραφόμενα ἐν 290, 293, 296, 300-1.—299 *μακάρων μέγαν ὄρκον* Οἱ θεοὶ ὀρκιζόμενοι ἐπεκαλοῦντο μάρτυρας τῆς ἀληθείας τῶν λόγων αὐτῶν τὸν Οὐρανόν, τὴν Γῆν καὶ τὴν Στύγα (ποταμὸν τοῦ Ἄδου ὡς ἀντιπρόσωπον τοῦ κάτω κόσμου), διὰ τῆς ἐπικλήσεως δὲ τῆς Στυχὸς ἐδηλοῦτο ἅμα ὅτι ὁ θεὸς ὁ ὀμνῶν ψευδῶς κατηρᾶτο καθ' ἑαυτοῦ τὸν θάνατον.—305 *μῶλυ* Οἱ ἄνθρωποι οὐδὲν ὄνομα ἔχουσι, διότι ἀγνοοῦσι καὶ τὸ φυτὸν καὶ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Ὁ Ὅμ. συνηθίζει ἀρχαιοτρόπα ἐπεσκοτισμένα ὀνόματα νάποδίδῃ εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν θεῶν. Κατὰ τὸν Θεόφραστον τὸ μῶλυ ἐφύετο περὶ Φενεδὸν καὶ Κυλλήνην, εἶχε δὲ ῥίζαν παρεμφερῆ πρὸς κρόμμυον καὶ τὰ φύλλα ὅμοια πρὸς τὰ τῆς σκίλλης (σκιλλοχρομμύδου).

307-10 *μακρὸς ὑψηλός, ἀνὰ νῆσον* ἐπάνω ἀπὸ τὴν νῆσον, *ἤια ἤα, πορφύρω* (φύρ-ω ἀναμειγνύω, ἀναταράσσω, μετ' ἀναδιπλ.) ταράσσομαι, ἀνησυχῶ· ἐν μεγάλῃ δὲ ταραχῇ διετέλει καθ' ὁδὸν ἡ καρδία μου, *ἀναχήμενος ἦτορ* ἀγωνιῶν, *δαιδάλεος* (δαιδάλλω ποι-κίλλω) πεποικιλμένος, τεχνικῶς κατεσκευασμένος (καὶ δαιδαλος, δαιδαλον τεχνούργημα· ὁ τεχνίτης Δαίδαλος), *θρηῆνυς*-ος ἄ. (θρηῆνος,

θρασίον) ὑποπόδιον (πιθανῶς συνδεδεμένον μετὰ τοῦ θρόνου), **δέ-
παι** δέπαϊ, τοπ. π., **ἐν ἦκε**, οὐδὲ χωρὶς νά, **λέξο** ἄορ. προσκτ. τοῦ
*λέχομαι κατακλίνομαι **μετὰ** + γεν. σπανία παρ' Ὅμ., συνήθως μετὰ +
δοτ. μεταξύ, **εἰάρων** ἐπεξ. τοῦ ἄλλων.—**321-35** ἄορ-ορος οὐ
(ἀείρω) ξίφος, **λάχω** ι 392, **ὑπέδραμεν** ἔτρεξε κάτωθεν τοῦ τετα-
μένου βραχίονος τοῦ προβάλλοντος τὸ ξίφος, **τίς πόθεν** σύμπτυξις
δύο ἐρωτήσεων : τίς καὶ πόθεν, **τίς** περὶ τοῦ ὀνόματος, **πόθεν**
ἀνδρῶν ἐκ τίνος τῶν ἀνδρῶν, τίνος υἱὸς εἶσαι, **εἷς εἶ** (εἰμί), **πόθι**
ποῦ, **πόλις** πατρίς, **θαῦμα** κατάπληξις, **ὡς** αἰτιολ. (κυρίως ἐπιφώνη-
νησις πῶς δὲν.), **οὐδὲ γὰρ οὐδὲ** ὁ πρῶτος οὐδὲ ἀνῆκει εἰς ὅλην τὴν
πρότ., ὁ δεύτερος εἰς τὸ ὑποκείμενον τῆς προτ., **ἀνέτλη** ἀντέστη,
παρουσίασε τοιαύτην ἀντίδρασιν τοῦ ὀργανισμοῦ, ὁ ἄορ. γνομ.,
πρῶτον ἄπαξ, **ἀμείβομαι** παρέρχομαι, προσπερνῶ, **ἀμείρεται**
(ὑποκ. φάρμακα) ὑποτ., **ἐρκος** α 64, **σοὶ ἐν στήθεσσι**, **νόος** καρ-
δία, **ἀκῆλητος** (α (στ.)-κῆλέω, θέλω) ἀνένδοτος, ἄκαμπτος πρὸ τῶν
φαρμάκων, **τίς** ἐπιτ. τὸ **ἀκῆλητος**, **ἐσσι** εἶ, **φάσκε** θαμιστ., **ἐλεύσε-
σθαι**, **τῆδε** ἐνθάδε, **ἀνιόντα** ἐπανιόντα (πρβλ. ἀναχωρεῖν), **κο(υ)-
λεδν** οὐ. θήκη ξίφους, ὁ κολεός, **νῶι** ὄνομ. δυϊκ. προσωπ. ἀντων.
α'. προσ., **ἐπιβῆομεν** ἐπιβῶμεν, **ἡμετέρης** ὡς ἐὰν ὁ Ὅδ. ἦτο σύζυ-
γος αὐτῆς, **φιλότης** ἀγάπη, ἔρωσ, **μειγνυμαι** **εὐνῆ** καὶ φ. συγκοι-
μῶμαι, **πεποίθομεν** ὑποτ.—**336-44** **πῶς γὰρ** τὸ πλήρες: ἀξιοῖς
παρ' ἐμοῦ ἀδύνατα, διότι πῶς ἄλλως εἶναι δυνατόν νά ἐννοήσω τὴν
ἀξιώσιν σου, ἦτοι: πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατόν νά ἀξιοῖς παρ' ἐμοῦ
ἦπιος μαλακός, εὐμενής, ἄβρός, **ἡ μοι** αἰτιολ., **σῦς μὲν** ποῦ ἔπρεπε
νά τεθῆ τὸ μὲν; (ἐμὲ) **αὐτόν**, **ἔχουσα ἐνθάδε** τὸν ὁποῖον κρατεῖς
ἐνταῦθα, **δολοφρονέουσα** ἐπιβούλως, **οὐδὲ ἀλλ'** ὅχι ἐγὼ τοῦλάχισ-
τον δὲν θὰ ἦμην διατεθειμένος: ἀλλ' ἐγὼ δὲν **εἰ μὴ τλαίης** ἐὰν
δὲν ἠθελες λάβει τὸ θάρρος.—**345-7** **ἀπόμνυμι** ὀρκίζομαι ὅτι δὲν
θὰ ἀντίθ. τοῦ **ἐπόμνυμι**, **τελευτῶ** τελειώνω.

307 πρὸς Ὀλυμπον Ὁ Ὅδ. δὲν εἶδε τὸν Ἑρμῆν ἀπερχόμενον
εἰς τὸν Ὀλυμπον, ἀλλ' ἠδύνατο νά εἰκάσῃ τοῦτο.—**317** **ἦκε** Ἴσως
τὸ φάρμακον εἶχε κονιοποιηθῆ ἢ ἦτο θρευστόν.—**311** **αἰε** **φάσκεν**
Φαίνεται ὅτι ὁ Ἑρμῆς συχνάκις ἐπεσκέπτετο τὴν Κίρκην.—**340**
θάλαμον Φαίνεται ὅτι ἡ Κίρκη πλὴν τοῦ μεγάρου εἶχε καὶ ἴδιον
θάλαμον ὡς κοιτῶνα.

348-59 **ἄρα** ὡς ἦτο φυσικόν, **τέως** ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ,
πένομαι (πόν-ος πέν-ης) ἀσχολοῦμαι, ἐργάζομαι, **δρήστειρα** θ.
(δρηστήρ (δράω) ἐργατικὸς ἄνθρωπος) ἐργατικὴ γυνή, ἐπὶ τῆς ἐρ-

γασίας, τῆς ὑπηρεσίας, *ἔασιν* εἰσίν, *γίγνομαι* γεννῶμαι, ἄρα ὡς γνωστόν, *εἰς ἄλαδε* πλεον. (ἀλλὰ : *εἰς* μέσα εἰς, ἐπίρ.), *ῥήγεα* οὐ. πλ. (ῥέζω βάπτω) βαπτὰ (ὑφάσματα), *καθύπερθε* ἄνωθεν, *ὑπέ- νερθε* κάτωθεν (τῶν πορφυρῶν) ὡς ὑπόστρωμα αὐτῶν· *λίτα* οὐ. πλ., ἢ ἐν ὄν. λί, δοτ. λιτί (λισσός, λείος, ὁ-λισ-θηρός) λεία ὑφάσματα, μαλακά, *προπάροιθε* ἔμπροσθεν, *τιταίνω* (τείνω) ἐκτείνω, ἀπλώνω, παραθέτω (ἐπίμηκός τι), *κάνειον* κανοῦν, *κιννάω* κεράννυμι, *μελί- φρων* εὐφραίνων τὴν καρδίαν, *νέμω* διανέμω, *πολλὸν πῦρ* φωτιά δυνατή, μεγάλη, *ἀνακαίω* ἀνάπτω, *τρίπους* λέβης ἔχων τρεῖς πόδας, *λαίνω* θερμαίνω.—360-74 *ζέω* βράζω, *ἦνοψ*-οπος ἐπίθ. ἀπα- στράπτων, στίλβων, *χαλκός* χαλκοῦς λέβης, *ἀσάμινθος* θ. λουτήρ- σκάφη, *ἔσασα* τοῦ *εἶσα* ἔβαλον νὰ καθίση, *λό'* *λόφε* (με), *λοῦε* (ἢ Κ. ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τοῦ 373), *ἐκ τρίποδος* καὶ εἰς τὸ κεράσασα, *θυμῆρες* ἐπίθ. τοῦ συστ. ἀντικ. (θυμὸς-ἀρρησικω) εὐάρεστον εἰς τὴν ψυχῆν μου : ἀπ' οὗ παρεσκευάσεν εὐάρεστον θερμοκρασίας κραῖμα, ἀναμείξασα ζέον ὕδωρ ἐκ τοῦ μεγάλου λέβητος μὲ τὸ ψυχρὸν ὕδωρ τὸ ἐν τῷ λουτήρῳ *κατὰ κρατὸς* ἐκ τοῦ *λόε* (λοετρά ἔχεε) : ἔχυνεν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς ὕδωρ, τὸ ὁποῖον ἐλάμβανεν ἐκ τῆς σκάφης, *ὄφρα* ἕως ὅτου, *ἐκ εἴλετο*, *θυμοφθόρος* ὅστις ἐξήντλει τὰς δυνά- μεις μου, *γυῖα* οὐ. πλ. τὰ μέλη τοῦ σώματος, *λίπα* ἐπίρ. (πρβλ. *λί- πος*, *λιπαρός*) δαιφιλῶς, ἀφθόνως, *χλαῖνα* θ. ἱμάτιον μάλλινον (χει- μερινόν), *χιτῶν* ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἡμέτ. ὑποκάμισον, *εἶσε δὲ* ἢ κυρ. πρότ. [*χέριψ*-ίβος θ. ὕδωρ νιψίματος, *πρόχοος* θ. (-χους) νεροκάννατον, τοπ. πτ. εἰς τὸ φέρουσα ἢ ὄργ. εἰς τὸ φέρουσα καὶ ἐπέχευε : τῷ ἔχυνεν εἰς τὰς χεῖρας, *ὑπὲρ λέβητος* εἰς τὸ ἐπέχευε, *τανύω* τιταίνω, *νίψασθαι* χεῖρας, *σίτος* ἄρτος, *ταμίη* ι 207, *εἶδαρ- ατος* οὐ. (ἔδω) φαγητόν, *χαριζομένη παρεόντων* φιλοφρόνως, προφρόνως (δαιφιλῶς) ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, ἐκ τῶν προχείρως εὐρε- θέντων]. *ἐκέλευεν* ἢ Κ., *ἀνδάνω* ἀρέσκω : ἀλλὰ δὲν εἶχον ὄρεξιν, *ἀλλοφρονέων* ἔχων ἀλλοῦ τὸν νοῦν μου, ἀψηχολημένος μὲ ἄλλην σκέψιν, *ὄσσομαι* (ὄσσε) βλέπω, μαντεύω : διότι ἡ ψυχὴ μου ἔβλεπεν (εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν) μόνον συμφορὰς, ἦτο βαρύθυμος, ἀπαισιόδο- ξος· τὸ αἴτιον ἐν 383.

350 *Νύμφαι* αἱ τῶν κρηνῶν καὶ τῶν γλυκῶν ὑδάτων Κρηναί- δες, Ναΐδες καὶ Ναϊάδες, τῶν ἀλμυρῶν ὑδάτων Νηρηίδες, τῶν ἀλοῶν Ἀλσηίδες, τῶν ὀρέων Ὀρειάδες καὶ Ὀρεστιάδες, τῶν δέν- δρων Δρυάδες (γεννώμεναι καὶ ἀποθνήσκουσαι μετ' αὐτῶν, ὅθεν καὶ Ἀμαδρυάδες), τῶν ναλῶν Ναπαῖαι, τῶν ποταμῶν Ποταμίδες, τῶν

άντρων Ἄντριάδες, αἱ περὶ τὰς νομὰς τῶν μήλων Ἐπιμηλίδες.—
352 Ταῦτα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀντιληφθῆ σήμερον ὁ Ὅδ., ἀλλὰ
 γινώσκει, διότι καθ' ἑκάστην ἐπανελαμβάνετο τὸ αὐτὸ κατὰ τὰς ἡμέ-
 ρας τῆς ἐκεῖ παραμονῆς του.—**353 πορφύρεα** τὸ πορφυροῦν
 χρῶμα παρεσκεύαζον οἱ Φοίνικες ἐκ τῶν κογχυλίων τῶν πορφυρῶν,
 αἷς ἠλίεον ἐν Ἑλλάδι. Τὰ πορφυρᾶ ὑφάσματα ἦσαν βαρύτεμα καὶ
 περιζήτητα.—**353-4** Τὰ ὑποστρώματα ταῦτα ἀντικαθιστῶσι τὰς
 ἡμετέρας στιβάδας (ταπετσαρίας), τύλας, στρώματα κλπ.—**356** Πε-
 ριέργον ὅτι καὶ ἡ Κίρκη, θεά, μετέχει τοιαύτης τραπέζης, ἐν ᾗ ἡ
 τροφή τῶν θεῶν εἶναι νέκταρ καὶ ἀμβροσία.—**356 τρίπους** λεβή-
 τιον μικρὸν μετὰ τῶν τριῶν ποδῶν, Πίν. ΙΑ'. 2.—**361 λόε** Μετ'
 ἀγῶνας, θήραν, μακρὰ ταξειδία ἐλάμβανε χώραν τὸ λουτρὸν χάριν
 καθαρειότητος, ἀναψυχῆς καὶ τονώσεως τοῦ ὀργανισμοῦ, τελούμενον
 ὅπως ἀκριβῶς περιγράφει αὐτὸ ἐνταῦθα ὁ Ὅμ. ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν
 ἡγεμόνων καὶ τῶν εὐγενῶν, ἄλλως ἐν τῷ ποταμῷ καὶ ἐν τῇ θαλάσῃ
 (τὸ κολύμβημα ἦτο γνωστὸν ἐφ' Ὅμηρου). Τὴν λοῦσιν διεξάγει αὐτὴ
 ἡ Κίρκη, ἀλλαχοῦ ἡ κόρη τοῦ ξενίζοντος τὸν ξένον ἡγεμόνος. Ὁ
 λουόμενος ἐσμήχετο ἐν τοῖς ὕστερον χρόνοις διὰ ὀνυμμάτων (σημηγμά-
 των), ἐπεχόντων θέσιν σάπωνος, τοιαῦτα δὲ ἦσαν ἡ κονία (ἀλκαλική
 τις κόνις), νίτρον, ἀφρόνιτρον, κιμωλία γῆ καὶ ἄλλα εἶδη λεπτῆς ἀρ-
 γίλλου, ἐξυμωμένα μετ' εὐδῶν ὑλῶν (κατὰ τοὺς ῥωμ. αὐτοκρατορι-
 κούς χρόνους εἰσήχθη εἰς χρῆσιν καὶ ὁ σάπων, sapo λ. κελτική), μετὰ
 δὲ τὸ λουτρὸν ἐγίνετο ἡ ἐντριβὴ δι' ἐλαίου, ὅπερ ἀφηρεῖτο διὰ
 σπλεγγίδος (εἶδους ξύστρας) καὶ χειρομάκτρου. Ἐπὶ τοῦ Ὅμ. μετὰ
 τὸ λουτρὸν ἐγίνετο ἡ ἐπάλειψις τοῦ σώματος δι' ἐλαίου, εὐώδους
 μύρου, ἀπαραιτήτου κτήματος πάσης οἰκιακῆς οἰκονομίας, κομιζομέ-
 νου ἔξωθεν ὑπὸ τῶν κατασκευαζόντων αὐτὸ Φοινίκων, ὅπερ καὶ
 στιλπνὴν λειότητα προσέδιδεν εἰς τὸ δέρμα καὶ εὐωδίαν εἰς τὸ σῶμα.
 —**365 χλαῖναν-χιτῶνα** Ὁ *χιτῶν* εἶναι ἔνδυμα φοινικικὸν (κιτά),
 λινοῦν, λευκὸν ἢ ὑπωχρον, εἰσαχθεὶς ὑπὸ τῶν Φοινίκων εἰς τὴν Ἑλ-
 λάδα, καὶ φορούμενος ὑπὸ μόνων τῶν ἀνδρῶν· εἶναι ῥαπτός, φορεῖ-
 ται (ὄθεν *δύεσθαι χιτῶνα*) ἔσωθεν ὡς τὸ ὑποκάμισον, ἔχει συνήθως
 χειρίδας μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, ἐξικνεῖται μέχρι τῶν γονάτων (ὁ ἰωνικὸς
 ποδήρης, τοιοῦτον δ' ἐφόρουν καὶ οἱ ἐπιφανεῖς, οἱ μετέχοντες τελε-
 λετῶν, οἱ ἀοιδοί, φέροντα παρυφὰς μετὰ κοσμημάτων), ζώννυται κατὰ
 τὴν ἐργασίαν καὶ εἶναι τὸ μόνον ἔνδυμα τὸ φορούμενον ἐν τῷ οἴκῳ.
 — Ἄλλὰ τὸ κυρίως ἐθνικὸν ἔνδυμα τοῦ Ἑλλήνος ἦτο ἡ ἐρεᾶ *χλαῖνα*,
 ἣν ἐφόρει ἔξω τῆς οἰκίας, ἐπανωφόριον, ἐν ἐπίμηκες τεμάχιον ὑφά-

σματος, ὅπερ δὲν ἐφορεῖτο, ἀλλ' ἐρρίπτετο περὶ τοὺς ὄμους (ὄθεν βάλ्लεσθαι χλαῖναν) (ὡς τὸ σάλιον) καὶ ἐπορποῦτο ἐπ' αὐτῶν ἀναδιπλούμενον διὰ πόρπης ἢ περόνης. Ἡ χλαῖνα τῶν ἐπιφανῶν ἦτο πολλάκις πορφυρᾶ, ἡ δὲ ἐορτάσιμος ἔφερεν ἐνυφασμένας ποικίλας παραστάσεις, Πίν. Γ' 2.—Οἱ Ὅμ. ἤρωες ἐν εἰρήνῃ εἶναι ἀσκεπεῖς πλὴν ἐν θήρᾳ καὶ ἐν ἐξοχῇ, ὅπου φέρουσι πῖλον πῖλινον ἢ δερμάτινον. Ἐπίσης ἐντὸς τῆς οἰκίας εἶναι ἀνυπόδητοι, ἀλλ' ἐξερχόμενοι φοροῦσι τὰ πέδιλα, πέλματα δερμάτινα μετὰ στενοῦ γύρω κρασπέδου, συγκρατούμενα ἐπὶ τοῦ ποδὸς δι' ἱμάντων (ὡς περιπτοὺ τὰ παρ' ἡμῖν γουρνοτσάρουχα).—366 *εἰσαγαγοῦσα*, διότι τὸ λουτρον ἀπέτέλει ἴδιον διαμέρισμα τοῦ οἴκου, κεχωρισμένον τοῦ μεγάρου. Ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Τίρυνθος εὐρίσκειται ἀριστερᾶ τοῦ προδόμου (μ.).—368 *χέρνιβα* Τὸ νύμφιον ἐνταῦθα τῶν χειρῶν γίνεται ὡς ἱεροπραξία πρὸ τοῦ φαγητοῦ χάριν τῶν σπονδῶν.

375-81 *ιάλλω* ι 288, *τίφθ'* ι 403, *ἴσος* ὁμοιος, *ἄναυδος* (α (στ.)-αὐδή), *κατ' ἄρ' ἔξεται* στερεότη. φράσις, ὅπου τὸ ἄρα ἀπώλεσε τὴν σημ., *ἔδων* κατατήκων, *βρώμη* (βιβρώσκω), *δ' οὐχ ἄπτεαι* παράταξ. ἀντι : χωρὶς νά, *δίεαι* ὑποπιτεύεις, φοβεῖσαι, *πὸν ἂν δὲν ἀπατῶμαι*, *οὐδέ τι ἀλλ' οὐδαμῶς*, ὄχι, δὲν ἔχεις ἀνάγκην νὰ φοβῆσαι, *καρτερός ὄρκος* βαρῦς.—382-7 (μὴ με παρακαλῆς νὰ φάγω) *τίς γάρ, ἐναίσιμος* (ἐν-αῖσα, τὸ προσῆκον μέτρον) φρόνιμος, *πρὶν* πρότερον, *τλαίη κεν* ἤθελεν ἔχει τὸ θάρρος, τὴν τόλμην, *ἀλλὰ ὄθεν, δὴ ὄντως, πρόφρασσα* ἐπίθ. θ. τοῦ *πρόφρων* ὁ ἔχων τὴν καρδίαν ὑπὲρ τινος, ἢ : ὁ ἐξ ὅλης καρδίας (πρβλ. πρόρριζος) : με ὄλην σου τὴν καρδίαν, σοβαρῶς, εὐλικρινῶς, *ἐρήγρος* ι 100.—388-96 *διεκβεβήκει* διὰ μέσου τοῦ μεγάρου μειέβαινε ταχέως ἔξω, *ἐκ δ' ἔλασεν* ἐτάρους, *σίαλος* ἄ. (σῦς; σφιάλος) χοῖρος οἰκοτραφῆς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν κἄπρον, *ἐναντίοι* ἀντιμέτωποι (ἀλλήλοισ ἢ μᾶλλον τῇ Κ.), *φάρμακον* ἄλλο, διάφορον τοῦ ἐν τῷ κυκεῶνι, ἀντιφάρμακον, *τῶν δὲ* ἢ γεν. ἐκ τοῦ *μελέων*, *ἐρρεον* ἀπέπιπτον, *δλόμενος* μ. ἀορ. β' (χαμένος) κατηραμένος, *εἰσορᾶσθαι* τὸ κατὰ τι εἰς τὸ νεώτεροι, εἰς τὴν ὄψιν, εἰς τὸ ἰδεῖν.—397-9 *ἔγνωσαν* ἀντελήφθησαν, *ἔφυν* ἔφυσαν, ἐνέφυσαν, ἐν χερσὶ μοι 280, *ἡμερόεις* 3 (ἡμερος πόθος) ποθεινός, *ὑποδύομαι* ὑπείσερχομαι : ὅλοι δὲ ἤρχισαν νὰ κλαίωσι διὰ τοὺς ἄλλους συντρόφους τῶν ἐξ ἀλγεινοῦ πόθου κατόπιν τοῦ πικροῦ ἀποχωρισμοῦ, ὅλους κατέλαβε θρηῆνος προδίδων τὸν ἀλγεινὸν πόθον πρὸς τοὺς συντρόφους τῶν, ἀφ' ὧν εἶχον πιστεύσει ὅτι εἶχον ἀποχωρισθῆ διὰ παντός, *ἀμφι* ὀλόγυρα ἢ ἀμφοτέρωθεν, *δῶμα* ἐνταῦθα :

ἡ αὐλή, ἐν ἣ εὐρίσκοντο καὶ περὶ ἦν ἦσαν αἱ μάνδραι τῶν ζώων καὶ ἄλλα ἴσως παραρτήματα, **ἀμφὶ δὲ** παρατάξεις ἀντὶ : ὥστε, **σμερδαλέον** τρομερά, **κοναβίζω** (κόναβος) ἀντηχῶ ἢ ὅλη πρότ. ὡς καὶ ἡ ἐπομένη εἶναι συνέπεια τοῦ θρήνου : οὕτως ὥστε, **ἐλεαίρω** α 19.

397 ἔγνωσαν περὶ τῆς μεταφράσεως τούτου πρβλ. 240 φαίνεται ὅτι ὁ Ὅδ. συνεξελθὼν μετὰ τῆς Κίρκης παρηκολούθει ἄποθεν τὰ γενόμενα καὶ διὰ τοῦτο ἐβράδυναν νὰ ἀντιληφθῶσιν αὐτόν.—

398 δῶμα ἡ αὐλή καὶ τὰ περὶ αὐτὴν οἰκοδομήματα, ἢ ὅλη οἰκία.

400-5 διογενής ὁ ἐκ Διὸς γεγονώς, εὐγενής, **ἄρα** ὡς εἶναι φυσικόν, εὐνόητον, **πάμπρωτον** πρῶτα πρῶτα, πρωτίστως, **πελάζω** τοποθετῶ (ἀσφαλῶς), **κτῆματα** τὰ πράγματά σας, **ὄπλα** τὰ σκευὴ τοῦ πλοίου (ἐξαρτήματα ἰστίων, ἰστόν, σχοινία, κώπας, κεραίας κτλ.),

ἄψ ἴμεναι ἐπανερχοῦ.—**406-21 ἐπεπείθετο** ἐπιπείθομαι, **ἀγῆνωρ**

ι 213, **οἴκτρ'** οἴκτρά, κατὰ τρόπον ἀξιολύπητον, **ὄλοφυρομένους**

εἰς τὸ **χέοντας** ἢ ἀντιστρόφως : ἐν μέσῳ ὄλοφυρμῶν, **θαλερός** τρυφερός, θερμός, **θ.** **δάκρυ** ἀφίθονα δάκρυα, **ὄτ' ἄν** (χέονται), ὅπερ νοοῦμεν ἐκ τοῦ **ἔχυντο**,

περὶ χέωνται τρέχουσιν ὀλόγυρα, **πόρ(τ)ις** ιος θ. δάμαλις (ὁ μόσχος ἀρσ.), **ἄγραυλος** ἐν τοῖς ἀγροῖς διαμένων,

ἐν τῇ ἐξοχῇ, **ἐλθούσας** ὅταν ἐπανεέλθωσιν, **κόπρος** θ. κοπριά, μάνδρα,

σκαίρω σκιρτῶ, χοροπηδῶ, **ἐναντία** ἐξ ἀντιθέτου διευθύνσεως, **σηκοὶ** τὰ μανδριά, **ἴσχω** ἀναχαιτίζω, **ἀδινὸν** (ἀδινός συχνός (ἄδην

κατὰ κόρον) συχνὰ πυκνά, ἀδιακόπως : ἐν μέσῳ ἀδιακόπων μυκηθμῶν, **σκαίρουσιν-ἀμφιθέουσι** ἔνεκα τῆς παρεμβολῆς προτάσεων καὶ

τῆς διαταραχῆς τοῦ λόγου ἀνακολούθως ἐκφέρονται ὡς κύρια προτάσεις συνεχίζουσαι τὴν παραβολήν, ἣς ἀπόδοσις **ὡς ἔχυντο** (περὶ)

ἐμὲ ἢ πρόθεσις ἐκ τοῦ **ἀμφιθέουσι**, τὸ δὲ **ἐμὲ** ἀνήκει καὶ εἰς τὸ **ἴδον** καὶ εἰς τὸ **ἔχυντο**,

μέσ. ἀορ. τοῦ **χέεσθαι**, **δόκησε θυμὸς** ἐφάνη εἰς αὐτοὺς ὅτι εἶχον τοιαύτην ψυχικὴν διάθεσιν, ἠσθάνθησαν ὅτι εὐρίσκοντο ἐν τοιαύτῃ ψυχικῇ διαθέσει, ὡς εἴαν, **δὲ γάρ, ἵνα** ὅπου,

τράφεν τράφησαν, **σοὶ νοστήσαντι** διὰ τὴν ἐπάνοδόν σου.—**422-7 ἐρύσσομεν** ὑποτ., **ὀτρύνομαι** ἐπείγομαι, σπεύδω, **ἐπηρεϊανὸν** ἐπίρ. (ἐπὶ) ἐπὶ (πρβλ. ἐπὶ-βόλος)-ἔτος) ἀφθόνως.—**428-37 ἐρύκανε**

ἐρυκάνω, ἐρύκω ὁ πρκτ. προσπάθειαν **πόσ'** πόσε, εἰς ποῖον ἀπαίσιον μέρος, **ἰμείρω-ομαι**, **ποιήσεται κεν** ὑποτ. ἀντὶ μέλ., **οἷ κεν**

συμπερ., **φυλάσσοιμεν** . . . ἠθέλομεν εἶσθαι ἠναγκασμένοι νὰ φυλάσσωμεν καὶ παρὰ τὴν θέλησίν μας (μὴ δυνάμενοι ἔνεκα τῆς μεταμορφώσεως νὰ ἐκφύγωμεν), **ἔρξε**, ἔργω, ἐγκλείω : ὅπως καὶ ὁ Κ.

ἔκαμεν ἐγκλείσας τοὺς συντρόφους ἡμῶν, οὕτως ὥστε πᾶσα ἐλπίς

ἐπανόδου εἰς τὴν πατρίδα δι' αὐτοὺς εἶχε γαθῆ· **μέσσαυλον-ος** ὁ
 χῶρος τῆς αὐλῆς μέσης, ἢ αὐλή, ἢ μάνδρα, **θρασὺς** παράβολος, πα-
 ράτολμος, **σὺν δ'** ἀντὶ ἐξηρτ. προτ. : ἐν συνοδείᾳ τοῦ Ὀδ., **γὰρ** αἰτ.
 τοῦ θρασύς, **ἀτασθαλίη** ἀνοησία, ἀλαζονεία, **καὶ κείνοι** ὅπως τώρα
 καὶ ἡμεῖς.—**438-45 μερμηρίζω** ι 554, **μετὰ φρεσὶ** ἐνδομιύχως,
τανυήκης 2 (*τανὺς μακρός, τανύω, ταναός, τείνω-ἀκί) ὁ ἔχων μα-
 κρὰν αἰχμῆν, **δορ** 321, τῶ ὄργ., **ἀποπλήσσω** δι' ἑνὸς κτυπήματος
 ἀποκόπτω, **οὐδὰς δε** κατὰ γῆς, **πελάζω** ὄϊπτο, πετῶ, κυλίω, **πηὸς**
 ἄ. κηδεστής, συμπέθερος, **μάλα σχεδὸν** ὁ πολὺ πλησίον, στενὸς
 (συγγενής), **ἐρητύω** ι 493, **ἐάσομεν** μέλ. **εἰ σὺ κελεύεις** ἐὰν σὺ θέ-
 λεις, συμφωνεῖς, **ἐρύομαι**, ἔρυμαι, φυλάττω.—**446-8 οὐδὲ μὲν** . .
 ἀλλὰ καὶ ὁ Εὐρ. δέν, **ἐνιπή** θ. (ἐνίπω ἐπιπλήττω, ἀπειλῶ) ἀπειλή
 (ἐκρηξις τῆς ὄργῆς), **ἐκπαγλος** (ἐκπλήσσω ἐκ-πλαγ-λος) δεινός.

403 ἐρύσσετε Ἐὰν τὸ πλοῖον ἔμελλεν ἐπὶ μακρὸν νάδρανήσῃ,
 ἔδει νάελκυσθῆ ἕκ τῆς θαλάσσης, ἵνα μὴ σήπηται. Ἡ Κίρκη συνι-
 στῶσα τοῦτο τί σκέπτεται ;—**416 πόλιν αὐτήν** ὡς τὸ κέντρον τῆς
 πατρίδος.—**421 ὄλεθρον** Τοῦτο εἰκάξουσιν ἕκ τοῦ ἀιστώθησαν τοῦ
 Εὐρύλοχου 259 καὶ διότι βλέπουσι τὸν Ὀδ. ἐπιστρέφοντα μόνον.—
426 Κίρκης Ἐνταῦθα τὸ πρῶτον οἱ ἑταῖροι μανθάνουσι τὸ
 ὄνομα τῆς Κίρκης.—**432 καταβήμεναι**, διότι τὸ μέγαρον ἔκειτο ἐν
 κοιλάδι ἀπ' ἄλλης ἀπόψεως ἐπὶ πορείας ἀπὸ τῆς ἀκτῆς εἰς τὰ μεσό-
 γεια **ἀνήιον** 274, 446.—**433** Ὁ Εὐρύλοχος, ὅστις προηγουμένως
 οὐδὲν ὠρισμένον ἐγίνωσκε περὶ τῆς τύχης τῶν ἑταίρων, εἰκάξει νῦν
 τοῦτο ἕκ τῶν λύκων καὶ λεόντων, οἵτινες εἶχον θελχθῆ ἄλλως οὐδὲν
 ἠδύνατο νὰ γινώσκῃ περὶ τούτου.—**437 τούτου ἀτασθαλίῃσιν**
 εἶναι ἀληθὲς τοῦτο ;—**441 πηῶ** οἱ ὕστερον ἔπλασαν ὅτι εἶχε νυμ-
 φευθῆ τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ὀδ. Κτιμένην.—**442 ἐρήτιον** ἕκ τούτου
 δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἢ ὅτι ὁ Ὀδ. ἀπεπειράθη νὰ ἀνασπάσῃ τὸ ξί-
 φος ἢ ὅτι ἐμφαντικῶς διὰ σχηματισμῶν ἐξεδήλωσε τὰς προθέσεις
 αὐτοῦ, ὅπερ τὸ πιθανώτερον.

446-52 τόφρα ἐν τούτῳ τῶ μεταξύ, **ἐνδυκέως** θῶ, **λοῦσε** . .
 διάμεσα, **οὐλος** 3 (εἶλω συνθλίβω, ὄλ-**φο**-ὄλλος-οὐλος) πυκνός, δα-
 σύμαλλος, **ἄρα** ἀκολούθως, πρὸς τούτοις, **ἐν** δαφυλῶς.—**453-65**
φράζομαι βλέπω (ὡς καὶ παρ' ἡμῖν τὸ σκέπτομαι), **ἐσάντα** (ἐς ἄντα,
 ἀντικρὺ) κατὰ πρόσωπον, **περὶ δὲ** ἀντὶ ὥστε, **θαλερός γόος** σφοδρός,
 μέγας θρηῆνος (κυρίως : ὅ, τι ἐξ ἐσωτερ. δυνάμεως ἀναφύεται ὡς τρυ-
 φερὸς βλαστός, ἀναβλύζων), **ὄρνυμι** προκαλῶ, **μὴ ὄρνυτε** παύσατε,
ἀνάριστος (ἀ(στ.)-ἀραρίσκω) ἐχθρικός, δυσμενής, **δηλέομαι** (*dele-o*)

βλάπτω (δηλητήριον), *εις* ὃ ἔως ὅτου, *θυμὸς* θάρρος, ψυχή, *οἶον* τοιοῦτον, οἶον εἴχετε, ὅτε, *πρώτιστον* διὰ πρώτην φοράν, *ἀσκελῆς* κάτισχος, ἐξηντημένος, *ἄθυμοι* (ἔστέ), *ἄλλη* θ. (*ἀλάομαι*) περιπλάνησις, *ὑμῖν* ἐγκλ. τύπ. τοῦ *ὑμῖν*, *πέπασθε* ἐκ τοῦ *πέπαθα*, *πέπονθα*. *πέ-παθ-τε* ἢ *πέπαθ-θε*.—466-8 *τελεσφόρος* ὁ φέρων τὸ πᾶν καὶ ἑαυτὸν εἰς πέρας, ὀλόκληρος, *εις* *τ. ἐ.* μέχρι τέλους τοῦ ἔτους, ἐπὶ ἓν ὄλον ἔτος.

450 *λοῦσε* Μόνον τὸν Ὅδ. ἔλουσεν ἢ ἰδία καὶ ἔχρισε· τοὺς ἑταίρους ἢ θὰ ἔλουσε διὰ τῶν θεραπειῶν ἢ ἀπλῶς θὰ ὑπέδειξε τὸν τόπον τοῦ λουτροῦ καὶ θὰ παρέσχε τὰ δι' αὐτὸ χρήσιμα.—457 *οἶδα* ὡς θεά. Ἴσως ὁ Ἑρμῆς νὰ εἶχεν ἀνακοινώσει αὐτῇ καὶ περὶ τῶν πλανῶν καὶ παθημάτων τοῦ Ὅδ. καὶ τῶν ἑταίρων.—463 *τρηχεῖης Ἰθάκης* Πόθεν ἐγίνωσκεν ἢ Κίρκη τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦτο τῆς νήσου ἐπίθετον ;

469-74 *Ἔεν* εἶχε παρῆλθει, *περιτρέπω* περιστρέφω, συμπληρῶν τὴν περιόδόν μου : καὶ αἱ ὄραι τοῦ ἔτους ἐπανῆλθον ἀρχίσασαι ἐκ νέου τὴν τροχίαν τοῦ ἔτους, [*μηνῶν φθινόντων* τῶν μηνῶν ἐξαντηθέντων, λήξαντος τοῦ κύκλου τῶν μηνῶν, *ἡματα μ.* μακρὰ σειρὰ ἡμερῶν, *περὶ τελέσθη* συμπληρώσασα τὴν τροχίαν τῆς (κύκλου) ἔληξε], *ἐκκαλέσαντες* καλέσαντες ἔξω τοῦ μεγάρου, *δαιμόνιος* οὗ λόγοι καὶ πράξεις δὲν δύνανται νὰ ἐξηγηθῶσιν ἐκ φυσικῶν αἰτίων, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ δεχθῶμεν θεϊαν ἐπενέργειαν : ἀλλόκοτε, περιέργε, *ἤδη* τέλος πάντων, *θέσφατος* 2 (θε(σ)δς-φημι) πεπωμένος.—475-86 *γούνων* (λαβῶν), *λιτανεύω* λίσσομαι, *αὐδῆ* παράκλησις, *πεμψόμεναι* εἶδ. ἀπ. ἐκ τοῦ *ὑπόσχεσιν*, ἢν *ὑπέσθης*, *θυμὸς* δὲ θ. γάρ, *ἔσσεται* (σεύομαι) (σπεύδει) προθυμεῖται, ποθεῖ τοῦτο, *φθινύθω* κατατήκω, βασανίζω, ἐνοχλῶ.—487-95 *νόσφι* χωριστά, μακράν, *ν. γίγνομαι* ἀπομακρύνομαι, *ἐπαινὸς* (ἐπὶ αἰνός) δεινός, *χράω* δίδω χρησμόν, *χρῶμαι* λαμβάνω μαντείαν, ἐρωτῶ, *ἀλαδς* α 69, *φρένες* αἱ πνευματικαὶ δυνάμεις (διάφραγμα), *καὶ τεθνηῶτι* ὡς εἶχε καὶ ζῶν, *νόσος* συνειδήσιν, *πέπνυμαι* (πνέω) (ἔχω τὴν πνοὴν τοῦ βίου) ἔχω νοῦν, συνειδήσιν, *τοὶ* δὲ οἱ δὲ ἄλλοι, ἐν ᾧ οἱ ἄλλοι, *σκιαὶ* ἄνευ συνειδήσεως καὶ ζωικῆς δυνάμεως, *ἀίσσουσι* πετῶσι, πτερυγίζουσι, περιφέρονται.

471 *ἐκκαλέσαντες*, ἵνα μὴ ἀκούσῃ ἢ Κίρκη.—479 *σκιόεντα* Ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν ἠλιόλουστον αὐλὴν καὶ τὰς αἰθούσας αὐτῆς τὸ μέγαρον ἐστερημένον παραθύρων ἐδέχετο τὸ φῶς μόνον ἀπὸ τῆς θύρας καὶ τοῦ ὀπαίου, εἶδους τρούλλου, τὸ ὁποῖον ὑπῆρχεν ἐν τῇ

στέγη, ἵνα ἐξέροχεται ὁ καπνὸς κλπ. Ἴσως τὸ ἐπίθ. δηλοῖ τὸ σκιερὸν καὶ δροσερὸν τῶν μεγάρων διὰ τὸ περιβάλλον (διὰ δρυμὰ πυκνά καὶ ὕλην 150), πλεονέκτημα τῆς κατοικίας πολύτιμον διὰ τὸν θερμὸν νότον.—**483 ὑπόσχεσιν** Αὕτη δὲν ἐμνημονεύθη πρότερον, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Κίρκη παρέχουσα τὸ φάρμακον ἐπεδίωκε νὰ λησμονήσωσι τὴν πατρίδα 236, ἐκ τῆς χρήσεως τοῦ ἀντιφαρμάκου καὶ ἐκ τῆς ὑποσχέσεως 344 ὅτι οὐδὲν πλεόν ἄλλο κακὸν θὰ προξενήσῃ ὑπονοεῖται ὡς συνέπεια καὶ ὅτι θὰ ἀπέστελλεν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα.—**491 Ἄιδης** ὡς θεὸς χθόνιος εἶναι καὶ ἀγαθὸς δαίμων τῆς γῆς, εἶναι ὁ **Πλούτων**, ὁ παρέχων τὸν πλοῦτον τῶν σιτηρῶν καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν εἰς τὸν ἄνθρωπον. Ἡ Περσεφόνη θυγάτηρ τῆς Δήμητρος (θεᾶς τῆς γῆς), σύζυγος τοῦ Ἄιδου, κατοικεῖ παρ' αὐτῶ ἐν τοῖς χθονίοις.—**492 Τειρεσίας** πολυθρύλητος τυφλὸς μάντις τῶν Θηβῶν, ζῶν ἐπὶ Λαΐου, Οἰδίποδος καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἀποθανῶν ἤδη πρὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, ἀφ' οὗ ἔζησεν 7 ἀνθρώπων γενεάς (3 γενεαὶ=1 αἰὼν).—**493 τοῦ φρένες ἔμπεδοι** Πᾶσαι αἱ λειτουργίαι τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ μόνον ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος ζῆ, ἐφ' ὅσον ἡ ψυχὴ εἶναι συνδεδεμένη μετὰ τοῦ σώματος, τοῦ ὕλικου συντρόφου αὐτῆς. Διὰ τῆς καύσεως ὅμως λυομένη παντὸς δεσμοῦ μετὰ τοῦ σωματικοῦ αὐτῆς συντρόφου ἀποβάλλει πλεόν πάσας τὰς δυνάμεις τοῦ αἰσθάνεσθαι, βούλεσθαι, νοεῖν, διότι ἐλλείπει τὸ ζωτικὸν σῶμα, ἐξ οὗ ἦντλει τὰς δυνάμεις ταύτας, δὲν ἔχει σάρκα, ὀστᾶ, ἴνας καὶ διη τὰς φρένας, τὴν ἔδραν πασῶν τῶν πνευματικῶν λειτουργιῶν· ταῦτα πάντα ὑπῆρχον ἐν τῷ ἀφανισθέντι διὰ τῆς καύσεως σῶματι. Κατὰ τοῦτο ἐξαίρεσιν μοναδικὴν ἀποτελεῖ ὁ Τειρεσίας, τοῦ φρένες ἔμπεδοι κατὰ τινὰ δημῶδη ἀπήχησιν, καθ' ἣν ἄνθρωποι θεοφιλεῖς ἀφαρπαζόμενοι ζῶντες ἐκ τοῦ κόσμου ὑπὸ τῶν θεῶν διετήρουν ἐν τῷ ἄλλῳ κόσμῳ ἀναλλοίωτον τὴν συνείδησιν ὡς φέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰς σωματικὰς φρένας, τὴν πηγὴν πάσης πνευματικῆς κινήσεως, ὡς ὁ Ἄμφιαραος ὁ καταποθεὶς ἐν τῇ γῇ ζῶν κατὰ τὴν φυγὴν τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Τειρεσίας ἀπέθανε (τεθνηκώς), ἐπιστεύθη ὅτι διεφύλαττε τὴν διαύγειαν τοῦ πνεύματος καὶ μετὰ θάνατον, διότι διὰ χρηστηρίου ἐξέφαιναν αὐτὴν ἐκ τῆς γῆς. Ἐν τῷ Βοιωτικῷ Ὀρχομενῷ ὑφίστατο χρηστήριον τοῦ Τειρεσίου, χθόνιον μαντεῖον, νεκυομαντεῖον—**495 σμιαὶ** ἄνευ πραγματικῆς ὑποστάσεως, ἄνευ ζωτικῆς δυνάμεως, ὡς σκιῶδη φάσματα, ἀμεμηνὰ κάρηνα 251.

496-502 κατεκλάσθη ι 256, νῦ φυσικὰ, ἤθελεν εἶχε τὴν

διαθέσιν, ὄρεξιν, *τίς γὰρ* (ὄχι, τοῦτο εἶναι ἀδύνατον) διότι τίς, ἐντεῦθεν : τίς λοιπόν, *εἰς* (δόμον) Ἄιδος, *δὲ* ἀλλά, διότι.—503-7 *μή τι* διόλου μή, *ἡγεμόνος* παρὰ νηϊ (ἐπὶ τοῦ πλοίου), ἡ γεν. ἐκ τοῦ *ποθῆ* ἔλλειψις : μή σε μέλη διόλου διὰ τὴν ἔλλειψιν ὀδηγοῦ τοῦλάχιστον, *ἦσθαι* καὶ τὰ ἐπόμε. ἀπρμφ. ἀπολύτως : *κάθησο* ἡσυχος, *τὴν δὲ* αἰτιολ., *κὲ φέρησι* ἀντὶ μέλ.—508-12 *δι' Ὠκεανοῖο* πρὸς τὴν ἐπέκεινα ἀκτὴν τοῦ Ὠκ., *ἐνθα* ὄπου, *ἐλάχεια* ι 116, 510 ἐπέξ. τοῦ *ἄλσεα, ὠλεσίκαρπος* 2 (*ὄλλυμι*) ἀποβάλλον τοὺς καρποὺς πρὶν ὠριμάσῃσι, ἄκαρπος, *κέλσαι-ἕμεναι* ἡ κινθ. πρότ., *εὐρώεις* (*εὐρώς-ῶτος* ἄ. μοῦγλα) μουχλιασμένοι, εὐρωτιῶν (διὰ τὴν ἔλλειψιν φωτὸς καὶ ἀέρος), *εἰς δόμον* πρὸς.—513-20 *ἐνθα* ἐκεῖ (πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἄιδου), *ρέουσι* ὑποκ. ἐν. ἄρ. μετὰ ὄ. πληθ. ἄρ. καὶ εἶτα β' ὑποκ., *δὴ* ὡς γνωστόν, *Στυγὸς* θ. ἐκ τῆς λ. ὕδατος, *ἀπορρῶξ* βραχίων, *ξύνεσις* (ἐστὶ) συμβολή, συνένωσις, *ἐρίδουπος* 2 (*ἐρί-γδουπος*) πολυτάραχος, θορυβώδης : τὰ πράγματα πρέπει νὰ φαντασθῶμεν ὅδε : πέραν τῆς ἀκτῆς παράλλῳ πρὸς τὸν Ὠκ. ῥέει ὁ Ἀχέρων ποταμός, εἰς ὃν ἐκβάλλουσι δύο ἕτεροι ποταμοί, ὁ Πυρρφ. καὶ ὁ Κωκ., ὅστις εἶναι βραχίων τῆς ἐν τοῖς βαθυτάτοις τῶν χθονίων ῥεούσης Στυγός : πρὸ τοῦ σημείου τῆς ἐκβολῆς ὑπάρχει βράχος, ὃν παρερχόμενοι ἐκατέρωθεν οἱ δύο ποταμοὶ ἐνοῦνται εὐθὺς καὶ σχηματίζοντες ἐρίγδουπον καταρράκτην καταφέρονται εἰς τὸν Ἀχ. 516 *ἐνθα* ἐκεῖ, *ἔπειτα* τότε, *χοίμπτομαι* πλησιάζω (ἐφαπτόμενος τῆς ἐπιφανείας πράγματός τινος, σύρομαι ἐφαπτόμενος τῶν βράχων διὰ τῆς ὠμοπλάτης), *δρῦξαι* ἀπολ., *ὄσον τε* τοσοῦτον, ὅσος ἐστὶ, *πυγούσιος* (*πυγῶν-όσος* θ. πῆχυς, τὸ μῆκος ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος μέχρι τοῦ πρώτου ἄρμου τῶν δακτύλων (0,38 μ. περίπου) τῆς χειρὸς) πηχυαῖος (*πυγμή, πύξ, πυγ-να, πυκ-νός*), *ἐνθα καὶ ἐνθα* κατὰ μῆκος καὶ πλάτος, *αὐτῷ* τοπ. πτ. ἐν αὐτῷ, *ἀμφι* ἐπίρ. γύρω γύρω, *χοῆ* (χέω) θ. σπονδῆ πρὸς νεκρὸν (λοιβή ;), *νέκυς-νος* ἄ. (*νεκ-ο*) νεκρός, δοτ. χαρ., *μελίκρητον* κρᾶμα μέλιτος καὶ γάλακτος, *ἐπι* ἐπίρ. μετὰ τοῦτο, *παλύνω* πάσσω, πασπαλίζω, *ἀλφίτα* 234.—521-5 *πολλὰ* ἐπιμόνως, θερμῶς, *γουνόομαι κ. γουνάζομαι* λαμβάνω τινὰ ἐκ τῶν γονάτων, ἱκετεύω (ὑπισχνούμενος), *ἀμενηνός* (*α(στ.)-μένος*) ἄνευ ζωικῆς δυνάμεως, ἀδύνατος, *κάρηνον* κάρη, *ἐσθλά* οὖσ. (ἀγαθὰ) πολύτιμα δῶρα (τὰ λεγόμενα περὶ τῶν νεκρῶν κτερίσματα), *ἀπάνευθεν* χωριστά, ἰδιαιτέρως, *ιερεύω* (ἱερεῖον) θύω, *μεταπρέπω* διαπρέπω μεταξύ.—526-30 *εὐχῆ* τάξιμον : ἐν μέσφ ταξιμάτων, *λίση* β' προσ. ἄορ. ὑποτ. *ἐλισάμην, λίσσομαι, κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν*

τὰ πολυθρύλητα πλήθη τῶν ν. (ἢ τὰ πλήθη τῶν κλυτῶν νεκρῶν, ἡρώων καὶ ἡρωίδων, τῶν αἰοιδίμων), *διν* (μέλινα), *θῆλυν* ἀντὶ θήλειαν, *στρέπας* (τὰς κεφαλὰς) πρὸς τὴν γῆν, ὅπου τὸ ἐρεβῶδες κράτος τῶν νεκρῶν, *ἀπονόσφι* μακρὰν, *ἀ. τραπέσθαι* νάποστραφῆς πρὸς τὰ ὀπίσω μακρὰν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν ρευμάτων τοῦ Ὠκ. — 531-4 *ἐνθα* τότε, *ἀνωῶσαι* ἄορ. ἀπρμφ. τοῦ ἀνωγα, *νηλής*; *δῆ* ἤδη, *δέρω* ἐκδέρω, *Ἰφθιμος*; *ἐπαινός-αἰνός*. — 535-40 *ῆσθαι* καθῆσθαι, περίμενε, *ἴμεν* ἰέναι, *πυθῆσθαι* Ἰ ἐρωτῆσαι, *ἐνθα* τότε, *δραχμος*; *ὄς* οὗτος, *κὲν εἶπησιν* ἐρεῖ, *ὄδος* διεύθυνσις τοῦ δρόμου· *κέλευθος* πορεία, πλοῦς, *μέτρα κ.* τὰ διαστήματα τοῦ πλοῦ, τὰς ἀποστάσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἡμερήσιον πλοῦν, *ὡς* ἐλεύσει: πῶς, ἐπεξ. τοῦ *νόστον*. — 541-5 *ἀμφι ἔσσαν* ἀμφιέννυμι, *εἴματα* (έννυμι, ένδυμα) παραίσεις, *ἀργύφεις* λευκός, *πᾶρος* ἱμάτιον ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, *ἰξὺς-ύος θ.* τὰ περὶ τὴν μέσην, ἢ μέση (τοῦ σώματος), *καλύπτρη κ. κρήδεμνον* κάλυμμα τῆς κεφαλῆς (τσεμπέρι, γεμενί). — 546-9 *διὰ δῶμα* διὰ μέσον τῶν μεγάρων, *παρασταδόν*; *ἀωτέω* (ἄημι ὄουχαλίζω) κοιμῶμαι, *δῆ* ἤδη, *ἐπέφραδε* ἄορ. μετ' ἀναδιπλ. τοῦ φράζειν: ἔδωκεν ὀδηγίαις (περὶ τοῦ πλοῦ). — 561-5 *ἐρχομένοισι* ὅτε εὐρίσκοντο καθ' ὁδὸν ἐρχόμενοι εἰς τὸ πλοῖον, *φάσθε* νομίζετε, *νύ που* λοιπὸν ἴσως (ἂν δὲν ἀπατῶμαι), *ἡμῖν* ἐγκλ. ἀντὶ ἡμῖν, *τεκμαίρομαι* ὀρίζω, προδιαγράφω, *εἰς Ἄ. δόμους* (ἰέναι) ἐπεξ. τοῦ ἄλλην ὁδόν. — 566-8 *κατ' ἐξόμενοι, αὐθι* ἐκεῖ, *τίλλω* μαδῶ, *χαίτη* κόμη, 568=202. — 569-74 *ἀχνύμενοι* ἐκ θλίψεως, εἰς τὸ δ. *χέοντες, τόφρα* ἐν τούτῳ τῷ μεταξύ, *ἄρ'* ὡς ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη, *οἰχομένη* ἀπελθοῦσα ἐκεῖ, *ῥῆα* (ῥηίδιος, ῥάδιος) εὐκόλως (ἀφανής), *παρεξελθοῦσα* προσπεράσασα, *τίς ἂν* τὸ ἀσύνδ. αἰτιολ., *ἢ ἐνθ' ἢ ἐνθα κίοντα* ἢ ἐρχόμενον ἢ ἀπερχόμενον.

501 Πολλοὶ πόλεις τῆς Ἑλλάδος μυστηριώδη χάσματα κείμενα παρ' αὐτὰς καὶ κατερχόμενα εἰς τὰ βάθη τῆς γῆς ὑπελάμβανον ὡς καθόδους εἰς τὸν ἄδην, καλουμένας καταβάσια, Χαρώνεια, Πλουτώνεια. Περὶ δὲ τῶν ψυχῶν ἐπίστευον ὅτι κατέβαινον εἰς τὸν ἄδην ἢ ἀγόμεναι ὑπὸ τοῦ ψυχοπομποῦ Ἑρμοῦ ἢ ἀφιπτάμεναι διὰ τοῦ ἀέρος. — 507 *πνοιῇ Βορέας* Ὁ ἄδης ἄρα ἔκειτο πρὸς Ν ἢ ΝΔ τῆς Ἀἴας. — 508 *Ὠκεανοῖο* Ἐνταῦθα ὁ Ὠκ. παρίσταται ὡς ἐν τινι σημείῳ συνεχόμενος μετὰ τῆς θαλάσσης, διὰ ἧς πρῶτον θά γίνη ὁ πλοῦς. — 510 *ὠλεσίκαρποι* Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐνόμιζον ὅτι αἰ ἰτέαι καὶ αἰ αἴγειροι ἀπέβαλλον τοὺς καρποὺς αὐτῶν πρὶν οὗτοι ὠρίμασσαι (ἐν ᾧ πράγματι τὰ δένδρα ταῦτα εἶναι δίοικα, δὲν εἶχον

δὲ τότε μετενεχθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀμφοτέρα τὰ φύλα, ἄρ-
 ρεν καὶ θῆλυ, ἀλλὰ μόνον τὸ ἕτερον, ὅπερ μὴ γονιμοποιούμε-
 νον δὲν παρήγε καρπόν), καὶ διὰ τοῦτο ἀμφοτέρα ὑπελήφθη-
 σαν ὡς σύμβολα πένθους καὶ θλίψεως (πρβλ. καὶ τὴν κλαίου-
 σαν ἱτέαν, συνήθη καὶ ἐν Κηφισίᾳ), ὡς ἐμβλήματα τοῦ στείρου
 θανάτου. Ἐπειδὴ ἀμφοτέρα τὰ δένδρα εὐδοκιμοῦσιν ἐπὶ ταῖς
 ὄχθαις ῥυάκων καὶ ἐν ὑγροῖς τόποις, ὁ ποιητὴς κατὰ τὰ ἐν τῇ γῆ
 συμβαίνοντα ἐφαντάσθη ἀνάλογον περιβάλλον καὶ ἐν τῷ ἄδῃ.—
512 εὐρώεντα διὰ τὴν μεγάλην ὑγρασίαν καὶ τὴν ἔλλειψιν ἡλιακοῦ
 φωτός ἐντεῦθεν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ποταμῶν ἐκφράζουσι τὴν φρί-
 κην, ἣν ἠσθάνοντο οἱ Ἑλλ. πρὸς τὸν κάτω κόσμον, Ἄχερων (ἄχος
 θλίψις, στεναγμός), Κώκυτος (κωκύω, θρηῆνος), Στύξ (στυγέω, φρίκη,
 ἀποτροπαία).—**517 βόθρος** Ὅ,τι εἶναι ὁ βωμὸς διὰ τοὺς οὐρανίους
 θεοὺς τοῦτο εἶναι διὰ τοὺς χθονίους ὁ βόθρος, λάκκος, ὄρυγμα ἐν τῇ
 γῆ, οἷος ὁ εὐρεθεὶς ἐπὶ τοῦ Δ΄. τάφου τῆς ἀκροπόλεως τῶν Μυκη-
 νῶν ἐξ ὠμῶν πλίνθων, φέρων ἐν τῷ μέσῳ φρεατοειδῆ κοιλότητα, εἰς
 ἣν θὰ ἔρρεε τὸ αἷμα τῶν πρὸς λατρείαν τῶν νεκρῶν σφαζομένων
 ζώων καὶ θὰ ἐχύνοντο αἱ προσφερόμεναι χοαὶ (σπονδαὶ τῶν νεκρῶν).
 Αἱ ἐνταῦθα σπονδαὶ τῶν νεκρῶν εἶναι λείψανον θρησκευτ. δοξασίων
 παλαιότερων χρόνων, καθ' οὓς οἱ ἄνθρωποι πιστεύοντες ὅτι αἱ ψυχαὶ
 τῶν νεκρῶν μετὰ θάνατον ἐπεκοινώνουν πρὸς τοὺς ζῶντας καὶ ἐπε-
 νήρουν ἐπὶ τῆς τύχης αὐτῶν, προσεπάθουν παντὶ τρόπῳ νὰ διαθέ-
 σωσιν αὐτὰς εὐμενῶς πρὸς ἑαυτούς. Ἀλλὰ τὴν πίστιν ταύτην δὲν
 γνωρίζουσι πλέον τὰ Ὀμηρ. ἔπη κατὰ τὰς κρατούσας ἐν αὐτοῖς δο-
 ξασίας ἅμα καιομένου τοῦ σώματος ἐκλείπει πᾶς σύνδεσμος τῆς ψυχῆς
 πρὸς αὐτό, πρὸς τὸν ἄνω κόσμον, καὶ ἡ μὲν ψυχὴ ἀπέρχεται εὐθύς
 εἰς τὸν ἄδην, οἱ δὲ ζῶντες ἀπαλλάσσονται πλέον αὐτῆς, ἣν δὲν ἠθελον
 νὰ ἔχωσι δυσοιώνιστον σύνοικον ἐν τῷ ἄνω κόσμῳ, δυναμένην νὰ
 ἐπιδράσῃ ἐπιβλαβῶς (πρβλ. τοὺς παρ' ἡμῖν βρυκόλακας).—**519 με-
 λικρητον.** Αἱ χοαὶ ἐκαλοῦντο καὶ ἐναγίσματα, ἐχρησίμευον δὲ πρὸς
 ἀναψυχὴν τῶν νεκρῶν. Τὸ μέλι ἦτο σὺνήθεσ μέσον πρὸς ἐξιλασμόν,
 δυνάμενον νὰ προκαλέσῃ τὴν εὐμένειαν τοῦ πρὸς ὃν προσφέρεται
 ὅθεν **μειλίσειν** ἐξιλεοῦν, ὁ Ζεὺς καὶ ἄλλοι θεοὶ καλοῦνται **μειλί-
 χιοι**, τὸ ἀντίθετον **ἀμείλικτος** (ἐν ἐπιδημίᾳ εὐφλογίας πρὸ πολλῶν
 ἐτῶν ἐν Τριπόλει αἱ γυναῖκες τοῦ λαοῦ ἐπέχριον σταυροειδῶς τὸ
 ὑπέρθυρον τῆς ἐξωθύρας ἢ πασῶν τῶν θυρῶν τῆς οἰκίας διὰ μέλι-
 τος ἢ γλυκοῦ, ἵνα τὰ πνεύματα τῆς ἐπιδημίας εἰσέρχωνται εἰς τὴν
 οἰκίαν γλυκισμένα, μειλίχια).—**522 στεῖραν** βοῦν, διότι θὰ ἐθύετο

ὕπερ νεκρῶν, ὡς ἐφύτευον ἄκαρπα δένδρα περὶ τοὺς τάφους καὶ ἐφαν-
τάζοντο τοιαῦτα καὶ τὰ ἐν τῷ ἄδη 510.—Ἡ ἐν τῇ Ἰθάκῃ θυσία
στεύρας βοὸς μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξιν δοξασίας, καθ' ἣν ἡ ψυχὴ καὶ
μετὰ τὴν καῦσιν τοῦ σώματος καὶ ἐκ τοῦ ἄδου ἠδύνατο κατὰ τὰς
θυσίας νὰ ἐπικοινωνήσῃ πρὸς τὸν θύοντα καὶ νὰπολαύσῃ τῶν προσ-
φερομένων δώρων.—525 *παμμέλανα*. Τοῦτο τὸ χρῶμα ὄφειλον
νὰ ἔχωσι τὰ σφάγια τὰ θυόμενα εἰς τοὺς νεκροὺς καὶ τοὺς χθονίους
θεοὺς, ἐν ᾧ τὰ εἰς τοὺς οὐρανίους λευκόν· ἀλλ' ἐν θυσίαις εὐωχίας
ἠδύναντο καὶ ταῦτα νὰ ἔχωσι μέλαν, μόνον δὲ τὰ εἰς τὸν Ἥλιον
θυόμενα ἔπρεπε κατὰ κανόνα ἀπαράβατον νὰ εἶναι λευκά. Τὰ θύ-
ματα τῶν χθονίων ἐκαίοντο ὅλα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ (δόλοκαυτοῦν) χωρὶς
οἱ θύοντες νὰ τρώγωσι τι ἐκ τούτων. Ἄλλ' αἱ τοιαῦται θυσίαι ἦσαν
πολὺ σπάνιαι, ἀφ' οὗ ἐν οὐδεμιᾷ πόλει ὑπῆρχε βωμὸς τοῦ Ἄδου
(ὡς ὄντος ἀμειλίχτου), ἢ ἀσυνήθεις, τελούμεναι μόνον ὁσάκις ἔμελ-
λον νὰ ἐρωτηθῶσι νεκροὶ ὡς ἐνταῦθα (συνήθως ἐν νεκυομαντείοις).—
528 *εἰς ἔρεβος στρέψας*. Τὰ θύματα τῶν οὐρανίων κατὰ τὴν
σφαγὴν ἀνεστρέφοντο, ὥστε ἡ κεφαλὴ αὐτῶν ἐφαίνετο ὅτι ἔβλεπε
τὸν οὐρανόν, τῶν δὲ θυμάτων τῶν χθονίων ἡ κεφαλὴ ἐστρέφετο
πρὸς τὴν γῆν, ὅφ' ἦν κατόκουν ἐκεῖνοι, ὥστε τὸ αἷμα νὰ χυθῆ εἰς
τὸν βόθρον.—*ἀπὸ νόσφι* Ὁφείλε νὰ ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον πρὸς
τὸν Ὁκεανόν, ἀνήκοντα εἰς τὸν ἄνω κόσμον, ὅπου κατόκουν οἱ ζῶν-
τες, εἰς οὓς καὶ αὐτὸς ἀνήκει, καὶ μέλλοντα νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτὸν
πάλιν εἰς τὸ κράτος τοῦ φωτὸς [ἄλλως ὁ ἐπικοινωνῶν πρὸς τοὺς
θεοὺς καλὸν ἐν τῇ βαθείᾳ αὐτοῦ εὐλαβεῖα νὰ μὴ ἀτενίσῃ αὐτοὺς
κατὰ πρόσωπον].—530 *ἐλεύσονται* ἐκ τοῦ ἄδου, διότι ὁ Ὁδ.
μόνον μέχρι τῆς εἰσόδου αὐτοῦ ἔχει φθάσει, ἵνα πίνωσιν αἷμα. Τὸ
αἷμα, ὁ κύριος ζωτικὸς χυμὸς, ἐφέλκεται μάλιστα τὰς ψυχάς, αἱ ὁποῖαι
γευόμεναι αὐτοῦ ἀναλαμβάνουσιν, εἰ καὶ ἐπὶ βραχὺν χρόνον, τὴν
ζωτικὴν δύναμιν, τὴν συνείδησιν, τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ἄνω κόσμου.
Ὅθεν ἡ συνείδησις τῶν ψυχῶν δὲν ἔχει ἀπολεσθῆ διὰ παντός, ἀλλὰ
μόνον κοιμᾶται, ἡ δὲ σφαγὴ τῶν ζώων δὲν εἶναι κυρίως θυσία, ἀλλὰ
γίνεται μόνον, ἵνα αἱ ψυχαὶ πίνουσαι αἷμα ἀναλάβωσι τὴν συνείδη-
σιν, ἡ δὲ τοῦ Τειρεσίου, ἡ διασώζουσα τὴν συνείδησιν, ἵνα ἀναλάβῃ
τὸ μαντικὸν δῶρον.—535 *ξίφος* Ὑπὸ τὴν συμβουλὴν τῶν νὰ
ἀπειργῆ διὰ τοῦ ξίφους τὰς ψυχὰς ὑπόκειται ἡ παρὰ τοῖς παλαιοῖς κρα-
τοῦσα πίστις ὅτι αἱ ψυχαὶ φοβοῦνται τὸν σίδηρον ἢ ὅτι ὁ ἦχος τοῦ σι-
δήρου ἢ τοῦ χαλκοῦ φυγαδεύει αὐτάς. Πᾶσαι αἱ ἐνταῦθα διαγραφόμεναι
διατυπώσεις ἐπληροῦντο κανονικῶς ἐν τοῖς νεκυομαντείοις, τὰ ὁποῖα συν-

ήθως ἦσαν ἰδρυμένα ὅπου ἐπιστεύετο ὅτι ὑπῆρχε κáθoδος εἰς Ἄιδου. — 541 χρυσόθρονος, διότι κατὰ τὰς παρασιτάσεις τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων οἱ θεοὶ κατὰ κανόνα παρίσταντο καθήμενοι· διὰ τί χρυσόθρονος; — 543 φᾶρος Ἡ λ. εἶναι αἰγυπτιακὴ, p(h)aar, δηλοῦσα εἶδος τι αἰγυπτ. λίνου καὶ ὕφασμα λινοῦν, δι' οὗ περιετυλίσσοντο τὰ πτώματα (μόμμια). Παρ' Ὀμήρῳ ἡ λ. δηλοῖ καὶ ἔνδυμα λινοῦν εὐρὺ μακρὸν, φερόμενον μόνον ὑπὸ ἐπιφανῶν, εἴτε ἀνδρῶν ὡς ἱμάτιον (ἐν ᾧ ἡ χλαῖνα ἐφορεῖτο ἀδιακρίτως ὑπ' ἀνδρῶν πάσης τάξεως), καὶ πολλάκις πορφυροῦν χάριν ποικιλίας πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ λευκοῦ χιτῶνος, εἴτε ὑπὸ γυναικῶν, ὧν ἀπετέλει τὸ μόνον ἔνδυμα, διότι αὗται δὲν ἔφερον χιτῶνα· περιεβάλλετο περὶ τοὺς ὄμους, ἐπορπούτο πρὸς τὸ στήθος πρὸ τοῦ δεξιοῦ ὄμου καὶ ἐξώννυτο ὑπὸ τῶν γυναικῶν. Ἄλλὰ τὸ σύνηθες ἔνδυμα τῶν γυναικῶν ἦτο ὁ ἐρεοῦς πέπλος, ἐπίσης μακρὸν εὐρὺ τεμάχιον ὕφασματος, φέρων ἐνυφασμένα πολλάκις ποικίλα κοσμήματα, περιβαλλόμενος περὶ τοὺς ὄμους, πορπούμενος ἐπ' αὐτῶν, ζωννύμενος κατὰ τὴν μέσην (γυνὴ βαθύζωνος, ὥστε πέπλος ἢ φᾶρος νὰ ἀντιστοιχῶσι πρὸς τὸν δωρικὸν χιτῶνα ζωννύμενον, ὡς βλέπομεν ἐπὶ τῶν Κορῶν τοῦ Ἐρεχθείου) καὶ συρόμενος ὀπισθεν (γυνὴ τανύπεπλος). Τὸ φᾶρος ἐφορεῖτο ἴσως μόνον κατὰ τὸ θέρος διὰ τὴν λεπτότητα αὐτοῦ, καλεῖται δὲ ἀργύφειον διὰ τὸ λευκαυγὲς τοῦ χρώματος τοῦ λίνου. — Αἱ γυναῖκες ἐξερχόμεναι ἐφόρουσαν ὀπισθεν τῆς κεφαλῆς ἀπὸ τῆς κορυφῆς αὐτῆς καὶ τὴν καλύπτειν (-αν), ὕφασμα λινοῦν, ἄλλοτε βραχυτέραν, ἄλλοτε μακροτέραν, κατερχομένην ἐκατέρωθεν τῶν πορειῶν ἐπὶ τοὺς ὄμους, τὸν αὐχένα καὶ τὰ νῶτα, ὥστε τὸ πρόσωπον νὰ εἶναι ἐλεύθερον, ἐν ᾧ ἐν τῇ Ἀνατολῇ καλύπτει καὶ τὸ πρόσωπον· πρβλ. καὶ τὴν παρεμφερῆ πρὸς τὴν ὀμηρικὴν καλύπτειν τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἐλέου ἐν τῇ Δυτικῇ Ἐκκλησίᾳ. — Ἡ ζώνη χρυσοῦ ἢ διότι ὅλη ἦτο ἐκ χρυσοῦ ὡς ζώνη θεᾶς ἢ διὰ τὰ χρυσαῖα αὐτῆς κοσμήματα.

Ἔοχος Ὀμηρος ἐν τῇ Μυκηναίᾳ αἰθούσῃ.

(Οἱ δι' ἀδρῶν στοιχείων ἀριθμοὶ δηλοῦσι τὰς προθήκας.)

δῶρον· λόγχοι δοράτων 29 449, 39 740, τέσσαρες λόγχοι 50, 72 3543, 69 5691, λόγχοι μετὰ κρίκου ἐξαρθήσεως 18 215, λόγχοι ἀκοντίων 29 448, 54 2480-2, 2535, 56 2937, 3133 κᾶ' θηρατὰ φέροντες ἀνά 2 ἀκόντια 91 5883-4 ἐκ τοιχογραφίας τῶν ἀνακτόρων τῆς Τίρυνθος· λόγχοι δοράτων, ἀκοντίων, ξιφῶν, μαχαιρῶν ἐν

τῷ ὄφ τὰ φ τῶν Μυκηνῶν, ὕλοφράκτω ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αἰθούσης·
σαυρωτήρ ἐν τῇ **χαλκοθήκῃ** AAM 200 6256-64, 190 6850,
 6874, 7004, 6849, 6848 κλπ.

ξίφη λόγχαι ξιφῶν 26 (ἐνθα ἡ χρυσῆ κόπη 407 καὶ κόπη
 ἐγχειριδίου 294), 27, 28, 38 (ἐνθα ἡ χρυσῆ κόπη 723), 39, 40,
 (ἐνθα ἡ ἀκραία χρυσῆ κόπη 634-5, 690, 763) **τελαμῶνες** (;) χρυσοὶ
 20 260-2, 25 633· κομβία μεγάλα, εἰς ἃ ἀπέληγον αἱ κῶπαι, ἐλε-
 φάντινα ἢ χρυσᾶ 22 276-7, 295, 322, 484-9, 40 774 - 8· λεπίδες
 ἐγχειριδίων ἐν ὑαλίῳ κώδωνι ἐπὶ στήλης ἐν τῷ βᾶθει τῆς αἰθού-
 σης· κῶπαι ἐγχειριδίων 44 313, 4098.

βέλη λίθινα ἄνευ ἰδίας βάσεως ἐνσφηνούμενα ἐντὸς μικροῦ
 κονταρίου, 74 5687, 75 3681, 76 5644, 32 536-40· χαλκᾶ μετὰ
 βάσεως ἢ ἄνευ τοιαύτης 56 3007, 52 2335, 63 2930, 54 2455,
 86 1928-9, 64 4909, 66 3213, 82 2099· ἐν τῇ **Χαλκοθήκῃ**
 218 8638 πολλὰ τῶν βελῶν φέρουσιν αὐτὸν ἀντὶ τῆς ἐνσφηνου-
 μένης εἰς τὸ στέλεχος βάσεως· τὰ πλεῖστα τῶν βελῶν φέρουσι καὶ
 τὰς ἐπικινδυνότητας ἀκίδας.

μάχαιραι κοπῆς κρέατος 29 443-7, 56 3083, 55 2818 κᾶ·
 ἐκ τῶν ἐν Πίν. I' εἰκονιζομένων μαχαιρῶν ἡ πρώτη εἶναι κοπίς
 πρὸς σφαγὴν τῶν ἱερείων· **ἀκόναι** 50 930, 31 512.

κόρυς 47 2468-70 τρεῖς κεφαλαὶ ἕξ ἐλέφαντος ἀνδρῶν φο-
 ρούντων κόρυν ἐπενδεδυμένην ἔξωθεν δι' ὀριζοντίων σειρῶν χαυ-
 λιοδόκτων κάπρου ἐπαλλήλων, ἐναλλασσοῦσης τῆς κυρτῆς καὶ κοί-
 λης ἐπιφανείας αὐτῶν παρ' ἐκάστην σειρᾶν, ὡς φαίνεται μάλιστα
 2470 καὶ 79 2055· **χαυλιόδοκτες** 23 562, 521-5, 78 4526, 79
 2097, 86 2002 κᾶ· κορυφὴ τῆς κόρυθος, εἰς ἣν ἐνηρμόζετο ὁ
 λόφος, 32 532-5.

κνημίδες ἐπὶ τῶν ὀστέων τῆς κνήμης νεκροῦ 22 267-8· ἄλλαι
 κνημίδες αὐτόθι 269-71, 35 652-3, 65 4691, 2580.

ἄρμα 89 5878-9 ἐκ τοιχογραφίας τοῦ ἀνακτόρου τῆς Τίρυνθος·
 ἑκατέρου ἐπιβαίνουνσι γυναῖκες εὐγενεῖς ἀνὰ δύο, ὧν ἡ ἑτέρα ἠνιο-
 χεῖ, ἐλαύνουσαι εἰς δάσος ἐπὶ θέαν θήρας κάπρων ὑπὸ 83
 δύο ἕτερα ἄρματα ἐπὶ γραπτῶν ἀγγείων 2042-3 ἐκ Μενιδίου· **χα-
 λινὸς** ἵππου 56 2553

φόρμιγξ· εὐρέθησαν 2 ὀστέιναι ἐν τῷ τάφῳ τοῦ Μενιδίου, συντε-
 τριμμέναι, ὧν ἡ ἑτέρα συνεκολλήθη ὑπὸ τεχνίτου Ἑλλήνου, 83

κύπελλα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ, πολλὰ καὶ εὐδιάκριτα ἐν ταῖς Προ-
 θήκαις· πρβλ. ἰδίᾳ τὰ κύπελλα τοῦ Βαφειοῦ ἐντὸς ὑαλίῳ κωδῶ-

νων ἐν τῷ βάθει τῆς αἰθούσης ἐπὶ στηλῶν 1758-9, ἑκατέρωθεν τῆς τῶν 4 ἐγχειριδίων, ὅπου ἀπεικονίζεται ἐν τῷ μὲν εἰρηνικῇ βοσκῇ ταύρων, ἐν τῷ δὲ θήρα.

λέβητες ποικίλων μεγεθῶν καὶ ἄνευ ποδῶν ὑπὸ πολλὰς Προθήκας· λέβης χαλκοῦς μετὰ τρίποδος ὑπὸ 24· χύτρα πηλίνη μετὰ τρίποδος συμφυοῦς ὑπὸ 82 2208 καὶ 47 4177.

λύχνοι δύο μεγάλοι λίθινοι ἐκ τοῦ ἀνακτόρου τῶν Μυκηναίων κατὰ τὸ μέσον τῆς δεξιᾶς μακρᾶς πλευρᾶς, μέλας δίμυξος 3160 καὶ ἐρυθρὸς τετράμυξος 3159· ἐπίσης ἐν 61 4925, 4568, 3125, 3243, 2777, 2918, 3161, 3125, 4924, 4942 μονόμυξοι ἢ δίμυξοι, βραχεῖς, ἄνευ ὑποστάτου ὑψηλοῦ.

κάτοπτρα ἄνευ λαβῆς 60 3210-1, μετὰ λαβῆς ἐλεφαντίνης, γλυπτῆς ἀρίστης τέχνης αὐτόθι 2898, μόνον λαβὴ ἐλεφαντίνη καλλίστη αὐτόθι 2899.

κτένες ἡμικύκλιος ἐλεφάντινος περιστρεφόμενος διὰ χρυσοῦ χεῖλους 22 310, ἐπίπεδοι διαφόρων μεγεθῶν ἐλεφάντινοι 47 2460, 2474, 52 2333, 2326, 57 2632, 58 4532, 59 1024-5, 64 2700, 65 2579, 79 2044.

σπεῖραι βοστρύχων χρυσαῖ 45 2448-9, 2576, 2857, 44 3009, 43 3183, 92 6221· ἐν κρανίῳ γυναικείῳ εὐρεθέντι ἐν Μυκῆναις ἔξωθεν τοῦ λεγομένου τάφου τῆς Κλυταιμῆστρας εὐρέθη σπεῖρα χρυσοῦ, συνέχουσα βόστρυχον τῆς νεκρᾶς, διακρινομένη ὀπισθεν κατὰ τὴν βᾶσιν τοῦ κατ' ἴνιον ὀστοῦ, 60 2902.

περόναι, πόρπαι 14 102-3, κεφαλαὶ αὐτῶν 14 104-5, περίχρυσοι 12 93-6 χρυσαῖ 19 245-7.

ἐνώτια (ἔρματα) φέρει ἢ προσωπίς 14 146, 13 53-5, 61, 77 4332-3.

περιδέραια κ. ὄρμοι περὶ τοὺς βραχίονας ἢ τὸν λαιμὸν 12 56-68, 13 80, 14 77-8, 43 3087, 3003, 2998, 3153, 92 6212, 77 4341, 37 689, μετ' ἐξαρτήματος ἐπιστηθίου 43 3194, 45 2991, 2847, ἐξαρτήματα ἐπιστήθια περιδεραιῶν 33 340-9, 36 672, 699, 37 668, 674, 14 110-1, 114-5, 30 508, 513, 45 2847, 2791, 2845, 44 3186.

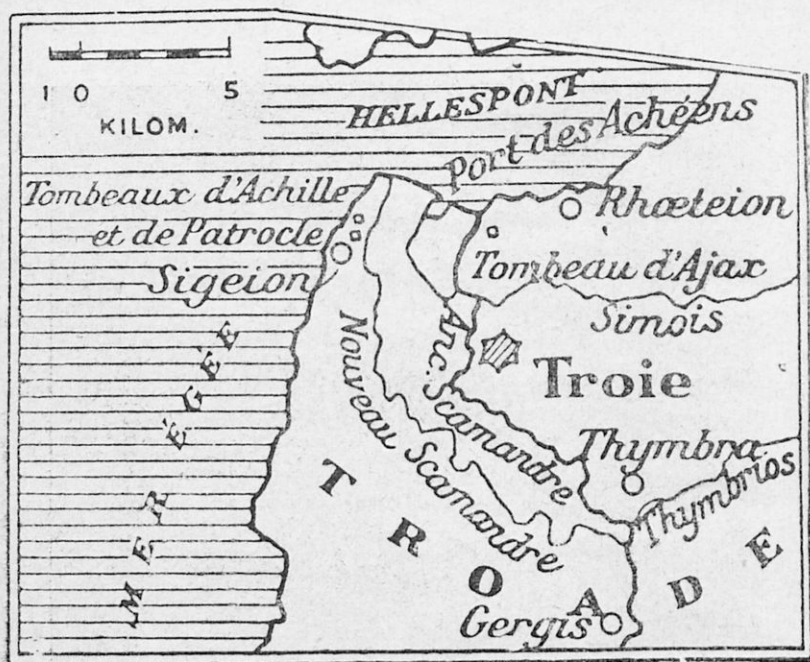
πέλιον μέγα, ἴσως ἀνδρικόν, ἀρίστης τέχνης 20 263.

δακτύλιοι 20 240-1, πολλοὶ 42-3, 92 6208, 87 1081-4.

Ἐκ Τροίας εὐρήματα ἐν 77-8, δωρεὰ τῆς κυρίας Σοφίας Schliemann.

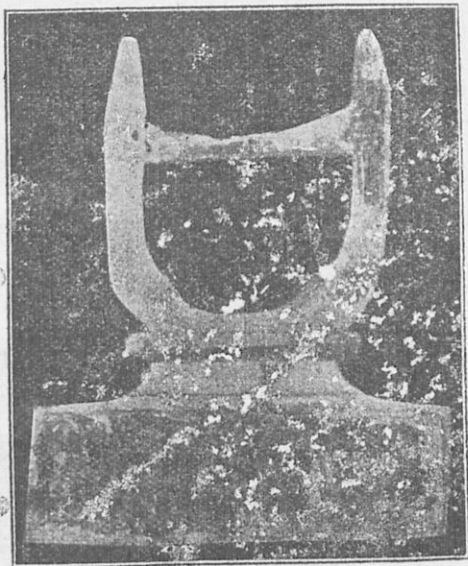
ΟΜΗΡΟΣ

1

3

1

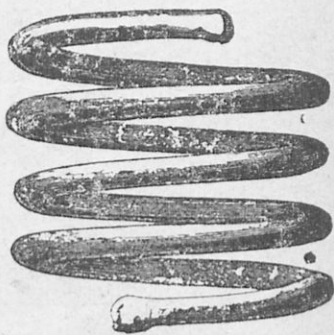
2

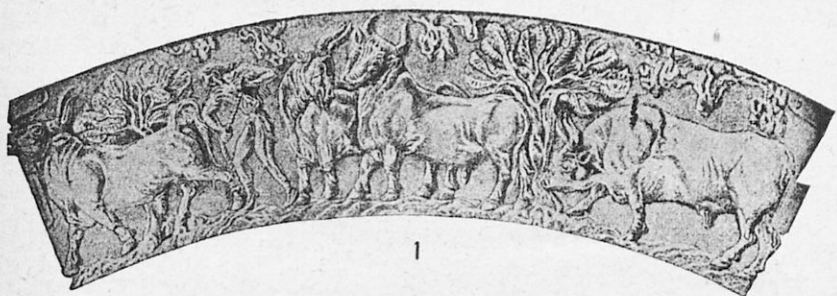
3

3

3

1

2

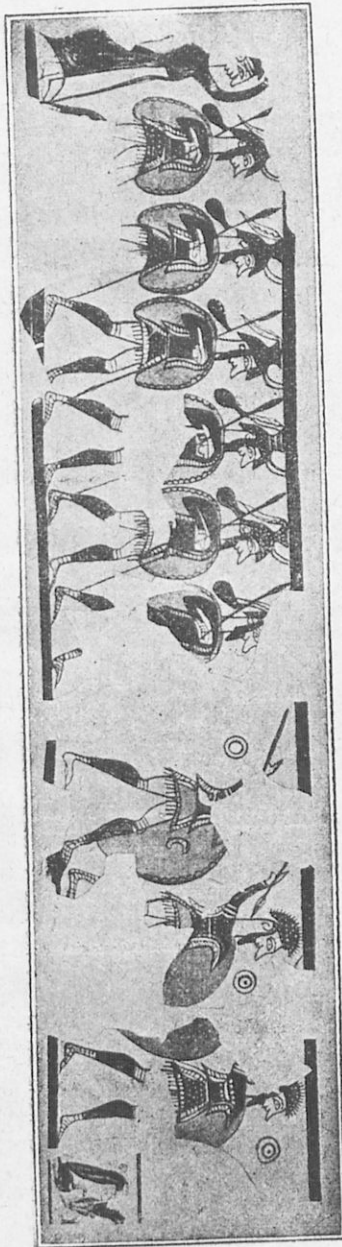
3

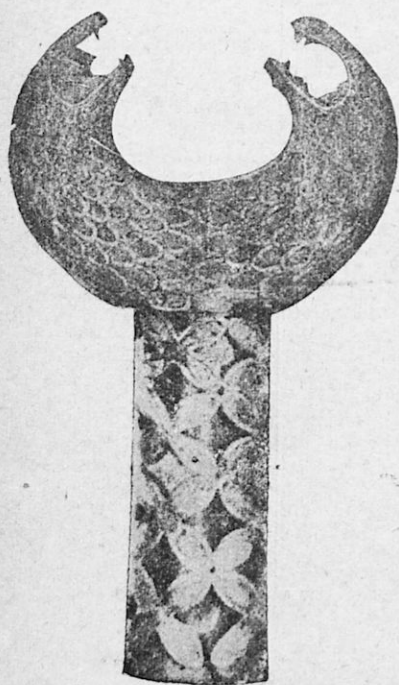
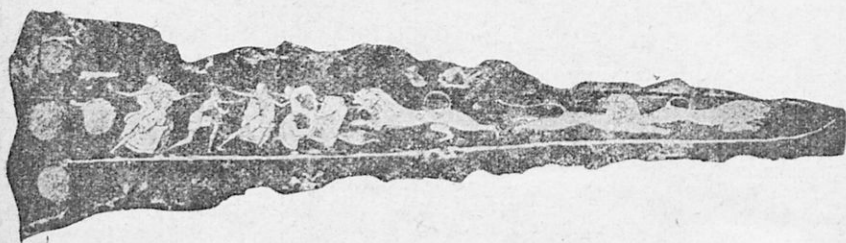

4

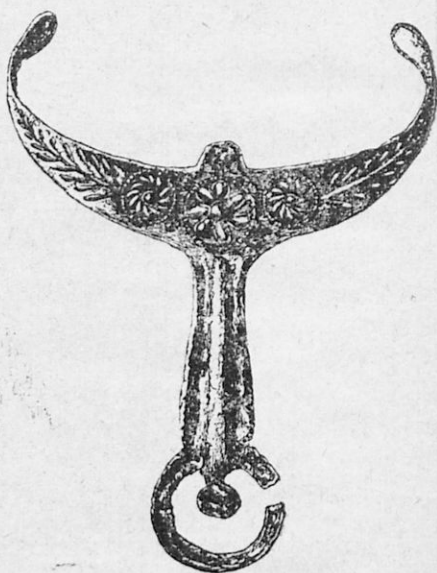

5

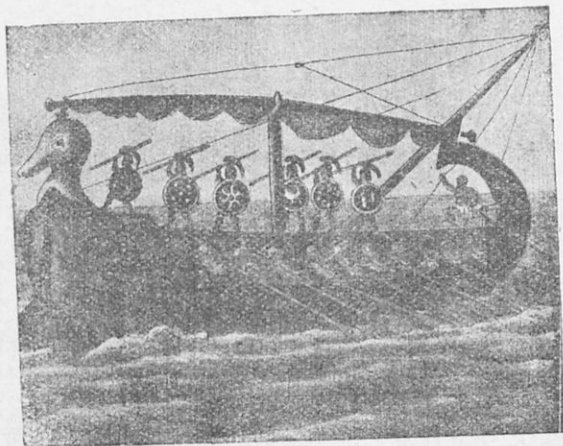

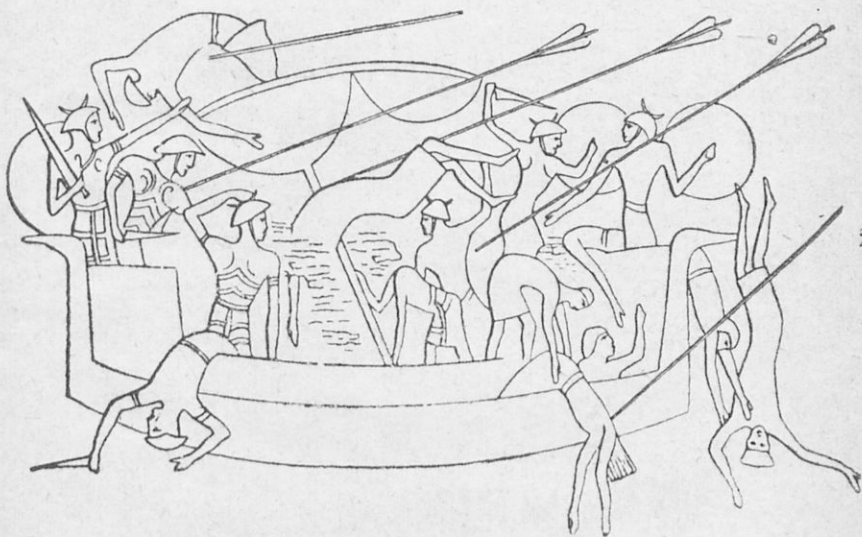
2

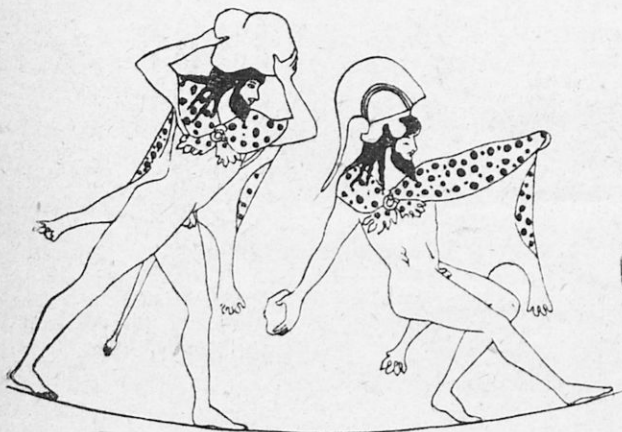
3

1

2

1

2

3

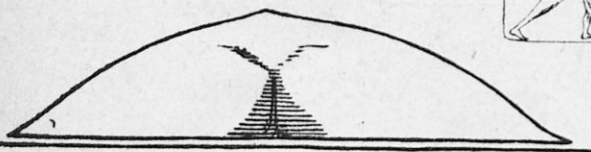
4

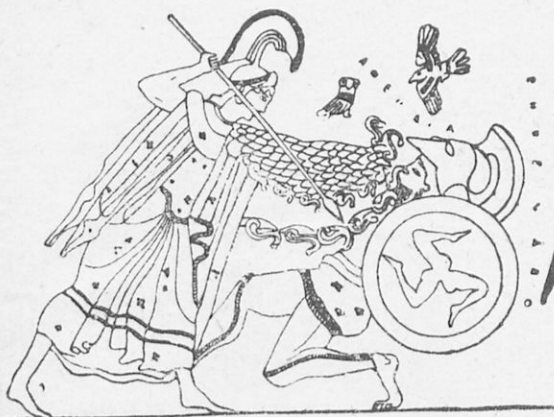
5

7

6

1

2

3

4

5

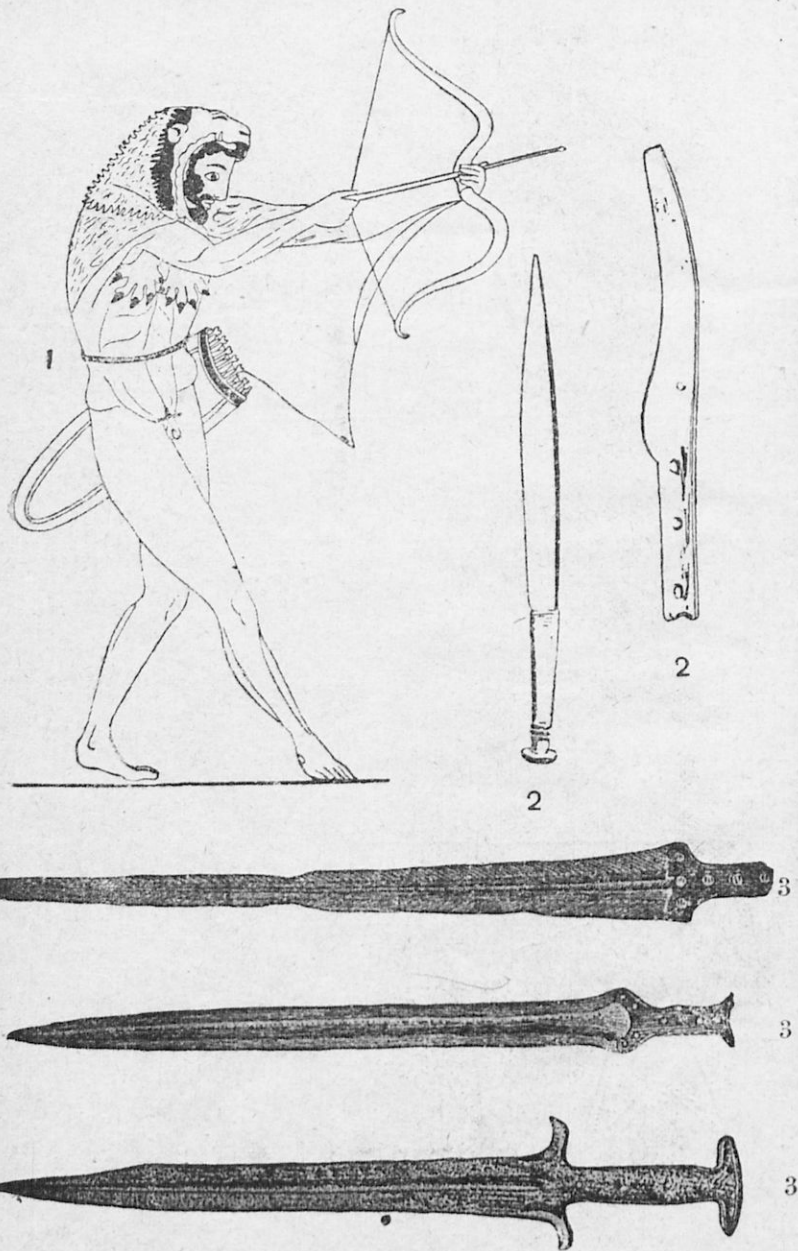
6

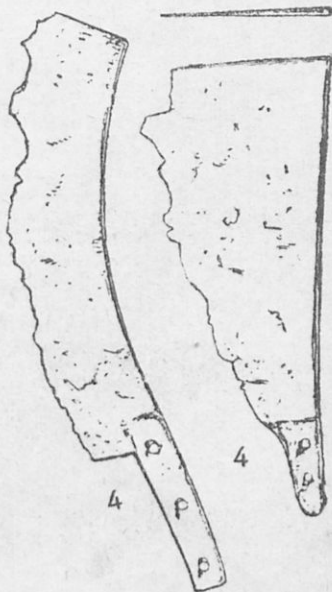
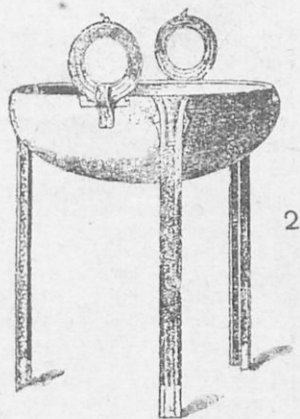

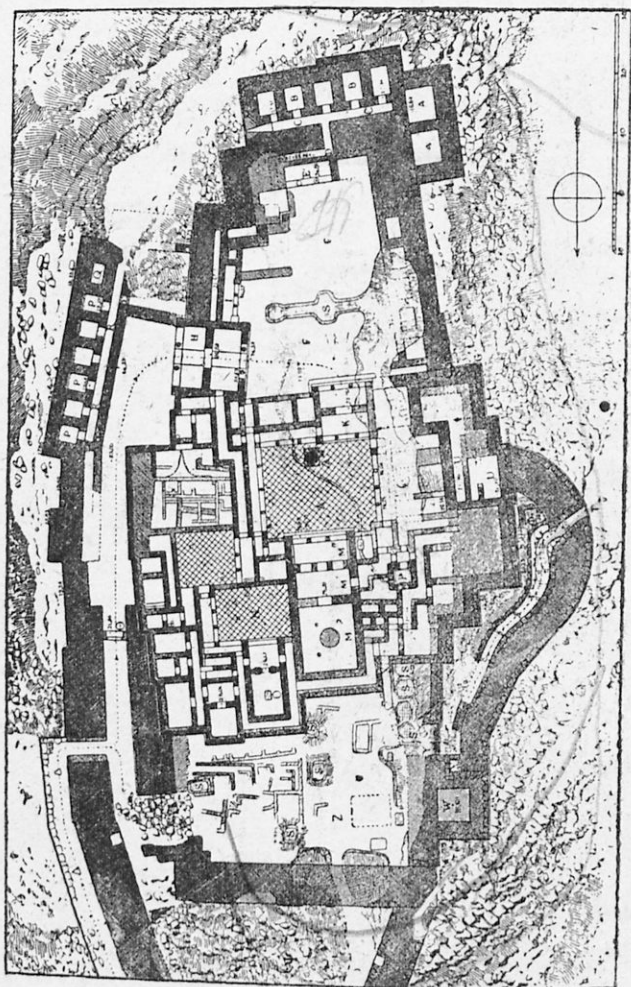
7

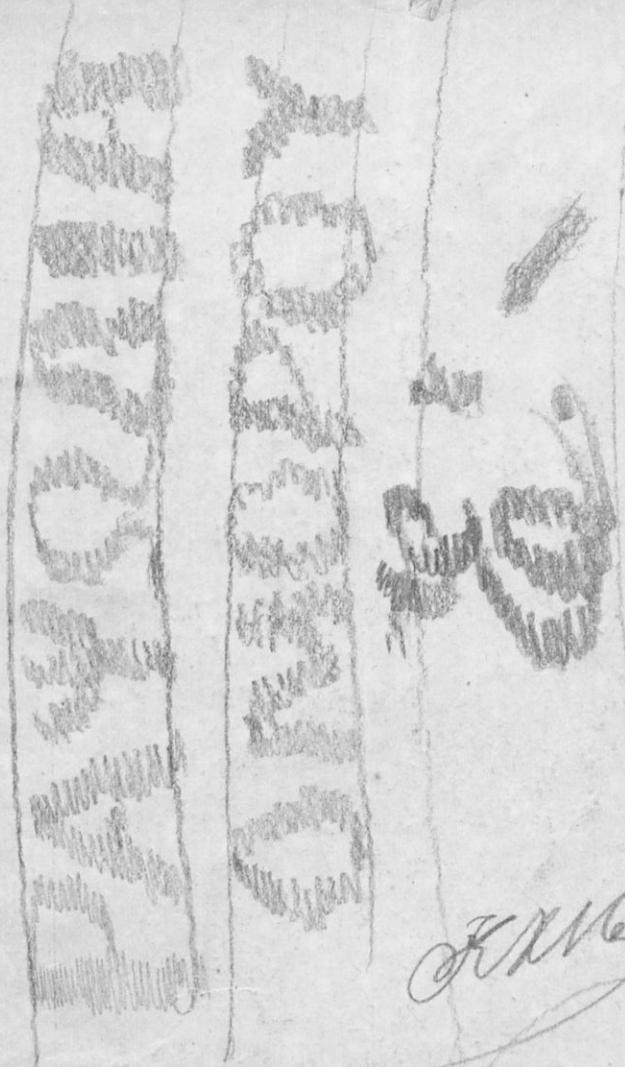

8

ΚΜε

ΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

Οἱ μαθηταὶ οἱ ἐπιθυμοῦντες νάποκτήσωσι τὸ πολύτιμον καὶ ζήλευτὸν ὄπλον τὰ γράψωσιν ὡραίας ἐκθέσεις ἄς προμηθεύονται πάντα τὰ τεύχη τοῦ χρησιμωτάτου βιβλίου.

Α'. τεύχος. Εὐθυμογραφήματα (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν)	Δρ. 5.00
Β'. τεύχος. Περὶ τὴν Πατρίδα (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν)	» 5.00
Γ'. τεύχος. Λεύκωμα Σχολικῶν ἑορτῶν (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν)	» 5.00
Ἡ Ἐκθεσις τῶν θερινῶν ἐξετάσεων (μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν)	» 1.50
Ὅλη ἡ σειρά τιμᾶται μετὰ τῶν ταχυδρ.	» 16.00

Τὰ τεύχη ταῦτα ἀποστέλλονται παρ' ἡμῶν εἰς πάντα αἰτούντα μαθητὴν ἐπὶ προαποστολῇ τοῦ ἀντίμου.

Ἡ διέθεσις : Κόρυς Δ. Γουδῆν, Γυμνασιάρχην.

Εἰς Ἀθήνας. Μεγ. Ἀλεξάνδρου 50.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Δ'. ΤΕΥΧΟΣ. ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ (Τὸ κάπνισμα—Ὁ ἀλκοολισμὸς—Ἡ Μουδική—Ἡ θανατικὴ ποινὴ—Ἡ φιλία παρὰ τοῖς ἀρχαίοις—Ἡ ἀναγέννησις τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν—Ὁ δοσιαλισμὸς—Ὁ Κορσέτιος—Ἡ Γερμανικὴ λογοτεχνία—Ἡ Χιμερία—ἡ Φινδικὴ—Θρησκεία—Ἡ φιλοσοφία—Ἡ ἀγωγή—Ἡ παιδαγωγικὴ Πολιτικὴ)